

VIRGINIE GRIMALDI

# O să-nțelegi când o să fii mai mare



**VIRGINIE GRIMALDI**

**O SĂ-NȚELEGI CÂND O SĂ FII MAI  
MARE**

Traducere de Irinel Antoiu

Titlul original: *Tu comprenderas quand tu seras plus grande*, 2016

Editura Univers, 2020

Versiune ebook: v1.0, decembrie 2022

*Pentru William*

## PROLOG

Era o seară de sâmbătă ca oricare alta. Nu era predispusă să-mi rămână gravată în memorie, și totuși îmi amintesc fiecare detaliu. Este apanajul momentelor traumatizante, se pare. Ți se încrustează atât de adânc în creier și în carne că nu încetezi să le re trăiești pe urmă, ca un film din care revezi la nesfârșit aceeași scenă.

Burta lui Marc îmi servea drept pernă, ne uitam la *Game of Thrones*, episodul 9 din sezonul 3, mâncasem sushi comandat acasă, ventilatorul se învârtea, ne simțeam bine. Dac-aș fi fost pisică, aș fi tors.

Când a sunat telefonul, am oftat. Cine mă deranja la ora aia?

Când am văzut pe ecran „Mama”, am bombănit. Doar știa că apelurile târzii mă îngrijorează.

Aș fi vrut să nu răspund. Aș fi vrut să nu se întâmple asta.

Era acum șase luni, și tot întoarsă pe dos sunt.

## **FEBRUARIE**

„Cel mai mare merit al nostru  
nu este să nu cădem niciodată,  
ci să ne ridicăm întotdeauna.”  
RALPH WALDO EMERSON

## CAPITOLUL 1

Luni, ploaie, februarie: combinația câștigătoare pentru o zi de rahat.

Cu cât înaintează mașina mea, cu atât îmi vine să dau înapoi. Intru pe alee; un panou bătut în cuie pe un copac îmi indică s-o iau la dreapta. Poate că nimeni nu va băga de seamă dacă întorc. Ajung într-o mică parcare care n-a mai văzut de mult un grădinar. O ocolesc și parchez în fața clădirii mari.

„Cămi 1 e bătrân Tamarisca”

Dacă până și literele de fier forjat își iau tălpășița, am de ce să-mi fac griji. Dacă nu cumva în oferta de muncă era o greșală și nu e vorba de un cămin de bătrâni, ci o să mă trezesc că trebuie să fac conversație cu niște dromadere decrepite... La drept vorbind, ideea asta mi se pare mult mai veselă decât ceea ce mă așteaptă.

Ultimii pași care mă despart de intrare durează o veșnicie.

O treaptă. Încă pot să plec.

Două trepte. E de-ajuns să mă întorc la mașină.

Trei trepte. Nimeni n-o să știe, la urma urmei.

— Intrați, vă așteptam!

Nu apuc nici să ajung la ușă că o femeie și apare în cadrul ei. E înaltă, robustă, cu un păr atât de creț încât poate să-și țină creionul în el. Caut mental o ieșire de urgență, o scuză ca să fug, dar nu-mi vine nimic în gând. Așa că-i zâmbesc politicos, îi întind mâna și o urmez spre următoarele opt luni din viața mea.

## CAPITOLUL 2

Tocurile ei înalte răsună pe pardoseala albă. Merge cu pas vioi, iar eu o urmez respectând o distanță suficientă. La două dale, sunt prea aproape; la patru dale, sunt în siguranță.

Îmi vine, pe rând sau în același timp, să dispar, să devin invizibilă, să mor, să mă dezintegrez, să fac cale-ntoarsă, să derulez înapoi. Exact, asta e. Putem derula înapoi, vă rog? Ne dăm întâlnire cu ceva timp în urmă, când totul mergea bine. Când viața mea nu semăna cu un film horror în care aș fi fata tăiată de o sută de ori cu drujba și care se ridică de fiecare dată. Întâlnire înainte ca totul să se dea peste cap, înainte ca totul să se năruiască. Înainte să-mi spun că ar fi ideea secolului să răspund la anunțul ăsta.

Dar ce caut eu aici?

Pașii ni se opresc în fața unei uși albe. Gazda mea bagă cheia în yală. Ridic ochii, un mic semn indică:

Director

Anne-Marie Rouillaux

Așadar cu ea am discutat de mai multe ori prin telefon. Intră, înconjoară biroul și se așază pe scaun.

— Închideți ușa și luați loc.

Mă execut, în timp ce ea deschide un dosar și consultă documentele mijindu-și ochii. Un cactus așezat lângă monitorul calculatorului pare să anunțe culoarea conversației. Pe fundal, tic-tacul unui ceas mecanic marchează secunde, cu încetinitorul, după cum se pare. Sau poate că inima mea bate prea repede.

Trag aer în piept și încep:

— Îmi pare rău pentru întârziere. Se lucrează la intrarea în Biarritz, mi-a luat incredibil de mult timp să trec de semaforul provizoriu.

Își scoate creionul din păr și notează câteva cuvinte pe o foaie albă.

— E-n ordine de data asta, dar sper că o să rămână o excepție. Nu ne putem permite să-i lăsăm pe rezidenți să aștepte, înțelegeți?

— Da, înțeleg.

— Bine. O să vă las toată dimineața să vă instalați, să vizitați stabilimentul și să vă obișnuiți cu locurile. După-amiază o s-o cunoașteți pe Léa Marmon, pe care o înlocuiți de mâine. Din cauza stării ei, nu mai poate rămâne ca să vă instruiască, dar o să încerce să vă învețe cât mai multe lucruri în câteva ore. Ar trebui să fie suficient, cum v-am explicat și la telefon, nu sunt mulți rezidenți, douăzeci și unu mai exact, dintre care un cuplu care stă în același apartament.

— Aha, sunt și apartamente?

— E numele pe care îl dăm locuințelor, a răspuns ea ridicându-se. Fiecare e compus dintr-un mic dormitor, un living cu chicinetă și o baie. Bine, dacă nu aveți întrebări, eu mai am o întâlnire. Mergeți la recepție, Isabelle o să vă îndrume spre apartamentul dumneavoastră.

Mă ridic la rândul meu și mă îndrept spre ușă, unde stă ea.

— Bun venit la Tamarisca, zâmbește ea strecurându-și creionul în bucle. Nu știți încă, dar o să vă simțiți bine aici!

În timp ce, cu un gest, mă invită să ies, mă gândesc că am mai multe șanse să mă împrietenesc cu un inorog decât să mă simt bine într-un azil. Fără îndoială, femeia asta nu-i întreagă la minte.

Dar ce naiba caut eu aici?



### CAPITOLUL 3

Isabelle merită a doua parte a prenumelui ei<sup>[1]</sup>. Are niște gene lungi și negre plantate pe niște ochi verzi și un surâs pe care probabil că nici cariile nu îndrăznesc să-l atace. De bună seamă, ursitoarele care s-au aplecat deasupra leagănului ei tocmai primiseră o mărire de salariu. Când mă prezint, ea ocolește pupitrul de recepție și vine să mă pupe pe obraz.

— Ne tutuim, da? propune ea fără să aștepte cu adevărat răspunsul. Aici ne tutuim toți, în afară de Anne-Marie și de rezidenți, bineînțeles. Dar le spunem pe numele mic, e mai drăguț așa. Tu ești Julia, da?

— Exact.

— Se pare că o să locuiești aici pe durata contractului. Hai să-ți arăt apartamentul tău, e în anexă.

Mă ia de mână și mă trage afară, în fața clădirii. Pe parcarea pavată sunt răspândiți vreo zece copaci și câteva bănci. Așezată pe una dintre ele, o doamnă în vârstă pare să aștepte un autobuz imaginar. Cu bastonul în mână și cureaua poșetei de piele neagră trecută pe după gât, și-a asortat buzele cu mocasinii roz.

— Toate bune, Lucienne? se interesează Isabelle când trecem prin fața ei.

Bătrâna încearcă să-și dea seama de unde vine vocea, reușește până la urmă să-și focalizeze privirea prin lentilele fumurii și schițează un zâmbet.

— Totul e foarte bine, micuț, îl aștept pe fiul meu ca să mergem la piață. Ah, azi-dimineață am avut în sfârșit scaun!

— Asta e o veste bună! exclamă noua mea colegă. Știți cum se spune: dacă faci caca devreme, ai o zi fără probleme!

Mă opresc un moment. Mașina mea se află la câțiva metri, dacă fug repede ele n-or să vadă că spăl putina. Totuși, mânată de un soi de resemnare, îmi las picioarele să-și reia mersul pe urmele lui Isabelle.

Anexa este o mică clădire cu un singur etaj, la câțiva zeci de metri de cea principală. Precum sora ei mai mare, este alcătuită din pietre presărate cu ferestre albe și balcoane din fier forjat.

— Sunt șapte apartamente aici, îmi explică Isabelle. Cele patru de jos sunt rezervate pentru familiile rezidenților care vor să stea o perioadă aici și pentru persoanele în vârstă care vor să-și facă o idee înainte de a se muta. Cele trei de la etaj sunt pentru personal. Vino, o să ți-l arăt pe-al tău.

— Celelalte două sunt ocupate? întreb eu urcând pe scară.

— Da, de Marine și Greg. Marine e o îngrijitoare care locuiește aici de când s-a despărțit de iubitul ei, e amuzantă, dar, între noi fie spus, mi se pare cam familiară. Greg e animatorul, stă aici cât se lucrează la apartamentul lui. O să vezi, e frumos ca un zeu, dar ne lipsește ceva pentru a-l seduce, dacă-nțelegi ce vreau să spun... Iată noua ta casă!

Isabelle deschide o ușă albă și se năpustește înăuntru ca să înceapă vizita ghidată. Nu durează mult, sunt numai două încăperi: o baie întunecoasă dotată pentru persoanele cu mobilitate redusă și un living-dormitor luminos, dar care a fost, cu siguranță, decorat de cineva care depășise data de expirare. O canapea de două locuri, din catifea de culoarea muștarului, o masă rotundă acoperită cu un milieu, un bufet de epocă-dar-nu-se-știe-care, un televizor din Evul Mediu, un pat mic lipit de perete și niște draperii din catifea bordo alcătuiesc noul meu mediu. Îmi vine să plâng, și nu de bucurie.

— Iată punctul de atracție al spectacolului! exclamă ea deschizând ușa cu geam. Hai să vezi priveliștea!

Mă duc lângă ea pe balcon. Parcul căminului se întinde pe mai multe zeci de metri, cu drumul de pietriș alb care șerpuiește printre copacii masivi, grădina de legume, tufișurile stufoase și băncile de lemn presărate ici și colo. Iarba pare falsă, atât este de verde, ca nicăieri pe lume în afara Țării Bascilor. La marginea terenului, o barieră fixează limita. Dincolo este vidul, iar oceanul mai jos, cât vezi cu ochii.

— Ei, nu-i minunat? se împăunează ea.

— Ba da, e chiar frumos, răspund, dându-mi seama cât de mult îmi lipsise oceanul.

— Aha! Ți-am zis eu! E raiul pe pământ aici. Gata, te las să te instalezi! Dacă ai nevoie de ceva, știi unde să mă găsești.

Pierdută în gânduri, abia dacă aud ușa închizându-se. Priveliștea e splendidă, incontestabil. Dar să numești „rai” un loc unde oamenii vin să moară mi se pare cel puțin optimist. Pentru a mia oară mă întreb ce caut aici. De parcă n-aș ști...

Totul s-a dat peste cap într-o sâmbătă seară. Cea în care a murit tata.

## CAPITOLUL 4

Când am răspuns, am auzit tăcerea. Niciodată nu-i semn bun când tăcerea ne vorbește la telefon.

— Mama?

— ...

— Mama?

Îmi tremurau buzele. Ca și cum ele ar fi înțeles înaintea mea.

Marc a apăsât pe „pauză”, m-am așezat și am închis. Pesemne că telefonul mamei nu avea semnal. Sau sunase fără să vrea. Da, asta era. Totuși am sunat-o înapoi ca să mă asigur. A răspuns cu vocea înecată în lacrimi:

— Scumpa mea, tata a făcut un stop cardiac.

— E bine?

— ...

— Mama! am răcnit. Mama, e bine? Te rog...

— A murit, scumpo. A murit...

Mi-a povestit, dar numai câteva cuvinte ajungeau la mine. Bucătărie, friptură, căzut, salvare, masaj cardiac, nereușit, pare rău. Apoi am rămas minute lungi plângând amândouă în tăcere. Strângeam telefonul în mână, aș fi preferat să o am pe mama în brațe. Până la urmă am închis, i-am spus lui Marc, viitorul meu soț, că putea să pornească iar episodul și mi-am lăsat capul pe burta lui, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic. Fiecare părticică din trupul meu refuza realitatea.

În timp ce mă demachiam înainte de culcare, în fața oglinzii care-mi reflecta chipul îngrozit, am primit lovitura în față. Tata murise. Nu mai exista. Nu avea să mai existe vreodată. Nu avea să mă mai ciupească de obraz și să-mi spună Juju, nu avea să mai bodogănească de fiecare dată când întârziem, nu avea să mai citească *L'Équipe* în

fotoliul lui verde, nu avea să mă conducă la altar, nu avea să mai mănânce colțul pâinii înainte să ne așezăm la masă, nu avea să-și mai lase pantofii în fața ușii. Nu aveam să-i mai văd părul încărunțind, să-i aud vocea, să mai râd cu el pe seama mâncării gătită de mama, să mă mai strâmb simțind cum mă înțeapă cu barba pe obraji. Nu aveam să mai spun niciodată „tată”. Una dintre marile mele spaime se împlinise. Ajunsesem în clipa aceea când totul se schimbă. Nimic nu avea să mai fie la fel.

În fața mea, reflexia s-a deformat și un animal mi-a ieșit din gâtlee. Apoi încă unul. Apoi multe altele. Am răcnit întruna până mi s-a tăiat răsuflarea, îngenunchată în baia aceea mică.

Aveam o singură idee în cap: să mă duc la familia mea, să mă ascund în brațele mamei, să o strâng tare la piept pe sora mea, să fiu lângă el. Dar eu eram la Paris, iar ei erau la Biarritz, trebuia să aștept până a doua zi ca să iau primul tren. În noaptea aceea am făcut cunoștință cu durerea.

Se întâmpla ca, pentru câteva secunde, să mă gândesc la altceva și să uit ceea ce tocmai se petrecuse. Și apoi, brutal, realitatea mă electrocuta. Tata era mort. Stăteam întinsă pe nisip, liniștită, și un val mă izbea cu toată puterea. Lunile care au urmat au fost o succesiune de valuri sparte. Tata, bărbatul meu, bunica. Mă înecam. Așa că, săptămâna trecută, citind anunțul ăsta de muncă, am văzut un colac de salvare. Un cămin de bătrâni din Biarritz căuta urgent o psihologă calificată pentru a o înlocui temporar pe cea plecată în concediu de maternitate. Se oferea cazare. Perspectiva de a lucra cu persoane în vârstă mă entuziasma cam ca aceea de a săruta un păianjen, dar era o chestiune de supraviețuire.

Vântul rece îmi dă fiori. Mai arunc o privire peste tot noul meu mediu înainte de a mă duce după valize. O rază de soare străpunge

norii ca să se înfigă în ocean. Într-un acces de încredere, văd în asta un semn și încep să sper că am făcut alegerea bună. Speranță nebunească spulberată iute de vocea lui Isabelle, care ajunge până la mine din parc:

— Iar ați uitat să vă puneți scutecul, Paulette!

## CAPITOLUL 5

Psihologa tocmai își pune obiectele personale într-o cutie mică atunci când intru în biroul ei. Se apropie de mine cu mâna întinsă, și cu burta la fel:

— Ah, trebuie să fii Julia! Eu sunt Léa, încântată!

— Da, eu sunt, îmi pare bine și mie! Ai nevoie de ajutor?

— Încă un pic și termin, răspunde ea luând un vraf de cărți. Ți-a explicat Anne-Marie de ce plec?

— E vorba de un concediu de maternitate, așa că presupun că ești însărcinată.

— În patru luni și deja am contracții. Trebuie să evit stresul pe cât posibil, așa că ginecologul meu mi-a dat concediu medical. Ai copii?

— Nu.

— Noi încercam de doi ani, deci pot să-ți spun că n-o să risc să-l pierd din cauza slujbei. Trebuie spus că, deși n-ai crede, e obositor aici... Înainte unde ai practicat?

— Într-o clinică de chirurgie estetică, la Paris.

— Dar e grozav! Puteai să-ți faci operații gratis?

— Numai schimbare de sex.

Face o pauză și se străduiește, de bine, de rău, să-și păstreze zâmbetul.

— A, da?

Clar, mă ia în serios. Îmi trece prin minte să-i detaliez despre ablația penisului meu, dar n-aș vrea să-i declanșez contracțiile.

— Glumeam. Nu, nu primeam reduceri la operații, oricum nu mi-ar fi folosit la nimic. Am văzut prea multe ca să fiu tentată.

— Nu mă miră... Aici e cam același lucru. Când stai toată ziua în preajma bătrânilor, îți vine chef să mori de tânără! Gata, am pălăvrăgit destul, la treabă!

Mă invită să ocolesc biroul. Îmi deschid carnetul ca să-mi asigur memoria.

— Toate dosarele rezidenților sunt clasate în program, îmi explică ea dând clic, succesiv, pe un *icon* sau altul. Aici introduci toate informațiile colectate în fiecare zi, dar, de fapt, nu prea lucrezi în birou. Trebuie să vezi fiecare rezident cel puțin o dată pe săptămână, iar discuțiile au loc în apartamentele lor. E mai ușor să-i faci să vorbească într-un mediu familiar. Ai mai lucrat cu persoane în vârstă?

— Mi-am făcut stagiul într-o secție de geriatrie, dar cu ceva timp în urmă.

— E special, o să vezi. Au impresia că nu-i ajuți cu nimic, așa că nu prea se destăinuie. Eu mă mulțumesc să-i întreb despre dispoziția din ziua respectivă: în majoritatea timpului, totul e destul de bine, iar când nu e, prescrii antidepressive. Nu trebuie să eziți, oricum, la vârsta lor, nu prea ai ce face pentru ei.

Halal psiholog. Cam din topor.

— A, da? Eu îmi aminteam că, dimpotrivă, au nevoie să se deschidă...

— Om vedea dacă te descurci mai bine ca mine, dar mă-ndoiesc. Sunt dificili. Să-ți zic o chestie, sunt foarte bucuroasă că plec în concediu mai devreme. Dacă rezisti până mă-ntorc, ar fi o performanță. Hai, vino să-ți prezint pe toată lumea și pe urmă o șterg.

Léa își ia zborul spre sala comună. La propriu. Aproape că alerg pe lângă ea ca să nu rămân în urmă.

Se grăbește, o înțeleg. Dac-aș putea, și eu aș fugi spre ieșire. Pronosticul ei sumbru a reușit să-mi spulbere orice urmă de entuziasm. Luasem în calcul infima eventualitate ca, în acest cămin,



rezidenții să fie adorabili și să mă facă să-mi schimb părerea despre bătrânețe. Trebuie să fiu lucidă: n-o să se întâmple.

Nu-mi plac bătrânii. Dacă vreau să fiu absolut corectă, nu că nu-mi plac, deși nu pot spune că-mi plac, dar mă sperie. Ei se tutuiesc cu moartea, pe când eu prefer să-i vorbesc cu „dumneavoastră”. Așa de tare fug de ea, că de multe ori am chiulit de la orele de istorie pentru că era prea dureros să studiez viața unor persoane care nu mai existau decât în cărți. Și apoi, trebuie să recunosc, nu-s prea interesanți. Nimic nu seamănă mai mult cu un bătrân decât un alt bătrân, oarecum ca bebelușii și canișii portocalii. Au toți același păr – fie el adevărat sau artificial –, același spate cocârjat, aceiași ochelari, același tremur și aceleași regrete în glas.

— Am ajuns! mă anunță Léa.

Ușa cu două canaturi e închisă. Ea apasă pe clanță și o împinge. Îmi strâng carnetul la piept, o barieră de hârtie între ei și mine, și intru în sala comună. Înăuntru, în semicerc cu fața spre ușă, vreo douăzeci de fețe boțite exclamă în cor:

— Bun venit, Juliaaaa!

Îmi selectez cel mai profesional surâs și mi-l lipesc pe față. Cum o să fac să-i deosebesc unul de altul?

## CAPITOLUL 6

Léa a plecat. Mi-a dat cheile biroului, a spus un „la revedere” general, apoi s-a cărăbănit cu o grabă care nu m-a încurajat deloc. De acum eu sunt psihologa căminului de bătrâni *Tamarisca*.

Probabil că mi se citește frica în ochi, fiindcă un brunet înalt, despre care pot să afirm că nu face parte dintre rezidenți, se apropie de mine cu un zâmbet larg.

- Salut, eu sunt Greg, animatorul. Nu-i ușor în prima zi, nu?
- Sunt un pic dezorientată, dar o să mă descurc. Mulțumesc!
- Nu-ți face griji, totul o să fie bine. Presupun că Léa ți-a zugrăvit un tablou oribil, fata asta e pesimismul întruchipat. Vino, o să schimbăm asta!

Își strecoară brațul sub al meu și mă conduce spre rezidenți, care nu s-au clintit din loc.

Mi-i prezintă pe rând. Strâng mâna fiecăruia încercând să-i rețin prenumele, dar mă las repede păgubașă. Rețin cinci: Lucienne, femeia cu poșetă neagră care își aștepta fiul pe bancă azi-dimineață, Léon, care nu catadicsește să-și ridice ochii din *smartphone*, Maryline, care arborează mândră o eșarfă cu „Miss Bunica 2004”, Louise, care mi-a ținut mâna într-a ei ceva mai mult decât ceilalți, și Gustave, care mă întreabă: „Cum e, Dalia?” și râde tare când îi răspund că mă cheamă Julia. Îmi ia câteva secunde până să mă prind de jocul lui de cuvinte. Tot el începe, după ce am strâns și ultima mână, să bată din palme scandând: „Discurs, discurs!”, urmat imediat de colocatarii lui. Greg îmi face un semn din cap care îmi dă de înțeles clar că n-am de ales. Îmi dreg glasul, îmi înfig unghiile în carnet și mă pornesc, cu vocea mea de aeroport.

- Bună ziua tuturor, eu sunt Julia, noua dumneavoastră psihologă. Începând de mâine, voi trece în fiecare săptămână prin

camere ca să facem un bilanț al stării dumneavoastră. Bineînțeles, dacă aveți nevoie de mine, voi fi disponibilă în orice moment. Mă bucur foarte mult că am venit la Tamarisca să lucrez cu dumneavoastră și voi face tot ce-mi stă în putință ca să vă fiu alături în viața de zi cu zi.

Câteva aplauze fără vlagă îmi întâmpină discursul. În timp ce rezidenții se îndepărtează, cu sau fără baston, scaun cu roțile sau cadru, Greg vine lângă mine.

— Data viitoare să vorbești mai tare, mulți rezidenți aud prost. Altfel, te-ai descurcat bine, nici măcar Léon n-a fost prea nesuferit.

— Léon e cel care butona pe telefon, nu?

— Exact, un adevărat *geek*. Nu lasă niciodată ecranele din mână decât ca să bombăne sau să se plângă. De doi ani îi caut vreo calitate, fără succes. Am șanse mai mari să găsesc o zonă fără botox pe fața Madonnei decât vreo urmă de omenie la Léon.

Pentru prima oară de când am venit, râd. Un pic cam tare, un pic cam lung, dar mi-e greu să mă stăpânesc, ca și cum fiecare hohot ar elimina o particulă de anxietate.

— Am puțin timp înainte de bingo, vrei să te conduc prin centru? îmi propune el.

Accept bucuroasă, și nu numai pentru că zâmbetul lui ar merita un loc printre cele șapte minuni ale lumii. Nu cunosc locurile, mă simt ca un elev nou la începutul anului școlar și sunt foarte fericită că un coleg îmi propune să ne ținem de mână. În timp ce-l urmez, pregătită să-mi notez în carnet toate informațiile pe care mi le oferă, din spate ajunge până la mine o voce tremurătoare:

— E mai frumușică decât cealaltă, dar pare și mai puțin amabilă.

## CAPITOLUL 7

Când aud voci, în timp ce mă aflu în parcul de la Tamarisca în toiul nopții, sunt cât pe ce să fac un atac de cord.

Sunt o fricoasă. Într-o vreme căpătasem porecla *Bau* și trebuie să mărturisesc că mi se potrivește mai mult decât Julia. Tresar ori de câte ori mă întâlnesc pe neașteptate cu cineva, coborârea pe pista de începători cu schiurile în V mi se pare că ține de sporturile extreme și mă transform într-o sirenă de pompieri de cum se apropie de mine un câine.

Odată, când aveam vreo cincisprezece ani, am auzit-o pe mama țipând în bucătărie. M-am repezit. Încerca să țin sub control flăcările care ieșeau dintr-o tigaie. În mintea mea, m-am văzut luând o cârpă, udând-o și înăbușind focul cu un calm desăvârșit. Numai în minte. Pentru că în realitate am reușit doar să articulez „Adio, mama” înainte de a o lua la fugă urlând.

Altă dată, când îl așteptam pe Marc în mașină în fața biroului său, un bărbat a bătut insistent în geam. Era întuneric și el avea un pisoiaș pe tricou, era dubios. Nici una, nici două, i-am golit sprayul meu lacrimogen în ochi. De fapt, era colegul lui Marc, care venise cu amabilitate să-mi spună că el o să mai întârzie.

Așa că, în noaptea asta, când niște voci ajung până la mine în parc, picioarele mi se înmoaie, mi se pune un nod în gât și inima îmi bate în ritmuri de David Guetta.

Chiar așa, ce mai idee, să ieși la ora asta.

Nu reușeam să adorm, prea multe lucruri mi se înghesuiau în minte. Momentul perfect pentru o țigară. Aveam un pachet în mașină, deci am coborât după el și, dacă tot eram afară, m-am apucat să fac câțiva pași prin parc. La lumina lunii, n-am văzut că mă îndepărtasem atât de mult de clădire. Abia când aud pe cineva

vorbind îmi dau seama că sunt la marginea parcului, de unde nimeni nu m-ar auzi dacă strig. Oboseala mă împinge la prostii.

Să respirăm. E trecut de miezul nopții și, judecând după nasul rebegit, aceeași temperatură ca-ntr-o cutie de înghețată. E foarte puțin probabil ca altcineva decât mine să fie destul de țițnit încât să se aventureze afară. Mi-am imaginat vocile acelea, e singura explicație valabilă. O să mă întorc în apartamentul meu auster, o să încui, o să împing comoda în ușă și o să adorm liniștită, iată ce-o să fac.

Din câțiva pași rapizi, revin la anexă și mă pregătesc să intru când se aud niște pași lângă clădirea principală. În timp ce încerc să bag cheia în yală, act mașinal care se transformă într-o încercare demnă de *Survivor* când tremuri ca o frunză, arunc câteva privi împrejur ca să identific sursa zgomotului și sunt cât pe ce să leșin văzând o umbră care se fofilează dincolo de grădina de legume. Rămân paralizată câteva secunde, suficient cât să văd capul individului apărând în spatele zidului despărțitor, întorcându-se în direcția mea și, brusc, aplecându-se iar. Am fost descoperită. Repede, trebuie să urc și să mă pun la adăpost. Nenorocita asta de cheie o să intre până la urmă în yală, doar n-o să mor aici, strangulată de un degenerat în parcul unui cămin de bătrâni, în pijamaua mea roz de finet, geaca vătuită și papucii cu cap de pisică în vârf!

Schimb sensul cheii, apăs cu toată puterea, invoc zeul ușilor, dar nu-i nimic de făcut, ea tot se încăpățânează să nu intre. În spate, aud pașii care se apropie încet de mine. Inima nu-mi mai bate doar în piept, îmi bate în gât, în ochi, în degete, în urechi, în păr, în mustățile papucilor.

Vasăzică așa e când știi că ți se apropie sfârșitul? Te transformi în vibromasor?

Ucigaşul meu mai are numai câţiva metri până la mine, aproape că-i pot simţi mâinile pe gât. Orişicât, e naşpa să mori la treizeci şi doi de ani. Mai ales că ar avea de făcut numai câţiva metri în plus pentru a găsi o pradă care oricum nu mai are mult de trăit. Într-o ultimă tresărire de luciditate înaintea neantului, înţeleg că cheia pe care încerc cu disperare s-o bag în yală e de la apartament, nu de la clădire. Îmi ţin respiraţia cât durează să găsesc cheia potrivită şi scap un strigăt de uşurare când intră în fantă. Trântesc uşa în spatele meu şi urc treptele câte patru înainte de a mă închide în apartament şi de a-mi lipi urechea de uşă.

După patruzeci de minute, sunt silită să constat că singurul lucru care m-a urmărit este liniştea.

După două ore, muşchii mi s-au decontractat, dinţii au încetat să-mi clănţănească, inima şi-a recăpătat ritmul normal.

Se prea poate să mă fi ambalat niţel.

## CAPITOLUL 8

— Cum vă simțiți azi?

Louise e prima pacientă din prima mea zi. Așezată într-un fotoliu întors spre ușa cu geam mare de sticlă, împletește în timp ce eu mă instalez pe un scaun în fața ei. Tremură puțin, efect al bătrâneții. Tremur și eu, efect al emoțiilor.

Decorațiunile apartamentului ei sunt foarte încărcate. Se înghesuie acolo mobile disparate, bibelouri, rame de fotografii, cărți, împletituri. Nu par mare lucru, privite așa, dar probabil că în ochii ei fiecare are o valoare deosebită. Pesemne că le-a ales cu grijă pe cele pe care accepta să le vadă dispărând din viața ei și pe cele care aveau s-o însoțească în ultima ei cameră.

— Din ce în ce mai bine, răspunde ea lăsând lucrul din mână, încep să mă obișnuiesc. Știți că sunt aici de puțin timp?

— Am citit în dosarul dumneavoastră. De trei luni, nu?

— Acuși se fac trei luni, da. Întâi am stat cinci săptămâni în spital după accidentul ăla stupid, apoi doctorii au decretat că nu mai pot să mă întorc la mine acasă. Așadar copiii mi-au găsit un loc aici, se pare că-i cel mai bun cămin din regiune. Nu-s prea nefericită...

— Vreți să vorbim despre accident?

— Oh, n-am mare lucru de spus despre asta. Tocmai făceam piața și buf, m-au găsit pe jos, inconștientă. Când m-am trezit peste câteva zile, uitasem ultimii patruzeci de ani din viață. Vă dați seama? Patruzeci de ani dispăruți în câteva secunde!

— Ce ați simțit?

— Era groaznic. În anul când am împlinit treizeci de ani, a fost un incendiu mare în casa unde locuiam cu soțul meu și copiii. A distrus tot, tot. Ne-am pierdut casa, mobila, actele, hainele... Dar pe mine cel mai tare mă afecta pierderea amintirilor. Pozele copiilor de când

erau bebeluși, diapozitivele, desenele și poeziile lor, scrisorile pe care le trimiteau din tabără, pozele părinților mei, cele de la nunta noastră...

Face o pauză și privește pe fereastră.

— Fără toate obiectele astea, continuă ea, memoria nu mai are voie să te lase. Nu mai are o dublură. Of! Ce proastă, nu v-am oferit nimic de băut! Vreți o cafea, un ceai, o ciocolată? Fiică-mea mi-a dăruit o mașină foarte sofisticată, e de-ajuns să pui o capsulă și băutura caldă se face automat.

*N-aveți mai degrabă un whisky?*

— Aș bea o ciocolată, mulțumesc! Vorbeam de memoria dumneavoastră...

— Oh, știu! răspunde ea îndreptându-se spre chicinetă. Memoria mea imediată funcționează foarte bine, din fericire. Vă povesteam de incendiul ăla ca să vă explic ce am simțit. Să-ți pierzi amintirile, când ele sunt materiale, este deja dureros. Dar e un nimic în comparație cu ce am simțit când m-au anunțat că patruzeci de ani îmi dispăruseră din memorie. Vă închipuiți, acum patruzeci de ani copiii mei nu împliniseră nici douăzeci, soțul meu încă trăia, eu însămi eram tânără, nepoții mei nu existau încă... Și nu vă mai spun de telefoanele mobile, de zecile de posturi TV, de Internet și de cerceii în nas!

Când i-am citit dosarul, aproape că o invidiam pe Louise fiindcă putuse să uite o parte din viața ei. Aș da multe pentru ca ultimele șase luni din viața mea să dispară. Dar, văzând-o cum se luptă să-și stăpânească lacrimile, n-o mai invidiez deloc.

— Mulțumesc! spun luând ceașca pe care mi-o întinde. Cum ați făcut să acceptați situația asta?

— Ei bine, e simplu, răspunde ea ridicând din umeri ca și cum chiar așa ar fi. Când mi-au spus că memoria n-o să-mi mai revină,



am avut două soluții: fie nu acceptam și eram nefericită pentru restul zilelor mele, fie acceptam și îmi trăiam ultimii ani cu seninătate. Întotdeauna am avut o preferință destul de puternică pentru fericire.

— Frumoasă filozofie!

— Știți, am mare noroc. Am optzeci și patru de ani, încă aud și cel mai slab piuit de pasăre, pot citi cu o simplă pereche de ochelari, ba chiar mai am câțiva dinți adevărați. Mulți nu ajung la vârsta mea într-o formă așa de bună. Și apoi, trecutul meu n-a dispărut cu adevărat, nepoții mei și apropiații și-l amintesc. Ăștia patruzeci de ani au existat.

Se ridică și ia o poză înrămată de pe bufet. În fotografie, apare radioasă, înconjurată de un grup de persoane de toate vârstele.

— Uitați, spune ea întinzându-mi-o, sunt copiii și nepoții mei. Era acum cincisprezece ani. Lipsesc ultimul nepot și cei doi strănepoți, care s-au născut mai târziu, dar e una dintre puținele în care suntem împreună cu toții. Am patru copii, zece nepoți și doi strănepoți care mi-au arătat multă dragoste de când mi-am revenit. Vă rog să mă credeți că n-am nici un motiv să aleg nefericirea. Dumneavoastră aveți o familie mare?

Neg din cap înainte de a schimba subiectul:

— Dacă v-aș întreba despre nivelul stării dumneavoastră de bine, pe o scară de la 1 la 10?

Louise nu se gândește prea mult înainte să răspundă:

— Aș zice 9. Scad un punct pentru trezire: în fiecare dimineață îmi ia vreo zece minute să mă desprind din pat. Am impresia că-s o bucățică de hârtie pliată în opt, care trebuie depliată cu grijă să nu se rupă.

Mă privește în timp ce scriu aceste informații în carnet pentru a putea să le adaug la dosarul ei electronic. Apoi, pe neașteptate, îmi pune o întrebare:

— Dar dumneavoastră, pe o scară de la 1 la 10, cum vă simțiți?

## CAPITOLUL 9

Azi la prânz sunt cârnați cu piure. Meniul e afișat cu litere mari pe tablă, de parcă ai avea de ce să te mândrești cu el. Abia e unsprezece și jumătate și rezidenții deja au atacat felul principal. Poate se gândesc că, așa, ziua se va termina mai repede.

Cinci mese rotunde sunt așezate în sala de mese, suficient de distanțate pentru ca scaunele cu roțile și cadrele să poată circula fără piedici. Greg mi-a explicat ieri că membrii personalului fac de serviciu pe rând. „La Tamarisca, «polivalența» e cuvântul de ordine”, a zis el. Mie-mi convine, numai să nu trebuiască să fac toaleta nimănui.

Azi Isabelle și o blondă micuță se învârt printre rezidenți pentru a-i ajuta pe unii să mănânce. Supunându-mă semnelor largi ale lui Greg, mă așez la ceea ce trebuie să fie masa personalului. Tacâmurile mă așteaptă, mă instalez în timp ce el face prezentările. O recunosc pe Anne-Marie, directoarea, prea ocupată să-și taie cânatul în bucăți mici pentru a mă saluta, și-i descopăr pe toți cei care lucrează aici cu normă întreagă: Jean-Paul, medicul coordonator, Sarah, una dintre îngrijitoare, Laura, kinetoterapeuta, Moussa, infirmierul, și Stéphanie, asistenta administrativă.

— Și le știi deja pe Isabelle, recepționera, și pe Marine, îngrijitoarea, continuă Greg arătându-le, în timp ce ele încearcă să convingă o rezidentă că piureul e făcut de casă.

Abia mi-am pus fundul pe scaun că a și început balul întrebărilor. Parc-ar fi niște prizonieri care n-au întâlnit pe nimeni de ani de zile.

— Vin de la Paris, dar de loc sunt de aici; nu, n-am copii; nici animale; într-o clinică de chirurgie estetică; numai schimbare de sex; da, glumesc; nici măritată nu-s; la Paris; nu-s deloc sportivă; fiindcă

mi-a plăcut postul; nu, nu spun asta pentru că e Anne-Marie de față; treizeci și doi de ani...

Sunt cât pe ce să-i întreb dacă vor să-mi vadă ultimul test Papanicolau când o voce bărbătească ne întrerupe:

— Vinovatul să recunoască, altfel depun plângere împotriva tuturor! rage un bătrân stând vertical ca un soldat în poziție de drepti.

— Ce s-a mai întâmplat, Léon? întreabă Marine ridicând ochii în tavan.

— S-a întâmplat că mi-a dispărut proteza cât am fost la privată. O pusesem pe șervețel și acum nu mai e.

— Dar de ce v-ați scos proteza? îl întreabă Isabelle.

— Îmi place să mănânc piureul fără proteză. Doar am totuși dreptul să fac ce-mi place!

În jurul lui Léon, rezidenții continuă să-și ia prânzul fără să scoată o vorbă. El tună și fulgeră:

— Vă previn, dacă într-un minut nu-mi recuperez proteza, mă duc la tribunal. Țsta e abuz, nu mă las călcat în picioare!

— Ne scoți din sărite, Léon! îi strigă Miss Bunica 2004. Ne-am săturat de scenele dumitale, știi prea bine unde ți-e proteza.

— Iar a-nceput... spune infirmierul râzând.

— Se-ntâmplă des? întreb eu.

— Da, în mod regulat. Parcă ar face înadins... Își lasă lucrurile peste tot și știe bine cum se termină chestia asta.

Cum spectacolul mi-a stârnit curiozitatea, nu scap din ochi scena. La masa alăturată, Gustave, bunicuțul farsor, își dă scaunul în spate, se sprijină în cadru și se apropie încet de Léon. Ajuns în dreptul lui, îi pune o mână pe umăr și zâmbește.

— Hai, bătrâne, nu mai ai umor?

— Dumneata numești asta umor? răspunde Léon. Dă-mi imediat proteza că altfel...

— Că altfel ce? O să mă muști?

Râsete înfundate se ridică de pe la mese. Louise își apasă un șervețel pe gură ca să nu pufnească.

— Aștept... continuă Léon.

— Ei bine, poftim, ia-ți proteza, face Gustave pe fanfaronul, zâmbind larg.

— Unde-i?

— N-o vezi? insistă el accentuându-și și mai mult zâmbetul.

— De bună seamă că nu.

Gustave își apropie fața de a lui Léon și își întinde buzele. Isabelle scutură din cap.

— Oh, nu, Gustave, doar n-ați făcut una ca asta! Purtați proteza lui Léon?

Bătrânul începe să râdă de renghiul jucat, imitat de majoritatea rezidenților și a membrilor personalului. Și de mine, trebuie să recunosc. Mina pleoștită a lui Léon și cea mândră a lui Gustave, care arborează niște dinți mult prea mari pentru maxilarul său, încep să-mi alunge posomoreala.

— Julia, mâine e ziua Urșilor Albi, vrei să vii cu noi? întreabă Greg turnându-și ceva de băut.

— Urși Albi? Ce-nseamnă asta?

— Un mic grup de rezidenți care se adună o dată pe lună ca să facă baie în ocean, indiferent de anotimp.

Țicniții.

— Dar trebuie să fac și eu baie?

— A, da, dacă vii cu noi, te bagi în apă!

Toate privirile noilor mei colegi s-au întors către mine. Mă testează, sadicii. Dacă refuz, o să trec drept fricoasă ori, mai rău,

drept o snoabă care nu vrea să ia parte la activitățile lor. Dacă accept, probabil că mă voi transforma în Mister Freeze. E grea alegerea.

— O să vă însoțesc cu plăcere!

Nu știu cine a pronunțat aceste cuvinte, dar mi s-a părut că-mi recunosc vocea și că ieșea din gura mea. Dacă până și trupul mă trădează, atunci nu-i dau șanse mari demnității mele.

## CAPITOLUL 10

Ar fi putut să aleagă o oră cu soare, ca să se mai adune câteva grade. Dar nu. E nouă dimineața, e frig, foarte frig, așa de frig că mi s-au ridicat toate firele de păr, iar o gașcă de degenerați, din care fac parte și eu, se pregătește să plonjeze în Oceanul Atlantic.

De când am ajuns la Biarritz, am avut tot răgazul să mă întreb dacă a fost o alegere bună să las totul baltă și să vin aici. În dimineața asta, cu picioarele înfipite în nisipul rece ca gheața, cu cel mai acoperitor costum de baie al meu drept unică protecție împotriva asalturilor vântului, cu dinții clănțănindu-mi ca o zornăitoare, nu-mi mai pun întrebarea. De acum am certitudinea: am înnebunit. Ceva s-a sucit în mintea mea, am deraiat, m-am dereglat, am derapat, am delirat, m-am destabilizat și toate cuvintele care încep cu de-.

— Sunteți gata?

Greg se apropie de apă, imitat de șapte siluete aproape transparente. Gustave își lasă cadrul la câțiva metri de nisipul ud, Miss Bunica își păstrează eșarfa, Louise sugă burta, Élisabeth și Pierre se țin de mână, Jules tropăie în slipul său cu buline, Arlette întinde brațele, iar eu merg cu ei rugându-mă ca un eveniment brusc să ne împiedice imersiunea în apele glaciale. Un uragan, o furtună, un rechin alb, un atac al crabilor, al zombilor, nu contează, numai să fiu cruțată. Îmi cunosc corpul, n-o să reziste la șoc. Fac duș cu apă aproape clocotită, organismul meu n-o să înțeleagă ce i se întâmplă și o să-și ia rămas-bun.

— Hai, toată lumea în linie! continuă călăul meu. Julia, fiindcă pentru tine e prima oară, îți explic regulile. O să număr până la trei și o luăm la fugă prin apă. Ultimul ajuns primește o pedeapsă. Ești gata?

*Nu, așteaptă, cred c-am uitat ceva în cameră, trebui să mă duc să-l caut.  
Creierul meu.*

— Gata.

— 1...

Îi las moștenire mamei mele toate cărțile și bijuteriile.

— 2...

Îi las surorii mele toate obiectele de machiaj și DVD-urile cu Ryan Gosling.

— 3!

Adio!

Nu mai aud nimic, nu mai văd nimic. Alerg de parcă viața mea ar depinde de asta, țiip un pic, ba poate că o și chem pe mama o dată sau de două ori! Apa e așa de rece că pare clocotită, o să mă descompun, n-au să-mi mai găsească dinții, copiii au să creadă că-s scoici și-au să-și facă din ei coliere. Poftim, o să sfârșesc sub formă de colier. Pe mormânt o să mi se graveze: „Era o bijuterie”. Ce sfârșit frumos!

Când îmi vin în fire, sunt în apă până la piept și încă sunt întreagă. Mă rog, așa cred. Sunt pe jumătate paralizată, așa că nu pot spune cu siguranță. Mă întreb în ce stare sunt ceilalți, probabil că nu-i o imagine prea plăcută. Cu încetinitorul, având picioarele complet țepe și capul vibrant, reușesc să mă întorc. Am nevoie de câteva secunde ca să-i văd, nu credeam că mă aflu atât de departe.

Nu-mi vine să-mi cred ochilor.

Aliniați pe nisip, cât se poate de uscați, cei opt trădători mă privesc râzând de le trosnesc fălcile.



## CAPITOLUL 11

— Cum vă simțiți astăzi?

Apartamentul lui Léon cel arțăgos este la fel de vesel ca și el: patul făcut la linie acoperit cu o plapumă gri, canapea de piele gri, draperii gri și miros de naftalină. Singura decorațiune constă în două computere – unul fix și unul portabil –, o tabletă și două rame digitale pe care se perindă portrete ale sale făcute cu câteva decenii în urmă.

— Dar ce vă interesează pe dumneavoastră? îmi răspunde el fără să ridice ochii din ecran.

Nu prea mă interesează, la drept vorbind. Acolo, pe moment, sănătatea acestui bătrân morocănos contează pentru mine mult mai puțin decât durerea care mi s-a instalat în gât. Fără îndoială, un efect al micii scalde de ieri... Erau tare mândri de farsa lor, dar n-au să mai facă pe isteții când o să-mi strănut microbii peste ei. Totuși, decența mă împiedică să-i răspund așa.

— Să nu credeți asta, chiar mă interesează sănătatea dumneavoastră.

— Da, fiindcă sunteți plătită pentru asta. Oamenii nu dau niciodată doi bani pe ceilalți dacă nu le iese ceva. Eu nu-s de azi, de ieri pe lume. Poate că pe alții îi păcăliți, dar eu sunt prea călit ca să mă las prins în plasa dumneavoastră.

— De ce credeți că vreau să vă prind în plasă?

— E atât de evident. Vedeți dumneavoastră, domnișoară, toată viața am fost înconjurat de oamenii mari ai lumii. Am creat și am făcut să prospere o societate care realiza o cifră de afaceri pe care n-ați putea nici s-o pronunțați, toate astea numai cu puterea celulelor mele cenușii. Așa că să nu credeți cumva că nu văd ce urmăriți, cu saboții dumneavoastră de țărăncuță.

Cred că e momentul să strănut.

— În ce domeniu era societatea? îl întreb, încercând să deschid dialogul.

Nu răspunde. Îi privesc părul negru ca pana corbului, pieptănat perfect, gura cărnosă încă și chipul prea neted ca să fie cinstit. E limpede că pe acolo a trecut bisturiul, păcat că nu există nici o operație care să facă să dispară acreala. Ar merita o injecție zdravănă de amabilitate, și încă fără anestezie.

— Léon, sunt aici pentru dumneavoastră. Nu sunteți obligat să vorbiți cu mine, dar cred că asta v-ar putea ajuta. Nu-i neapărat ușor să ajungi la un cămin de bătrâni...

— Dar ce credeți dumneavoastră? își scuipe el vorbele, tot fără să mă învrednicească cu o privire. Eu nu-s ca toți bătrânii ăștia care-au fost închiși aici pentru că nu mai puteau trăi singuri! Eu am venit aici de bunăvoie, sunt deplin stăpân pe averea mea și nimeni nu mă obligă să fac ceea ce refuz. Acum, ceea ce refuz e să mă las sâcâit de cineva care caută pretext ca să-mi bage pe gât antidepressive.

— Foarte bine, Léon, eu...

— Și nu-mi mai spuneți Léon, drăcia dracului! Pare-mi-se că n-am păscut găștele împreună.

N-are rost să mai insist, e la fel de rigid ca fruntea lui. Mă ridic în tăcere, pun scaunul la loc și mă îndrept spre ușă. Când să închid ușa în urma mea, Léon binevoiește în sfârșit să ridice ochii și-mi adresează un zâmbet forțat.

— Și, altfel, a fost plăcută baia?

## CAPITOLUL 12

O să mor. Gâtlejul meu e un jăratric imens, mă mistui pe dinăuntru. Mi se pare că omuleții din *Povestea vieții*<sup>[2]</sup> și-au dat întâlnire în laringele meu ca să facă un foc de tabără, în timp ce alții aruncă săgeți în bronhii.

Sunt aici de trei zile și deja am trecut pe lângă moarte de trei ori. E clar că universul îmi trimite semnul. O să rezolv asta mai târziu, urgența mare e să sting incendiul. E ora nouă seara, afară e întuneric, farmacia s-a închis și nu-s convinsă că jeleurile în formă de căpșune tratează durerile de gât. Ca de fiecare dată, am impresia că n-am mai suferit niciodată într-un asemenea hal. Ca să mă liniștesc, am făcut ceea ce recomand tuturor să nu facă: am pornit calculatorul și am efectuat câteva căutări pe Internet:

„Durere de gât”

„Durere mare de gât”

„Simptome cancer de gât”

„Se poate muri de durere de gât”

„Cum să te răzbuni pe niște oameni care te-au forțat să faci baie în apă rece ca gheața, în toiul iernii”

„Cred că sunt ipohondră”

Cum Internetul îmi prezicea o moarte apropiată și dureroasă, am decis, curajoasă, să nu capitulez fără luptă. Poate că vecinii mei de palier au niște pastile pentru gât, niște miere, un extingtor sau orice alt accesoriu capabil să pună capăt acestei dureri. Mai întâi încerc la ușa din față, din ce-mi aduc aminte, e apartamentul lui Greg. După trei ciocănituri, mă las păgubașă: nu-i acasă. A treia ușa e a lui Marine, așa o să am ocazia să o cunosc. Deschide chiar înainte să apuc să ating lemnul cu degetele. Poartă un capot și are părul învălătucit într-un prosop.

— Salut, Julia, mă bucur să te văd în sfârșit! Abia așteptam să am o vecină ca să stăm la taclale și să bârfim. Hai, intră!

— Ești drăguță, dar am venit numai ca să te întreb dacă n-ai ceva pentru durere de gât, sirop, pastile...

— A, da, am cu ce să te tratez! Intră, dacă-ți spun, mă duc să caut.

Apartamentul lui Marine e exact la fel ca al meu, dar dispus în celălalt sens. În privința decorațiunilor, în schimb, ea a înlăturat orice asemănare. Canapeaua și patul sunt acoperite cu materiale pestrițe, pereții cu fotografii ale unor oameni care zâmbesc, se strâmbă, se sărută și ale ei fixând obiectivul și ținându-și buzele, reviste tabloide umplu masa și în aer plutește un miros acru.

— Stai jos, strigă ea din chicinetă. Nu durează mult. Ei, îți place aici?

— Nu știu încă... Recunosc că mi-am imaginat ceva mai rău.

— Mă uimești! Ce cauți într-un cămin de bătrâni? Am auzit că înainte ai lucrat într-o clinică de tencuire de fațade, e totuși altceva...

Râd.

— Astea fiind spuse, mie-mi place aici, continuă ea aproape răcnind ca să acopere zgomotul vaselor. Aveam optzeci ani când am venit, nu mă gândeam c-o să rămân prea mult și lucrez aici de cinci ani. Sunt simpatici tătații și mămăițele de la Tamarisca. Și colegii.

— Au umor, în orice caz! Cred c-ai auzit că mi-au făcut botezul.

— Păi, na, așa e tradiția. Eu am venit în august, ar fi fost prea puțin să-mi facă aceeași farsă. Așa că s-au adaptat. Au organizat un atelier de patiserie și am fost trasă la sorți ca să gust prăjitura. Toți s-au prefăcut dezamăgiți, chiar am crezut că am noroc. Nu-ți spun cum făceam pe grozava ducând lingura la gură... Două zile n-am putut să-nghit nimic. Puseseră sos de ardei iute în prăjitură... Uite, asta ar trebui să-ți facă bine, spunea ea întinzându-mi o cană aburindă.

— Ce e?

— Un grog. N-am rom, așa că am pus tequila, după părerea mea e la fel. Mi-am făcut și eu unul, ca să-ți țin companie.

Strâng cana între mâini, miroase frumos. Nu-s cine știe ce convinsă de eficacitatea tequilei asupra durerii de gât, dar mierea și lămâia o să potolească nițel durerea.

După două ore și patru groguri, cunosc toată viața lui Marine.

În vara când a împlinit șaptesprezece ani, părinții au obligat-o să meargă cu ei în vacanță la Biarritz, deși voia să rămână cu prietenele ei la Strasbourg. Își plângea situația în fiecare după-amiază, cufundată în reviste. În a cincea zi a ridicat nasul și a constatat că unul dintre salvamari poseda toate calitățile necesare pentru a-i agrementa sejurul.

— Să-i fi văzut mușchii abdominali... Noroc că slipul meu era deja ud.

Din acel moment, a încercat întruna să se facă remarcată. Făcea baie numai în fața miradorului pe care era cocoțat el, intra în apă ca o balerină pe scenă și înceta să respire de cum o privea el. În mai multe rânduri a înotat până departe, sperând că va auzi un fluier care s-o cheme la ordine, dar capacitățile ei musculare i-o luau de fiecare dată înainte. În cele din urmă, înțepătura unui drac-de-mare a împins-o în brațele lui. La propriu. Tocmai experimenta o nouă postură cambrată în fața lui, când peștele, ascuns în nisip, i-a atacat piciorul. Ea a urlat, s-a schimonosit de durere și atunci, în timp ce-i curgeau și machiajul, și nasul, el s-a apropiat pentru prima oară de ea. A zâmbit, s-a aplecat la urechea ei și i-a mărturisit că nu putea rezista unor asemenea talente de actriță.

— Tâmpitul nu mă credea! Eu crăpăm de durere și el se gândea că mă prefac ca să-l agăț!

După un an, Marine pleca de la Strasbourg ca să locuiască în garsoniera lui Guillaume și începea să lucreze la Tamarisca. După doi ani, își lua un apartament cu trei camere și o pisică. După trei ani, se logodeau. După cinci ani, cu trei săptămâni înainte de nuntă, el se îndrăgostea de o turistă germană care fusese atacată de o meduză.

— Tipul ăsta are un fetiș cu veninul, tună și fulgeră ea. Merită să dea peste o viperă.

— Ai dreptate, îi spun dând solemn din cap. Merită să-l muște o văduvă neagră.

Izbucnește în râs, apoi se oprește brusc și mă fixează cu gravitatea specifică oamenilor care au băut prea mult.

— Și tu? mă întreabă. Ție ce ți-a făcut tipul?

— Care tip?

— Este musai un tip în toată povestea asta. Nu debarci cu valize și cu mașina plină de cutii fără să fi fost vorba de un tip.

Nu știu dacă e de la groguri, de la firea lui Marine, de la mirosul acru care mi se urcă la cap ori de la febră, dar, până să-mi dau seama ce fac, încep să-i povestesc tot.

## CAPITOLUL 13

L-am întâlnit pe Marc la raionul de dulciuri de la Monoprix<sup>[3]</sup>. Aveam douăzeci și cinci de ani, eram la Paris cu buni, care urma să se opereze de retină. Eu făceam pe îngrijitoarea, ea făcea pe ghidul turistic. Vedeam pentru prima oară capitala, iar ea mi-a oferit toate clișeele: Turnul Eiffel, vaporele pentru turiști, Montmartre, Champs-Élysées... Închiriasem o garsonieră în Place de la Nation, cu un pat mare în care ne strecuram seara, eu citindu-i și ea comentând. Nimic nu ne plăcea mai mult decât să ronțăm bomboane în aceste momente agreabile.

Tocmai după asta venisem la Monoprix în ziua aceea. Cercetam raftul în căutarea ursuleților de ciocolată când un blond înalt, în geacă de piele, s-a proțăpît în fața mea. Am așteptat câteva secunde, convinsă că o să-și dea seama că mă deranjează, dar nu.

— E-n ordine, nu vă deranjez prea mult? l-am întrebat.

— Nu, mă descurc, dar n-ar trebui să vorbiți așa tare, a răspuns el pe același ton.

— Nu vedeți că mă uitam la raft?

— Ba tocmai că da.

Respirație adâncă.

— Aveți o mare problemă... am spus.

— Recunosc. Problema mea e că vă urmăresc de un sfert de oră, că vreau foarte mult să vă abordez, dar că nu știu cum.

— Ei, bravo, am rânjit eu, ați reușit; vorbim! Ba chiar sunt foarte aproape să vă mângâi maxilarul cu pumnul. Probabil că sunteți mulțumit.

El a râs, eu am ridicat din umeri, el a întins mâna și s-a prezentat, eu am mormăit, el mi-a aruncat privirea-la-care-nu-rezistă-nimeni și cred că în acel moment am început să mă pisicesc.

Când am terminat facultatea, m-am mutat cu el la Paris. Așteptaserăm cu atâta nerăbdare această clipă încât, timp de câteva luni, fiecare minut pe care nu-l petreceam împreună era un minut pierdut. Făceam duș împreună, mâncam din aceeași farfurie, purtam aceleași tricouri, citeam aceleași cărți, fumam aceeași țigară, aveam aceeași dorință de a face dragoste tot timpul. De parcă am fi vrut să recuperăm toți acei ani în care nu ne cunoșteam. Singurele locuri unde mergeam unul fără altul erau serviciul și toaleta. După câteva luni, se întâmpla ca ușa celei din urmă să rămână deschisă când unul dintre noi se afla acolo. În afară de asta, fuziunea lăsase locul unei relații mai echilibrate.

Eram fericită. Când le auzeam pe prietenele mele vorbind despre relațiile lor sau despre căutarea bărbatului ideal, gânguream în gând. Eu îmi găsisem bărbatul ideal. Sigur că avea câteva defecte: mânca multă ceapă și o digera prost, se rădea pe piept, îi plăceau emisiunile de fapte diverse sordide, putea să stea o zi întreagă fără să deschidă gura dacă nu începeam eu conversația și spunea *areoport*, dar nici unul nu rivaliza cu calitățile lui. Îmi era mai bine când era lângă mine, iar el simțea la fel. N-aveam nici o îndoială: ne situam în partea bună a statisticilor și aveam să rămânem împreună până la sfârșitul vieții.

Primul semnal de alarmă a venit acum doi ani. Am contractat o gripă care timp de o săptămână m-a transformat în plapumă. Nu mă ridicam din pat decât ca să merg la toaletă, mă durea fiecare bucățică din corp, respiram ca un mistreț astmatic și la fel vorbeam. Aproape că nu l-am văzut pe Marc toată săptămâna: muncă, ședințe, vizite la părinții lui, programare la dentist, părea să profite de cel mai mărunț pretext ca să fugă din apartament. Când era acasă, evita dormitorul. Ritmul lui a revenit la normal o dată cu temperatura mea. M-am



gândit că poate face parte dintre acele persoane prezente numai când totul e bine și destul de lașe ca să spele putina când ai nevoie de ele, dar revenirea micilor sale atenții mi-a alungat repede temerile.

În seara în care a murit tata, Marc a stat lângă mine până la miezul nopții, oră la care a decretat că plânsesem destul și că era timpul să mergem la culcare.

— Mâine mă trezesc devreme, am ședința cu italienii, ții minte?

A avut multe ședințe în zilele următoare. Așa de multe că nu m-a însoțit la Biarritz, n-a asistat la înmormântare și oprea brusc convorbirile noastre telefonice imediat ce durerea mea depășea limitele orare pe care i le consacrase el în plan.

Când m-am întors la Paris, zece zile mai târziu, i-am economisit niște timp strângându-mi lucrurile în lipsa lui. I-am lăsat pe masa din living un bilet în care-i explicam cât mai clar posibil motivele plecării mele, precum și faptul că nu mai aveam nimic de discutat. Era destul de scurt, numai vreo douăzeci de rânduri, și se poate să se fi strecurat câteva cuvinte urâte, precum și o aluzie la micimea lui, și nu doar a minții.

— Cum a reacționat? mă întreabă Marine.

— N-a reacționat. Pe de o parte, a fost mai bine așa, fiindcă aș fi putut s-o iau razna, dar a fost greu.

— Mă uimești! Un tip care nu te susține când pierzi pe cineva e un dobitoc. Bine-ai făcut. Fix genul de tip care se cară cu infirmiera dacă ai cancer.

— Exact. Nu poți să iei numai momentele bune, nu-i posibil. Auzi, nu te supăra că te întreb, dar ce-i mirosul ăsta?

Marine inspiră zgomotos.

— Ce miros? Eu nu simt nimic...

— Nu știu, ceva acru, te înțeapă un pic la ochi. Parcă ar mirosi a amoniac, știi?

— O, la dracu'!

Se ridică dintr-un salt, se împleticește până în baie repetând „La dracu, la dracu', la dracu'!", apoi aud apa curgând. După câteva minute, dindărătul ușii răzbat niște tânguieli.

— O să ies din baie. Jură-mi că n-o să râzi!

Am ghicit deja înainte ca ea să se întoarcă și sunt șanse mari să nu fiu în stare să mă țin de cuvânt, dar jur. Încrucișând degetele.

Ușa se deschide încet și se ivește un picior, apoi brațele. Apoi capul. Mă străduiesc să rămân stoică, hotărâtă să-mi țin promisiunea, dar, de cum se apropie suficient ca să constat masacrul, toată rezistența mă părăsește și râd de mă doare stomacul.

— Voiam numai niște șuvițe blonde...

În jurul feței sale abătute, părul încă ud al lui Marine cade în ondulări ușoare, presărat ici și colo de minunate reflexii verzui.

## CAPITOLUL 14

— Păi, tanti are obrazii ca Cookie.

Micuța Héloïse, în vârstă de patru ani, o scrutează cu atenție pe micuța Arlette, în vârstă de nouăzeci și doi de ani, care, din fericire, și-a uitat aparatul auditiv.

— Cine-i Cookie? o întreb.

— Păi, e câinele meu! Îi atârnă buzele și-i curg balele ca bunicuței.

Héloïse încă n-a descoperit diplomația, dar are deja un anumit simț de observație.

Astăzi, căminul încearcă o nouă experiență: niște copii de la grădinița învecinată au venit în vizită la rezidenți. Ideea a fost a directorului grădiniței, care afirmă că acest schimb va fi benefic atât pentru copii, cât și pentru vârstnici. Când Anne-Marie mi-a cerut părerea, am aprobat imediat.

Oaspeții rezidenților rareori își aduc și copiii. De teamă ca preaplinul de viață să nu-i stânjenească pe bătrâni, de teamă să nu-i traumatizeze pe copii, de teamă să înfrunte imaginea ciclului vieții. Rezultatul: în cea mai mare parte a timpului, vârstnicii stau între ei. Căminul e ca un ghetou de bătrâni. Introducerea câtorva ore de inocență, de copilărie și de viață nu poate fi decât pozitivă.

Salonul forfotește de mutrișoare încântate. Pentru copii, orice ieșire e motiv de bucurie: bibliotecă, grădină zoologică sau cămin de bătrâni, entuziasmul descoperirii e același. Scade de-a lungul anilor, până ajunge să lase loc unui fel de plictiseală. E simplu: dacă-i propui unui copil să se joace cu niște pietricele și cu niște bucăți de lemne, e la limita isteriei; dacă-i propui unui adult să petreacă o săptămână la un hotel din Seychelles, întreabă dacă băuturile sunt incluse în preț. Dar în dimineața asta, sub ochii mei, se produce un

fenomen surprinzător: se pare că buna dispoziție a micuților îi molipsește pe cei mari.

Louise îi învață să îndeplinească pe doi copii impresionați de dexteritatea ei, Gustave încearcă numere de magie în fața a trei perechi de ochi cășcați, mai mulți țânci stau la coadă ca să facă un tur în scaunul cu roțile cu Mohamed, Maryline le împrumută eșarfa ei cu „Miss Bunica 2004” unor fete, iar Isabelle aleargă în toate părțile ca să nu rateze nici o fotografie. Numai Léon nu participă; a anunțat că a suportat „destui mucoși” toată viața ca să-l mai bată la cap și acum. „Dacă mă caută cineva, sunt în apartamentul meu.”

Trec de la un rezident la altul ca să culeg impresii, deși expresiile lor nu lasă loc de îndoială cu privire la reușita experimentului.

— Ce bucurie! îmi șoptește Louise. N-am mai fost așa de veselă de când am venit aici... Parcă aș face un salt în trecut, când le învățam pe fetele mele să tricoteze. Deși ele erau ceva mai obraznice!

Îi scapără ochii. Mașinal, îmi pun mâna pe brațul ei și îi zâmbesc. Și pentru mine dimineața asta e deosebită. Sunt aici de o săptămână și n-am mai simțit de câteva ore dorința de a mă cărăbăni. Doar am ridicat ochii în tavan când Gustave m-a întrebat: „Cum e, Dalia?”. Trebuie să caut diseară pe Internet, sigur am vreo boală.

Marine mi se alătură, cu zâmbetul pe buze și o eșarfa în jurul capului.

— Am făcut practică la o creșă acum câțiva ani. Și știi ce? Bătrânii și bebelușii sunt exact la fel. Fără dinți, fără păr, trebuie să le schimbi scutecul, mănâncă piure și nu înțelegi tot ce spun. Și totuși îți plac.

Ca pentru a-i ilustra vorbele, micuțul Lucas se tot învârtă în jurul lui Gustave, vrând să înțeleagă cum face de scoate toate eșarfele alea colorate din mânecă. Ajuns în spatele lui, se oprește brusc, încruntă

din sprâncene și, cu vârful degetului arătător, îi pipăie fesele așa cum alegi un fruct.

— Dar ai scutec? De ce-ți pui scutec?

Gustave roșește, apoi se uită cu o mină gravă la copil.

— Fiindcă sunt un bebeluș într-un trup de om mare.

— Dar nu se poate! Mama îmi spune că nu mai sunt un bebeluș, așa că tu nici atât nu ești...

— Mama ta greșește, micuțule. Fără îndoială, pentru nu știe secretul.

Băiețelul încruntă din sprâncene, intrigat.

— Ce secret?

— Marele secret, murmură Gustave cu un aer misterios. Cel mai mare secret din univers. Secretul vieții. Pot să ți-l spun, dar trebuie să-mi promiți că-l ții pentru tine. Nu toată lumea e pregătită să-l audă. Tu ești pregătit?

Sunt aproape la fel de nerăbdătoare ca Lucas la gândul de a afla marele secret. E clar că m-am îmbolnăvit de ceva...

— O, da! Sunt pregătit! exclamă băiețelul.

Gustave se așază și-l ia pe genunchi, fiind cât pe ce să-l scape de două ori.

— Păi, vezi tu, micuțule, toată lumea crede că omul este diferit de la o perioadă la alta a vieții. Toată lumea crede că există copii, adulți și bătrâni, dar nu-i adevărat.

— Ba da! Eu sunt copil și tu ești *bătrân*.

— Așa cred oamenii. Dar adevărul e că rămânem toată viața niște bebeluși. Îmbrăcăm diferite costume ca să ascundem asta și să fim ca toți ceilalți, costumul adolescentului, al adultului, al părintelui, iar apoi, într-o zi, când suntem prea bătrâni ca să ne mai prefacem, scoatem deghizarea și arătăm ceea ce am fost întotdeauna: un bebeluș.

— Pfff, e o aiureală secretul tău! spune Lucas dându-se jos de pe coapsele lui.

— O să vezi, micuțule. De-a lungul vieții, ascuns în sufletul tău, ai să păstrezi aceleași nevoi. De a fi iubit, încurajat, de a nu fi singur, de a avea întotdeauna ce să mănânci și să bei, de a te distra, de a fi îngrijit și de a avea pe cineva care te iubește mai mult decât pe sine însuși. Ca un bebeluș.

— Îmi place mai mult când ești comic! spune băiețelul îndepărtându-se și lăsându-l pe Gustave singur cu pachetul de cărți, pălăria cu fund dublu și eșarfele lui colorate.

Se întristează deodată. Costumul de glumeț i s-a fărâmițat la contactul cu copilăria, bătrânul acesta are un aer mult mai profund decât vrea să lase să se vadă. Dacă aș profita de breșa asta ca să-l cunosc mai bine?

— E frumos ce i-ați spus băiețelului, îi zic apropiindu-mă de el.

Auzindu-mi vocea, Gustave își pune imediat carapacea și zâmbetul larg.

— Și totuși l-a făcut să plece... Nu se spune că adevărul iese din gura copiilor? Oamenii mă preferă când sunt comic.

— Când încercați să fiți, e o nuanță, precizez eu făcându-i cu ochiul.

— Trebuie să mă adaptez la nivelul publicului, răspunde el râzând. Apropo, știți bancul cu numărul?

— Nu.

— Mărul!

Atunci îmi vine s-o șterg. M-am liniștit, sunt sănătoasă tun.

## CAPITOLUL 15

În seara asta sunt de serviciu la PBLV.

Traducere: le țin companie rezidenților în timpul vizionării cotidiene a serialului *O viață mai frumoasă*<sup>[4]</sup> în salonul comun.

Traducere bis: o să petrec jumătate de oră suportând dialoguri intelectuale alături de niște oameni care abia le aud.

Traducere terță: dacă aș avea de ales, cred că aș prefera o epilare inghinală integrală cu penseta. Sau cu lampa de sudură.

Publicul e deja la locul lui. Toți s-au instalat în fața ecranului mare, în fotoliile plasate acolo, moștenire desperecheată a locatarilor decedați. Rezidenții în scaune cu roțile formează un șir scurt, în timp ce cadrele sunt parcate lângă perete. Mă așez pe o veche canapea bordo în timp ce începe genericul. Trei priviri mă mitraliază: se pare că fac prea mult zgomot. O să le ascund aparatele auditive, să vedem atunci dacă se mai uită strâmb la mine.

N-am văzut niciodată *O viață mai frumoasă*, dar asta nu mă împiedică să am o părere proastă. Cică e prost jucat, că e siropos și scenariul pare să fie scris de niște copii de cinci ani care au luat LSD. Dacă aș fi știut că a fi polivalent înseamnă să suporti ședințe de tortură, m-aș fi gândit mai bine înainte de a accepta postul. În mod normal, Greg îi însoțește în acest moment de înaltă cultură, dar domnul și-a oferit o săptămână de vacanță.

20:21: Hai, sunt numai treizeci de minute, pot s-o fac. Pot. S-o. Fac.

20:22: E impresionant, toți sunt captivați de ecran. Aș putea să dansez goală pe un cadru de mers, nu m-ar băga nimeni în seamă.

20:23:

— Ce-a zis? întreabă Arlette.

— A zis ȘȘȘT.

Mereu simpatetic, acest Léon.

20:25: Ciudat, credeam că la Marseille oamenii vorbesc cu accent.

20:27: Pe ecran, o oarecare Blanche e ținută prizonieră într-o peșteră, cu mâinile și picioarele legate. Nu prea pare să-i placă, judecând după urletele ei de fiară sălbatică. Numai să n-aibă vreodată de turnat o scenă de naștere.

20:31: Cu ochii ațintiți la ecran, Élisabeth frământă o batistă în mână, Lucienne se șterge la ochi, iar Mohamed își încleștează degetele pe maneta scaunului său cu roțile.

20:33: Pe ecran, numita Mélanie plânge în brațele unui blond înalt. O înțeleg prea bine, s-a îndrăgostit la prima vedere de un bărbat întâlnit într-o călătorie și suferă pentru că știe că iubirea lor e imposibilă. Blondul înalt o întreabă de ce. „Pentru că Luc e preot”, răspunde ea. Ca să vezi.

Așezat lângă mine, Gustave rupe tăcerea cvasireligioasă.

— Știți numele de familie al lui Mélanie?

— Nu.

— Na. Mélanie Na.

Notă pentru mai târziu: să nu mai răspund la întrebările lui Gustave.

20:35:

— Ce-a zis? întreabă Arlette.

— A zis TACI!



Dacă părinții lui Léon ar fi știut, l-ar fi botezat Aimable.

20:36: În serial, Blanche a încetat cu scâncetele (pesemne că a fost amenințată cu moartea de propriile-i corzi vocale); tocmai și-a dat seama că la doi metri de ea se află o pereche de foarfeci. Două soluții: fie răpitorul ei o iubește mult, fie, dintr-un defect de fabricație, s-a născut cu un creier de găină.

În timp ce ea se contorsionează ca să ajungă la foarfeci, urmăresc reacțiile rezidenților. Nu vreau să fiu pesimistă, dar lumea nu mai are mult până la infarct.

20:38: La televizor, Mélanie decide să-i declare misteriosului preot sentimentele ei. Cu sprâncenele încruntate, formează numărul lui. La două locuri de mine, Miss Bunica ține de eșarfă ca o virgină de chiloți.

20:40:

— Sunteți stresată? mă întreabă Louise uitându-se la degetele mele.

Mâna mea dreaptă tocmai smulge pieluțele din jurul degetelor de la cea stângă.

— Deloc, răspuns eu ridicând din umeri. Am psoriazis.

20:41:

— Ce-a zis?

— A zis că toți care se uită la *O viață mai frumoasă* o să moară, începând cu cei care au părul mov, bombăne Léon.

20:43: Pe ecran, un oarecare Roland o sărută pe o brunetă minionă. Asta stârnește freamăt în public.

- O, nu! O înșală pe Mirta!
- Săraca Mirta!
- N-o să-l iert niciodată pentru ce-i face Mirtei...
- Nu se poate! Nu Roland! Chiar sunt toți la fel...

20:45: Blanche nu mai are mult până la foarfeci. Întinde brațele cât de mult poate, geme, se sforțează și până la urmă le atinge cu vârful degetelor... chiar în momentul în care ușa se deschide brusc. Zoom pe fața îngrozită a lui Blanche, muzică și generic.

Serios? Ăștia opresc episodul în momentul cel mai captivant? Nu niște copii de cinci ani scriu scenariul, ci niște sadici! Cum pot lăsa publicul în ignoranță cu privire la ceea ce i se va întâmpla sărmanei Blanche? Fără să știe cum va reacționa preotul la declarația lui Mélanie? Și ce se va alege de Roland și Mirta? Nu că m-ar interesa toate astea, evident, dar mă gândesc la binele rezidenților. E inuman să-i supui la un asemenea suspans.

Fotoliile se golesc, sunt ultima care pleacă din salonul comun. Pe culoar mă întâlnesc cu Anne-Marie, care se duce acasă.

- O seară frumoasă! îmi spune ea.
- Mulțumesc, la fel! îi răspund.

Privesc împrejur ca să mă asigur că nu mă aude nimeni și îi șoptesc:

— Dacă mai aveți vreodată nevoie de cineva pentru o repriză de PBLV, mă sacrific eu.

## CAPITOLUL 16

Apartamentul lui Gustave, bunicuțul farsor, seamănă cu camera unui adolescent: dezordinea, benzile desenate, DVD-urile cu spectacole umoristice, scrumiera plină, dulciurile, totul e acolo. Până la urmă, singurul lucru care poate da de înțeles că stăpânul casei are de cinci ori cincisprezece ani sunt posterele atârinate pe perete. Nu cred că afișele de la concertele lui Charles Aznavour sunt prea *cool* acum.

Gustave e așezat la masă, încercuind cuvinte pe un careu. Îmi face semn să stau jos în fața lui, mă conformez.

— Ei, ce mai e nou de săptămâna trecută? întreb.

La prima noastră ședință, Gustave a povestit despre trecutul său: copilăria nu prea fericită într-o familie numeroasă, întâlnirea cu Susanne la un bal, lungii ani în care au tot încercat să facă un copil, nașterea lui Françoise când nu se mai așteptau, apoi a lui Jean-Claude, slujba lui la pompe funebre, numeroasele lui călătorii. Într-o oră, mi-a împărtășit toate aceste amintiri ca și cum ar fi fost ale altcuiva, cu o distanțare susținută de glumele neîncetate. Se ascunde, e dreptul lui. Dar azi aș vrea să aflu cine e cu adevărat Gustave.

Dă din cap de parcă ar vrea să spună „Nimic nou, circulați”. Dacă el crede că așa o să scape de mine...

— Ultima oară mi-ați vorbit despre familia dumneavoastră. Este important pentru dumneavoastră să aveți oameni în jur?

— Știți bancul cu linxul? mi-o taie el.

— Gustave, vă rog...

— E de tot râsul! exclamă și hohotește.

E un public bun pentru propriile-i glume.

— Gustave, nu sunt aici ca să vă pisălogesc. Dacă n-aveți chef să vorbiți despre dumneavoastră, pot foarte bine să înțeleg, dar aș vrea

să-mi spuneți asta.

Se oprește brusc din râs și mă fixează cu o tristețe fără margini.

— Dar ce vreți să vă spun, domnișoară? Dumneavoastră sunteți tânără, aveți toată viața înaintea, chiar vreți să aflați că toate astea nu înseamnă nimic, că viața e o luptă pierdută dinainte? Chiar vreți să auziți că până și amintirile devin dureroase când îi pierzi pe cei dragi? Chiar vreți să vă spun că eram norocos, înconjurat de persoane la care ținam, de soția mea de care nu puteam sta departe nici măcar o zi, de fiica mea care-mi scria poezii cu orice ocazie, de fiul meu care râdea așa de tare la glumele mele, de frații și surorile mele, de prietenii mei, și că azi sunt singur? Vreți să vă povestesc cum boala i-a deformat soției mele corpul, apoi fața, înainte s-o omoare? Vreți să vă repet cuvintele polițistului care m-a anunțat că fiul meu n-a auzit mașina care venea? Vreți să vă spun că fiică-mea se gândește la mine numai de ziua mea, că frații și surorile mele s-au dus, la fel și prietenii, că nu mai am pe nimeni? Vreți să mă mărturisesc că nu înțelegeam cum poți să sfârșești singur, că eram convins că mie n-o să mi se întâmple, că e imposibil? Aveam atâția oameni în jur... Chiar vreți să aflați toate astea, Julia? Ei bine, eu n-am chef să vi le spun. Prefer să râd, prefer să vă fac să râdeți. Fiindcă, vedeți dumneavoastră, viața e o poveste amuzantă. Altfel cum s-ar explica prăbușirea asta așa de absurdă? La un cămin de bătrâni se moare. De râs...

Rămân fără glas. Ce să răspunzi la așa ceva? Eu, care sunt convinsă de importanța vorbitului, aproape că regret că l-am forțat s-o facă. La ce bun? Dacă Gustave suportă mai bine viața învelită în glumițe ieftine, dacă a transforma totul în farsă e modul lui de a-și îndura existența, de ce să-l pun față în față cu realitatea?

Bătrânul se uită pe fereastră, cu maxilarele încleștate. Mă întreb cum o să reușesc să-i alung suferința când, fără a avea timp să le

opresc, următoarele cuvinte îmi scapă pe gură:

— Domnul și doamna Nyon au un fiu, cum îl cheamă? Colțurile buzelor îi freacă și mișcă ochii. Se gândește câteva secunde, apoi se dă bătut.

— Habar n-am.

— Guy, spun eu, mai mândră decât dacă aș fi susținut o teză de doctorat despre modelizarea teoretică și digitală a saturației instabilității de difuziune Raman stimulată care se dezvoltă în interacțiunea laser-plasmă.

Mă așteptam la un hohot de râs; Gustave îmi oferă o privire năucită. Mă fixează cu expresia pe care o rezervăm persoanelor drăguțe, dar ciudate. Nu există nimic mai rău decât să explici o glumă, așa că decid să clasez pe veci dosarul și să continui astfel:

— Și, altfel, vă place aici?

O oră mai târziu, ies din apartamentul lui Gustave cu două intenții ferme: să-mi învăț limba-n gură cel puțin o dată înainte de a vorbi și s-o contactez pe fiica lui. Sigur are un motiv bun să nu vină pe la el, dar aș vrea să mă asigur și, de ce nu, să o conving că el are nevoie de asta. Mă îndrept spre biroul meu când îmi vibrează telefonul. E un SMS de la prietena mea Marion.

„Hello, drăguț! Ar trebui s-o suni pe maică-ta, mi-a lăsat ieri un mesaj că nu reușește să dea de tine, își face griji. Pupici.”

Mai adaug deci o intenție în listă: s-o sun pe mama. Dintre cele trei, asta îmi face, de departe, cea mai puțină plăcere.

## CAPITOLUL 17

E aproape zece seara când apăs pe cuvântul „Mama” pe ecranul telefonului. Apare o poză a ei râzând, în brațele tatei. Apelul e lansat și tot nu știu ce-o să-i spun.

Mama crede că stau la Marion. Fusese adevărat: după ce-am fugit de la Marc, m-am mutat în apartamentul ei din Paris. Am trăit într-un fel de ceață, distrusă de pierderea tatei, deloc încântată de cea a iubitului meu și făcută KO definitiv de cea a bunicii.

Câteva luni am dormit pe canapeaua lui Marion – când nu nimeream în patul vreunui tip întâlnit la un bar –, am băut fără măsură, am conștientizat rezerva inepuizabilă de lacrimi cu care este dotat corpul uman, mi-am tăiat părul și relațiile cu lumea, m-am prostit uitându-mă la seriale americane, sărind peste toate părțile în care apăreau un tată, un deces și chiar un fotoliu verde, am citit șaptesprezece cărți despre fericire și căutarea ei, le-am trimis trei mii de SMS-uri mamei și surorii mele, mi-am luat două concedii medicale, am mâncat cinci mii de cheeseburgeri și am cumpărat zece milioane de oje care semănau toate între ele, m-am îngrășat și mi-am pierdut iluziile. Într-o seară, încercând să-mi dau jos rochia fără să pic din picioare, beată moartă în camera unui tip pe care-l întâlnisem în urmă cu câteva ore, s-a produs electroșocul.

Serios, să mă fi văzut tata, s-ar fi rușinat groaznic de fiică-sa. Mi-am păstrat rochia pe mine și m-am cărăbănit în secunda următoare, uitând, în graba mea, că treptele erau alunecoase. Dând cu fundul de pământ la baza scării, trezită complet din beție, i-am adresat un zâmbet tatei și i-am promis că o să-mi revin.

A doua zi dădeam peste postul oferit de un cămin din Biarritz: Tamarisca.

Nu i-am spus nimic mamei. „Bună, mama, te sun ca să-ți spun că mi-am lăsat serviciul de la Paris pentru un contract temporar la un cămin de bătrâni din Țara Bascilor. Hai, te pup!” Nu avea nevoie de așa ceva. În plus, dintr-un motiv absolut egoist, îmi convine să nu știe că mă aflu la câțiva kilometri de ea. Am nevoie de timp ca să mă regăsesc, să-mi dau seama ce vreau să fac cu viața mea, fără nici o influență.

M-am pierdut într-un labirint, merg înainte, mă izbesc, fac cale întoarsă, nu știu încotro mă îndrept și trebuie să găsesc singură ieșirea, fără firul Ariadnei sau GPS. În fiecare seară, când închid ochii, am aceeași viziune. Sunt filmată de o cameră care se îndepărtează treptat. Sunt în mijlocul dormitorului, apoi al clădirii, al parcului, al orașului, al țării, al planetei. Din ce în ce mai mică. Iată cum îmi percep eu existența. Microscopică, insignifiantă, rătăcită. Dacă ar ști că-s așa de aproape, mama ar veni la mine în fiecare zi, ar insista să mă mut la ea, m-ar cocoloși ca pe copilașul care am rămas în ochii ei. E tentant, ideea de a mă ghemui în patul meu de adolescentă, între posterele cu Spice Girls și colecția de jucării de pluș, mă atrage destul de mult. Dar am treizeci și doi de ani, nu mai sunt un copilaș, trebuie să-nvăț să mă descurc singură. Pentru că, dacă în ultimele luni am învățat un lucru, pe care mărturisirea lui Gustave mi l-a confirmat, e că, oricâți oameni am avea în jur, durerile, spaimile și bucuriile le simțim singuri.

Mama răspunde înainte de sfârșitul primei sonerii.

— Alo?

Are o voce tânguitoare. Probabil că e într-adevăr îngrijorată.

— Eu sunt, mămico, ai încerc...

— Oh, scumpa mea! exclamă ea. Stăteam ca pe ghimpi, ți-am lăsat o grămadă de mesaje, de ce nu m-ai sunat?

Iată, am remușcări.

— Îmi pare rău, mama, am mult de lucru, nici n-am simțit cum trece timpul. Tu ce mai faci?

— Dacă faci ore suplimentare, trebuie să te plătească, scumpo... Clinica aia o să te bage-n boală. Tot nu ți-ai găsit apartament?

— Încă nu, dar canapeaua lui Marion e confortabilă, nu-ți face griji! Dar tu ce faci? o întreb pentru a doua oară.

— Eh, eu, bine... Am o colegă nouă, îmi amintește de soră-ta, trăncănește întruna, dar e drăguță. Apropo de Carole, finul tău a stat sâmbăta trecută la mine, e adorabil, ți-a făcut un desen, trebuie să ți-l trimit. Altfel, a plouat mult în ultima vreme și acoperișul casei n-a rezistat, noroc că muncitorii au lucrat bine. A costat mult, dar oricum n-aveam de gând să plec în vacanță anul ăsta. În afară de asta, nimic nou...

Mama. Povestește despre reparații, despre colega ei, despre finul meu, ca să nu povestească despre sine. Nici o vorbă despre tata, când eu știu că tocmai asta o obsedează clipă de clipă. Întotdeauna a fost așa, vrând să ne cruțe pe mine și pe sora mea. De parcă pretinzând că urâtul nu există ar putea într-adevăr să-l facă să dispară.

— Mama, ce faci tu? insist eu accentuând ultimul cuvânt.

— Bine, ți-am zis, răspunde ea cu acel râset rezervat situațiilor stânjenitoare.

— N-a fost prea greu marșea trecută?

— Ce-a fost marșea trecută? zice eu pe un ton nevinovat.

— Mama...

— Te referi la ziua lui taică-tău? A fost, scumpo, a fost. Ți-a spus că doamna Etcheverry l-a părăsit pe bărbatu-su? O înșela cu profesoara de sport a copiilor, îți dai seama?

— Mama... poți să-mi vorbești despre tata, poți să-mi vorbești despre durerea ta, poți să-mi vorbești despre ce s-a întâmplat. Știi, eu mă gândesc mereu la el. Sunt tristă, sunt *foarte* tristă, mi-e groaznic



de dor de el, în fiecare moment. Așa că nu te teme cumva că o să mă superi vorbindu-mi despre el, fiindcă oricum sunt supărată deja. Și cel mai greu e că n-am pe nimeni cu care să împărtășesc amintiri despre el.

Telefonul emite un ușor suspin. Apoi un sunet de dregere a glasului și vocea tremurătoare a mamei.

— Știu, scumpo. Dar de data asta nu încerc să te cruț pe tine... ci pe mine. E prea greu, încă nu reușesc.

Mi se strânge gâtul.

Se lasă tăcerea timp de câteva secunde, în care căutăm amândouă cel mai bun mod de a continua această convorbire prefăcându-ne că mărturisirea ei nu a existat. Eu îl găsesc prima.

— Ei, și cum o cheamă pe colega asta nouă?

## MARTIE

„Avem două vieți. Cea de-a doua începe în ziua  
când ne dăm seama că nu avem decât una.”

Confucius

## CAPITOLUL 18

Când am fost desemnată să supraveghez jocul de bingo împreună cu Greg, n-a lipsit mult ca să mă întorc pentru a mă arunca în ocean.

Maryline, împodobită cu eșarfa ei de la „Miss Bunica 2004”, extrage cu atâta profesionalism bilele numerotate încât ar putea să-și adauge asta în CV. Învârte sânguincioasă maneta care acționează sfera transparentă, apoi își vâra brațul înăuntru, închizând ochii și punând cealaltă mână în față, pentru ca nimeni să nu se îndoiască de integritatea ei. De altfel, proclamă asta mereu, pentru a alunga orice urmă de bănuială:

— Nu eu aleg bila, ci bila mă alege pe mine.

Ceea ce-l face pe Gustave să chicotească de fiecare dată.

Majoritatea rezidenților au fost rezonabili: au dinaintea ochilor un singur carton. Totuși, de pe la mese auzi „A ieșit optul?”, „Ce-a zis?” ori „Jucăm la linie sau la biletul întreg?”, spre marea plăcere a lui Léon, care profită de fiecare dată ca să bodogănească. Ceea ce înseamnă că are nevoie de multă concentrare ca să urmărească jocul: în fața lui sunt înșirate nu mai puțin de zece bilete. Când Marine, responsabilă cu distribuirea, i-a atras atenția asupra limitei de patru de persoană, pur și simplu a amenințat că depune plângere pentru, citez, „hărțuire morală și psihologică”. A decretat că, de vreme ce nu se numără printre neputincioșii din jurul său, nu avea să sufere nici o constrângere. Avea relații și, dacă se încăpățânau să-l hărțuiască, nu trebuia decât să dea un telefon pentru ca stabilimentul să fie închis. Am crezut că o să-i bage biletele pe gât, dar s-a stăpânit și, ca să nu strice ziua tuturor, a acceptat pretențiile șantajistului.

De atunci, Léon se umflă în pene, singur la masa lui. Stratagema lui funcționează: deja a câștigat trei premii în nici o jumătate de oră

de joc. Ale lui sunt covorașul de duș antiderapant, bonul pentru un tuns la coafeza care vine o dată pe săptămână și tubul de adeziv pentru proteză.

— 26!

— La oase! strigă Gustave.

Are bunătatea de a ne oferi câte o glumă de genul ăsta la intervale regulate. Prima oară te surprinde. A doua oară îți vine să-ți amputezi timpanele.

Eu și Greg avem rolul de a veghea la siguranța rezidenților. Într-un cămin de bătrâni, o activitate banală se poate transforma repede în sport extrem. La bingo, pericolul sunt jetoanele. La început, se distribuiau boabe de năut pentru marcarea numerelor pe bilete. Au fost înlocuite de niște bănuți de plastic după ce un rezident, preocupat să găsească numărul 36 pe grilă, a dus o mână de boabe la gură și era să se înece. „Am crezut că-s alune”, le-a declarat ei pompierilor. Jetoanele colorate prezintă mai puține riscuri, dacă nu le răstoarnă nimeni. Acum câteva luni, Arlette și-a fracturat colul femural alunecând pe o mică piesă roz. De atunci nu poate suferi această culoare, iar partidele de bingo se desfășoară sub înaltă supraveghere.

— 33!

— La cur să ți-o iei!

Léon e în pragul unui atac de cord, Louise pufnește, Arlette cascadează ochii și urlă:

— BINGO!

Greg verifică împreună cu Maryline că toate cele cinci numere marcate au fost într-adevăr trase. După vreun sfert de oră, se confirmă: bătrâna doamnă a câștigat o sticlă de șampon special pentru păr alb. Pare sincer, profund, excesiv de fericită.

Nu vreau să ajung bătrână. Niciodată.

Ultimul premiu. Cel mai mare. Cel care va umple biletul va avea privilegiul de a asista luna viitoare la concertul lui Frank Michael<sup>[5]</sup>, împreună cu persoana aleasă de el.

— Atenție, precizează Miss Bunica stăpânindu-și cu greu agitația. În primul rând!

Rezidenții masculini izbutesc să se abțină. Dar femeile chicotesc, rânjesc, gânguresc, tropăie. Louise își pregătește jetoanele, Arlette își reglează aparatul auditiv, Élisabeth își informează soțul, fiecare se asigură că are toate șansele de partea sa pentru a câștiga prețiosul premiu. Habar n-am cine-i Frank Michael, dar Justin Bieber ar trebui să-și facă griji.

— Vii cu mine să-i însoțim? îmi propune Greg.

— Nu știu când e concertul, dar știu că o să fiu bolnavă atunci.

— Păcat, ratezi ceva. Data trecută au cântat melodii de Sardou<sup>[6]</sup>, o săptămână nu mi-a ieșit din minte *Les Lacs du Connemara*, dar a meritat. Dacă i-ai fi văzut cântând cât îi ținea gura, cu ochii scăpărându-le...

— Îți cam plac bătrâneii ăștia!

— Mda, răspunde el zâmbind. Aici e familia mea, rezidenții, colegii. Apropo, facem o petrecere între vecini diseară?

— Petrecere între vecini?

— Da, facem asta în mod regulat cu Marine. Mergem la unul sau la altul, scoatem ceva de ronțăit și de băut și punem țara la cale. Te tentează?

— A, da, super-idee! Măcar e altceva decât televizorul...

Suntem întrerupți de un *BINGO* răsunător, urmat imediat de un al doilea, mai discret. Primul e al lui Gustave. Al doilea, al lui Louise. După verificare, amândoi au într-adevăr biletul plin.

— Nu contează, o asigură Gustave, te las cu plăcere să mergi, dragă Louise.

— Oh, nu, te rog! Ai strigat BINGO înaintea mea! refuză bătrâna. Dumneata o să mergi la concert.

— Ba nicidecum.

— Ei, doar n-o să pierdem toată ziua cu chestia asta, îi întrerupe Léon gâfâind. Dacă nimeni nu se sacrifică, iau eu locul și s-a rezolvat!

— Visezi, bătrâne, replică Gustave. Louise o să se ducă, am terminat discuția.

— Mulțumesc mult, sunt foarte mișcată, murmură Louise.

— Merit o sărutare, nu?

Tocmai strângem biletele când Louise vine și se apleacă la urechea mea:

— M-am prefăcut că-mi aduc aminte ca să nu fiu exclusă de la petrecere. Dar cine-i Frank Michael ăsta?

## CAPITOLUL 19

Prima mea petrecere între vecini are loc la mine. Marine vine prima, cu trei cutii de pizza în brațe.

— Pfii, dar s-a schimbat pe-aici! exclamă ea uitându-se prin apartament.

N-a mai trecut pe aici de când am hotărât că mi-e imposibil să trăiesc în continuare într-un decor de pe vremuri, de odinioară sau de altădată. Îmi venea să mă spânzur cu mileurile de fiecare dată când mă întorceam acasă. Așa că weekendul trecut am dat o raită prin magazinele de decorațiuni și i-am făcut camerei un lifting. Am acoperit canapeaua, masa și patul cu materiale în culori calde, deși deloc asortate, am agățat deasupra patului câteva rame, am pus etajere pe care le-am umplut cu cărți și cu poze ale familiei mele, am cumpărat două-trei mobile și un televizor al cărui ecran îmi dă impresia că fac parte din filme și, mai ales, am adăugat tușa mea personală: harababura.

Rezultatul ar putea să provoace crize de epilepsie, dar, uimitor, mă simt bine în acest talmeș-balmeș desperecheat. În siguranță, parcă.

— Sunt bătrânii tăi? întreabă Marine arătând spre fotografia părinților mei.

— Da, răspund eu punând paharele pe masă. E de anul trecut, chiar înainte să...

— Era simpatic taică-tu. Cum îl chema?

Se așază pe canapea și mă privește zâmbind, fără a bănuși nici pe departe ce stârnesc în mine cuvintele acestea. Rămân brusc fără suflu, inima mi se prăbușește și sângele îmi urcă direct în obraji.

Nimeni nu-mi vorbește niciodată despre tata. Marion are grijă să nu-l pomenească niciodată dacă nu iau eu inițiativa, mama ocolește

cu scrupulozitate subiectul, sora mea preferă să-mi descrie răhățeii fiului ei. Așa fac oamenii în general. Când moare cineva, nu pomenesc de el în fața apropiaților, devin pricepuți în arta de a găsi o mulțime de subiecte de conversație fără legătură cu dispărutul. Ca să nu te întristeze, fără îndoială. De parcă s-ar aștepta să să-l evoci fără să suferi.

De pe 8 august anul trecut, nimeni n-a vorbit vreodată despre tata de față cu mine. Și apare Marine care, fără nici un fel de ocolișuri, mă întreabă despre prenumele lui ca și cum ar fi ceva normal. Odată trecută unda de șoc, mă cuprinde un uriaș sentiment de recunoștință. Dacă nu ne-ar fi întrerupt o bătaie în ușă, cred că aș fi îmbrățișat-o.

Greg a venit cu băutură și cu buna lui dispoziție. Așezați în jurul noii mele măsuțe, mâncăm gras, bem alcool, râdem tare și vorbim fleacuri.

— Auziți, am reușit în sfârșit s-o prind la telefon pe fiica lui Gustave, spun eu bând o înghițitură de lambrusco.

— Deci chiar există, face Greg. De aproape doi ani lucrez aici și n-am văzut-o niciodată.

— Nici eu n-am întâlnit-o de când e Gustave aici, adaugă Marine. E singurul care nu primește nici o vizită. Poate că fiică-sa locuiește departe?

— Mda, super-departee, răspund eu. La vreo trei kilometri jumate. I-o fi frică de avion, altă explicație nu văd.

— Ei, taci! exclamă Greg. Stă aici? Atunci de ce nu vine niciodată?

— Habar n-am, dar o să aflu curând mai multe. Am reușit s-o conving să ne întâlnim peste două săptămâni.

— Poate-s certați, spune Marine. Mă rog, m-aș mira, nu este om mai drăguț ca Gustave.



Greg încuviințează din cap.

— Absolut de acord cu Marine. Gustave n-ar face rău nici unei muște, chiar de-ar veni să se ușureze pe el.

Nu e prima oară când remarc vehemența cu care Greg susține afirmațiile lui Marine. Ca să nu mai spun de privirea lui, care seamănă perfect cu aceea pe care o arunci unei *tartiflette* când ești la regim.

Profit de o pauză de țigară pe balcon ca să vorbesc despre asta cu Marine. Greg a rămas înăuntru, râzând de fumătorii care sunt gata să înghețe de frig pentru o doză de nicotină.

— Ești nebună? E homo! reacționează Marine când îi împărtășesc îndoielile mele.

— Termină, când se uită la tine ochii lui spun: „Îmi vine să-ți smulg hainele, să sar cu sălbăticie pe tine și să te fac să-mi strigi numele”.

Marine pufnește în râs:

— Poate semăn eu cu un tip!

— Sau poate că nu-i deloc gay... N-ai observat nimic niciodată?

— Păi, n-am fost niciodată atentă la asta! răspunde ea trăgând un fum. Sunt convinsă că e homo, de altfel, mi-a și povestit odată despre fostul lui partener, Jean-Luc. Nu și-a revenit niciodată după moartea lui. Dar, chiar dacă ar fi cum zici tu, începe să-mi placă burlăcia și am de gând să profit ca să mă distrez un pic. Greg e o bunăciune, cred că, la o adică, aș putea ajunge goală, în patru labe, pe patul lui, dar e un coleg. Știi cum se spune, să nu amesteci sexul cu serviciul.

Când se termină seara, se cheamă dimineată. Fiecare se întoarce în apartamentul lui spunând „Atenție la drum”, ceea ce ne face să

râdem cu lacrimi. Mă vâr în pat îmbrăcată, machiată și, pentru prima oară, cu zâmbetul pe buze.

## CAPITOLUL 20

Ședințele săptămânale cu Maryline au devenit un moment de plăcere. Dacă mi-ar fi spus cineva asta cu mai bine de o lună în urmă, când am venit...

Împopoțonată, ca de obicei, cu eșarfa ei de „Miss Bunica”, mi-a făcut o cafea și îmi dezvăluie frânturi din viața ei, fără să-și piardă nici o clipă optimismul.

— Știți?

— Da. Cum resimțiți asta?

Ridică din umerii firavi.

— Când mi-au anunțat diagnosticul, am avut un moment de năuceală, dar mă gândisem la asta. Închipuiți-vă că nepotul meu, Nicolas, a venit deunăzi la mine și nu-mi amintesc absolut nimic. Înainte asta se numea senilitate, acum i se spune Alzheimer. Ce vreți, nu-s nici prima, nici, cu siguranță, ultima!

— Nu simțiți tristețe? Furie?

— Nici una, nici alta. N-am dreptul la așa ceva, boala mă atacă abia la sfârșitul unei vieți frumoase. Mulți oameni n-au norocul ăsta. În schimb, mi-e frică.

— De ce anume?

Își aranjează eșarfa cu o mână mai tremurândă ca de obicei și oftează.

— Mă tem să nu-mi pierd toate amintirile. Nu-mi pasă dacă uit ce-am mâncat acum o oră, dar mă tem să nu uit bucuria intensă pe care am simțit-o la nașterea fiecărui copil al meu, mă tem să nu uit cât îmi plăcea să-i dezmierd, să-i alin, să-i văd zâmbind... mă tem să nu uit fețele fericite ale nepoților când se jucau sub cireșul din grădina mea, mă tem să nu uit blândețea din ochii părinților mei. De

amintirile astea o să mă agăț cu toate puterile mele, sperând că boala o să le ia întâi pe celelalte, de vreme ce n-am de ales decât să i le dau.

Trage adânc aer în piept și continuă:

— Știți, am fost aleasă Miss Bunica 2004! Juriul a fost cucerit de pofta de viață și optimismul meu, n-o să mă schimbe pe mine o boală cu nume imposibil de pronunțat. Unii spun că bătrânețea e un naufragiu, eu cred că e o șansă. O onoare. Nu toată lumea are acces la ea. Și apoi, sunt convinsă că nu degeaba e dificilă.

— Cum adică?

— Dacă bătrânețea ar fi plăcută, nimeni n-ar vrea să se termine. Faptul că e așa de grea ne face să ne agățăm mai puțin de existență. Bătrânețea a fost inventată ca să te desprinzi de viață.

Am încetat să mai iau notițe. Aș putea s-o ascult pe Maryline ore în șir fără să le simt trecând. Are asupra mea efectul unei pături puse peste coapse, cu o ciocolată caldă într-o mână și o carte bună în cealaltă.

Se ridică dintr-odată și trage draperia groasă și bej.

— Cu vremea asta, parcă ar fi întuneric la amiază... Nu pot să mă obișnuiesc, oftează ea. Vreți o cafea?

— Mulțumesc, n-am terminat-o pe prima.

Sprâncenele i se încruntă puțin, înainte să alunge din minte această nouă uitare scuturând din cap. Se lasă tăcerea, privirea ei s-a cufundat în altă epocă, unde eu nu sunt.

Tușesc ușor ca să-i aduc aminte de prezența mea, iar ea ridică spre mine niște ochi buimaci.

— Îmi spuneți despre teoria dumneavoastră asupra bătrâneții, zic eu.

— Da, teoria mea... Dar știți despre boala mea? Pare-se că am Alzheimer...

## CAPITOLUL 21

Prevăzusem să rămân până la amiază în biroul meu, ca să recuperez întârzierile administrative acumulate în ultimele zile. Trebuie spus că, în materie de procrastinare, nu mă-ntrece nimeni. Nu mă interesez de contul meu bancar decât când banca mă amenință cu cele mai cumplite sancțiuni, în general trimit felicitările de Anul Nou prin martie, plătesc mereu penalizări la impozit, am un sertar plin cu plicuri nedesfăcute, aștept să se golească rezervorul mașinii ca să fac plinul, mă ocup de rădăcina părului abia când nu mai e demnă de acest nume, am treisprezece ani în fotografia din cartea de identitate, sunt incapabilă să păstrez o plantă vie, colecționez post-it-uri pline de lucruri de făcut, dintre care majoritatea încep cu „Vezi post-it-ul precedent”.

Ca un bun psiholog, sunt conștientă că acest comportament este provocat de teama de moarte. Lăsând totul pe mai târziu, mă asigur că va exista un „mai târziu”. E destul de deranjant, am în creier un *to-do list* inepuizabil, dar problema cea mai mare e că, dacă ajung la vârsta rezidenților, o să am nevoie de o cameră numai pentru depozitarea plicurilor nedesfăcute.

Prevăzusem așadar să-mi petrec dimineața în biroul meu, dar nu ținusem cont de gașca bunicuțelor. În fiecare dimineață, fie că e cer senin sau nu, Louise, Élisabeth și Maryline sunt pe banca lor, povestind ce s-a mai întâmplat peste noapte, disecând actualitatea și făcând schimb de amintiri. În fiecare dimineață, îmi programez câteva minute ca să stau de vorbă cu ele înainte ca statutul meu profesional să-mi impună o anumită distanță. Fără să-mi dau seama, fără să mă aștept, m-am atașat de acest scurt moment între fete.

Dimineața aceasta nu s-a abătut de la regulă, gașca bunicuțelor m-a primit cu căldura obișnuită.

— Ați dormit bine? m-a întrebat Maryline.  
— Binișor, de ce?  
— Arătați groaznic, parcă ați avea zece ani în plus!  
— Sau trebuie să schimbați perna, a adăugat Élisabeth.  
— De departe, am crezut că sunteți o nouă rezidentă! a supralicitat Louise.

S-au amuzat tustrele.

— Nu râdeți prea mult, să nu vă scăpați, le-am întors-o eu, ațâțându-le și mai mult râsul, ca și pe al meu.

Louise și-a recăpătat prima suflul.

— Totuși, trebuie să faceți un efort dacă vreți să vă găsiți un iubit, tânăra mea Julia! Bărbaților le plac femeile care au grijă de ele...

— N-au decât, mie mi-e bine singură! Și, dacă o să se intereseze vreodată un tip de mine, sper că n-o să fie pentru că-s bine machiată și port pantofi cu toc.

Cele trei bunici s-au privit dând din cap.

— E un întreg, Julia, mi-a explicat Élisabeth. Știți, soțul meu mi-a remarcat întâi ochii, pe urmă i-a plăcut zâmbetul meu și s-a îndrăgostit de caracterul meu. Nu spune nimeni să vă transformați, dar măcar să dați jos carapacea asta.

— Are dreptate Élisabeth, a aprobat Louise, se vede clar că e o armură! Sub părul ăsta spălăcit și hainele prea largi, nu încap în doială că sunteți frumoasă.

— Mă rog, trebuie să răzuiască bine cineva ca să vadă asta... a adăugat Maryline. Nici dacă v-ați plimba cu o pancartă pe care scrie „Sunt fără speranță” pe cap n-ar fi mai limpede.

Am ridicat ochii spre cer. De acord, prefer să port blugi și adidași decât rochii și pantofi, de acord, fac minimumul în materie de frumusețe, hidratare, machiaj și de-astea, de acord, părul șaten îmi

cade pe umeri fără vreo frizură adevărată, dar cred că n-am traumatizat niciodată un copil pe stradă.

— Gata? Ați terminat CTC-ul sau vreți să vă arăt și chiloții?

S-au pus iar pe râs, apoi Louise li s-a adresat celor două prietene ale ei.

— Ce-ar fi s-o invităm să vină cu noi?

— N-o să reziste nici cinci minute, a răspuns Maryline dând din cap.

Mi s-a stârnit interesul.

— Despre ce vorbiți?

— Avem curs de aerobică peste juma de oră, mi-a explicat Élisabeth. Dar e o chestie destul de fizică: dacă nu sunteți sportivă, nici să nu vă gândiți.

Am rânjit. O ședință de gimnastică prevăzută pentru persoane care au depășit speranța de viață ar fi o nimica toată pentru o femeie abia trecută de treizeci de ani, în plină formă. Desigur, ultima mea oră de sport a fost în liceu și risc o ruptură de anevrism la coapse ori de câte ori urc un etaj, dar femeile astea au aproape de trei ori vârsta mea. Cum de s-au putut gândi că n-aș rezista la câteva mișcări?

— Trec pe la birou să aranjez niște lucruri și vin.

Așa am ajuns în mica sală rezervată activităților sportive, înconjurată de gașca bunicuțelor, de Gustave, Jules și Arlette, toți îmbrăcați de parcă s-ar pregăti să alerge un maraton. Profesoara, Svetlana, este o blondă frumoasă cu un ușor accent și o expresie delicată ca un sul de hârtie igienică în trei straturi. Nu văd cum m-ar putea pune în dificultate cursul ei.

— Începem încălzirea, la locuri!

9:30: Începem o oră de aerobică. Nu știu ce m-a făcut să cedez, că doar n-am pe birou o tonă de dosare de actualizat... Dacă trece Anne-Marie pe aici, o să pledez pentru dimensiunea psihologică a sportului.

9:34: De patru minute facem rotații ale încheieturilor, cred că s-au încălzit destul.

9:35: Dacă mai continuăm mișcarea asta, o să mi se deșurubeze mâinile.

9:37: Aleluia! Trecem la umeri. Poate că mâine o să începem și gimnastica.

9:40: Muzica ar fi agreabilă dacă n-ar fi acoperită de *Concertul pentru articulații în re minor*.

9:43: Acum gleznele. Dacă adorm, cineva să mă trezească.

9:45: Poate că, dacă ies discret, n-o să mă vadă nimeni...

9:46:

— Ei, Julia, ne părăsiți deja?

Ce băgăcioasă, Maryline asta.

— Nicidecum, doar am verificat dacă ușa e bine închisă.

9:48: Mă întreb dacă e posibil să decolezi bătând din glezne.

10: Tresar auzind vocea Svetlanei. E posibil să fi ațipit câteva minute.



10:01: Primul exercițiu, trebuie să curbăm în jos partea de sus a corpului. Cei mai supli vor putea să atingă podeaua cu mâinile, adaugă Miss Zewa.

10:02: Mândră de mine. Am ajuns cu degetele în dreptul gleznelor. Cred că nu mai sunt așa fudule cele trei mumii.

10:03: Arunc o privire discretă spre gașca bunicuțelor, ca să mă asigur de admirația lor. Doar le spuseseam că o să fie o joacă pentru mine.

10:04: Arată contrariul admirației. De fapt, nici nu-mi acordă atenție. Louise își atinge degetele de la picioare, Élisabeth aproape că ajunge la podea, iar Maryline are palmele întinse pe covor.

10:05: Să mă prefac că nu le văd, să mă prefac că nu le văd. Forțez un pic ca să ajung la degetele de la picioare. Asta mă cam întinde, dar n-o să se poată spune că m-am lăsat ridiculizată de niște octogenare.

10:06: Probabil că osteoporoza le face suple.

10:07: Hai, încă un mic efort, Julia, nu te gândești la durerea din coapse, aproape ai reușit.

10:08: Svetlana și accentul ei ne invită să ne ridicăm încet, cu spatele curbat.

Încerc deci să mă ridic încet, cu spatele curbat.

10:09: Încerc deci să mă ridic încet, cu spatele curbat.

10:10: Încerc deci să mă ridic încet, cu spatele curbat.

10:11: Bine. Se pare că am înțepenit.

10:12: Degeaba încerc să mă ridic, pare-se că șalele mele au intrat în grevă. La fiecare tentativă, o durere insuportabilă îmi electrocutează partea de jos a spinării.

Dacă își dă seama careva, o să fiu ținta zeflemelelor până la sfârșitul contractului.

10:13:

- Puteți să vă ridicați, Julia, trecem la exercițiul următor!
- Nu, mulțumesc, îmi place poziția asta, rămân așa.

10:14: În timp ce ceilalți rotesc din bazin, eu negociez cu vertebrele lombare. Hai, fiți drăguțe, lăsați-mă să mă ridic. Doar n-o să rămân așa! Dacă mă ascultați, vă ofer un masaj.

10:15: Lombarele nu răspund la șantaj.

10:16: Și dacă aș rămâne pe veci în poziția asta?

10:17: Cum o să fac ca să mă spăl pe dinți?

10:18: Iar ceilalți își continuă mișcările de parcă eu n-aș fi pe cale să mă transform într-un umerăș...

10:19: Tot sângele mi s-a adunat la cap. O să explodeze, o să se împrăştie peste tot, iar pe restul îi doare în cot.

10:20: Maryline, care face şpagatul, se uită la mine încruntând din sprâncene. Bănuieşte ceva. Nu zău, o faţă vânătă nu prea e semn bun.

Îi adresez un zâmbet larg şi un semn cu mâna. Totul. E. BINE.

10:22: Am încercat totul: să mă las pe vine, să apăs cu braţele, să mă rog, nimic nu merge. De fiecare dată mă abţin să urlu, aşa de tare mă doare.

10:25: Într-o ultimă tentativă de a-mi recăpăta poziţia verticală – şi demnitatea –, mi-a scăpat un geamăt care se situează undeva între muget şi drujbă. Rezultat: şapte feţe grave îmi înconjoară fundul.

10:26: Mă întreb dacă se poate muri de ruşine.

10:27: Doamna Lotus îmi pune mâna pe spate:

— Încercaţi să vă ridicaţi.

Ia te uită, de ce nu m-oi fi gândit mai devreme la asta?

10:28: Insistă:

— Apăsaţi cu picioarele şi relaxaţi-vă sfîcterul.

Dat fiind locul unde se află capul său, nu cred că ţine cu adevărat să-mi relaxez sfîcterul.

10:29: Gustave mă apucă de sub umeri şi mă desferecă uşurel. Sângele reîncepe să-mi circule, dar durerea de la baza spatelui îmi smulge un ţipăt.

— Nu știam că e periculos cursul meu, spune Svetlana, provocând un val de râs în rândurile vârstei a treia.

Mai e și caraghios, pe deasupra!

10:30: Ședința s-a terminat, sportivii ies din sală, nu fără să mă întrebe dacă vreau medic/ salvare/ antiinflamator/ termofor/ ajutor. Refuz totul, susținând, cu o strâmbătură, că durerea deja se estompează. În deschizătura ușii, Gustave se întoarce ca să-mi arate din privire ceva.

Sub fereastră, într-un colț al încăperii, mi-a lăsat un aliat: cadrul lui de mers.

## CAPITOLUL 22

Pacienții așezați în sala de așteptare au încercat din răspuțeri să-și mascheze uluiala. Dar o femeie de treizeci de ani care imită echerul, flancată de un cadru și de trei octogenare în plină formă, nu se vede în fiecare zi.

Maryline, Élisabeth și Louise, călăii mei, au ținut să mă însoțească.

— Așa mai iau aer, a argumentat Louise. În plus, merceria e chiar lângă spital, trebuie să cumpăr lână.

— Suntem oarecum responsabile pentru situație, a adăugat Élisabeth. Dacă nu v-am fi provocat, nu v-ați fi accidentat.

— Voi sunteți responsabile? s-a mirat Maryline. Cum ați făcut? Biata fată...

Anne-Marie ne-a dus cu microbuzul și o să ne ia după ce se termină examinarea. Cât mai repede, sper.

Așezată de bine, de rău pe un scaun de plastic portocaliu, răsfoiesc un *Paris Match* din iunie 1997. Michael Jackson prezintă *History Tour*, Paco Rabanne anunță pe curând sfârșitul lumii, Lady Di își savurează libertatea redobândită și o pagină dublă e consacrată unui obiect original: telefonul mobil.

Sălile de așteptare ale serviciilor de urgență nu sunt pline de lecturi interesante. La ce bun? Oamenii sunt așa de speriați că ar fi în stare să citească în buclă regulamentul sau să numere dalele, numai să-și concentreze gândurile pe altceva decât pe simptomele lor.

Azi nu mi-e frică. Sigur am lumbago, o să mă îndop cu analgezice și, în câteva zile, o să fie mai bine. N-am nevoie să citesc regulamentul, nici să număr dalele. Dar pereții ăștia albi, mirosul ăsta specific și licărirea de îngrijorare din ochii oamenilor din jur îmi amintesc o seară de miercuri, cu ani în urmă.

Îi țineam mâna într-a mea, niciodată nu mi se păruse așa de fragilă. Ca și cum frica ar fi făcut-o vulnerabilă până-n vârful degetelor. Am așteptat mult în seara aia. Destul cât să-i cer de vreun milion de ori cuiva-de-sus să o cruțe. Ea îmi pansase julturile de pe genunchi, îmi depusese pupături fermecate pe răni, îmi vindecase suferințele de copil, iar eu mă simțeam neputincioasă, tot repetând „Nu-ți face griji, buni, o să fie bine” fără să fiu convinsă de asta. Fără a îndrăzni să-i înfrunt privirea. La naiba, privirea aia. O privire de copil speriat care contrasta cu trăsăturile ei accentuate. Privirea pe care toți sperăm să n-o întâlnim niciodată în oglindă. Privirea celui care știe că totul se va schimba.

Dăduse numele meu când infirmiera o întrebase dacă vrea să anunțe o rudă, iar eu nu reușeam s-o liniștesc. Așa că așteptam, mână în mână, ca un halat alb să vină și să ne elibereze prin câteva cuvinte.

Au fost treisprezece. „Ne pare rău, am încercat totul, dar nu am putut să îl reanimăm.” Bunicul venise într-un camion roșu și avea să plece într-unul negru. Viața lui se sfârșise. Și cea a bunicii, întrucâtva. O strângeam tare, tare, tare la piept, aș fi vrut să-i pun pansamente pe inimă, să găsesc leac pentru lacrimile ei, dar unele răni sunt mai puternice decât sărutările fermecate.

Psihologa de la spital se numea Marie Etchebest. Avea o voce blândă și cuvinte de alinare, ne-a explicat etapele doliului și a ascultat plânsetele bunicii. Era acolo când i s-a spus la revedere. A chemat un taxi și ne-a însoțit până la el. La despărțirea de ea, bunica a spus că n-o va uita niciodată. Peste o lună luam bacul și mă înscriam la psihologie.

— Durează cam mult, mă doare spatele! spune Maryline.

Încrunt din sprâncene și-i răspund:

— Vă atrag atenția că din vina dumneavoastră semăn cu un origami, așa că revendic monopolul durerii de spate.

Două ore și treizeci și trei de minute mai târziu, știu pe de rost lungă listă a durerilor din gașca bunicuțelor. Ca un joc *Operation* în mărime naturală. Mi-e greu să recunosc, dar prefer să am lumbago decât optzeci de ani. Mi-e greu să recunosc (bis), dar prefer compania acestor trei femei lecturii din *Paris Match*.

Suntem la degetul mic de la mâna stângă a lui Élisabeth, deformat de artroză, când o voce masculină îmi strigă numele. Apuc cadrul, insist ca însoțitoarele mele să nu mă urmeze și mă târăsc până la stagiarul care mă ghidează spre sala de consultații.

— De ce mergeți cu cadru?

*Fiindcă îmi place teribil, mă face deosebită... Chiar trebuie să faci medicina ca să pui așa o întrebare?*

— Mi-am blocat spatele făcând gimnastică.

— La un club de fitness?

— Nu, la un cămin de bătrâni.

Se uită la mine de parcă aş avea un atac cerebral.

— Lucrez la un cămin de bătrâni, îi însoțeam pe rezidenți și am făcut o mișcare greșită.

— Am înțeles. Dezbrăcați-vă și aplecați-vă în față.

Mă abțin să-i spun că de multă vreme nu mi s-a mai spus așa ceva și mă conformez, pe cât de repede îmi permite durerea.

Se strecoară în spatele meu și își pune mâinile la baza spinării. Mă trece un fior. Un bărbat mă atinge și nu are de patru ori vârsta mea, trecuse ceva vreme. Bine, are ochi de personaj de manga și dinți buni de decapsat sticle de bere, dar mă atinge un bărbat.

— Nu-i prea greu de lucrat cu bătrânii? întreabă el.

— Mai puțin decât mă așteptam, răspund eu încercând să adopt vocea unei actrițe de filme porno.

Își apasă degetele de-a lungul coloanei mele. Mă trec fiori.

— Eu nu știu dacă aș putea, continuă el.

— Am avut îndoieli, dar merge. Ce-i drept, e puțin deprimant, inevitabil te proiectezi. Bătrânețea chiar e grea... Dar e util să relativizezi și să profiți de momentul prezent. E foarte ciudat să vorbesc despre lucruri profunde cu cineva care se uită în jos la chiloții mei.

Îmi mușc limba. Fără glumă, ce pot aștepta de la o asemenea frază? Ca el să-mi propună să mi-i smulgă cu dinții?

Mă apucă de umeri și îmi îndreaptă bustul.

— Nu mă gândeam la asta, continuă el, nu-s nici pe departe bătrân! Dar nu știu, e un pic degradant să umbli printre bătrâni care miros a urină, să le schimbi scutecele, să-i auzi cum trăncănesc, nu? În plus, cred că totul le e permis și se plâng întruna. Cred că, în locul dumneavoastră, m-aș ruga să revină canicula.

Vestea bună e că fantezmele mele tocmai au primit o palmă. Cea proastă e că i-aș trage eu lui una și că nu-s în stare.

Cu nici două luni în urmă, aș fi fost capabilă – mai mult sau mai puțin – să vorbesc la fel. Spre marea mea surprindere, să aud astăzi așa ceva îmi provoacă un fel de instinct de protecție. „Nu te lega de bătrânii mei.” Am nevoie de o ședință la psiholog.

Nu mai scot nici o vorbă până termină el să-mi palpeze spatele și îmi pune diagnosticul: lumbago. Aveam dreptate, ipohondrii sunt cei mai buni doctori. Apoi mă îmbrac și îl măsoar de sus și până jos, înainte de a-i trânti replica pe care o pregătesc de câteva minute.

— Cel mai greu nu e cu bătrânii. Ci cu tâmpiții. În plus, canicula nu le poate face nimic.

Și ies triumfătoare, cu fruntea sus.



Sprijinindu-mă pe cadru.

## **APRILIE**

„Să fii fericit nu înseamnă că totul este perfect.  
Înseamnă că ai hotărât să privești dincolo de imperfecțiuni.”  
Aristotel

## CAPITOLUL 23

Martine, fiica lui Gustave, nu are un fizic potrivit cu caracterul ei. Ochi mari și luminoși pe care ridurile din colțuri îi fac și mai blânzi, o gură care zâmbește chiar și în stare de repaus și niște obraji rotunji de parcă ar ascunde două mere, e genul de femeie căreia îți vine să-i dai bună ziua când o întâlnești pe stradă. Numai că, atunci când deschide gura, îți vine mai degrabă să-i spui la revedere.

E în biroul meu de trei minute și deja regret că i-am cerut să ne întâlnim.

— Vă rog să vă grăbiți, am și alte treburi, a fost prima ei frază.

Așa că mă grăbesc.

— Mi s-a părut important să discutăm despre tatăl dumneavoastră...

— Tatăl meu? Credeți că am cinci ani?

O încasez și îi dau înainte.

— Bine. Cum percepeți starea de spirit a tatălui dumneavoastră în acest moment?

— Habar n-am, nu ne vedem. Dar îmi imaginez că nu m-ați chemat ca să-mi spuneți că o duce bine...

— Sunteți certați?

Face ochii mari.

— Nu obișnuiesc să vorbesc cu străinii despre viața mea personală.

— Pot să vă întreb doar dacă e posibil să-l vizitați din când în când?

— Da.

— Da, ce?

— Da, puteți să mă întrebați. Dar eu nu sunt obligată să vă răspund la întrebări. Am aproape șaiszeci de ani, credeți-mă că n-am

a vă da socoteală.

*Hai, facem o plimbare pe faleză?*

— Doamnă Luret, nimeni nu încearcă să vă dea lecții. Îmi pare rău că o luați așa. Sunt de puțin timp aici și am impresia că tatăl dumneavoastră suferă din cauză că nu primește vizite. Voiam să mă asigur că sunteți la curent, acum știu. Vă mulțumesc că ați venit, vă puteți întoarce la treburile dumneavoastră.

Mă ridic; ea rămâne așezată. Obrajii i-au devenit stacojii, sprâncenele i se unesc, gura aproape că a dispărut. Cred că e pe cale de a se transforma.

— Pentru *asta* m-ați deranjat?

— Pardon?

— Nu aveți să-mi dați vreo veste, vreo boală, vreo problemă financiară sau orice altceva care să explice nevoia dumneavoastră urgentă de a mă întâlni?

Se ridică la rândul ei și se îndreaptă spre ușă. Când să o deschidă, se întoarce și îmi aruncă o ultimă recomandare:

— Nu-i spuneți tatălui meu că am trecut pe aici.

Închide ușa și se aude pocnetul tocurilor ei. Mă întreb cum a putut Gustave să conceapă o persoană atât de diferită de el. Înțeleg mai bine de ce vede viața ca pe o glumă, fiică-sa e la fel de agreabilă ca sfeșnicul din Cluedo. Mi-e milă de bătrân, dar, la urma urmei, poate că ar fi mai nefericit dacă ar vedea-o des.

Tocmai scormonește pământul din grădina de legume când mă apropiu cu pași mărunți de el. Spatele meu e într-o stare mai bună, dar încă suntem departe de salturile periculoase.

— Bună ziua, Gustave!

Îmi zâmbește larg.

— Bună ziua, cum e, Dalia?

— E bine. Și dumneavoastră? Ce plantați bun?

— Anghinare și sparanghel. Am cumpărat plantele ieri de la Mirol, dar mai bine le luam de la Maider, ca de obicei. Ia uitați-vă ce frunze pipernicite... Apropo, știți care e culmea unui vânzător de legume?

— Păi... nu.

— Să dea cu mucii-n fasole!

Izbucnește într-un râs care nu are nimic firesc.

— Voiiați să-mi spuneți ceva? mă întreabă el ștergându-și mâinile de șorț.

— Nu, am trecut doar ca să văd dacă totul e în ordine. Vă văd adesea grădinărind, e pasiunea dumneavoastră?

— Da, îmi place să cultiv. La început nu e nimic, totul trebuie făcut. Sădești o sămânță, ai grijă de ea, o răsfеți și vezi cum tulpina răsare, crește, apoi dă roade... E ca-n viață, de fapt. Apropo, știți culmea grădinarului?

— Nici pe asta...

— Să-și dea pantalonii jos ca să i se-nroșească pătlăgelele.

Se pune iar pe râs și percep aici o urmă de tristețe. Dacă ar ști el...

— Mă bucur că totul merge bine. Vă las cu legumele, ne vedem mâine în apartamentul dumneavoastră.

— Bine, pe mâine! răspunde el răsădind niște praz.

Încep să mă îndepărtez când mă ajunge din urmă vocea lui.

— Era bine sănătoasă?

## CAPITOLUL 24

E duminică.

Greg a ținut să-i vizităm apartamentul, așa că iată-ne, pe Marine și pe mine, sunând la interfonul unei clădiri vechi din centrul orașului Bayonne. Ea găfâie.

— E enervant Greg. Pe așa o vreme frumoasă aș fi preferat să mă tolănesc pe plajă. Și apoi, nu prea văd de ce-ar fi interesant să vizităm un apartament la care se lucrează. La un film te uiți gând e gata, nu când se toarnă.

Bodogănește de când am plecat. E prea cald, eu nu merg destul de repede, oamenii conduc prost, părul ei face dinadins ca să-i intre-n ochi, totul e bun pentru bombăneală. Din două una: ori Léon a pus stăpânire pe corpul ei, ori s-a întâmplat ceva.

Ușa se deschide înainte să am timp s-o întreb. Din susul scării, Greg ne întâmpină cu un grandilocvent:

— Bine ați venit la mine acasă!

Marine are dreptate. Nu e deloc interesant să vizitezi un apartament în lucru, decât ca să faci stocuri de praf în plămâni. Mai mulți pereți au fost dărâmați pentru „a crea un living larg și a lăsa să intre lumina”, ai zice că aici a explodat un obuz. Podeaua e acoperită de prelate, ferestrele sunt pline de dâre, e imposibil să-ți imaginezi cum ar fi să locuiești acolo.

— O să-ți fie bine aici, spun eu totuși, din compasiune, când ne prezintă viitoarea bucătărie.

— Sper! Aveam nevoie să schimb totul după moartea lui Jean-Luc... Prea multe amintiri. O să fie un nou început! Haideți să vedeți, spune el trăgându-ne pe coridor, dormitorul e gata.

Deschide ușa cu un măreț „Tadaaam!”.

— Ai dreptate, e minunat! îl ironizează Marine dând din cap. Mă rog, așa bănuiesc, fiindcă e greu de văzut...

În jurul patului, care tronează în mijlocul camerei sub mormane de haine, se stivuiesc cutii de carton, uneori până la tavan. Două dulapuri sunt lipite de fereastră și un frigider e înghesuit între perete și un aragaz.

— Ba da, uite! insistă el. Acolo, se vede un pic din parchet, e mișto, nu? Iar aici, după ușă, puteți să vă faceți o idee despre culoarea pereților. Am pus să dea cu beton cerat, îmi place la nebunie!

Pare drăguț, dar nu asta mă interesează. Sprijinit de căpătâiul patului, un panou mare de plută îmi atrage atenția. Pe el sunt prinse mai multe fotografii, vizibil decupate din reviste.

— Tu ești în poze?

— Da, mama a dedicat panoul ăsta gloriei mele... răspunde el stingherit.

— Dar ce cauți tu în reviste? întreabă Marine.

— Cu ceva timp în urmă, am jucat într-o reclamă, într-un serial și am avut un mic rol într-un film.

— Pe bune? Ești actor?

El ridică din umeri.

— Mi-ar fi plăcut, dar locurile sunt scumpe. Mi-am încercat șansa, am trăit trei ani la Paris, n-am avut succes, așa că m-am lăsat. Sfârșit.

— Nu-ți pare rău? întreb eu.

— Nu, pentru că măcar mi-a permis să-l cunosc pe Jean-Luc. Câteodată mă întreb ce viață aș fi dus dacă aș fi reușit. Dar, sincer, sunt foarte mulțumit de jobul meu. N-am parte de recunoașterea publicului larg, dar zâmbetele rezidenților în timpul activităților îmi oferă la fel de mult.

Marine încearcă să-și croiască drum printre cutii.

- Ce reclamă era? Imaginea îmi amintește ceva...
- Am uitat complet! răspunde el închizând brusc ușa acelei camere ticsite.
- Ei, drăcie, mi-am adus aminte! țipă ea râzând.

Ies prima, cu zâmbetul pe buze în fața jovialității subite a lui Marine, chiar dacă n-a vrut să-mi spună nimic despre misterioasa reclamă. Zâmbetul dispare instantaneu când se aude soneria telefonului meu. Pe ecran, numărul care se afișează are efectul unei palme. Nu l-am uitat. E al lui Marc.



## CAPITOLUL 25

Élisabeth și Pierre formează singurul cuplu de la Tamarisca. De la început, vor să participe împreună la ședințe. „N-avem nici un secret unul față de altul.”

Așezați fiecare pe partea lui de canapea, sorb dintr-un pahar de limonadă făcută de Élisabeth. La sfârșitul contractului o să am cu treizeci de kilograme în plus.

Azi Pierre nu prea e în formă.

— Sunt epuizat... Voință am cât încape, dar corpul nu mă mai ține. Cel mai mărunț efort mă sleiește complet. Azi-dimineată am fost cu nevastă-mea la piață și a trebuit să ne oprim de mai multe ori ca să-mi recapăt puterile. Măcar dacă aș putea să-mi spun că e ceva trecător... Dar degeaba, nici un antrenament n-o să-mi mai redea energia.

— Asta-i cel mai greu, adaugă Élisabeth. Să înțelegi că trupul e o mașină care se uzează și până la urmă o să cadă în pană. Eu, pe zi ce trece, văd tot mai prost... Curând o să fiu în întuneric deplin... dacă nu cumva o să se oprească alt organ între timp.

— Asta vă sperie? îndrăznesc eu să întreb, ca și cum răspunsul n-ar fi evident.

— Sunt îngrozită, răspunde ea. A trecut așa de repede... Ieri eram o tinerică și iată că în curând se termină. Mă întreb întruna cum o să fie ultimele mele clipe. E greu să nu mai faci planuri, să știi că în curând o să-i părăsești pe cei dragi. Ne simțim bine în viața asta, eu aș mai rămâne un pic.

— Mie mi-e frică mai ales pentru cei mici, adaugă Pierre. Copiii, nepoții și strănepoții noștri sunt foarte atașați de noi. Sper să au să-și revină repede... Bine, sper și că n-au să ne uite!

Élisabeth trage adânc aer în piept și îl privește pe Pierre.

— Mi-e frică, într-adevăr. Dar sper că o să mă duc înaintea soțului meu. În cincizeci și nouă de ani, n-am stat despărțiți mai mult de o zi. Nici măcar o dată! Mi-a fost alături toată viața, a fost mereu acolo, în gesturile de zi cu zi, în marile momente de fericire, în drame. Sper că e adevărat ce se spune: că există o altă lume unde o să ne regăsim.

— Iar eu sper că eu o să mă duc primul! Altfel, cine-o să-mi maseze degetele ca să-mi aline artroza?

Izbucnesc amândoi în râs.

Așa ne spuneam și eu cu Marc. Că o să facem totul pentru a pleca în același timp, fiindcă am fi incapabili să mergem înainte unul fără celălalt. Totuși eu încă trăiesc și, după mesajul lui, el la fel.

N-am răspuns când a sunat. Am ezitat cât au durat soneriile, dar m-am ținut tare. Așteptasem apelul lui. Mult timp. În primele zile după ce am plecat n-aveam nici o îndoială: avea să mă implore. De altfel, o anunțasem pe Marion: rămâneam pe canapeaua ei numai câteva zile, fiindcă totul avea să se rezolve. Marc avea să înțeleagă că nu fusese la înălțime, avea să facă totul pentru a fi iertat. Întâmplarea avea să-i servească de electroșoc, iar el avea să devină iubitul pe care toată lumea visează să-l aibă.

Nu cred că iubitul la care visează toată lumea poate aștepta nouă luni ca s-o sune pe femeia vieții lui.

— V-am mai spus povestea noastră? mă întreabă Pierre înainte de a continua fără să-mi aștepte răspunsul. Încă locuiam în Tunisia. Mergeam pe bulevardul Paris, în Tunis, când am întâlnit-o pe frumusețea asta. N-am uitat niciodată. Purta o eșarfa în păr, ca Brigitte Bardot, un taier roz pestriț și balerini. S-o fi văzut: o adevărată vedetă de cinema!

Élisabeth se ridică, ia o fotografie înrămată de pe comodă și mi-o întinde.

— Probabil că vă e greu să vă imaginați, poftim, e o fotografie de la nunta noastră. Chiar eram frumoasă!

Ea poartă o rochie lungă de dantelă și are un surâs timid. Părul blond îi e strâns în coc. În mâini ține un buchet și, fără îndoială, o mulțime de speranțe. El poartă un costum închis la culoare și are o expresie fericită. Brațul lui îi înconjoară umerii; gata, frumoasa tânără de pe bulevardul Paris îi poartă acum numele.

Această fotografie mă tulbură.

Este alb-negru, dar ar putea să dateze de ieri. Și ei au fost tineri. Au avut vârsta mea. Au avut planuri, râsete nebunești, greutateți, au făcut dragoste, au avut părinți, prieteni, copii. Au avut o viață. Cu cincizeci de ani în urmă, nici ei nu se gândeau că într-o zi vor îmbătrâni.

Mult timp am văzut persoanele în vârstă doar ca pe niște persoane în vârstă, fără să țin seama de persoanele care se ascundeau sub părul lor cărunt.

Poate că într-o zi cineva va privi fotografiile unei bunici conștientizând că a fost tânără. Că își făcea *selfie*-uri ținându-și buzele, că-i plăcea să râdă în hohote, că avea o mulțime de amorezi, că își adora prietenele. Într-o zi, bunica din fotografie voi fi eu.

— Plângeți, Julia?

La dracu'. Plâng.

Ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic, Pierre continuă cu povestea lor. Îi sunt recunoscătoare.

— Era cu vară-sa, Marie-Josée, pe care o cunoșteam. Așa că le-am salutat și mi-am văzut de drum, întrebându-mă cum aș putea s-o mai întâlnesc pe această Élisabeth care mă fermecase. Atunci am luat-o la fugă.

Élisabeth chicotește. El îi zâmbește și continuă.

— Am alergat cât m-au ținut picioarele. Am luat-o pe prima străduță și am străbătut bulevardul paralel în sens invers. Câteva minute mai târziu, le ieșeam din nou în cale ca și cum ar fi fost un lucru normal. Fără îndoială că eram nițel ciufulit, dar ea a acceptat când am invitat-o la cină.

— Erai perfect, se pisicește bătrâna doamnă. Peste trei luni sărbătorim șaiszeci de ani de căsnicie. Vreau să vă spun și că n-a fost întotdeauna totul roz. Au fost și perioade dificile, crize, cum spun tinerii. Nu trăiești împreună o viață de om fără să faci unele concesii. Dar azi pot spune răspicat: nici n-aș fi putut visa un soț mai bun...

— Mai oprește-te, iar o s-o faci pe fată să plângă...

Ieșind din apartamentul lor, am capul plin de gânduri. Eu sunt psihologul, dar am impresia că rezidenții îmi oferă mult mai mult decât eu lor.

Nu-mi ies din minte cuvintele lui Élisabeth. „Nu trăiești împreună o viață de om fără să faci unele concesii.” În mesaj, Marc spune că încă mă iubește. Că îi pare rău. Și dacă el e Pierre al meu? Și dacă nu găsesc nici o străduță pentru a o coti și a-i ieși din nou în cale? Și dacă am făcut o prostie enormă?

Abia ajunsă în birou, scot telefonul și titez numărul lui.

## CAPITOLUL 26

Câteodată mi-ar plăcea să fiu mută.

De exemplu, în seara când au întrebat cine se oferă voluntar să-i însoțească pe rezidenți la concertul lui Franck Michael, aş fi preferat să fiu mută. Sau lovită cu harponul.

În loc de asta, am ridicat mâna zâmbind. Noddy în țara minunilor.

Asta-i treaba. Dintr-un motiv care mă depășește, uneori parcă sunt posedată de un spirit binevoitor, ba chiar prostănac de-a binelea. Cel care, când tocmai dăruisem primul sărut, unui băiat pe care nu-l mai văzusem până atunci, m-a împins să-l privesc în ochi și să-i promit că va fi tatăl copiilor mei. Sau care m-a încurajat să-i propun fostei mele soacre să treacă pe la noi oricât de des vrea. Sau care aprobă propunerile coaforului, chiar atunci când asta înseamnă să-mi radă jumătate din cap.

De data asta dublul meu fericit a socotit de cuviință să mă pună să asist la concertul unui cântăreț care are numele de familie al lui George și prenumele lui Ribéry<sup>[2]</sup>. Data viitoare când se manifestă îi trag un cap în gură.

Suntem doisprezece în microbuz. Louise a câștigat două bilete la bingo și l-a invitat pe Gustave. Arlette, Élisabeth, Pierre, Mina, Mohamed, Léon și Lucienne și-au cumpărat câte unul, la fel ca Isabelle, Greg și cu mine, care facem pe însoțitorii.

Greg e la volan, iar Isabelle la două degete de un atac de cord.

— O, Doamne! O, Doamne! De cinci ani nu l-am mai văzut, sunt așa de bucuroasă!

— Aproape că nu se vede, replică Léon reglându-și aparatul de fotografiat.

— A, da? răspunde ea inocentă. Și totuși tremur ca o frunză, mi se pare că o să fac o criză de spasmofilie!

— Măcar de-ar fi așa...

Recepționera, insensibilă la sarcasmele bătrânului, își continuă litania. Isabelle, de obicei nu prea vorbărează despre propria-i persoană, nu ne scutește de nici un detaliu: de la copilăria ei legănată de vocea cântărețului, la fratele ei care poartă prenumele Frank-Michael în onoarea sa, trecând prin colecția de fotografii cu autograf, totul întretăiat de chicoteli stridente. Familia fanilor lui Frank Michael are și o isterică.

Ceilalți pasageri încep să-și piardă răbdarea când vehiculul se oprește.

— E-n ordine, am găsit un loc! spune Greg. În câteva minute ajungem!

Toată lumea aplaudă și se entuziasmează. Și eu, dar nu din aceleași motive. Dacă de pe buze nu mi s-a desprins acest zâmbet tâmp, dacă am suportat monologul lui Isabelle fără s-o arunc pe geam, dacă sunt așa de veselă nu e fiindcă mă pregătesc să asist la concertul lui Frank Michael. Ci pentru că mâine o să mă revăd cu Marc.

A răspuns de la prima sonerie. Când i-am auzit vocea, zidul pe care-l ridicasem între mine și lume s-a năruit. La naiba, ce dor îmi fusese de el!

Nu i-am spus asta. El, da. Nu voia să ne regăsim prin telefon. Așa că a rezervat un bilet de avion ca să vină să petreacă weekendul cu mine. Apoi a spus „Te iubesc” înainte să închidă.

Am răspuns „Și eu”, dar după ce am închis.

## CAPITOLUL 27

La al doilea cântec al lui Frank Michael mi se face somn.

La al treilea, îmi vine să plâng.

La al cincilea, aş vrea să mor în chinuri atroce.

Din zona rezervată persoanelor cu handicap, unde îi însoţeşte pe Mina şi pe Mohamed, Greg îmi mimează o funie pusă de gât. Îi răspund ducându-mi două degete la tâmplă. Élisabeth îmi aruncă o privire sumbră. Mă chircesc pe scaunul meu, în timp ce Isabelle, în picioare pe al ei, face pe fana coristă. Sau epileptică, nu se ştie prea bine.

Nu se deosebeşte de restul sălii. Dacă cei câţiva domni prezenţi încearcă să-şi disimuleze ochii strălucitori sub nişte mine blazate, spectatoarele sunt dezlănţuite. Nu m-ar mira să văd zburând prin aer corsete.

Pe rândul din spatele nostru stă, în mod evident, cel mai fervent fan-club al cântăreţului: vreo zece sexagenare care poartă tricouri cu efigia lui şi zâmbete de adolescentă care a căzut victimă primei sale ovulaţii. Mă uit la ele imaginându-ne pe mine şi pe Marion, cu riduri şi cărunte, urlând din toate puterile la un concert al lui Jean-Jacques Goldman<sup>[8]</sup> sau U2 când, deodată, îmi stă inima-n loc: acolo, la nici zece metri de mine, o recunosc pe Anna, cea mai bună prietenă a mamei.

Dacă mă vede, mama o să afle imediat că sunt la Biarritz şi aş putea să-mi iau adio de la drumul meu interior solitar. A accepta să nu-i fie alături copilului ei într-un moment dificil, chiar dacă e alegerea lui, depăşeşte complet capacităţile mamei mele. Asta şi gătitul.

Nu trebuia ca Anna să mă vadă.

Deocamdată e ușor, e prea ocupată să se holbeze la Franky, dar altceva o să fie după ce iese el de pe scenă. Poate dacă iau peruca lui Lucienne...

Când se termină concertul am torticolis.

Mai bine de un ceas am contemplat zidul din stânga. Dacă mă recunoaște, Anna poate să participe la *Francezii au talent*: „Sunt capabilă să identific oamenii după forma gâtului lor”.

Isabelle e cu ochii în lacrimi, rezidenții par încântați de ieșire, chiar și Léon aplaudă. Dacă reușesc să ies de aici fără să dau nas în nas cu Anna, se poate spune că a fost o seară reușită.

— Așteptăm să iasă toată lumea, e mai ușor așa, spun eu grupului.

— Oricum, dat fiind confortul scaunelor, o să ne ia o oră să ne ridicăm, glumește Louise.

— Poți conta pe mine ca să te ajut! îi răspunde Gustave.

Trebuie să stau cu ochii peăștia doi. Nu m-ar mira ca într-una din serile astea să-i descoperim jucând bingo pe dezbrăcate.

— Îmi vine să fac pipi! spune Lucienne.

— Și mie! adaugă Élisabeth.

— A, da, și mie! aprobă Gustave.

— De parcă de asta de arde acum... Nu puteți să vă puneți o protecție? mormăie Léon.

Louise îi adresează un zâmbet larg.

— Scutecelene fac fundul mare. Unii au grijă de aspectul lor, chiar și la o vârstă înaintată. Ar trebui să încerci, poate că ți-ar prinde bine!

Cică dacă vrei poți. În mod clar, și dacă nu vrei, tot poți. Nu voiam să mă întâlnesc cu Anna și totuși iată-mă nas în nas cu ea la



ușa toaletei. Ce ghinion!

Poate că, dacă încep să vorbesc în slovacă, o să creadă că-s o sosie?

Cum se spune bună ziua în slovacă?

— Bună, Julia! spune ea cu un zâmbet crispat.

— O, bună, Anna! Nu te-am văzut, ai fost la concert?

Spuneți-mi Sarah Bernhardt.

— Da, răspunde ea aruncând priviri frenetice în jur.

— Totul e-n ordine?

— Da, e bine, numai că...

Se întrerupe pentru câteva secunde.

— De fapt, ești ultima persoană pe care mă gândeam c-o s-o văd.  
Te credeam la Paris, înțelegi...

Reflectez cu toată viteza la scuza solidă pe care aş putea-o scoate.  
Poftim de explică de ce te afli la concertul lui Frank Michael de la Biarritz!

— Probabil că maică-ta nu știe că sunt aici, continuă ea.

— A, da?

— În nici un caz. Nu i-am spus că vin.

— Înțeleg. Dar de ce-ai mințit-o?

Sau cum să întorci situația într-o singură lecție.

— Pentru că s-a certat cu Pascale și crede că eu nu mă mai văd cu ea, îmi șoptește arătând cu privirea spre o femeie care arborează pe biceps fața lui Frank Michael. Eu țin la Pascale, dar nu vreau s-o supăr pe maică-ta... înțelegi?

— Înțeleg. N-o să-i spun nimic dacă nici tu...

— Trebuie să fug, mi-o taie ea. Pascale se grăbește, o așteaptă bărbatu-său ca să se culce. Mă bazez pe tine, da?

Îmi trimite o bezea cu mâna și se îndepărtează repede.

Nici măcar n-am avut nevoie să dau explicații. Cu atât mai puțin să-i cer să mintă.

Norul negru care se oprise deasupra capului meu pare să fi plecat  
să mă caute în altă parte. Numai să nu mă găsească.

## CAPITOLUL 28

Am ajuns mai devreme.

Prefer să aștept decât să mă simt stânjenită apărând sub privirea lui. Chelnerul m-a întrebat dacă vreau să comand, i-am spus că aș vrea mai degrabă să pun totul pe pauză. N-avea asta în meniu.

Mă tem. Am emoții, mă ia cu tremurici, mă lichefiez, mi s-a făcut inima cât un purice. N-am închis un ochi toată noaptea și am fost cu mintea aiurea toată ziua, ba chiar am încurajat-o cu entuziasm pe Mina când mi-a mărturisit că așteaptă moartea cu nerăbdare. Și eu care credeam că l-am uitat pe Marc.

Și la prima noastră întâlnire am ajuns mai devreme. Mă pregătisem toată ziua. Exfoliere a corpului și a feței, desburuienirea părloagei, mască hidratantă-perfectoare-matifiantă și păr aranjat cu pricepere încât să nici nu pară aranjat... Mă simțisem ca točilara clasei când el apăruse într-un tricou șifonat și cu urma pernei pe față.

După două ore, știam că o să-l iubesc ca o nebună. Patru ore de pregătire, două ore de degustare, șapte ani de digestie, e oficial: viața mea amoroasă e un rasol.

Are un buchet de trandafiri în mână și zâmbetul ăla care-mi place așa de mult: cel care-i dă aerul unui puștan timid. Rămân așezată. Dacă m-aș ridica, aș cădea.

Nu credeam că mai poate să-mi provoace o asemenea stare. Credeam că poți decide să nu mai iubești așa cum poți decide să nu mai mănânci zahăr. Am ținut un regim fără el. M-am lipsit de cuvintele lui, am rezistat la amintirile lui, m-am ținut departe de vocea lui. Și iată-mă, față în față cu el, gata să mă arunc din nou. Au

dreptate doctorii: dacă te privezi prea mult, ajungi întotdeauna să te apuci iar.

— Mă bucur să te văd, murmură el când ajunge lângă mine.

Reușesc să mă ridic, picioarele îmi vibrează; încep să danseze step când mă îmbrățișează. Îmi cufund fața în gâtul lui, s-a dat cu un parfum pe care nu-l știu și pare mai înalt ca înainte. Parcă e o primă întâlnire, și totodată atât de diferit.

Abia așezat, se pornește cu debitul celui care se teme să nu uite un cuvânt din recitare:

— Vreau să-ți cer iertare, Julia. M-am purtat ca un prost... Aș putea să-ți spun că e din cauza serviciului, a problemelor cu banii care-mi dădeau bătăi de cap sau a copilului care tocmai i se născuse fratelui meu, dar chiar n-am nici o scuză. Te-am lăsat singură când aveai nevoie de mine, e o ticăloșie. Te iubesc, vreau să te întorci. Te rog. Ne era atât de bine împreună.

E sincer, văd asta. O văd în semnul exclamării care i se desenează între sprâncene, o văd în mâna lui dreaptă care îi dă curaj celei stângi, o văd în buzele care-i tremură un pic. Eu tremur din ce în ce mai puțin. Cuvintele astea nici n-aș fi îndrăznit să le visez, iar el mi le oferă învelite într-o hârtie drăguță de cadouri care miroase a mosc. Ar trebui să simt cum inima îmi tresaltă sau să n-o simt deloc, ar trebui să mă abțin ca să nu urlu de bucurie, ar trebui să mă arunc asupra lui și să-l îmbrățișez ca la cinema, ar trebui s-o sun pe Marion și să strig: „Știi ce mi-a zis?”. Mi-am pus rochia cea mai frumoasă, după ce ezitasem între zece asemănătoare, am jucat scena asta în minte toată noaptea, am petrecut altele plângând pentru că m-a părăsit.

Atunci de ce totul nu are asupra mea mai mult efect decât dacă aș vedea asta într-un film? La dracu', Julia, tu ești eroina!

La prima noastră întâlnire, înflăcărarea crescuse treptat. Mă dusesem fără să am vreo așteptare, după două ore voiam să-i jur fidelitate până când moartea ne va despărți, iar după cinci ore lăsam să-mi cadă chiloții lângă patul lui.

Azi e invers. Cu două ore în urmă, tremuram ca niciodată văzându-l că intră în bar, iar pe măsură ce trec minutele înflăcărarea mi se topește ca un ou de ciocolată ascuns după calorifer.

Îl ascult povestind despre prietenii lui, care erau și ai mei, despre ceea ce fusese apartamentul nostru, despre familia lui cu care ne întâlneam des, despre munca lui de care îmi vorbea mereu și am impresia că toate astea sunt foarte departe. Altă viață.

Nici măcar fizicul lui nu-mi mai este familiar. Nu observasem niciodată că are ochii așa de mari, iar umerii așa de căzuți. Îi știam pe de rost mutra când era nemulțumit, forma urechilor și dintele puțin ciobit. Îl vedeam cu privirea de zi cu zi. Îndepărtarea face să dispară obișnuințele.

Cu șapte ani în urmă, după două ore, aveam impresia că-l cunosc dintotdeauna.

Azi, după două ore, am impresia că nu-l mai cunosc.

Poate că avem nevoie de puțin timp.

N-o să abandonez așa de repede. E vorba de Marc.

— Și reușești să-ți depășești frica de moarte când lucrezi cu bătrânii? mă întreabă dând la o parte frișca din pahar cu lingurița.

A rezervat o masă la restaurantul nostru preferat din Biarritz. Veneam să mâncăm aici ori de câte ori îi vizitam pe părinții mei, sunt fană a risottoului lor cu cerneală de sepie, chiar dacă de fiecare dată îmi face dinții să dispară. Dar în seara asta sunt prea ocupată

încercând să mă conving că sunt bucuroasă ca să mai apreciez meniul.

— De fapt, nu prea mă gândesc la asta, îi răspund. Majoritatea rezidenților sunt încă foarte autonomi și destul de plini de viață.

— Cu atât mai bine! Fiindcă te speria rău chestia asta: țin minte că întorceai capul de fiecare dată când apărea un cadavru într-un film. Nu știu cum ai făcut cu tatăl tău... și am aflat de buni.

— Așa e, nu poți să știi.

Bang. Am ajuns la problemă.

— Tot ești supărată pe mine?

*Nu, bineînțeles, iubire, îți sunt recunoscătoare.*

Las lingurița și mă șterg la gură.

— Bineînțeles că-s supărată pe tine.

— Îmi pare rău, șoptește el luându-mi mâna. Să știi că m-am schimbat. Dacă se întâmplă mâine ceva, o să fiu acolo.

— Problema e că s-a întâmplat ieri. Ieri nu m-ai ținut de mână la înmormântarea tatei, ieri m-ai lăsat să plâng o noapte întreagă, singură în baie. Ar fi trebuit să mă susții, iar tu m-ai călcat în picioare când eram deja la pământ. De ce m-ai sunat abia acum? De ce m-ai lăsat singură atâta timp?

— Nu știu, răspunde el lăsând capul în jos. Cred că mă temeam de reacția ta. Atâta timp cât nu încercam să te recâștig, aveam speranța.

Încerc să mă pun în locul lui. Jur că încerc. Vreau să înțeleg cum de munca și câteva cifre de pe un extras bancar pot să fie mai importante decât durerea persoanei pe care o iubești. Încerc. Dar nu reușesc.

— De ce-ai acceptat să ne revedem dacă ești așa de supărată pe mine?

— Pentru că, atunci când ai sunat, nu știam. Am făcut totul ca să nu mă gândesc la tine în ultimele luni, așa că furia amortise. Când te văd din nou, se trezește... Presupun că e o tranziție obligatorie, lucrurile o să evolueze.

— Sper...

Și eu sper.

## CAPITOLUL 29

Ne plimbăm pe străzile din Biarritz. E un pic frig, Marc îmi cuprinde umerii cu brațul. Din când în când unul dintre noi povestește ceva, iar celălalt răspunde entuziast. Din afară, părem un cuplu cât se poate de normal. Dinăuntru, semănăm mai degrabă cu un mare semn de întrebare.

Cu cât trec orele, cu cât lucrurile redevin firești, cu cât automatismele revin la suprafață, cu atât ne simțim mai în largul nostru.

— Aici stau, spune el oprindu-se în dreptul fațadei hotelului Best Western. Vrei să urci?

Nu ezit mult. Pentru că nu se pune problema să mă fi epilat inghinal degeaba, de era să-mi luxez șoldul, pentru că făcând dragoste ne vom putea reapropia și pentru că simt dorința. Aproape trei luni de abțință, dacă mai durează o s-o detronez pe Maica Tereza.

Nu aprindem lumina.

Marc închide ușa și mă lipește de perete, iar gura lui o strivește pe a mea. Întotdeauna mi-a plăcut să fie autoritar, își amintește. Cu o mână mă apucă de ceafă, iar cu cealaltă îmi frământă fesele, în timp ce bazinul i se freacă de al meu. Îmi las să cadă geaca și mă descâlț, iar el face la fel înainte să-mi tragă în jos colanții. Apoi mă ridică, îi înconjur mijlocul cu picioarele și mă pune pe pat. Buzele îi coboară pe pieptul meu, îl sărută cu pasiune, iar în acest timp eu caut fiorul care nu vine. Scot câteva gemete: poate că plăcerea e ca foamea care vine mâncând.

Capul îi coboară între coapsele mele, profit de asta ca să deschid ochii și să arunc o privire asupra situației. N-ar fi trebuit. Marc,



având pe el numai niște șosete albe, e în patru labe, cu fundul spre tavan. Na, acum îmi vine să râd. Termină, Julia, e URÂT să te hlizești în timpul sexului. Închide ochii și concentrează-te pe ce se întâmplă. De altfel, ce anume face el? N-a făcut niciodată chestia asta înainte, e aproape enervant. Probabil că a abuzat de filme porno cât am fost despărțiți, nu văd altă explicație pentru faptul că-mi lustruiește clitorisul de parcă ar fi găsit o pată pe el. Hei, Aladin! Nu mai freca, nu iese nici un duh de acolo!

Îi iau încetișor capul în mâini și-l trag în sus. Se întinde peste mine, își face loc între coapsele mele și pătrunde în mine.

Două minute mai târziu, când îmi dau seama că mintea mea e la risotto în timp ce el se zbate pe mine, înțeleg că povestea noastră s-a terminat.

## CAPITOLUL 30

N-a vrut să-l conduc la gară.

— A fost o prostie să vin, spune el îndreptându-se spre taxi.

Sunt relații care se termină urât. Și sunt relații care se termină urât de două ori.

Am încercat să nu-i fac rău. Să spun numai ce simt, nu ca să-l rănesc și cu atât mai puțin ca să-l cruț. Degeaba mi-am împachetat sentimentele în folie cu bule în ultimele luni, au fost de ajuns câteva ore ca să identific ultimul sentiment pe care-l mai aveam față de Marc. Furie.

Sunt supărată pe el pentru că nu mi-a fost alături.

Sunt supărată pe el pentru că a fost așa de egoist.

Sunt supărată pe el pentru că nu m-a oprit.

Sunt supărată pe el pentru că m-a lăsat să nu-l mai iubesc.

Ce risipă. Ce păcat. Ne înțelegeam atât de bine, ne iubeam atât de mult. Nu se mai poate, știu. Perspectiva mea asupra lui s-a schimbat. Înainte îl vedeam așa cum se arăta: drăguț, amabil, generos, atent. Acum fac o lectură dublă. Caut viciul ascuns în spatele aparenței, îmi imaginez vicleșugul din spatele zâmbetului afișat. Probabil că exagerez, dar asta îmi inspiră el acum.

Uneori, când timpul deteriorează lacul unei mobile, descoperi un lemn încă frumos. Iar alteori găsești așchii care ți se înfig atât de adânc în carne că nu le mai poți scoate. Oricât aș încerca, n-o să reușesc să-l iert.

N-avea dreptul să facă asta. Nu nouă.

Își aruncă rucsacul pe bancheta taxiului și o ultimă privire înspre mine. Degeaba am umblat eu cu mânuși, atitudinea lui clamează

„Mă doare orgoliul”. Are nevoie să mă rănească pentru a-și atenua tristețea, așa că scoate artileria grea.

— Voiai să știi de ce mi-a luat atâta timp ca să te sun? Fiindcă mă distrăm, să știi. Am chefuit, am futut, am avut o gagică după alta și nici una nu m-a frecat la cap ca tine. Eram liber, nici nu știu ce m-o fi apucat să te sun. Mila, fără îndoială. Da, asta e, mi-era milă închipuindu-mi cum stai singură-cuc și plângi după tăticu’.

Știu că spune și ce nu gândește, că adaugă ca să-mi facă rău. Dar așchiile mi se înfig în tot corpul. Respir cu greutate, sunt incapabilă să pronunț vreun cuvânt. El continuă:

— Chiar credeai că mica ta răzbunare o să-mi facă rău?

— Dar eu...

— Ți-ai pregătit bine lovitura, probabil că tu i-ai zis prietenii tale Marion să-mi povestească cât de inconsolabilă ești. Iar eu, prea bun, prea prost, aproape că m-am simțit vinovat. Pe bune, chiar m-ai crezut când ți-am zis că încă te iubesc? Chiar ai crezut că vorbesc sincer? Săraca de tine...

Se întoarce pe călcâie și urcă în taxi. Mă doare burta, mă sufoc, mi se-nvârte capul, dar nici vorbă să-l las să vadă că a avut vreun impact asupra mea. Fac cei doi pași care mă despart de mașină, apuc portiera care se închide și mă aplec spre el cu un zâmbet larg.

— Un sfat prietenesc, dacă-mi permiți. Când îți mai fuți gagicile, cum ai spus așa de elegant, evită să le freci între picioare cum mi-ai făcut mie aseară. Iartă-mă că stric suspansul, dar nu este petrol acolo...

Trântesc portiera peste mina lui îngrozită și mă îndepărtez încercând să-mi stăpânesc lacrimile. În timp ce traversez prin fața taxiului, o mișcare dinăuntru îmi atrage atenția. Din spatele geamului, șoferul, comic, ridică degetul mare și-mi face cu ochiul.

## CAPITOLUL 31

Marine țipă așa de tare încât probabil o aude și Arlette.

Azi, petrecerea vecinilor are loc în apartamentul ei. Așezați pe covor în jurul măsuței, ne ospătam cu meniurile McDonald's pe care le-a luat Greg de la Anglet.

— Dar ce jigodie! se enervează ea. Pe scurt, vine, și-o trage și se cară... Toți sunt la fel!

În mod evident, nu s-a calmat de data trecută. Tocmai le-am povestit, în linii mari, întoarcerea lui Marc. Am omis intenționat detaliile intime, dar nu și lipsa mea de sentimente, nici tirada lui finală. Marine și-a ieșit din sărite. Greg încearcă s-o potolească.

— Nu trebuie să spui asta, sunt și tipi de treabă!

— Mda, dacă vezi tu vreunul, dă-i numărul meu de telefon. Fără glumă, tipul de treabă e o specie pe cale de dispariție. Cred că au rămas mai puțini decât urșii polari. Poftim, o să mă mut pe banchize!

Greg ridică ochii în tavan.

— Ce s-a întâmplat, Marine? întreb eu scoțând castravetele din Big Mac. Te simt nervoasă de ceva vreme, vrei să vorbești despre asta?

Mă privește cu neîncredere.

— Vrei să-mi faci psihoterapie?

— Nu, de fapt, vreau doar să știi că, dacă vrei să vorbești despre asta, sunt aici.

— Da, suntem aici, aprobă Greg. Dacă te supără ceva, spune, fiindcă începi să ne calci pe nervi.

Marine pufnește în râs.

— Bine, prieteni, mulțumesc! OK, poate că-s un pic stresată în momentul ăsta. Dar n-are legătură cu voi. Chestia e că...

Se oprește ca să muște din cheeseburger. O grăbesc:

— Nu prelungi suspansul, Pierre Bellemare<sup>[9]</sup>!

— Spuneam că am văzut-o pe prietena mea Șuștine, spune ea înainte de a înghiți îmbucătura cu un gât de cola. Mă rog, e mult spus prietenă, mai degrabă o amică a lui Guillaume, fostul meu, pe care o suportam de bine, de rău. Întotdeauna mi s-a părut supermanierată și e o nesătulă, sare pe toți tipii care trec pe o rază de zece metri. E simplu, dacă străzile ar fi pavate cu pule, ea ar merge în cur. În plus...

— Hai, scuipă odată! își pierde Greg răbdarea. Parcă mă uit la un thriller și trebuie să aștept să se termine reclamele ca să aflu vinovatul.

— OK, OK, vă povestesc! Închipuiți-vă că târătura asta nu s-a putut abține să mă anunțe că Guillaume urmează să se însoare cu nemțoaica lui. Sunt sigură că i-a făcut mare plăcere.

— Cui, nemțoaicei?

— Nu, lui Justine! Jubila aruncând bomba, pesemne că a văzut că mă descompun. „Sunt domnișoară de onoare”, a adăugat rânjind. Poate că el a păstrat verigheta pe care am ales-o împreună...

Mă târăsc pe fund până la ea, sperând că n-o să iasă penisuri din podea, și o mângâi pe umăr.

— E-n ordine?

— Mda. Nu-s tristă, ci enervată. Trebuia să se însoare cu mine și, în mai puțin de un an, reușește să mă uite și să se căsătorească cu alta. Îmi vine să-i sparg fața.

— Vrei să mă ocup de el? îi propune Greg. Sunt o namilă, m-am bătut o dată în clasa a patra.

Ne prăpădim toți de râs. Marine își revine prima.

— E clar că ar merita o lecție bună tâmpitul ăsta. El nu m-a scutit pe mine, când eu renunțasem la tot pentru el. Cu o zi în urmă îmi spunea că mă iubește și că abia așteaptă să fie soțul meu și, hop, mă

anunță fandosit că nu mă mai vrea. Măcar dacă m-ar fi luat ușor, dar nu! În câteva secunde a devenit un străin, super-distant, de parcă i-aș fi fost dușman. Ba m-a și dat afară fiindcă nemțoaica lui n-avea unde să stea. Era apartamentul lui, n-am avut de ales... Noroc că m-am putut muta aici, altfel ar fi trebuit să mă întorc la părinții mei la Strasbourg. Îl urăsc.

— Când se însoară? întreb eu.

— Pe 24 mai.

— Perfect. Avem o lună ca să-i pregătim un frumos cadou de nuntă.

Chipul lui Marine se luminează.

— Chiar? Ați face asta pentru mine?

— Suntem oameni civilizați, spun eu, iar oamenii civilizați oferă un cadou la nuntă. Ești cu noi, Greg, da?

El pare să reflecteze câteva secunde.

— Sigur că sunt cu voi! Sunt un profesionist al cadourilor otrăvite. Când m-a părăsit cineva, am pus un rahat al lui Jean-Luc într-un ziar, i l-am așezat pe preșul de la ușă și i-am dat foc, apoi am sunat. Să fi văzut ce față a făcut când a vrut să stingă flăcările cu piciorul...

Greg jubilează. Marine îmi aruncă o privire îngrețoșată. Big Mac-ul meu vrea să-și recapete libertatea.

— Chiar ai luat rahatul lui Jean-Luc? articulez eu cu dezgust.

— Bineînțeles! De ce faceți mutrele astea? Voi n-ați făcut niciodată genul ăsta de glumă?

— Nu, îmi pare rău, n-am atins niciodată căcatul tipului meu! răspunde Marine strâmbându-se.

Greg încremenește, cascadează ochii, apoi pufnește în râs.

— Doar nu vorbești serios, fetelor?

Eu și Marine ne privim perplexe. Chiar îl amuză să ne povestească scârboșenii?

— N-o să-mi revin niciodată! continuă el luându-și smartphone-ul. Sunteți complet ținute, nu-mi vine să cred!

Caută câteva secunde în telefon și ni-l întinde.

— Marine, Julia, vi-l prezint pe Jean-Luc.

De pe ecran, întins cu labele-n sus, ne privește un labrador ciocolatiu.

— A murit anul trecut, adaugă el reluându-și expresia serioasă. Încă mi-e greu să mă împac cu gândul...

Ochii lui Marine amenință să iasă din orbite.

— Păi, nu ești homo?

— Poftim? exclamă Greg. Eu? Ce mai idee! Credeai că-s gay?

— De fapt, toată lumea crede asta, răspund eu. Trebuie spus că ai semănat ceva îndoieli tot povestind despre Jean-Luc...

Rămâne interzis timp de câteva secunde, apoi începe iar să râdă.

— Nu se poate! Multe lucruri mi se par deodată mai clare! Nu pricepeam de ce vine Isabelle să-mi ceară sfaturi pentru fratele ei mai mic care vrea să anunțe public că e gay...

— Ești al naibii de delicat pentru un tip, adaugă Marine. Și ai grijă de tine, întotdeauna ești bine pieptănat, bine ras, miroși frumos... și-ți place *O viață mai frumoasă!*

— Grozav, iată și clișeele! Și faptul că încerc să te agăț de când sunt aici, asta nu ți-a dat de bănuț?

Marine se face stacojie. Greg e șocat că fraza asta a îndrăznit să-i iasă pe buze. Eu chicotesc. Îmi place la nebunie turnura pe care o ia discuția. De altfel, dacă mă gândesc mai bine, e din ce în ce mai bine și prind tot mai mult gustul acestor petreceri între vecini și al companiei celor doi colegi ai mei.

Ca pentru a ocoli întrebarea, Marine se ridică și se îndreaptă spre balcon.

— Ați auzit?

— Ce? întreb eu.

— Vocile, răspunde ea deschizând ușa cu geam. Le-am auzit de mai multe ori, mă-ntreb ce-o fi.

— Prostii, face Greg, fără îndoială puțin atins de lipsa de reacție a lui Marine. Acuși e miezul nopții, nu văd cine-ar putea să umble printr-un azil de bătrâni.

— Și mie mi s-a întâmplat să aud, spun ieșind și eu pe balcon. Ultima oară eram jos, fumam și am crezut c-au să mă hăcuiască, m-a luat o frică... De atunci le-am mai auzit de două-trei ori.

Sprijiniți cu coatele de balustrada de lemn, încercăm să distingem ceva. Luna luminează parcul, nimic nu pare să se miște.

— Vedeți bine că nu-i nimic. Auziți voci, vedeți homosexuali peste tot, trebuie să vă luați pastilele, fetelor! spune întorcându-se în apartament.

Îl urmez.

— Nu, nu, chiar e cineva. Dacăș fi mai curajoasă m-aș duce să cercetez, mă enervează să nu știu.

— Dar eu nu-s fricoasă, anunță Marine, n-am putea să mergem împreună?

— Pe mine să nu contați, răspunde Greg atacând cupa cu înghețată, vă las să credeți că-s poponar. Oricum, mi se rupe cine e; peste o lună n-o să mai stau aici.

— Cum așa? întreb eu.

— M-a sunat adineauri șeful de șantier de la apartamentul meu: în cel mult o lună termină lucrările. O să mă pot întoarce acasă!

Îi aruncă o privire lui Marine, fără îndoială în speranța de a surprinde o dovadă că e dezamăgită. De fapt, probabil că el este, fiindcă ea înfulecă o negresă de parcă n-ar fi auzit nimic. Joacă bine. Dacă n-aș fi psiholog, sigur n-aș fi remarcat cum își agită piciorul sub masă. Poate că, la urma urmei, nu-i chiar așa de indiferentă.



## CAPITOLUL 32

— Cum vă simțiți azi?

Pun întrebarea dintr-un automatism mai degrabă decât dintr-o preocupare adevărată pentru răspuns. Acesta e evident. Chipul lui Louise e străbătut de un zâmbet și și-a pus atâtea bijuterii că era s-o confund cu B.A. Baracus.

— Minunat de bine! exclamă ea. Fiul meu împlinește șaiszeci de ani și o să-i facem o surpriză cu ocazia asta. Vine fiică-mea să mă ia la ora unsprezece, el nu bănuiește nimic. Soția și copiii lui au închiriat o sală, o să fim vreo patruzeci de oameni și prânzul o să fie asigurat de o firmă de catering. Promite să fie un moment frumos!

Suflu în ciocolata caldă pe care mi-a pregătit-o ca de fiecare dată. În dimineața asta am adus și gogoșele ca să completez micul dejun.

— E grozav! O să vă petreceți ziua în mijlocul apropiaților!

— Da, nu mi s-a mai întâmplat de la Crăciun. Și încă de Crăciun erau numai fiică-mea și una dintre nepoate. Acum o să fie toți copiii și mai mulți nepoți. Cei care nu locuiesc prea departe.

— Aveți nepoți care locuiesc departe?

— O, da! Știți, tinerii din ziua de azi nu prea rămân aproape de cuib. Doi dintre copiii mei stau în Biarritz, ceilalți doi la Bordeaux și Toulouse, dar nepoții s-au împrăștiat: Marseille, Paris, Savoia, Barcelona, am unul chiar și în Australia. Își fac viața lor, e bine.

— Primiți vești de la ei în mod regulat?

Ridică din umeri și ia o gogoșică.

— Cei care stau aproape mă vizitează, unii mă sună din când în când, alții deloc. Părinții lor îmi spun că ei întreabă de mine, dar îmi pare rău că nu-i aud. Îi înțeleg: ce-ar avea să-i spună unei bunici care a uitat complet existența lor?

Îi mai propun o gogoșică pentru a șterge tristețea care-i mohorăște chipul. Zâmbește.

— Dar dumneavoastră sunteți apropiată de bunici? se interesează ea.

— Încerc să-i sun regulat pe cei care mi-au mai rămas, da. Dar cea de care eram cel mai apropiată era mama mamei mele. Întotdeauna am avut o relație specială cu ea, era buni a mea și cred că eram preferata ei. Îmi zicea „nepoțica mea plină de culoare”... Când eram mică, îmi petreceam fiecare zi de miercuri la ea. Am continuat și mai târziu, era ziua noastră. Mă ducea în parc, în oraș, la plajă, mă uitam cum îmi cosea rochițe, mă învăța să împletesc și îmi citea poeziile pe care le scria în niște carnete frumoase, îmi făcea ciocolată caldă, gofre, clătite și lucruri prea dulci care o scoteau din sărite pe mama și care deveneau secretul nostru. Dar cel mai mult îmi plăcea când ne așezam amândouă în fotoliul cel vechi și maro. Mă lipeam de ea, mirosea a Chanel N° 5, mă cuprindea cu brațele ei blânde și stăteam așa, minute și uneori chiar ore în șir, vorbind sau tăcând. Ultima oară a fost cu ceva mai mult de un an în urmă. Venisem să petrec Crăciunul în familie și a doua zi cădea într-o miercuri. Am făcut totul ca înainte: am avut dreptul la o gofră cu zahăr pudră, la citirea ultimelor ei poezii, la o îmbrățișare în fotoliul maro. Am scurtat-o, țin minte, pentru că trebuia să mă întâlnesc cu niște prieteni. Dacă aș fi știut... Mi-e așa de dor de ea...

Louise mă cuprinde cu privirea ei blândă. Îmi dau seama, uluită, ce i-am povestit. Dacă ar exista un concurs pentru cel mai bun psiholog, fără îndoială că m-aș clasa penultima. Chiar în fața celui care se joacă pe telefon în timp ce pacienții îi vorbesc.

Sunt îngrozită. Chiar dacă nu pot nega că mi-a făcut bine. Lipsa bunicii e ca și cea a tatei, nu pot să vorbesc nimănui despre asta. Fie

oamenii nu prea au legătură cu asta și nu înțeleg, fie au prea multă și mă tem să nu-i rănesc. Poate ar trebui să-mi iau un câine.

— Bunica dumneavoastră era foarte norocoasă să vă aibă, murmură Louise. Nepoții sunt un dar al cerului, ne aduc atâta bucurie!

— Ei, și cine vine la petrecere? întreb eu ca să schimb subiectul.

Tocmai enumeră toți participanții, luând-o de mai multe ori de la capăt, fiindcă mereu uită pe câte unul, când un zgomot ne face să întoarcem capul. Pe sub ușa apartamentului, cineva a strecurat un plic alb. Louise se ridică dintr-un salt ca să-l ia.

— Probabil că-i Élisabeth! Trebuia să-mi dea un model pe pulover pe care l-a găsit în revista *Nous deux*. O să mă uit mai târziu...

Nu spun nimic, dar nu mă pot abține să zâmbesc. Știm amândouă că-n plic nu e un model de pulover. Nu prea o văd pe Élisabeth desenând o inimioară pe *i*-ul din Louise.

## CAPITOLUL 33

E lume multă pe plajă. Luna mai vine în câteva zile și soarele i-a luat-o înainte. Nu sunt singura care a ales să-și petreacă duminica pe nisip. Mai sunt un grup de tineri adunați în jurul unei chitare, familii care construiesc castele și amintiri, îndrăgostiți care își fac *selfie*-uri, temerari care încearcă să-și înmoaie picioarele în apă, apoi se îndepărtează scoțând mici țipete, adolescente care sporovăiesc, un copil care se minunează de isprăvile zmeului său, zeci de surferi, turiști care immortalizează peisajul la Biarritz, persoane singure care citesc cu picioarele în nisip. Ca mine. Le-am înfipt adânc, e un pic rece, dar îmi place să simt firele cum mi se strecoară printre degete. Nisipul, zgomotul valurilor, mirosul oceanului și al uleiurilor parfumate fac parte dintre lucrurile care-mi lipseau cel mai mult când stăteam la Paris. Astea și familia mea.

Când eram mică, părinții, sora mea și cu mine petreceam zile întregi pe plajă. Plecam dimineața, cu lada frigorifică și umbrelele, și ne întorceam abia după ce ne bucuram cât ne poftea inima de momentele frumoase. Erau momente din acelea firești când le trăiești și magice când ți le amintești. Toți patru eram de-o vârstă când era vorba de intrat în apă alergând, de așteptat valul perfect și de plonjat în el chiar înainte să se spargă și spuma să ne facă să ne învărtim. Mâncam nisip, beam apă sărată, dar ne întorceam acolo. Îmi amintesc râsul tatei, spatele lui robust pe care săream răcnind „La atac!”, mâinile lui lungi care ne trăgeau din valuri când erau prea puternice, părul lui lipit de frunte când scotea capul din apă, felul în care o cuprindea pe mama înainte de a o arunca în valuri, dar am uitat atâtea...

În memoria mea există o cutie „Tata” pe care o deschid – cu parcimonie – ca s-o întrețin, ca s-o păstrez vie. Dar dosarele din ea

sunt fragile. Cu timpul, se uzează, se fărâmițează. Memoria e un desen în creion. Dacă n-ar fi filmările, n-aș mai fi sigură de sunetul vocii lui. Dacă n-aș avea fotografiile cu el, aș avea îndoieli despre privirea lui. Ar trebui să ne putem transfera amintirile pe un stick USB.

Pe malul apei, un băiețel se joacă cu mingea cu mama sa. De la adăpostul șepcuței și al ochelarilor de soare, tună și fulgeră împotriva partenerei de joc. De fiecare dată când ea lovește mingea, aceasta aterizează la câțiva metri distanță. Degeaba sare, aleargă și plonjează copilul, ajunge inevitabil să recupereze obiectul eșuat pe nisipul ud. Din două una: ori tipa a învățat să joace de la un lamantin, ori e o strategie ca s-o lase în pace. E un șiretlic, făceam și eu la fel în perioada ingrată numită adolescență: când îmi venea rândul să spăl vasele, aveam grijă să împrôsc pereții și să las urme de mâncare uscată pe farfurii. În ziua când numele meu a devenit mai rar decât al surorii mele în planificarea sarcinilor, mi-am savurat victoria. Dar nu ținusem seama de Carole, care brusc a devenit incapabilă să dea corect cu aspiratorul.

Băiețelul, vizibil enervat de stângăcia mamei, lovește din toate puterile mingea, care aterizează în spatele ei. Ea se întoarce, îi văd chipul, îmi spun că seamănă ciudat de mult cu soră-mea, femeia asta, dacă mă uit mai bine, e chiar sosia ei, e o nebunie, și ea e stângace, ciudate coincidențe totuși... Mintea mea ramolită are nevoie de vreo treizeci de secunde ca să se prindă că persoanele aflate la câțiva metri de mine sunt sora și finul meu.

Mă dedublez instantaneu. Partea rațională din corpul meu, cea care nu se repede la borcanul cu Nutella la cea mai mică iritare, ar vrea să fie îngropată în nisip. Cealaltă parte, cea care adaugă frișcă la Nutella, ar vrea să se arunce în brațele lui Carole, s-o strângă tare, să-

i spună cât îmi lipsește și câtă nevoie am de ea. Din fericire, corpul are nevoie de unanimitate ca să funcționeze, altfel n-ar fi o priveliște prea plăcută.

Rămân nemișcată câteva clipe, îndărătul ochelarilor mei negri. Faptul că-mi văd sora, fie și de la distanță, e oarecum reconfortant. Ca atunci când se ascundea în brațele mele când murea mama lui Bambi. Eu eram mai mare, dar ea avea efectul unei jucării de pluș.

Știu că și-ar ține gura. Dacă i-aș explica motivele prezenței mele aici, le-ar înțelege și mi-ar respecta alegerea. Nu i-ar spune mamei. M-ar lăsa singură, așa cum vreau, dar mi-ar fi alături la nevoie. E tentant, foarte tentant, mai ales că mereu îmi vine s-o sun ca să-i dezvălui totul. Carole îmi e și cea mai bună prietenă. Ne sunăm cât de des putem, chiar dacă aș prefera să putem mai frecvent. Știe totul despre mine, iar eu despre ea.

Avantajul unei surori e că o să te iubească întotdeauna. Poate să nu fie de acord cu tine, i se mai întâmplă să te judece, ba chiar se poate să-și dorească altă soră, să vă certați, dar va exista întotdeauna afecțiunea profundă care îi leagă pe cei care sunt împreună de la naștere. În fața ei pot să renunț la orice artificiu, să vorbesc pe șleau, să dau la o parte toate straturile de lac. Să fiu eu. O soră este o prietenă necondiționată.

Mi-ar deveni complice dacă i-aș cere asta. Dar n-o s-o fac. Lucrul pe care-l detestă cel mai mult e minciuna. Nu-i pot cere s-o mintă pe mama noastră. Sfârșitul dilemei.

Problema e că, tot jucându-se cu mingea de parcă ar fi înghițit litri întregi de alcool, se apropie periculos de mult de mine. Nu-s sigură că ochelarii mei o s-o mai împiedice mult timp pe Carole să mă recunoască. Iar dacă mă ridic nepăsătoare, risc să fiu reperată. Am nevoie de o soluție de retragere.

O să fug întorcându-le spatele.

Sau o să sap un tunel și o să-mi iau tălpășița târându-mă.

Sau o să mă agăț de picioarele următorului pescăruș care trece, ca să mă ducă departe.

Trebuie să mă hotărăsc. Prima soluție mi se pare cea mai accesibilă. Îmi strâng papucii și geanta uitându-mă în direcția opusă, aștept ca soră-mea să fie cu spatele, mă ridic discret înainte de a mă întoarce pe călcâie și a mă îndepărta ca un crab.

## MAI

„Lungimea unei vieți este aceeași,  
fie că ți-o petreci cântând sau plângând.”

Proverb japonez



## CAPITOLUL 34

— Cum v-ați mai simțit de ultima oară când ne-am văzut?

Ca de obicei, Léon mă privește de sus. Am încercat totul cu el. În fiecare săptămână experimentez o nouă abordare, în fiecare săptămână mă izbesc de un zid. El nu-i nebun, iar psihologii sunt pentru nebuni. N-a cerut nimic nimănui, a venit aici ca să fie liniștit și să nu mai aibă de făcut curățenie și de gătit, de vreme ce soția lui nu mai trăiește ca să se ocupe de asta. Îl deranjez. În caz că discursul nu e destul de clar, se poartă de parcă nici n-aș fi acolo.

Ezit să pun capăt ședințelor. La urma urmei, dacă el nu simte nevoia, n-am nici un motiv să-l forțez să vorbească. Dar latura mea de Saint-Bernard speră în continuare să amușine persoana care așteaptă ajutor sub dărâmături. Sunt convinsă că în spatele sarcasmelor lui Léon se ascunde o suferință și aș vrea să-l ajut s-o aline. Prin orice mijloc.

Mi-am pregătit mișcarea. Ideea mi-a venit la ultima noastră ședință, pe care el și-a petrecut-o așezat în fotoliul cu masaj, navigând pe tabletă și scăpând din când în când un geamăt de mulțumire. După o oră, am ieșit cu hotărârea fermă de a câștiga partida pe care el o începuse.

Pe jumătate întins pe canapea, nu-mi răspunde la întrebare. Planul se desfășoară cum l-am prevăzut. Mă ridic de pe scaunul de lemn pe care el binevoiește să-l împrumute fundului meu o dată pe săptămână și mă instalez, fără o vorbă, în frumosul lui fotoliu cu masaj. Cu colțul ochiului, văd cum a ridicat capul și mă urmărește. Mă abțin să zâmbesc. Totul merge bine. E timpul să trec la etapa următoare.

Bag mâna în buzunarul halatului și-mi scot ostentativ smartphone-ul. Léon se ridică în capul oaselor. Las' că vezi tu cine-i mai tare. Dau volumul la maximum și apăs pe pătratul colorat ca să încep partida de Candy Crush. Imediat ecranul se umple de bomboane multicolore pe care trebuie să le aliniez ca să marchez puncte și să fac să răsunе în cameră tot felul de zgomote. Léon se ridică. Îl simt, moare să mă întrebe ce m-a apucat. Dar, dacă face asta, rupe pactul tăcerii pe care l-a legat cu sine însuși. Cine va învinge? Mândria sau susceptibilitatea?

Face ocolul mesei și se așază pe scaunul de lemn din fața mea. Eu nu-mi iau ochii de pe ecran. Rămâne tăcut câteva minute, cu fața, care a suportat operații de lifting, întoarsă spre fereastră. Apoi deschide gura.

— Am fost adoptat. Mama mea m-a abandonat la ușa unei biserici, gol în mijlocul lui ianuarie. Aveam două zile. La orfelinat nu era prea vesel. Erau un regulament strict și pedepse din belșug, dar nu și dragoste. La vârsta de șase ani am fost luat de un cuplu de brutari. A doua zi după ce am ajuns am început să muncesc. Mă trezeam la patru în fiecare dimineață ca să fac pâinea pentru care tatăl meu adoptiv era acoperit de laude. Dacă aveam ghinionul de a mânca vreo bucățiță, îmi petreceam restul zilei încuiat în dulapul de la intrare, cu pantofii. La șaisprezece ani am plecat la Paris. Am trăit pe stradă o vreme, până în ziua când mi-am întâlnit șansa... Se numea Maryse.

Se oprește. Nu-mi revin din surpriză. Dacă aș fi știut că e de-ajuns să mimezi indiferența ca să înceapă să ți se confeseze, aș fi câștigat timp. O să țin minte: cu Léon, când vrei ceva, trebuie să te prefaci că vrei contrariul. În schimb, ceea ce nu bănuiam nici pe departe este povestea acestui bătrân. Vasăzică n-a devenit ursuz din cauza privilegiilor, ba dimpotrivă. Sub costumul lui de moșneag nesuferit

se ascund răni adânci. Eu, care aveam mereu chef să-l agăț pe perete, lângă naturile moarte, n-am înțeles ceea ce era evident. Până la urmă o să ajung să mă întreb dacă nu cumva mi-am greșit calea.

— Am fost fericit cu Maryse, continuă el după o lungă tăcere. Am făcut să prospere mica afacere a părinților ei dincolo de speranțele noastre: de la o prăvălie de cartier, am ajuns la o societate internațională cu peste o mie de angajați, toți regizorii știau asta, eram cei mai buni din domeniul efectelor speciale. Lucram cu cei mai mari, și acum corespundez regulat pe e-mail cu Steven... Spielberg, îl știți?

*Evident că-l știi. Numărul lui Brad Pitt nu-l aveți, din întâmplare?*

— Am călătorit mult, continuă el fără să-mi aștepte răspunsul, ne-au trecut prin mâini milioane de franci, am avut trei copii minunați. Pe urmă steaua noastră norocoasă a încetat să strălucească. Într-un an, i-am pierdut pe cei doi copii mai mici. Dacă ați ști cât de dureros e să vezi carne din carnea ta cum suferă și se stinge... Maryse n-a suportat, s-a dus după ei câteva luni mai târziu. Am rămas singur cu fiul cel mare, care era foarte tulburat. A trebuit să vând firma ca să mă ocup cum trebuie de el.

Se șterge la ochi.

— M-am recăsătorit de două ori, dar n-am mai cunoscut fericirea. Cu anii, inima mi s-a uscat tot mai tare. Sunt foarte conștient că nu-s un om facil, știu că-s arțăgos, dar e felul meu de a mă proteja. Când te atașezi de oameni, suferi. Nu mai vreau să țin la nimeni și nu vreau să țină nimeni la mine. Sunt oameni care jură că n-au să-și mai ia niciodată câine când îl pierde pe al lor, eu jur să nu mă mai atașez niciodată de nimeni.

— Nu vă simțiți singur?

— Nu sunt singur, amintirile trăiesc cu mine. Și apoi, fiu-meu vine să mă vadă cel puțin de două ori pe săptămână. Acum aștept

sfârșitul... Din fericire, datorită tehnologiei, timpul trece mai repede! spune el arătând spre tabletă.

— Ei bine, pot să spun că știți să vă jucați bine rolul! Nimeni nu și-ar da seama ce se ascunde sub mască.

Zâmbește. E prima oară când îl văd zâmbind. Dacă asta nu i-ar întinde așa de tare cusăturile, ar avea aerul unui bunic drăguț.

— Tot umblând printre actori, fără îndoială că am dobândit oarece competențe.

— În orice caz, vă datorez scuze. Încă de când am venit nu v-am arătat simpatie. Mi-a lipsit răbdarea. Mă gândisem la posibilitatea că nu sunteți de fapt persoana detestabilă care pretindeți a fi, dar nici pe departe nu bănuiam că ați avut o viață atât de grea... Îmi purtați pică pentru asta?

Se uită la ceas.

— Ședința s-a terminat, nu?

— Da, am terminat pe săptămâna asta. Vreau doar să mă asigur că nu sunteți supărat pe mine și vă las.

Se ridică și se îndreaptă spre ușă.

— Nu sunt supărat deloc. Dimpotrivă, vă sunt recunoscător.

Îl urmez, cu un zâmbet de ușurare. El continuă:

— Ba chiar vreau să vă mulțumesc. Tocmai mi-ați oferit un moment foarte plăcut.

— E normal, e meseria mea!

— Nu, nu, insist. De mult nu m-am amuzat așa de mult.

— Amuzat? întreb eu după o pauză.

— Da, amuzat. A fost un moment de jubilație. Dacă ați fi văzut ce față aveați când vă spuneam toată povestea asta demnă de *Mizerabilii*, ați fi râs și dumneavoastră. Cât de naivă puteți fi!

Sunt năucită. Iar visez să-l atârn de perete. Ar fi perfect în chip de suport pentru hârtia igienică.

— Ați inventat totul?

Mă privește cu o expresie de suficiență.

— Păi, domnișoară, uitați-vă la mine! Chiar am eu aerul că am fost abandonat de cineva?

Strâng din dinți, dar e peste puterile mele. Trebuie să răbufnesc.

— Dumneavoastră nu, dar creierul dumneavoastră a fost uitat în mod clar pe o margine de autostradă.

Ies din apartament înainte să spun prea multe. Poate că, uneori, sub dărâmături nu se ascund decât alte dărâmături.

## CAPITOLUL 35

Întotdeauna m-am trezit greu.

Încă de mică, era un întreg ceremonial. Mama începea ostilitățile venind să mă mângâie pe cap și să-mi șoptească prenumele cu vreo douăzeci de minute înainte de ora la care trebuia să mă scol. Apoi tata intra în scenă și, gata de luptă, deschidea larg obloanele, plapuma și fântâna mea de bodogăneli. Degeaba mă împotriveam și speram că, dacă-mi doresc foarte tare, mama, tata și lumina vor dispărea pentru câteva ore, întotdeauna pierdeam până la urmă. Dimineața a fost întotdeauna mai puternică decât mine.

Și acum e la fel, dar nu mă dau bătută. Alarma telefonului a înlocuit asalturile părinților. Am setat patru, fiecare preluând ștafeta de la precedentă după cinci minute de luptă. Prima sonerie e un cântec de pasăre. A doua, *Crazy in Love* al lui Beyonce. A treia e o goarnă. A patra e muzica din *Fălci*. Destul de eficace, trebuie să admit, chiar dacă, de fiecare dată când deschid obloanele, mă tem să nu apară un rechin.

Nimic nu-mi place mai mult decât zilele când nu trebuie să pun alarma să sune. Să-mi las creierul să iasă la suprafață când vrea, să am timp să mă întind, uneori să adorm la loc sau să rămân așa fără să fac nimic. Tocmai asta am prevăzut pentru azi-dimineață.

De când sunt aici, am avut grijă să-mi umplu zilele libere. Am început cu necesarul: decorarea apartamentului, aranjarea lucrurilor, schimbarea adresei, hârțogăria cu care rămăsesem în urmă. Apoi am adunat lucrurile făcute de plăcere: plimbări, cinema, cărți, cuvinte încrucișate, cumpărături. Când mi-a trecut prin cap să mă apuc de confecționarea unor obiecte din cârlige de rufe, am conștientizat că e o fugă de probleme. Plictiseala oferea prea multă disponibilitate creierului meu, așa că mă țineam ocupată. Făceam ca să nu gândesc.

Știu de ce fug. Mi se întâmplă să am un vis, mereu același.

O mașină. E ochioasă, cu vopseaua ei aprinsă, piesele de crom scânteietoare și pneurile care rezistă la orice intemperii. Rulează cu viteză, fără a se interesa prea mult de peisaj, pentru că trebuie să meargă: acolo se duce toată lumea. Destinația e programată pe GPS, pilotul automat e pornit, se lasă condusă. I se întâmplă să întâlnească o ridicătură, o groapă care-i pun la grea încercare amortizoarele, dar de fiecare pornește din nou cu toată puterea. Drept înainte.

Și apoi, într-o zi, zidul.

Nu l-a văzut. O face bucăți. E brusc, e violent, e exploziv. Lucrurile s-au împrăștiat peste tot. Un scaun în dreapta, o pedală în stânga, motorul în flăcări. Pentru o clipă, se gândește că s-a terminat, ba chiar speră asta un pic.

Rămâne acolo un timp, privind scena ca și cum ar fi vorba de o altă mașină, apoi începe să se repare. Își spune că, poate, oamenii îi vor sări în ajutor, dar nu vine nimeni. Atunci se reconstruiește singură, piesă cu piesă, bucată cu bucată. Are nevoie de mult timp, uneori greșește și trebuie s-o ia de la capăt, durează.

Și apoi, într-o zi, redevine mașina magnifică pe care o cunoaște toată lumea. Dacă te uiți bine, sunt câteva zgârieturi, un pneu e dezumflat și motorul scoate un zgomot ciudat, dar ansamblul creează iluzia. În afara unui detaliu. În ciocnire, și-a pierdut unul dintre pasageri. Acesta e acolo, pe marginea drumului, nu se mai mișcă, nu mai reacționează. Ea ține la pasagerul acesta. Îl cunoaște din fabricație, s-a obișnuit cu mișcările lui pe scaune, cu vocea lui în habitacul. Avusese de gând să facă un drum mai lung cu el. Nu vrea să-l lase acolo, pe marginea șoselei, aproape de borna 8/8. Nu vrea să meargă mai departe fără el. Dar trece pe acolo un mecanic și nu-i dă de ales: „Dacă nu pleci, o să dispari și tu. Așa e drumul. Nu-i ușor”.

Atunci ea repornește la drum. Ceva mai încet, mai atentă la peisaj și temându-se de gropi, de ridicături și de apariția zidurilor. Și văzând în oglinda retrovizoare cum pasagerul ei devine din ce în ce mai mic.

Anul care a trecut a fost o succesiune de ziduri care mi-au fragilizat caroseria. Trebuie să-mi fac curaj să privesc în oglinda retrovizoare. Trebuie să găsesc forța de a merge înainte fără să mă tem la fiecare pietricică de pe asfalt. Așa că aseară, când m-am culcat, am decis că ziua de azi o voi consacra acestui lucru. Mă voi gândi, voi plânge. Ca să accept în sfârșit.

Opt luni ca să înțeleg că tactica struțului nu e o soluție, aveam nevoie cel puțin de un master în psihologie.

E trecut de ora zece când deschid ochii. Îmi bănuiesc inconștientul că vrea să-mi saboteze planurile. Cu părere de rău dau la o parte pilota și mă întind îndelung, întrebându-mă de ce, în filme, femeile care se întind seamănă cu niște manechine în plină ședință foto, în timp ce eu semăn cu o curcă în plină criză de tetanie.

Cafeaua curge și ezit între biscuiții cu cremă de ciocolată și cei moi cu portocale când cineva îmi bate la ușă. Vorba vine că bate, ar trebui să spun mai degrabă că-mi sparge ușa. Deschid precaută, așteptându-mă să văd un berbec pornit la atac, dar în fața mea stă Marine, cu obraji uzi de lacrimi.

Înțeleg imediat că ziua mea de introspecție tocmai s-a dus pe apa sâmbetei.

— Știi că nu lucrezi azi, dar o să fie nevoie de tine acolo, spune ea între două sughițuri.

— Ce s-a întâmplat?

Izbucnește iar în plâns și reușește să articuleze:



— A murit Miss Bunica.

## CAPITOLUL 36

Toți rezidenții s-au adunat în salonul comun, care niciodată nu și-a meritat atât de bine numele. Cei care rezistă la șoc le șterg lacrimile celor care s-au prăbușit, îmbrățișările și vorbele de alinare se țin una după alta, dușmanii de ieri au devenit azi prieteni. Durerea are multe defecte, dar cel puțin o calitate: unește oamenii.

Mă duc la Élisabeth și Louise, așezate la masa la care stăteau în fiecare zi la prânz cu Maryline. Sunt inconsolabile. Gașca bunicuțelor este amputată.

— Știam prea bine că trebuie să se întâmple, spune Élisabeth ștergându-și nasul cu batista brodată, dar nu m-aș fi gândit în veci că o să se ducă înaintea mea... În afară de Alzheimer, era în plină formă!

Louise rămâne tăcută, dar durerea i se citește în ochi. La vârsta asta, știi sigur ce înseamnă să-ți moară un apropiat. N-are rost să le servesc poliloghia obișnuită despre diferitele etape prin care trebuie să treci ca să te simți mai bine. Tot ce pot face e să fiu prezentă, disponibilă și să le ascult tristețea, lăsând-o la o parte pe a mea. O să-mi lipsească această Miss Bunica.

— De când sunt aici, continuă Élisabeth, ar trebui să mă fi obișnuit. I-am văzut și pe alții cum s-au dus. Dar e peste puterile mele. N-o să mă împac niciodată cu gândul ăsta. Trăiești, respiri, faci planuri și deodată nu mai exiști. Viața e ca un castel din cărți de joc. Îți ia un timp nesfârșit de lung ca să-l construiești, încerci să pui baze solide, urci etaj după etaj și apoi, într-o bună zi, totul se prăbușește și cineva le pune înapoi într-o cutie. La ce bun, puteți să-mi spuneți?

Nu, nu pot. Pentru că-mi pun aceeași întrebare. Pentru că moartea este un subiect care-mi paralizează întreaga ființă și nu-mi mai permite să raționez normal. Nici eu nu reușesc să accept faptul că

într-o zi nu vom mai simți, nu vom mai auzi, nu vom mai iubi, nu vom mai exista. Și eu mă întreb unde mergem pe urmă, iar asta mă înfricoșează cumplit. Așa că nu, nu pot să vă spun la ce bun, pentru că, oricât aș căuta, nu văd.

Gustave și Pierre se apropie de noi. Pierre o mângâie pe spate pe soția lui, în timp ce Gustave îi întinde lui Louise o ceașcă de ciocolată caldă.

— Știu că-ți place, mi-am zis că poate o să-ți prindă bine.

Ea încearcă un zâmbet care se transformă imediat în grimasă, apoi în plâns. El îi pune mâna pe umăr, apoi se întoarce, din delicatețe.

— Sunt în grădină dacă aveți nevoie de mine.

Ea dă din cap, el se îndepărtează. Élisabeth mai scoate o batistă din buzunar și i-o întinde lui Louise.

— Încă suntem amândouă, draga mea prietenă. O să ne susținem una pe alta și o să ne ținem companie până la sfârșit. Sunt sigur că așa ar fi vrut Maryline.

— Ai dreptate, răspunde Louise cu o voce tremurândă. O să-i cinstim memoria păstrându-ne bucuria de a trăi. Dar cred că am uitat ce se face când îți moare cineva... Am nevoie numai de un pic de timp ca s-o plâng.

— Bineînțeles că e nevoie de timp! S-o plângem așa cum merita, apoi s-o onorăm. Am o idee despre cum am putea face asta! zice Élisabeth luminându-se la față.

Mă pregătesc s-o întreb mai multe când directoarea năvălește în încăpere și-mi face semn să vin cu ea. Mă execut, după ce le asigur pe cele două supraviețuitoare din gașca bunicuțelor că sunt la dispoziția lor dacă au nevoie să-și descarce sufletul.

Anne-Marie mă trage afară.

— Faceți față situației? mă întreabă ea.

— Cred că da. Trec de la un rezident la altul ca să le ascult sentimentele și o să organizez cât mai repede un grup de discuții.

— Bine, zice ea dând din cap. Decesele sunt un moment sensibil; dacă întâmpinați vreo problemă, veniți să-mi spuneți.

— Sigur. Deocamdată mă descurc.

— Dar partea cea mai grea abia acum urmează...

— A, da? Ce poate fi mai greu?

Își trece mâinile prin bucle și scoate un oftat prelung.

— Îndată o să ajungă familia lui Maryline.

## CAPITOLUL 37

Zadarnic a încercat durerea să se ascundă, se vede ca un nas roșu în mijlocul feței.

O întâmpin în parcare pe fiica mai mare a lui Maryline, Corinne. E la fel cum o vedeam în fiecare luni, miercuri și sâmbătă, când își vizita mama la ora zece fix ca să se plimbe cu ea, la braț, prin parcul de la Tamarisca. Coc impecabil, zâmbet amabil, pantofi asortați cu poșeta. Ca diferențe, se observă totuși că azi nu-și scoate ochelarii de soare și că vorbele îi ies din gură ca și cum ar fi ceva urgent.

— Fratele meu este pe drum, vine de la Rouen cu soția lui. O să mă apuc să strâng singură lucrurile, să fie făcut, poate că o să vină și fiul meu să mă ajute puțin în pauza lui de prânz.

— Nu sunteți obligată să faceți asta azi. Nu vă grăbiți, nu-i nici o urgență.

— Ba da, ba da, așa scăpăm de o treabă, răspunde ea luând niște cutii goale de carton din portbagajul mașinii. O să fie în ordine. Mamei nu-i plăcea să deranjeze. Dacă vreți să primiți o persoană nouă, trebuie să-i eliberez apartamentul. Oricum n-a rămas mare lucru, termin repede.

Se oprește în loc și mă privește fix:

— Știți cumva dacă a suferit?

Întrebarea are efectul unui pumn în maxilar. Indiferent de vârstă, când pierdem pe cineva ne punem mereu aceleași întrebări.

— O să vorbiți cu medicul, fără îndoială că o să vă spună el, dar la prima vedere nu, nu a suferit. S-a stins în somn.

Inspiră prelung și întretăiat.

— Sper că ultima ei seară a fost frumoasă...

Îmi revine în minte cina din ajun. Maryline stătea, ca de obicei, la aceeași masă cu Louise, Élisabeth, Pierre, Gustave și Léon. Nu mi-a

părut diferită, purta eșarfa ei și își tachina vecinul ursuz. Pe urmă ne-am uitat la *O viață mai frumoasă*. A înduișat-o soarta Lunei, părăsită de Guillaume, și a ieșit din salon dorindu-și ca totul să se rezolve între ei. Nu va ști niciodată asta.

— Cred că da, răspund eu. În orice caz, zâmbea larg ca de obicei când ne-a urat noapte bună.

Mi se strânge gâtul când rostesc aceste cuvinte. Chiar mă întristează ideea că n-o voi mai vedea niciodată pe Miss Bunica. Nici nu îndrăznesc să-mi închipui în ce stare e gâtul fiicei.

O însoțesc până la apartament. E ultima oară când face acest traseu. Pune mâna pe clanță și se uită la mine. Îi înțeleg mesajul.

— Vreți să vă las singură?

— Da, prefer așa, mulțumesc.

— Sunt afară dacă aveți nevoie de mine. Mă întorc imediat. Curaj...

Mă îndepărtez în timp ce ea intră în încăpere.

Așezată pe o treaptă de la intrarea clădirii, trag frenetic din țigară încercând să mă concentrez asupra frunzelor care cresc în copaci, a valurilor care se rostogolesc, a unui avion care trece – orice, numai să nu mă gândesc la ce se întâmplă la câțiva metri distanță.

Eram pe deplin conștientă, când am venit să lucrez într-un cămin de bătrâni, că mă voi confrunta cu așa ceva. Chiar dacă sunt în formă, rezidenții de la Tamarisca rămân oameni. Iar după optzeci de ani un om nu mai are nici o garanție. Poate înceta să funcționeze, poate rămâne în pană pe neașteptate. Cu câteva luni în urmă, estimam gravitatea unei morți după vârsta persoanei. Foloseam formule luate de-a gata, bine înrădăcinate în certitudinile mele de tânără neștiutoare. „Păi, stai așa, la optzeci de ani e bine, ți-ai trăit

traiful, trebuie să lași loc celor care vin din urmă!"; „Nu pricep de ce oamenii plâng când moare un bătrân...” Ca și cum „bătrânul” ar fi o specie aparte, care ar valora mai puțin decât alta la marele troc al vieții.

Uneori am impresia că nu mai sunt aceeași persoană.

Oricât aș încerca, gândurile mă readuc inevitabil spre interiorul clădirii. Am trecut de curând prin ceea ce trăiește fiica lui Miss Bunica. Știu ce se întâmplă în apartamentul 5. Îi stă respirația la orice zgomot de pași, sperând că mama ei va deschide ușa. Mângâie fotografiile. Își cufundă fața în cămașa ei de noapte, în căutarea acelui miros pe care-l cunoaște de la naștere. Zâmbește descoperind desenele nepoților, păstrate cu grijă într-un dosar de carton. Obiectele nu mai există ca atare pentru persoana pe care o însoțesc. Sunt o amintire, o alinare, ceva indispensabil, o parte din viață. Acest lucru este cu atât mai adevărat în cazul vârstnicilor, care aleg cu atenție rarele obiecte care le vor umple ultima cameră. Să le pui într-o cutie înseamnă să accepți că ființa dragă nu mai este acolo. Nu pot să rămân acolo fumând în timp ce, la câțiva metri, cineva trăiește unul dintre cele mai dureroase momente ale vieții sale.

Când intru în apartament, ea stă pe canapea, cu o cutie în brațe. Mă invită, cu un semn din cap, să mă așez alături. Mă conformez și arunc o privire spre cutie. E din carton gri, cu etichete care afișează modelul și prețul, nimic nu o deosebește de altă cutie de pantofi. Nimic, în afara cuvintelor de deasupra, scrise tremurat cu o cariocă:

Pentru copiii mei.

A nu se deschide decât după moartea mea.

## CAPITOLUL 38

Am turnat cafea. Corinne a spus că nu are nevoie, dar a golit ceașca dintr-o înghițitură. Și-a frecat mâinile, ca pentru a-și face curaj, apoi a deschis cutia. Am spus că aş putea aştepta afară, mi-a răspuns că mai bine rămân.

Sunt numai hârtii. E o prostie, dar pentru o clipă simt o ușurare, ca și cum m-aș fi aşteptat să descopăr o ureche de om. Două fotografii și trei plicuri, dintre care pe unul scrie „A se citi primul”. Așa că ea se supune.

*Dragii mei copii,*

*Dacă citiți această scrisoare, înseamnă că eu nu mai sunt. Întotdeauna mi s-a părut ridicolă această formulă când o auzeam în filme siropoase, și iată că acum o folosesc...*

*Înainte de toate, vreau să știți că vă iubesc din toată inima. Ați fost cea mai mare fericire a mea în viață, urmați îndeaproape de nepoții pe care mi i-ați dăruit. Știu că sunteți triști, sper că veți mai fi astfel un timp, îmi pare rău că nu pot să vă îmbrățișez și să vă spun că va fi bine. În loc de asta, vă promit un lucru: dacă există într-adevăr ceva dincolo, îmi voi găsi un fotoliu confortabil și vă voi urmări aşteptând să ajungeți lângă mine. Nu plângeți prea mult, altfel voi plânge și eu și vă veți văicări de starea vremii.*

*Al doilea lucru despre care vreau să vă vorbesc nu l-am spus niciodată nimănui. M-am gândit de mai multe ori la asta, dar nu eram sigură că e important și mă temeam să nu vă tulbur. Aș fi putut să mă debarasez de cutia aceasta, dar nu m-a lăsat inima. Inevitabil, o veți găsi când îmi veți strânge lucrurile. Vă datorez, aşadar, câteva explicații.*

Corinne întrerupe lectura, se ridică și face câțiva pași prin încăpere.



— Nu-s sigură că vreau să știu...

— Faceți cum simțiți. Puteți să-l așteptați pe fratele dumneavoastră, poate că o să fie mai ușor dacă nu sunteți singură.

Scutură din cap.

— Nu știu. Dacă hotărâsc să citesc continuarea, prefer s-o iau înaintea lui. Habar n-am ce-o să ne dezvăluie mama și-mi cunosc fratele, e în stare să reacționeze urât. Mă aștept la ce-i mai rău.

— Bineînțeles, eu o cunoșteam mai puțin decât dumneavoastră, dar sunt aproape sigură că nu v-ar fi lăsat o confesiune care să vă facă rău.

— Aveți dreptate, îmi dorea să fim fericiți, răspunde ea întorcându-se cu spatele ca să-și ascundă lacrimile care amenință să țâșnească. Dar mă tem. Știu că a suferit mult cu tata, nu era ușor de trăit cu el. Bea mult și avea palma grea... Când eram mică și venea de la serviciu, ghiceam din felul cum deschidea ușa dacă o să avem o seară frumoasă ori nu. Adesea nu aveam. Păcat, fiindcă era un om bun când nu bea. Cred că mama s-a simțit ușurată când el n-a mai deschis ușa. Ciroză, în două luni s-a dus. De atunci urăsc alcoolul și clanțele care scârțâie. Mi-a luat mulți ani să nu mai fiu supărată pe el, mă tem ca cuvintele mamei să nu redeschidă rănilor... Ce-ați face în locul meu?

Aoleu! Dacă știu ceva e că poveștile de familie sunt ca pantalonii prea strâmți: mai bine nu te bagi. Deci, ca un bun psiholog neutru și solid ce sunt, decid să eludez întrebarea. Mă rog, timp de trei secunde și jumătate.

— Cred că, în locul dumneavoastră, aș ști deja scrisoarea pe de rost. Sunt mai degrabă genul care evaluează riscurile după ce a acționat.

Ca și cum i-aș fi dat impulsul care-i lipsea, Corinne se așază din nou și reia lectura:

*Vă las să descoperiți conținutul cutiei înainte de a citi continuarea. Vă voi explica totul.*

Prima fotografie este alb-negru. O tânără brunetă și un tânăr militar blond își zâmbesc, cu mâinile împreunate. Imaginea este atât de vie încât aproape că-l auzi pe fotograf cerându-le să fie puțin mai serioși, să se uite spre obiectiv și râsetele pe care nu reușesc să și le înăbușe.

A doua fotografie este mai recentă. Într-o grădină plină de flori, un bătrân pozează pe un șezlong, cu un copil zâmbăreț în brațe.

Corinne se uită la mine.

— Nu-l cunosc pe domnul ăsta. Dar în prima poză cred că-i mama în tinerețe...

Pare să se gândească timp de câteva secunde, apoi ia plicul cel mai îngălbenit de vreme. Pe verso se înșiră niște litere negre.

*Dna Raymonde Pontel, căsătorită Noyre*

*Allée des Acacias nr. 7*

*33400 TALENCE*

*Franța*

Știam că Maryline se numește în realitate Raymonde, îmi explicase că făcuse această schimbare la moartea soțului ei, pentru că prenumele unei vedete de cinema se potrivea mai bine cu personalitatea pe care și-o dorea. Avea dreptate, îi venea bine.

Partea pliabilă nu se mai lipește, semn că plicul a fost desfăcut de numeroase ori.

Corinne citește cu voce tare:

Berlin, 15 septembrie 1947

Scumpa mea Raymonde,

Îți scriu cu inima grea și deznădăjduită.

Tocmai am descoperit toate scrisorile tale. Am citit despre iubirea ta, despre tristețea ta și despre dezamăgirea ta... până la ultima scrisoare. E prea târziu, înțeleg, dar țin să te asigur că nu lipsa iubirii sau lășitatea m-au împiedicat să-mi țin promisiunile. Când i-am cerut tatălui tău mâna ta, nu fusesem niciodată atât de sincer în viața mea. Nu pot să-mi închipui iubire mai puternică decât cea care ne leagă pe noi. Mulțumesc în fiecare zi destinului care mi te-a scos în cale. Faptul că te regăseam în fiecare seară a fost rațiunea mea de a trăi în toată această perioadă întunecată. Te implor să mă crezi.

La sfârșitul războiului, ți-am promis că mă voi întoarce să te caut ca să ne căsătorim. Nu mi-am ținut-o și voi suferi pentru asta până în ultima zi a existenței mele.

În ultima scrisoare, mă anunți că te-ai măritat. Fii încredințată că-ți înțeleg decizia. M-ai așteptat aproape doi ani, fără nici un semn de viață, fără răspuns la scrisori, convinsă că te-am uitat... N-a fost așa.

În acești doi ani am fost, ca mulți alți germani, prizonier de război în Uniunea Sovietică. În acești doi ani m-am gândit la tine zi și noapte. Amintirea lungilor noastre discuții, a zâmbetului tău și a sărutului pe care ai acceptat să mi-l dăruiești în ultima seară mi-au dat putere să rezist. Abia eliberat, aveam un singur gând: să te regăsesc și să-mi îndeplinesc promisiunea. Dar este prea târziu și sunt devastat.

Știu că niciodată nu voi mai iubi o femeie așa cum te iubesc pe tine. O parte din inima mea îți aparține și va rămâne a ta. Războiul ne-a unit, războiul ne-a despărțit, nu regret nimic. Prefer să fi trăit câteva luni de

*fericire în compania ta și să te plâng toată viața decât să nu te fi cunoscut deloc.*

*De acum te voi lăsa în pace, dar îți datoram această ultimă explicație. Îți doresc să fii fericită așa cum meriți.*

*Îndrăgostit de tine pentru totdeauna,  
Helmut*

Fără o vorbă, fără a lăsa să transpară vreo emoție, Corinne pune scrisoarea înapoi în plic și îl deschide pe al doilea.

Nu știu cum face. Eu strâng cu toată puterea din dinți ca să nu izbucnesc.

*Berlin, 4 ianuarie 2013*

*Stimată doamnă,*

*Sunt soția lui Helmut Steinkamp, pe care l-ați cunoscut în Franța. Din nefericire, trebuie să vă dau o veste rea, el ne-a părăsit luna trecută. Cu puțin timp înainte, mi-a mărturisit o ultimă dorință: să vă scriu. Voia să plece cu sufletul împăcat. Îmi îndeplinesc, așadar, promisiunea.*

*Mi-a povestit despre întâlnirea și relația pe care ați avut-o în timpul războiului. Ținea să știți că nu v-a uitat niciodată. Vă iubea profund. L-am cunoscut în 1950 și am avut împreună trei copii, un băiat și două fete. Helmut era un om bun și generos și a lăsat în urmă un gol imens. Cred că a fost fericit.*

*Pun în plic o fotografie a lui de anul trecut, cu strănepotul nostru Oliver.*

*Am iubit același bărbat, de aceea mă simt apropiată de dumneavoastră și îmi permit să vă asigur de toată afecțiunea mea. Dacă doriți să-mi răspundeți, am putea corespunda.*

*Cu sinceritate,*

*Doamna Veronica Steinkamp*

*P.S.: Fiul meu, care este profesor de franceză, mi-a tradus scrisoarea. Vă rog să mă scuzați dacă găsiți greșeli, nu vorbesc frumoasa dumneavoastră limbă.*

*P.P.S. Fiul meu a găsit această adresă pe Internet, dacă această scrisoare nu vă este adresată, dar faceți parte din familia doamnei Raymonde Noyre, pe numele de fată Pontel, vă rog să i-o transmiteți.*

Am încetat să mai strâng din dinți la al doilea paragraf. Nu mai are rost, sunt ca un balon cu apă care tocmai a explodat. Corinne e în aceeași stare ca și mine. Ce poveste tristă. Ce pierdere.

Credeam că genul ăsta de destin există numai în filme, în epoca în care Facebook nu facilita regăsirile, probabil multe drumuri s-au despărțit astfel.

Corinne ia din nou scrisoarea mamei sale și o mângâie. Cerneala pusă pe hârtie are puterea de a lega trecutul și prezentul, pe cel care scrie și pe cel care citește.

— Întotdeauna am văzut-o pe mama doar ca pe o mamă, șoptește ea printre sughițuri. N-am căutat niciodată să aflu mai multe despre ea, să văd femeia din ea. Probabil că a fost așa de nefericită...

— Cred că toți suntem așa, îi răspund eu încercând să mă stăpânesc. Nu vă învinovățiți. E greu să ne privim părinții ca pe niște persoane adevărate.

Îmi dau seama, spunând asta, că nici eu nu mi-am privit vreodată mama altfel. Mai ales la moartea tatei. Am văzut-o ca pe aceea care-și consola fiicele, care organiza înmormântarea, care încă mergea pe picioare, chiar dacă șchiopăta puțin. Bineînțeles, mi-am spus că avea să-i fie greu fără el. Dar n-am văzut femeia care tocmai își pierduse jumătatea, pe cel pe care-l alesese să-i fie alături pe drumul ei. N-am

văzut-o pe cea care așteaptă noaptea ca să lase să curgă lacrimile în acel pat gol fără speranță. Am văzut-o pe mama, n-am văzut-o pe Christine.

Corinne toarnă încă o cafea și începe să citească restul scrisorii lui Maryline. E ultima parte. Ultimul ei mesaj. Poate de aceea citește mai lent.

*Dacă ați citit cele două scrisori și ați văzut fotografiile, fără îndoială că ați înțeles, dragii mei copii.*

*L-am cunoscut pe Helmut în 1944. Pe vremea aceea, încă locuiam la părinții mei, aproape de Bordeaux. Cârciuna pe care o țineau ei se afla aproape de o casă mare rechiziționată de germani. Nu-i aveam la inimă, ba chiar la început bunicul vostru a refuzat să-i servească. Dar nu prea aveam de ales...*

*L-am remarcat repede pe Helmut. Avea o privire blândă, care se lumina de fiecare dată când mă vedea. Am schimbat câteva cuvinte, apoi fraze, apoi sentimente. Ne întâlneam în fiecare seară, când ceilalți dormeau, ca să stăm de vorbă, uneori nopți întregi. Eu îl învățam franțuzește, el îmi cânta cântece germane. Era tandru, galant, sensibil și de o amabilitate tulburătoare. Adesea mă întrebam ce căuta acolo... Și el la fel.*

*Părinții mei au învățat să-l cunoască și să nu-l mai considere un friș, astfel încât, când mi-a cerut mâna, tata a acceptat. Era în ziua plecării lui Helmut, promisesse că se întoarce repede. A fost deopotrivă cea mai frumoasă și cea mai dureroasă zi din tânăra mea viață.*

*Urmarea o știți. Am așteptat doi ani, în care am crezut că mor de tristețe. Eram convinsă că mă abandonase.*

*Tatăl vostru era un client fidel al cârciumii, părea drăguț, deși cam ursuz. Am crezut că, alături de el, voi reuși să-l uit pe Helmut și că voi găsi un simulacru de fericire. Când am primit scrisoarea prin care mă anunța că fusese luat prizonier, tocmai aflasem că sunt însărcinată cu tine, Corinne.*

*Voi m-ați ajutat să rezist, cele trei iubiri ale mele. Mi-a plăcut atât de mult să vă răsfăț, copiii mei scumpi, să am grijă de voi, să vă văd crescând și devenind niște oameni extraordinari, încât nu regret nimic. Am avut o viață fericită, una mai bună nici n-aș fi putut să visez. Dar, în fiecare zi lăsată de la Dumnezeu, am simțit o strângere de inimă gândindu-mă la Helmut.*

*Sper că astăzi sunt lângă el. Dar îmi pare rău că nu mai sunt alături de voi. Îmi va fi dor de voi, micuții mei. Contez pe voi să rețineți singura lecție pe care am încercat cu adevărat să v-o insuflu: faceți din fiecare zi o amintire fericită. La sfârșit, fericirea este singurul lucru pe care-l luăm cu noi.*

*Vă iubesc din toată inima.*

*Mama.*

Țin mâna lui Corinne într-a mea. Nu mai am nimic dintr-un psiholog. În clipa asta, sunt compusă din 99% apă și 1% muci. Dacă mi-aș asculta pornirea, aș lua-o în brațe și aș legăna-o ca pe un bebeluș. S-ar putea să fie nițel deplasat.

— E groaznic, spune ea scoțând al nu știu câtealea șervețel din cutie. Nu realizez că n-o s-o mai văd. Spre ea mă îndreptam ori de câte ori aveam ceva important de împărtășit, fie că era ceva vesel sau nu. Când m-au anunțat că a murit, pe ea m-am gândit s-o sun ca să mă consoleze... O să-mi lipsească așa de mult!

— Aveți în jur oameni care să vă sprijine?

— Da, da, îl am pe soțul meu, iar copiii nu sunt departe. Dar nu-i la fel. Nu mai sunt fiica nimănui, exclamă ea plângând în hohote. Să-ți pierzi un părinte înseamnă să-ți pierzi copilăria. Am impresia că nimeni n-o să mă poată înțelege...

Îi pun mâna pe umăr.

— O să ajungă curând și fratele dumneavoastră, întâlnirea cu el o să vă facă bine.

— Da, sigur. Abia aștept să-i văd pe el și pe sora mea. Câteodată mi-ar plăcea să redevenim niște copii răsfățați de mama.

Se ridică și începe să mute lucrurile din dulapul lui Maryline într-o cutie.

— Îmi cer scuze, continuă ea, n-ar trebui să plâng atâta. Dacă ar fi aici, mama mi-ar spune că trebuie să văd partea bună, că am avut șansa de a o avea atâta timp lângă noi. Și ar avea dreptate, mulți își pierd părinții la vârste mult mai tinere. Poate că mâine o să reușesc să relativizez totul. Dar azi nu-s în stare.

— E normal! Plângeți cât vreți, văitați-vă, prăbușiți-vă. Dacă nu putem fi nefericiți când tocmai ne-am pierdut mama, atunci când?

Cineva deschide ușa când lacrimile ei se înteteau. Doi sexagenari cu ochii înroșiți intră în apartament în timp ce Corinne scoate din dulap eșarfa cu „Miss Bunica” care nu părăsea niciodată bustul mamei sale. Se aruncă în brațele fratelui ei. E timpul să-i las în familie.

Ies discret și închid ușa în urma mea. Simt că picioarele îmi sunt ca două sfori la capătul cărora atârnă greutatea de câteva tone. Fiecare pas îmi cere un efort supraomenesc. Tocmai m-a izbit un tren la bordul căruia mergeau Moartea și Disperarea. O să am nevoie de ceva timp ca să-mi pun toate membrele la locul lor. Dar, până atunci, am ceva urgent de făcut.

Mă întorc în apartamentul meu, mă așez pe canapea și apelez. Răspunde de la a doua sonerie.

— Alo, mama, Julia sunt. Te-am sunat să-ți spun că te iubesc.



## CAPITOLUL 39

Când mă culc, mi se învârtește capul.

Mai devreme ne-am adunat în apartamentul lui Greg. Marine, el și cu mine, împreună contra tristeții. Am băut la greu, am și plâns la greu. Ne-am povestit lucruri pe care le ținem pentru prietenii vechi sau pentru cei care trec printr-o încercare alături de noi.

În momente ca ăsta mă năpădește cel mai tare sentimentul că noi, oamenii, suntem toți la fel. Fie că ne tragem din Franța sau din Mali, că suntem blonzi, chei sau creți, că preferăm limbile străine sau chimia, că suntem generoși sau pesimiști, o să trăim cu toții aceleași bucurii, o să fim cu toții loviți de drame, o să cunoaștem tristețea sau o să simțim bucuria. Asta se cheamă emoții. O chestie universală.

Greg ne-a vorbit pentru prima oară despre boala mamei sale. Ea a scăpat, oarecum, dar câțiva ani au trăit în ritmul spitalizărilor, al chimioterapiilor cu șirul lor de efecte secundare, al perioadelor de speranță și al anunțurilor îngrijorătoare. Marine ne-a spus despre fratele ei, mort într-un accident de scooter pe când ea avea șaisprezece ani, despre golul pe care l-a lăsat în urmă, un copil mai puțin într-o familie, despre tatăl ei care niciodată nu și-a revenit cu adevărat. Eu am povestit despre tata, despre doliul în care am impresia că m-am împotmolit și nu mai reușesc să ies. Și am vorbit puțin și despre buni.

Toată durerea asta cuprinsă într-un apartament atât de mic: la un moment dat am crezut că zidurile au să explodeze. Dar nu, pur și simplu ne-am mai turnat un pahar.

Uneori am impresia ciudată că viața e un joc video. Începem jocul cu mai multe rezervoare pline. Rezervorul de seninătate, rezervorul de forță, rezervorul de energie, rezervorul de bucurie. Pe drum vom întâlni câțiva inamici, vom face față unor atacuri, uneori vom greși

drumul, vom călca pe bombe, vom cădea în gropi, ne vom lovi de obstacole. De fiecare dată vom consuma din rezervoare, dar niște bonusuri de „Fericire” ne vor ajuta să le reîncărcăm. Bonusul „Căsătorie”, bonusul „Nașterea unui copil”, bonusul „Petrecere în familie”. Aceste bonusuri sunt prețioase, ele determină calitatea partidei, uneori chiar și durata ei. La sfârșitul fiecărui nivel trebuie să înfruntăm un mare monstru. Printre cei mai înspăimântători sunt monstrul „Doliu”, monstrul „Boală”, monstrul „Șomaj”, monstrul „Despărțire”. Țăștia-s greu de bătut, avem nevoie de timp ca să le venim de hac. Chiar dacă reușim, întotdeauna ei ne iau o parte importantă din fiecare rezervor. Într-o zi, bonusurile nu mai sunt destul de mari ca să restaureze bucuria, energia și forța.

Sunt tânără, încă nu mi-am înfruntat toți monștrii. Rezervoarele mele nu sunt nici pe departe golite. Cum va fi peste cincizeci de ani? Și dacă ăsta e motivul pentru care uneori vârstnicii ni se par defetiști? Și dacă, de fapt, ei știu? Și dacă înfruntarea cu monștrii le-a consumat teribil din rezervoare? Și dacă, tot căzând, pielea se tăbăcește și nu se mai văd urmele?

Și dacă aș înceta să beau?

## CAPITOLUL 40

Ideea a apărut fără s-o fi căutat cineva. Élisabeth i-a dat glas, a doua zi după decesul lui Maryline. Cum tuturor li s-a părut bună, am făcut tot ce ne-a stat în puteri ca să organizăm acest omagiu original. Rezultatul i-ar fi plăcut, fără îndoială.

Salonul comun servește drept sală de spectacol. O scenă e delimitată de mese acoperite cu hârtie albă pe care mâini mai mult sau mai puțin iscusite au presărat crenguțe rupte din copacii din parc. Ghirlande luminoase, cele care funcționează, se întind pe pereți. Spoturi colorate sunt orientate spre marea banderolă care traversează încăperea dintr-o parte în alta. Ceea ce scrie pe ea nu lasă loc de îndoială:

### „Concursul de Miss și Mister Tamarisca”

Dacă ar vedea asta, lui Geneviève de Fontenay<sup>[10]</sup> i-ar curge sânge din nas.

Resursele sunt sărăcicioase, dar voințele sunt de oțel. Fiecare contribuie cu ceva, iar căminul s-a transformat într-un furnicar vesel. Ieșirea de siguranță a culoarului întunecat pe care l-am străbătut cu toții.

Copiii lui Maryline stau în primul rând. Rezidenții care nu au dorit să ia parte la concurs formează publicul, în timp ce eu și colegii mei lucrăm de zor în culise/bucătării la îmbrăcarea, machierea și ultimele ajustări ale candidaților. Nu există juriu: cuplul câștigător va fi desemnat de aplauzele cele mai zgomotoase. Emoțiile sunt palpabile, rezidenții își repetă numerele deoparte, ca să păstreze surpriza. Dacă mi-ar fi zis cineva că într-o zi o să asist la un concurs

de miss, aş fi pufnit în râs. Dacă mi-ar fi precizat că o să şi tremur de nerăbdare, aş fi cerut să fiu internată preventiv la balamuc.

Mă alătur publicului după ce îi aranjez părul lui Arlette. M-am descurcat destul de bine, dat fiind că dispuneam numai de o masă subţire de păr ca să-i acopăr aparatele auditive şi să-i fac un coc care să nu semene cu un melc. Când am terminat, mi-a mulţumit cu o palmă pe obraz care, fără îndoială, se voia uşoară. Cred că asta înseamnă că era mulţumită. Mie îmi vâjâie urechea.

Marine mi-a păstrat un loc la stânga ei, cel din dreapta fiind ocupat de Greg.

— Repede, că începe, îmi spune ea când mă aşez.

Şi, într-adevăr, începe.

Isabelle joacă rolul prezentatoarei. Pentru această ocazie s-a îmbrăcat cu o rochie lungă şi plină de strasuri. De fiecare dată când mă uit la ea am impresia că un oftalmolog îmi examinează fundul de ochi.

— Bine aţi venit la concursul de Miss şi Mister Tamarisca! exclamă ea la microfon. Aşa cum ştiţi, această ceremonie are drept scop omagierea mult iubitei noastre Maryline, care a urcat la stele şi de acum străluceşte pe cerul negru, printre nori şi orbite.

Mă uit la Marine. Marine la mine. Greg la Marine. Marine la Greg. Greg la mine. Eu la Greg. Cred că suntem de acord cu toţii. Creierul lui Isabelle se scaldă în supă de pui.

Ea îşi continuă introducerea, sprijinită din plin de gesturi teatrale, până când Anne-Marie vine să-i spună ceva la ureche. Atunci anunţă primul participant şi se retrage, nu fără să facă o reverenţă adâncă.

Lucienne intră prima. Se prezintă cum se obişnuieşte la un concurs clasic de miss, cu o mică diferenţă: la vârsta asta, nu te mai defineşti prin profesie, ci prin numărul de urmaşi. Lucienne are un

fiu, un nepot și atât, adică e foarte jos pe scara buniciei. Din fericire, soloul ei de clarinet este un succes, publicul aplaudă cu putere. Și eu la fel, mai mult ca să-i fac plăcere lui Lucienne decât din admirație sinceră. Ascultând-o, am făcut un salt în trecut și am revenit la orele de muzică, unde învățam *Au clair de la lune*<sup>[11]</sup> la flaut dulce.

Gustave preia ștafeta, purtând costumul iluzionistului perfect: frac, joben, cadru împodobit cu o ghirlandă aurie și expresie misterioasă. Cu gesturi exagerat de largi, prezintă un pachet de cărți, scoate una pe care o arată publicului, o pune la loc printre celelalte, le amestecă, suflă peste ele și minune!

— Sub ochii dumneavoastră uimiți, dama de pică revine deasupra pachetului!

Ochii noștri uimiți sunt perplecși, căci dama de pică seamănă până la confuzie cu nouarul de inimă. Gustave încruntă din sprâncene.

— E de neînțeles, îmi iese de fiecare dată.

În mod evident, de fiecare dată minus două, dar la a treia dama de pică binevoiește a se arăta și Gustave primește ovații.

Louise urcă la rândul-i pe scenă, chiar înainte ca Gustave să fi coborât. El reglează microfonul pentru înălțimea colocatarei, apoi se cărăbănește în timp ce ea despătorește o foaie.

— Memoria mea are nevoie de un mic ajutor, precizează ea.

Se prezintă pe sine, precum și pe cei patru copii, cei zece nepoți și cei doi strănepoți ai ei. Apoi tușește ușor, închide ochii și începe, cu acea voce specifică bătrânelor, care ezită între forță și fragilitate.

*Non! Rien de rien...*

*Non! Je ne regrette rien...*

*Ni le bien qu'on ma fait*

*Ni le mai, tout ça m'est bien égal!*

*Non! Rien de rien...*  
*Non! Je ne regrette rien...*  
*C'est payé, balayé, oublié,*  
*Je me fous du passé!*

La sfârșitul cântecului, numai șuieratul microfonului și câteva respirații se mai aud. În public s-a instalat emoția. Mă trec fiorii din creștet până-n vârful picioarelor. Câteva secunde suspendate în care Louise pare să conștientizeze în ce loc se află, chiar înainte ca Gustave să se ridice și să bată din palme cu frenezie, imitat imediat de fiecare persoană din public. Amintirea lui Maryline dă o savoare deosebită acestor versuri. Cei trei copii ai ei au ochii în lacrimi.

Când mă așez din nou, zăresc cu coada ochiului cum mâna lui Greg o apasă discret pe cea a lui Marine, apoi revine pe propria-i coapsă. Din două una: fie se întâmplă ceva cu care nu sunt la curent, fie Greg e pe cale să capete o boală de nervi care-i impune mișcări involuntare. Trebuie să lămuresc asta.

Isabelle trece puțin pe scenă ca să se asigure că totul e la locul lui și că toată lumea a remarcat că plânge. Rochia ei mi se pare din ce în ce mai sclipitoare. Aud clar cum retinele mele îmi spun adio.

A venit rândul lui Élisabeth și al lui Pierre, care au ales să participe în cuplu. Îmbrăcați în ținute de seară ieșite direct din anii cincizeci, cei doi îndrăgostiți stau față în față, cu un aer cât se poate de serios. Bătrânul își pune mâna stângă pe spatele soției și o trage ușor spre el, în timp ce dreapta se ridică. Élisabeth o ia, îi zâmbește soțului ei și încep să schițeze primii pași când se aude *Dunărea albastră*.

Picioarele se mai încurcă, se aud icnete, pașii nu merg uneori în direcția bună, dar singurul lucru pe care-l observi cu adevărat e iubirea dintre cei doi. Totul e spus în câteva minute de dans.

Delicatețea cu care el îi ține mâna. Încrederea pe care ea i-o acordă ca s-o conducă. Tandrețea pe care ea o strecoară în muștrări atunci când el o calcă pe picior. Greșelile uitate repede. Privirile lor ațintite unul asupra celuilalt. Negativul înghițit de pozitiv. Sincronizarea lor, ca și cum ar fi ceva firesc. Sunt frumoși amândoi. Cu zeci de ani în urmă s-au ales reciproc pentru a face o lungă plimbare pe un drum necunoscut. Sunt aici, aproape de capătul călătoriei, obosiți, respirând greu, încercați pe parcurs de câteva răni, dar mi-au mărturisit: dacă există un cuvânt care să le definească viața, acela ar fi „recunoștință”. „Nu oricine are șansa să găsească persoana care să-l însoțească toată viața și să-l iubească la fel ca-n prima zi, deși se apropie de ultima”, mi-a spus Élisabeth la o ședință. „Fie și numai pentru asta regret că viața e atât de scurtă”, a adăugat Pierre. „Tare-aș fi vrut să mai petrec un timp cu ea.”

Simt că-mi dau lacrimile și strâng din pleoape ca să le împiedic. Am plâns mult în ultimele zile. Dacă o mai țin așa, o să sfârșesc liofilizată și pusă-n plic, să mă consume cosmonauții.

Se succed și ceilalți participanți: Mina la acordeon, Arlette la umbre chinezești, Mohamed la desen în cărbune, Jules la step... Pentru o clipă, fiecare uită unde se află. Ar trebui să facem asta mai des.

Isabelle vine pentru ultima oară la microfon, euforică în straiul ei de lumină. Dacă ar putea, ar pâlpâi. Toți participanții și-au executat numărul, acum trebuie să vină pe rând să salute publicul, pentru ca aplauzele să fie evaluate și câștigătorii desemnați.

La sfârșitul defilării, mi-au amorțit mâinile de atâta bătut din palme. Léon a fost cel care a propus să se măsoare zgomotul aplauzelor cu ajutorul unei aplicații instalate pe tabletă. Când unii au văzut aici o formă uimitoare de generozitate din partea lui, el i-a

oprit repede: detestă trișarea și aproximările, gestul său are drept unic scop obținerea unui rezultat fiabil.

Trei participanți au trebuit să fie departajați de o nouă salvă de încurajări: Louise, Gustave și Élisabeth și Pierre. În cele din urmă, primii doi sunt aleși Miss și Mister Tamarisca, în felicitările călduroase ale tuturor participanților. Isabelle se grăbește să le pună eșarfa, simbolul încoronării lor, și nu se poate abține să încheie cu un discurs.

— Mulțumesc tuturor pentru acest moment minunat. A fost un frumos omagiu adus neuitatei noastre Miss Bunica, a cărei flacără va continua să ardă în inimile noastre îndurerate. Așa e viața, cum se spune! Bravo lui Louise și lui Gustave, care au meritat din plin să câștige...

Îi privește câteva secunde, proțăpiți la marginea scenei, și continuă:

— Nu-i așa că sunt drăguți amândoi? Sincer, se vede de la o poștă că e ceva între ei, nu?

Louise cascadează ochii. Gustave roșește până la cadru. Stânjeneala cuprinde publicul.

— E adevărat, ce mai! continuă ea. Sunt diferiți, ce-i drept, Louise e mai distinsă, iar lui Gustave îi plac farsele, dar bine se spune că extremele se atrag... Hai, faceți-ne să visăm! Sărut! Sărut! Sărut!

Bate din palme și încurajează publicul să i se alăture. Degeaba. Totuși, sub privirile uluite ale tuturor, Louise îi zâmbește cu înțeles lui Gustave și îi întinde buzele, pe care el depune un sărut tandru care nu pare să fie primul. Izbucnesc aplauze, mulțimea e în culmea bucuriei, Marine, Greg și cu mine facem valuri, parcă s-ar fi marcat un gol în finală.

Mai frumoasă încheiere pentru acest omagiu adus lui Maryline nici că ți-ai fi putut închipui. Dacă într-adevăr și-a găsit un fotoliu



confortabil acolo sus, sunt sigură că ea și Helmut dansează de bucurie.

## CAPITOLUL 41

Planul nostru era perfect. Nici un motiv să pregătim unul de rezervă. Trebuie spus că ne-a luat ceva timp să-l punem la cale. O seară întreagă am încercat să ne imaginăm cel mai bun mod de a repara orgoliul lui Marine fără a-i strica totuși nunta fostului ei iubit. Greg și cu mine a trebuit să ne folosim puterea de convingere, altfel invitații s-ar fi putut trezi cu o familie de mistreți la ceremonie. Sau cu viermi în farfurie. Sau cu niște jucării în formă de penis atârinate de ștergătoarele de parbriz. Sechestrarea DJ-ului și sfâșierea rochiei miresei de către niște lilieci dresați special pentru ocazie au fost, de asemenea, evocate. Marine era în formă.

Până la urmă am căzut de acord asupra unui cadou mai deosebit. Scenariul era simplu: reușeam să pătrundem în sala închiriată pentru ocazie, lăsam pachetul și plecam de parcă habar n-am avea. Niznai. Desemnată am fost eu: nimeni nu mă cunoștea și aveam un aspect bun în orice împrejurare, dixit Marine, care s-a corectat precizând că e un compliment, că asta înseamnă că am o frumusețe universală. Hm. Așadar eu lăsam pachetul în sală și ne ascundeam toți după una dintre numeroasele ferestre, așteptând reacția lui Guillaume când avea să-l deschidă.

Marine a vrut să păstreze surpriza și nu ne-a dezvăluit ce conține. A spus că era vorba de ceva care sigur o să-l facă să se simtă prost, fără să strice petrecerea ori să-i facă rău miresei. Ne-am asigurat că nu era o bombă, apoi am aprobat. Era o idee așa de strălucită că am desfăcut și a treia sticlă.

E aproape nouă seara. Se înnoptează, e frig, stăm de câteva ceasuri pițiți după o fereastră murdară, cu picioarele în șanțul din spatele sălii, iar planul ni se pare acum mult mai puțin perfect. Am

fost spectatori indiscreți la sosirea miresei, la discursul martorilor, la toast, la fotografiile de grup, la cină, la două numere de animație și la o diaporamă... În stadiul ăsta, nu-s departe de supradoză. Următorului care mă mai invită la o nuntă o să-i vâr pe gât figurinele din vârful tortului. Dar Marine nu vrea să ne cărăm. Nu atâta timp cât nu s-au desfăcut cadourile.

Încerc să o conving:

— Marine, e posibil să desfacă pachetele abia mâine. Sau chiar la sfârșit. Mai rămân tortul, primul dans, balul și, fără îndoială, numerele de spectacol. Ești sigură că nu vrei să plecăm?

— Sigură. Doar n-am făcut asta degeaba!

Greg se uită la mine ridicând din umeri. N-are rost să contez pe ajutorul lui. Ar traversa Biarritzul în pielea goală, cu o pană de pescăruș în fund, dacă i-ar cere-o Marine. Așa că-mi suflu în palme ca să le-nvălesc, sperând că următoarea etapă o să fie deschiderea cadourilor.

Cineva o fi luat asta drept o rugăciune, fiindcă după câteva minute toți invitații se adună în jurul mesei pe care sunt așezate urna pentru plicuri și cadourile. Cutia mică și albă ambalată de Marine e acolo, exact unde am lăsat-o înainte să spăl putina. Mirii stau în față, radioși. Nu știu cum poate suporta Marine așa un spectacol. Una e să știe că bărbatul pe care-l iubește e cu alta, dar să aibă dinaintea ochilor etalarea acestei fericiri, să-i vadă sărutându-se, strângându-se în brațe, șoptindu-și cuvinte la ureche și apoi chicotind, purtând haine asortate și primind felicitările apropiaților, plângând în fața unui montaj de fotografii proiectate care prezintă istoria relației lor și ștergându-și unul altuia lacrimile cu un sărut, asta pesemne că o scormonește pe dinăuntru. Ea ar fi trebuit să fie acolo. Normal că nu vrea să plece până nu obține o satisfacție, după tot ce a pățit.

Se deschid primele pachete. Așternuturi brodate cu prenumele lor, tacâmuri de argint, o pereche de pijamale asortate... Mirii scot mici țipete de bucurie. Trebuie să fii cu adevărat fericit ca să te extaziezi în fața unui set de furculițe.

Doamna ia cutia mică și albă. O scutură, ca pentru a ghici ce conține. Numai să nu fie un animal. Domnul trage de panglică pentru a o deschide. Toate aparatele foto sunt ațintite asupra lor. Greg își trece brațul pe după umerii lui Marine. Ea freamătă. Și eu. Capacul cade. Mireasa scoate din cutie o bucățică de dantelă albă.

— Chiloți? exclam eu. Cadoul tău grozav e o pereche de chiloți?

— Sunt primii chiloți pe care mi i-a dăruit el, răspunde ea fără să scape din ochi scena. Îi purtam la fiecare eveniment, sigur o să-i recunoască.

Mireasa se extaziază ridicând frumoasa bucățică de material ca s-o vadă toată lumea. Fața lui Guillaume e impasibilă. Un invitat, fără îndoială unchiul-grosolan, începe să bată din palme strigând:

— Chiloții! Chiloții!

Alții îl imită, mireasa râde, apoi se apleacă pentru a-și pune, de bine, de rău, piesa de lenjerie albă pe sub rochia voluminoasă. Când a terminat, toată lumea aplaudă, în frunte cu soțul ei, apoi ea închide cutia mică și albă cu mândria lui Marine înăuntru.

— Dacă știam, nu-i spălam, spune ea ca să-și mascheze tristețea.

— E-n ordine? o întreabă Greg.

— Mda, răspunde ea îndepărtându-se de fereastră. Mergem? V-am zis eu că mai bine puneam jucării în formă de penis.

Într-adevăr, cel mai bine e să plecăm. N-are rost să continuăm tortura.

O luăm prin spatele clădirii ca să ajungem la mașină, în timp ce răsună muzica de deschidere a dansului. Ar trebui să fiu mulțumită, curând o să fiu la cald, în camera mea. Dar sunt frustrată. Eu am

lansat ideea răzbunării și iată că Marine moare de necaz. Dacă aș fi tăcut deunăzi, cu siguranță s-ar fi gândit la ei toată ziua, și i-ar fi imaginat, i-ar fi visat, ar fi fantasmă. Dar nu i-ar fi văzut. Suferă și e vina mea. Nu putem să plecăm așa. Nu pot s-o răzbun, dar pot să-i ridic moralul.

Îl apuc pe Greg de braț și-i șoptesc câteva cuvinte la ureche. El dă din cap răzând. Îl trag în fugă spre intrarea principală a clădirii.

— Marine, du-te înapoi la postul tău de observație! Îi strig eu în timp ce mă îndepărtez. Când vezi că ieșim, turește-o spre mașină!

Din boxe se aude *One* de U2. Invitații formează un cerc în jurul ringului de dans. Nimeni nu ne bagă în seamă când intrăm în sală. Îmi tremură picioarele și îmi vine să fac cale-ntoarsă, dar ghicesc umbra lui Marine îndărătul ferestruicii din capăt. Îmi pun creierul pe pauză și corpul pe pilot automat. Intrăm la braț în cerc și ne proțapim chiar lângă tinerii miri absorbiți de slowul lor.

Greg începe primul. Sub privirile stupefiate ale publicului, învârte din mâini, dă din fund, își mișcă în zigzag picioarele, bate din palme. Un amestec savant de Clodette<sup>[12]</sup> și dansul raței. Mă alătur și eu, într-un french-cancan aproximativ, chiar în momentul în care mirii ne remarcă prezența. Niciodată nu mi-a fost așa de rușine în viața mea. Dar nici n-am mai răs în halul ăsta. Fie ce-o fi, traversez sala în salturi de căprioară, sau de capră chioară, nu se știe prea bine, în timp de Greg execută un triplu axel. Mirii s-au oprit din dans, muzica a tăcut, ne mai rămân doar câteva secunde ca să-i oferim chinuitei noastre prietene un final demn de acest nume.

— Ai văzut *Dirty Dancing*? strig eu către Greg.

El pufnește în râs. S-a prins.

În timp ce unchiul grosolan se îndreaptă spre mine, eu mă avânt spre Greg, care a pus un genunchi pe pardoseală. La vreun metru de

el, apăs pe picioare ca să-mi iau zborul. O să facem cea mai frumoasă ridicare din istorie. Sunt o pasăre, simt o pană, sunt Bébé, sunt... Sunt o clătită. În loc să-i vin delicat între mâini, îl izbesc ca o săgeată centrul țintei. El se clatină, cade și ne lățim jalnic la picioarele mirilor temători.

Este, fără îndoială, timpul să plecăm.

Ieșim din sală alergând, urmați îndeaproape de vreo zece invitați la fel de furioși pe cât de amuzați suntem noi. Marine ne așteaptă la mașină. Se ține cu mâinile de burtă și râde de-i dau lacrimile. Ne-a reușit. Urcăm repede și Greg demarează în trombă în timp ce prietena noastră nu mai prididește cu mulțumirile. Trecând prin fața mașinii mirilor, un detaliu îmi atrage atenția. În mijlocul florilor și al fundelor de satin, două penisuri de plastic țopăie la capătul ștergătoarelor de parbriz.

## CAPITOLUL 42

Azi-dimineată am primit un SMS de la soră-mea.

„Trec diseară, trebuie să vorbim.”

Am încercat de vreo zece ori să sun și i-am trimis tot atâtea mesaje ca să-i explic că, din păcate, n-o să fiu la Marion diseară, așa că nu ne putem vedea.

Sora mea se duce regulat la Paris ca să participe la conferințe. E medic generalist, ca pe vremea când eram mici și eu jucam mereu rolul bolnavei.

N-a răspuns. Neștiind ce să fac, am rugat-o pe Marion să intre în joc.

— OK, dacă vine o scot la restaurant! e zis ea.

— Nu trebuie în nici un caz să intre în apartament, altfel o să-și dea seama că nu mai stau acolo.

— Nu-ți fă griji, scumpo, mă descurc eu.

Așa că nu mi-am făcut griji. Până am dat peste soră-mea când mă întorceam în apartament după episodul zilnic din *O viață mai frumoasă*.

Stă în fața ușii anexei, cu ochii ațintiți asupra telefonului. Tot sângele îmi urcă în obraji. Îmi trece prin cap s-o rup la fugă sau să mă fac ghem, poate o să creadă că-s un bolovan, când ea ridică ochii spre mine.

— Ce cauți aici? o întreb când ajung lângă ea.

— Aceeași întrebare îți pun și eu, răspunde ea punându-și mobilul în buzunarul pardesiului.

O cuprind în brațe și o strâng tare. Părul ei îmi mângâie nasul, miroase a amintiri. Am zece ani. O să ne jucăm de-a „Desenează lumea” și o să ne uităm la *Ursulețul Bouba* mestecând Tubble Gum.

Iar apoi tata și mama o să ne certe fiindcă nu trebuie să mănânci înainte de masă.

— Chiar credeai că n-o să aflu?

Mă desprind din brațele ei și din copilărie. Trebuie să înfrunt situația.

— Vrei să urci?

— Aș prefera să nu.

Banca de la marginea parcului e locul explicației noastre. În fața noastră, cerul cenușiu se pierde în valuri. Vântul suflă tare, coerența asta e aproape reconfortantă. Carole n-are o figură prea senină.

— Cum ai aflat? o întreb fără a îndrăzni să ridic privirea.

— De la Marc.

— Marc? Păi, cum așa?

— M-a sunat ieri la cabinet. Nu voia să te trădeze, dar își făcea griji pentru tine. A zis că ești în plină depresie, s-ar fi simțit vinovat dacă n-ar fi făcut nimic să te ajute.

— Nu zău. Dobitocul.

— Mda. Așa mi-am zis și eu. Ai de gând să-mi explici sau nu?

Așa că-i povestesc. Tata, lipsa, durerea, buni, Marc, angoasa, vidul, excesele, sentimentul că nu mai este locul meu acolo și că trec pe lângă viață. Oferta de muncă, răspunsul meu dintr-o pornire bruscă. Dorința de a-i spune totul, nevoia de a tăcea. Viața mea aici. Sentimentul că-mi regăsesc drumul. Ea mă ascultă fără să scoată o vorbă, privind drept înainte, cu mâinile încleștate pe poșetă, ceea ce anunță: „Pot să plec în orice clipă”. Când termin, ne uităm una la alta. Caut un indiciu, o pistă ca să-mi dau seama ce simte. Dar ea a ferecat totul. Accesul la emoții interzis.

— De când ești aici?

— De patru luni.



— Patru luni... Ea nu știe nimic?

— Nu, nimic.

— Și ai de gând să te mai ascunzi mult?

— Habar n-am. Am făcut multe progrese de când sunt aici, dar încă nu-s pregătită.

— Dar ce te sperie în halul ăsta, pentru numele lui Dumnezeu? exclamă ea deodată. De ce te temi așa de tare încât îi ascunzi adevărul? Pierzi timp, ești conștientă de asta? Pe ăsta nu-l mai recuperezi, e lucru știut!

Las capul în jos.

— Știu. N-am premeditat nimic, doar am fugit. Mi-am părăsit nefericirea sperând că n-o să vină după mine. Când am debarcat aici, eram complet pierdută. Nu știu dacă-i o prostie fără margini sau o ieșire de urgență. Luni de zile mi-am închis emoțiile într-o bulă pe care mi-am vârat-o în gât. Mă trezeam în fiecare dimineață cu frica de a înfrunța ziua care urma. Singurul moment când nu mă simțeam rău, în afară de orele de somn, erau primele secunde de după trezire, când creierul încă nu se focaliza asupra vieții mele. Și apoi reveneam la realitate. De câteva săptămâni, bula a dispărut. Cred că am făcut alegerea bună.

Privirea i se îmblânzește, așa mi se pare. Așa sper.

— Cu atât mai bine pentru tine, Ju. Sincer, mă bucur că ai găsit o soluție ca să te simți mai bine. Dar sunt furioasă. Sunt foarte supărată pe tine. Suntem o familie, ce dracu'! Credeam că suntem uniți! Deja eram supărată pe tine fiindcă nu mai ești foarte prezentă după moartea tatei. Înainte nu trecea o săptămână fără să suni, veneai cu prima ocazie, știam totul despre viața ta, iar tu la fel. Mi-am zis că e felul tău de a trece peste toate astea, chiar dacă eu nu reacționez așa, trebuia să-ți accept nevoia de izolare. Au fost atâtea momente pe care aș fi vrut să le împărtășim... M-am simțit singură,

trebuia să-mi înving tristețea mea și pe a mamei. Fiindcă, da, surpriză: mama suferă. N-ar fi stricat să-i fim amândouă alături, știi. Mi-a făcut rău și faptul că nu te puteam ajuta pe tine. Mi-ai respins toate încercările și vedeam că nu ți-e bine. Dar fie. Fiecare face față cum poate. Mi-am zis că esențial e să-ți revii, cu sau fără noi. Până la urmă aveam să ne regăsim. Ca înainte. Și acum aflu că ești aici de patru luni. Chiar lângă noi...

Suspină adânc.

— Te iubesc, Julia. Te iubesc din toată inima și n-aș putea înceta vreodată. Dar ceva s-a rupt. M-ai dezamăgit și nu știu dacă asta o să se mai poată repara cândva.

Sunt năucită. Cuvintele surorii mele mă biciuiesc. Nici măcar n-am forța să-i răspund. Încremenită, ca în stare de șoc. Și totuși aș avea ce să-i spun. Că ea e cea egoistă, aruncându-mi în față ororile astea când sunt fragilă, că am dreptul să mă protejez cum vreau, că și eu sunt alături de mama, chiar dacă mai puțin decât ea. Aș vrea să mă cert cu ea și să folosesc reaua-credință pentru a întoarce situația în avantajul meu, să-i jur că greșește încrucișându-mi degetele la spate, ca pe vremea când aveam zece ani. Dar nu reușesc. Fiindcă nu mai am zece ani și fiindcă îmi dau seama că ea are dreptate.

Nu reacționez când se ridică. Nici când își potrivește pe îndelete gulerul pardesiului, ca și cum mi-ar mai lăsa câteva secunde ca să mă revanșez. Nici când se îndepărtează, lăsându-mă singură, cenușie pe fondul cerului cenușiu. Nici când îmi strigă, ca o ultimă săgeată înainte de a mă părăsi:

— Pun pariu că nici măcar nu te-ai dus la mormântul tatei.

## IUNIE

CHARLIE BROWN: „Toți o să murim într-o zi, Snoopy”.

SNOOPY: „Da, dar în toate celelalte zile o să trăim”.

## CAPITOLUL 43

Noua rezidentă se numește Rosa. O să ocupe apartamentul lui Miss Bunica. Are părul scurt și negru, în contrast cu pielea ei aproape transparentă. *R*-urile i se rulează în gură<sup>[13]</sup> când îmi explică faptul că nu e prea sigură că vrea să trăiască aici. Așezată lângă ea, în fața biroului meu, fiica ei frământă în mâini o batistă, cu capul plecat. Este prima mea discuție de admitere, dar știu deja că nu-mi place.

— A căzut rău, îmi explică fiica, și-a fracturat șoldul. A stat două săptămâni în spital și o lună la centrul de recuperare, dar încă merge greu. Acasă totul e la etaj, nu poate să rămână acolo... Eu locuiesc la Toulouse, aș fi luat-o la mine, dar nu vrea să plece din Țara Bascilor...

— Sunt aici! i-o taie bătrâna. Nu ești obligată să vorbești despre mine la persoana a treia!

— Rosa, îi spun eu, n-o să vă forțeze nimeni să trăiți aici dacă nu vreți. Nu este o închisoare. Cea mai importantă preocupare a noastră este fericirea rezidenților noștri. Vă spun cinstit: poate că o să aveți nevoie de o perioadă de adaptare, dar noi o să facem totul ca să vă simțiți ca acasă.

— Nu sunt la mine acasă și niciodată n-o să mă simt așa aici. Dar presupun că n-am de ales, de vreme ce fiica mea a hotărât să locuiască la celălalt capăt al lumii...

— Mamă! Toulouse e la nici două ore, nu exagera!

— Directoarea a zis că pot să fac o încercare, continuă ea fără s-o bage în seamă. O să stau aici până la sfârșitul lunii și om vedea.

— E o idee bună, răspund eu. Vă mutați azi?

— Da, avem lucrurile ei în mașină, răspunde fiica. Directoarea preferă să se instaleze în camera liberă, dar ne-a explicat că sunt

apartamente în clădirea mică și că rudele pot petrece aici câteva zile, ca să se simtă mai puțin singură.

— Ah! Rămâneți și dumneavoastră? E o idee foarte bună...

— Nu eu... Sunt obligată să mă întorc la Toulouse pentru serviciu. Dar fiul meu trebuie să ajungă curând, o să rămână o săptămână cu bunică-sa. Țin foarte mult unul la altul. El locuiește la Londra, dar ori de câte ori poate vine s-o vadă. Eu mă întorc în weekend și o să sun în fiecare zi.

Rosa plescăie din limbă.

— Iar începi să vorbești despre mine de parcă n-aș fi de față!

Le însoțesc până în parcare înainte de a mă duce la ședința săptămânală cu Léon. Anne-Marie și Greg le așteaptă pentru a le ajuta să descarce mașina. Le asigur de disponibilitatea mea în caz de nevoie și mă pregătesc să plec când un taxi parchează în fața intrării. Din el coboară un bărbat, iar Rosa tropăie spre el sprijinindu-se în baston.

— Iată-te, băiete! Ai călătorit bine?

El își îmbrățișează bunica, își sărută mama – care îi reproșează întârzierea –, apoi se îndreaptă spre noi zâmbind larg.

— Bună ziua, sunt nepotul doamnei Goncalves.

— Bună ziua, Anne Marie, directoarea căminului, răspunde ea întinzându-i mâna. Așadar dumneavoastră o să locuiți aici?

— Exact! La telefon mi-ați zis că aș putea închiria un apartament, am de gând să rămân opt zile.

— Perfect! Urmați-mă, să v-o prezint pe Isabelle, ea o să vă conducă prin centru.

Anne-Marie intră în clădire, urmată de nou-venit, de bunica agățată de brațul lui stâng și de mamă în dreapta. Greg se uită la mine.

— Ce ai? mă întreabă el.

— Nimic, de ce?

— Pentru că zâmbesc.

A, da. Chiar zâmbesc.

— Hm, simt că o să fie o săptămână interesantă, continuă el luând-o spre ușă.

Lăsându-mă singură cu expresia mea tâmpă.

## CAPITOLUL 44

Léon nu e singur în apartament: fiul lui stă așezat lângă fereastră. L-am întâlnit de câteva ori, e un bărbat politicos și zâmbitor, exact opusul bătrânului. În afară de un detaliu: au, în mod evident, același chirurg estetic. Fața lui e netedă ca un bideu. Sunt sigură că i se ridică degetele de la picioare când clipește.

Îi propun lui Léon să amânăm ședința ca să se bucure de vizită. Scutură din cap.

— Prefer să fie și fiul meu de față.

— Foarte bine! spun eu așezându-mă pe scaunul de lemn. Ei, cum vă simțiți azi?

— Ne descurcăm, răspunde el cu o voce stinsă pe care nu i-o cunosc.

— Nu păreți într-o formă prea bună, vreți să vorbiți despre ceva în mod special?

— Nu știu dacă e o idee bună, spune el lăsând capul în jos.

— Vrei să ies? îl întreabă fiul.

— Nu, nu, e mai bine să fii aici. Problema e că... nu vreau să pice vina pe mine.

— Putem să înțelegem orice, intervin eu, intrigată.

Nu l-am văzut niciodată pe Léon așa de fragil. Ai zice că din clipă în clipă o să-l bușească plânsul.

— Bine... Sunt nefericit aici, rostește el în cele din urmă. Fac multe eforturi ca să mă integrez, dar parcă niciodată nu e destul. Toată lumea mă respinge, nimeni nu se poartă frumos cu mine. Mă simt singur. Foarte singur...

Uau! Un Léon de zile mari. Aproape că-mi vine să cred, sunt cât pe ce să aplaud. Fiul lui pare să fi căzut din nori, a căscat ochii. Mai mult decât de obicei, vreau să spun.

Decid să-l las să-și continue scheciul fără să intru în jocul lui.

— Totuși eu sunt amabil și nu cred că merit tratamentul ăsta. Îmi imaginez că fiecare grup are nevoie de un țap ispășitor și s-a nimerit să fiu eu. Asta e, oricum nu mai am mult de trăit.

Tușește ușor. Hamlet e la locul lui.

— Dar nu mi-ai spus niciodată despre asta! se miră fiul.

— Nu voiam să-ți faci griji, băiete. Știu că ai destule de făcut și fără să-ți mai pun pe cap problemele bătrânului tău tată. Dar mă apăsa pe inimă, nu mai puteam să țin pentru mine.

— Aveți dreptate, spun eu. Ce altceva poate fi decât invidie? Sunteți așa de adorabil, dragul meu Lélé...

Léon ridică spre mine ochii care scapără de furie. S-a prins că-l iau peste picior. Războiul e declarat.

— Nu știu, doar n-am nimic de invidiat. E foarte greu, aș fi vrut să-mi sfârșesc viața înconjurat de oameni care mă iubesc. În loc de asta, sunt singur împotriva tuturor. Deunăzi, cineva chiar mi-a ascuns proteza. Și asta a făcut pe toată lumea să râdă, chiar și personalul.

Fiul lui devine livid.

— Personalul?! Vrei să spui că personalul își bate joc de rezidenți?

Léon are spatele încovoiat și capul plecat. Își joacă bine rolul de victimă. Aproape că-mi vine să-l plâng.

— De rezidenți, nu. De mine, da.

Aproape.

— Dac-ai ști, continuă el. Nu sunt niciodată invitat la activități, chiar dacă se desfășoară în fiecare zi!

Îmi vine să sar în picioare, să urlu la el, să-i spun fiului că minte, că el refuză să participe. Îmi vine să-l demontez ca pe o mobilă Ikea. Dar el numai asta așteaptă. Așa că joc subtil.



— Nu aflasem despre toate astea, îmi pare rău. O să remediem situația. De acum înainte, nimic n-o să se mai facă fără dumneavoastră. O să fiți înscris din oficiu la toate activitățile, iar un membru al personalului o să vină după dumneavoastră pentru a vă conduce.

— Mi se pare bine, dar toate astea ar fi trebuit făcute cu mult înainte! comentează fiul.

— Este în întregime vina mea, nu estimasem corect disconfortul tatălui dumneavoastră. Vă mai propun, Léon, să vă ajut să vă integrați creând mici grupuri de discuție. Asta favorizează dialogul, iar ei o să învețe să vă cunoască și să descopere numeroasele dumneavoastră calități. Sunteți de acord?

Nu se clintește, tot cocârjat, de parcă ar purta doliu după toată familia lui. Oare-i spune cineva că exagerează?

— Ești de acord, tată? insistă fiul.

— Da, da, geme el. Oricum, știu că asta n-o să se întâmple.

— Ce vrei să spui? întreabă fiul.

Léon dă din cap.

— Nu pot...

— Puteți vorbi, Léon, nu riscați nimic.

Ridică privirea spre mine și trage adânc aer în piept, înainte de a se lansa, cu tremolouri în glas, dar cu ochii scăpărători.

— Nu sunt sigur că pot avea încredere într-un psiholog care se joacă pe telefon în timpul ședințelor în loc să mă asculte.

Rămân mută, sub efectul șocului. La fel și fiul lui. Toată fața îi vibrează. O să-i cadă bărbia.

Ar trebui să argumentez, să explic, să-i povestesc fiului ce s-a întâmplat de fapt, să-i spun cât de nesuferit e, că ține pe toată lumea la distanță. Dar m-am săturat de micile jocuri ale lui Léon și am încetat să cred că, sub exteriorul lui arțăgos, e blând ca un mieluşel.

O dovadă în plus că bătrânii nu sunt o specie aparte: ca și la ceilalți, există uscături. Așa că mă ridic, îmi strâng lucrurile și ies fără să spun măcar la revedere. De acum Léon o să se lipsească de consultații.

Iar eu o să mă lipsesc de mutra lui de tâmpit.

## CAPITOLUL 45

Ca în fiecare vineri, azi avem la prânz pește cu orez. Avantajul cantinei e că nu apar surprize: în fiecare zi mâncarea e la fel de grețoasă ca-n precedenta. Fără sare, fără grăsime, fără gust. Azi e așa de proastă că simt cum mi se desprinde gingia de pe dinți.

— Nu-i rău nepotul, zice Marine.

— Julia a pus deja ochii pe el, mormăie Greg.

— Prostii! mă apăr eu. E nepotul unei rezidente, e intangibil... chiar dacă are niște ochi de-ți sar bretelele sutienului.

Marie se îneacă cu orezul. Greg oftează.

— Cum puteți să vorbiți despre tipi... Sunteți groaznice!

— Gelosule, spune Marine.

— Pffff! N-am nici un motiv să fiu gelos. Ochii mei fac să plesnească elasticele de la chiloți.

Izbucnim în râs. De la celălalt capăt al mesei, Isabelle ne întrerupe:

— Vorbiți despre Raphaël?

Toți colegii se uită la noi. Isabelle așteaptă răspunsul. E drăguță, dar nu-i exclus să aibă inteligența unei perii de veceu.

— Raphaël? întreb eu.

— Da, nepotul celei noi, răspunde ea arătând cu bărbia spre masa alăturată.

El stă lângă bunica lui, înconjurat de Louise, Élisabeth, Gustave, Léon și Pierre. După râsetele care explodează de când a început masa, tânărul i-a cucerit în unanimitate. Raphaël. Frumos prenume.

— Ba deloc, replică Marine. Ia zi, ți se-ntâmplă des să ascuți conversațiile oamenilor?

— Dar nu, nu voiam... se bâlbâie Isabelle. Voiam numai s-o întreb ceva pe Julia.

— Așa?

— Da. Mă întrebam dacă ți-ai găsit de lucru pentru după ce termini aici.

— Încă nu, sunt abia la jumătatea contractului. Am mai bine de patru luni ca să caut, ar trebui să mă descurc.

— Mda... eu n-aș fi așa de sigură în locul tău, declară ea mușcând dintr-o bucată de pâine. Nu-i ușor de găsit un post în zonă, sunt foarte căutate. Dacă aș fi în locul tău, n-aș tărăgăna...

Marine îi taie vorba:

— Nu ți-a zis Anne-Marie că-i dă postul tău?

— Prostii, spune ea ridicând din umeri.

Anne-Marie, așezată lângă ea, ridică nasul din farfurie.

— Așa este. Tocmai mă gândeam să vă convoc pe subiectul ăsta, cred că Julia ar fi o recepționeră minunată.

Isabelle încetează să-și mai mănânce pâinea. După cum se albește la față, e probabil că a încetat și să mai trăiască. Directoarea, care nu vrea să aibă o moarte pe conștiință, o liniștește.

— Glumim, Isabelle, glumim!

Obrajii ei recapătă viață. Și ochii, căci sclipesc.

— Nu trebuie să mă speriați așa, eu sunt sensibilă! spune ea printre sughițuri. Pfu! Chiar am crezut c-o să fac un *infract*.

Nimeni nu-i trage atenția asupra greșelii, a îndurat destul pentru săptămâna asta. Deodată de la o masă se aud țipete. Lucienne și Mina, de obicei nedespărțite, se ceartă. Moussa și Sarah, responsabili pentru prânz în această zi, încearcă zadarnic să le potolească. Ele sunt de neclintit.

— Știam eu că nu pot să am încredere în tine, destrăbălată bătrână! tună și fulgeră Lucienne. Mi-ai furat Babybel-ul<sup>(14)</sup>!

— Destrăbălată? Dar cât tupeu! Fii politicoasă, dacă tot nu ești frumoasă!

— Să mulțumești osteoporozei mele, fără ea îți aranjam portretul!

— Iar tu ai grijă să nu-mi ieși în cale, altfel o să trec bucuroasă peste tine! îi aruncă Mina înainte de a se îndepărta în scaunul cu rotile.

Niciodată n-a fost atâta liniște în sala de mese. Toată lumea, membri ai personalului și rezidenți, a luat pauză ca să admire spectacolul zilei. După ce iese Mina, fiecare se întoarce unde rămăsese. Rosa șoptește ceva la urechea nepotului ei. „Scoate-mă din casa asta de nebuni”, fără îndoială. El o sărută pe obraz, se ridică și se îndreaptă spre ieșire, oferind ochilor mei dansul înveselitor al buzunarelor de la spate ale blugilor.

## CAPITOLUL 46

Raphaël stă pe o bancă din parc, cu o țigară în mână, când eu și Marine ieșim să le fumăm pe ale noastre.

— Ar trebui să te duci să vorbești cu el, îmi spune ea scăpărând flacăra brichetei.

— De ce să mă duc să vorbesc cu el?

— Păi, pentru că e meseria ta! Nu pare într-o formă prea bună, cred că are nevoie să se destăinuie...

Mă uit la el. Stă pe spătar, cu picioarele pe bancă și coatele sprijinite pe coapse. Privește în depărtare, fără îndoială dus pe gânduri. Marine are dreptate, întotdeauna e traumatizant să conduci o persoană iubită la ultimul ei cămin. Nu obișnuiesc să lucrez în aer liber, cu țigara în mână, dar o dată pot să mă abat de la regulă.

— Ai dreptate, o să mă duc la el, răspund eu aprinzându-mi țigara de la flacăra ei.

Pufnește în râs.

— Așa deci! Nu-i nevoie de mare lucru ca să te convingă! Avea dreptate Greg!

— Poftim? Despre ce avea dreptate Greg?

— Ți s-au aprins călcâiele după tip.

Mă privește cu un zâmbet larg. Mai e și mulțumită de sine.

— Sunteți duși cu capul... N-aveți nimic altceva de făcut, când vă întâlniți, decât să vorbiți despre mine? Vreți niște instrucțiuni de utilizare ilustrate?

Rânjește.

— Hai, fii sinceră. Ți place?

— Dar nu știu! Abia l-am zărit trei minute!

— De câte ori îl vezi sau auzi vorbindu-se despre el, ai un zâmbet de Mickey care a luat ecstasy. Noi nu dormim, ce mai!

— A, nu, nu dormiți... dar halucinați cât încap! E plăcut ochiului, dar totul se oprește aici! Nu-s o isterică din aia care nu se poate controla și-și pierde mințile după primul venit. Și apoi, cum ți-am zis deja, e un client. Nu-l văd altfel. Și, ghidată numai de profesionalismul meu, o să-i ofer receptivitatea de care are nevoie.

Ridic bărbia și mă îndrept spre bancă. Îmi închipui fața buimăcită a lui Marine și mă stăpânesc să nu râd. E clar că ȋicniȋii ăȋtia au hotărât să mă cupleze cu primul venit. O să fie dezamăgiȋi: asta nu face nicidecum parte din planurile mele.

Înainte să vin la Tamarisca, nu fusesem niciodată singură. Fuseseră Olivier, primul meu iubit din liceu, apoi două relaȋii de doi ani, apoi Marc. După el a fost o colecȋie de aventuri de o noapte, dintre care pe majoritatea le-am uitat și care-mi dădeau iluzia că nu sunt singură. Totuȋi, mai singură ca în acea perioadă n-am fost niciodată.

Am venit aici după o idee de moment. Era o urgenȋă. Trebuia să scap, în toate sensurile termenului. Una dintre cele mai neaȋteptate părȋi pozitive e că, departe de ceilalȋi, mă apropii de mine însămi.

În primele zile am crezut că asta va fi cel mai greu: să fiu singură. Încetul cu încetul, m-am obiȋnuit. Sunt multe momente când aȋ vrea să am pe cineva, dar e numai o dorinȋă. Nu o nevoie. Poate că ultimele dăȋi cu Marc m-au ajutat să-mi dau seama că, chiar și în doi, suntem singuri.

Poate că nopȋile fără viitor petrecute cu necunoscuȋi, în căutarea unei afecȋiuni efemere, m-au împins să înȋeleg că ceilalȋi nu pot umple golul din noi. De când sunt aici, sunt singură. Dar nu mă simt singură.

Călătoria mea nu s-a încheiat. Sunt în curs de reparaȋie, îmi mai rămân câteva impacturi și am de gând să mă ocup singură de asta.

După ce voi termina, sper să fiu destul de solidă ca să pornesc din nou la drum fără să-mi mai fie frică de ceea ce mă așteaptă.

Ajung în dreptul lui Raphaël tocmai când el își aprinde încă o țigară. Întoarce capul spre mine și îmi zâmbește.

Probabil că e plăcut, uneori, să fii țigară.



## CAPITOLUL 47

— Bună ziua, spun întinzându-i mâna. Mă numesc Julia, sunt psihologul instituției.

— Raphaël, nepotul doamnei Goncalves.

— Da, v-am văzut mai devreme, când ați venit. Va deranjează dacă fumez o țigară cu dumneavoastră?

— Deloc, dimpotrivă: poate îmi puteți da niște informații. Organizați lupte între babe în fiecare după-amiază sau a fost ceva excepțional?

Are o față impasibilă. Nu știu dacă glumește sau nu. Așa că aleg să rămân prudentă, optând pentru registrul serios.

— Nu vă faceți griji, de obicei e mult mai liniștit. Li se mai întâmplă să se ciorovăiască, dar nu se ajunge niciodată prea departe.

Dă din cap.

— Bine. Deci nu-i nevoie s-o învăț pe bunică-mea cum se face un *armlock*.

Își păstrează aerul serios, dar de data asta ironia nu mai lasă loc de îndoială.

— Nu, un *armlock* ar fi inutil, răspund pe un ton profesional. În schimb, sper că are ceva cunoștințe de chimie.

— De chimie? Pentru ce?

— Pentru atelierele de duminică.

Se uită la mine ridicând sprâncenele.

— Ce faceți duminică? se interesează el.

— Fabricăm droguri, bineînțeles.

Mijește ochii și schițează un zâmbet știutor.

— Îmi spuneam eu că aici domnește o atmosferă ciudată!

Aprob.

— Și încă n-ați văzut tot. Sâmbătă seară rezidenții dau un spectacol, ceva între Crazy Horse și Chippendales. Locurile se vând la prețuri exorbitante, așa finanțăm armele pentru jafuri.

De data asta râde de-a binelea.

— Mă bucur să văd că am făcut alegerea potrivită! Bunica o să se simtă ca acasă aici.

Privirea i se pierde iarăși în gol. Se lasă o tăcere încărcată de puncte de suspensie.

— Dacă simțiți nevoia să vorbiți despre asta, nu ezitați. Poate că nu se vede imediat, dar asta e meseria mea.

— Mulțumesc. Din păcate, vorbitul n-o să schimbe lucrurile. Și e singurul lucru care ar putea să-mi facă bine.

Oftează.

— Vin s-o văd cât de des pot, dar în ultima vreme serviciul mi-a ocupat mult timp. De șase luni nu mai venisem. Șase luni nu sunt o nimica toată într-o viață, mai ales când mai ai puțin din ea. Am avut un șoc când am văzut-o ieri. Mi se pare că a devenit mai scundă. De parcă s-ar șterge încetul cu încetul.

— Nu trebuie să vă învinovați. Sunteți aici, o să petreceți o săptămână cu ea, e minunat!

— Nu mă învinovățesc, dar sunt trist. Mai ales pentru ea, fiindcă e dureros să-ți părăsești casa. Acolo s-a născut, acolo a trăit întotdeauna, acolo are toate amintirile. Nu lasă să se vadă mare lucru, așa suntem noi în familie... Dar trebuie să-i fie greu să se vadă într-un loc pe care nu-l cunoaște tocmai când are cel mai mult nevoie de repere.

— Da, e greu. Nu pot să vă contrazic, ar fi o minciună. Dar pot să vă promit că echipa de la Tamarisca e extraordinară și o să facă totul pentru ca ea să se simtă bine aici.

— Mda, spune el ridicându-se și strivind țigara de bancă. Oricum n-o să mă contraziceți. Deci o să trăiască fericită în cea mai bună dintre lumi și o să aibă mulți copii. Ura!

Și se îndepărtează, cu pasul hotărât al cuiva care vrea să ascundă că șchioapătă.

## CAPITOLUL 48

— Trebuie să vorbim despre Léon.

Tonul lui Anne-Marie nu anunță nimic bun.

Ca în fiecare a doua zi de marți a lunii, în sala de mese se ține ședința personalului. Așezați la masă în jurul unor documente fotocopiate și a unor produse de patiserie, toți membrii echipei discută despre luna trecută și o planifică pe următoarea. Trecem la ordinea zilei: Léon.

— Ieri a fost la mine fiul lui, un bărbat fermecător, de altfel. Cică tatăl ar fi exclus din grup, intenționat, după părerea lui.

De la masă se înalță oftaturi blazate.

— Asta nu-i totul. Acuză personalul că nu ține cont de suferința lui și, mai rău, că stimulează zeflemelele celorlalți rezidenți.

— Terminați, îl cunoaștem toți pe Léon! exclamă Marine. Nu știe ce să mai inventeze ca să ne scoată din sărite!

— Așa e, adaugă Laura, kinetoterapeuta. E unicul nesuferit, singur se exclude.

Anne-Marie se întoarce spre mine.

— Julia, se pare că ai discutat cu el.

— Da. N-am dreptul să divulg conținutul ședințelor, dar, în mare, s-a plâns de față cu fiul lui că personalul și rezidenții se poartă urât cu el. Mi-am dat seama că e un mic joc al lui Léon, așa că am încercat să-l prind în propria lui capcană propunându-i să-l înscriem din oficiu la toate activitățile.

— Bună idee! spune Greg. Am putea începe cu bungee jumping!

— Sau tir cu arcul, adaugă Sarah. Să țină ținta.

— Într-adevăr, fiul lui mi-a vorbit despre asta, reia Anne-Marie adresându-mi-se mie. Mi-a mai spus și că ați întrerupt brusc discuția ieșind valvârtej din apartament.

Pufnesc.

— Așchia nu sare departe de trunchi...

— Mă bucur că asta vă face să râdeți. Genul ăsta de acuzații ne pot afecta reputația, e foarte grav. Trebuie să aranjăm lucrurile. Vă cer să faceți toate eforturile pentru ca Léon să se simtă inclus.

— Putem să facem câte eforturi vrem, reacționează Greg, Léon o să continue să facă pe victima. Dacă intrăm în jocul lui e și mai rău. O să fim marionetele lui.

În jurul mesei, lumea aprobă din cap. Toți sunt de acord: nu așa o să punem capăt noii îndeletniciri a lui Léon.

— Ce propuneți? întreabă Anne-Marie.

Isabelle ridică mâna.

— Am eu o idee! șoptește ea, de parcă am fi ascultați. N-avem decât să ne descotorosim de el. Văru-meu e farmacist, poate să-mi dea niște barbiturice. Pe urmă îi tăiem cadavrul în bucăți, am un amic măcelar, și-l aruncăm în ocean. Nu știm, n-am văzut, nici pe acolo n-am trecut. Îi spunem fiului că a plecat la plimbare și nu s-a mai întors.

Nimeni nu se clintește. Privirile, întoarse toate spre ea, oscilează între consternare și perplexitate. Pesemne că a lipsit în ziua când s-au împărțit neuronii, altfel nu se explică.

— Dar glumeeesc! exclamă ea deodată. Chiar m-ați crezut smintită! Oricum, nu-s rechini pe aici, așa că bucățile ar fi aruncate de apă pe plajă.

— Nu are nimeni o metodă mai puțin radicală? se interesează Anne-Marie cu aerul cuiva care se întreabă ce caută aici.

— Nu-l putem face să plece? întreabă doctorul.

— Terminați, doar n-o să-l dăm pe ușă afară! intervine Moussa, infirmierul. E enervant, recunosc, dar e un domn în vârstă, nu merită așa ceva.

— E ușor pentru tine, nu te sună o dată la patru zile, dimineața, să se plângă de boli pe care le găsește pe Internet...

— Să nu ne aprindem, îi temperează Anne-Marie. Nu putem să ne debarasăm așa ușor de un rezident și, chiar dacă s-ar putea, n-am face asta pentru atâta lucru. Dar trebuie găsită o soluție ca să înceteze cu acuzațiile. Julia, de vreme ce ești vizată direct, poate că ai o idee?

Dau din cap că nu. Habar n-am ce-am putea face ca să restabilim adevărul și să-l convingem pe Léon să termine cu delirurile. Dar am de gând să găsesc ceva.

## CAPITOLUL 49

E aproape miezul nopții când urletul mă face să tresar.

Sunt la căldură sub plapumă, cu trupul amorțit de oboseală, luptându-mă cu greutatea pleoapelor ca să termin romanul polițist care mă ține cu sufletul la gură. Noaptea se anunță binefăcătoare după seara de răsfăț pe care mi-am oferit-o: lumânare parfumată, muzică în surdină, ciocolată caldă, pijama de finet și o carte bună. Un singur element a tulburat acest moment: scârțâitul ușii lui Marine, urmat imediat de râsete înăbușite și de sunetul celei a lui Greg care se închidea. Dacă aș fi avut orchestră și pompoane, m-aș fi dus să le fac o coregrafie de felicitări. Mai erau două zile până la mutarea lui Greg, am trecut pe lângă un fiasco.

Și apoi a răsunat sunetul.

Încă o dată, se aude dinspre parc. Cu nopțile care devin mai calde, vocile și zgomotele care m-au îngrozit atât de mult în prima seară devin din ce în ce mai frecvente. Nu știu dacă oboseala sau lectura thrillerului îmi dă curaj, dar ies de sub plapumă, hotărâtă să dezleg misterul: cine stă în parcul unui case de bătrâni în toiul nopții?

Îmi trag o geacă peste pijama, încalț ghetele și apuc singura armă existentă în apartamentul meu: un cuțit cu vârful rotunjit. Adesea se subestimează eficacitatea unui cuțit cu vârful rotunjit în fața unui criminal în serie. Dacă m-ar încolți, aș putea să-i fac niște tartine cu dulceață.

Ajunsă în mijlocul parcului și trezită de-a binelea, nu-mi mai găsesc nici un punct comun cu eroul romanului polițist. Luna, ascunsă de nori, răspândește doar atâta lumină cât să proiecteze urme amenințătoare pe pământ, iar dimprejur se înalță zgomote neliniștitoare. Dârdâi, și de frig, și de frică, mai am o singură dorință: să mă întorc teafără în patul meu. Fluturând ca pe o sabie cuțitul cu

vârf rotunjit, rostesc un firav „Iuhu! E cineva aici?” care seamănă leit cu o șoaptă, apoi încep o retragere strategică.

Abia am făcut doi pași că se aude răgetul unei voci masculine: „Cine-i acolo?” și o siluetă masivă se detașează din întuneric, înaintând spre mine. Mânată numai de curaj, o iau la fugă așa de repede că umbra îmi rămâne pe loc.

Mi se pare că zbor, sar peste toate rădăcinile, evit toate gropile, frica îmi sporește viteza. Vântul aproape că mă asurzește, nu-mi dau seama dacă atacatorul mă urmărește, dar aud perfect micile țipete de animal speriat care-mi ies pe gură. Numai să nu fie vreun vânător.

Clădirea se apropie, speranța îmi dă ultimele puteri. Mă reped asupra ușii, scot mănunchiul din buzunar și bag cheia în yală din prima. Aproape că răsuflu ușurată când mi se pune o mână pe umăr.

Adio. A fost frumos, totuși.



## CAPITOLUL 50

N-ara murit. Adică da, dar numai de frică.

Raphaël râde cu lacrimi. Pare-se că semăn, îl citez, „cu un animal sălbatic în plină electrocutare”.

— Dar ce căutați în parc în toiul nopții? îl întreb clănțănind din dinți. Sunteți un psihopat!

— Am auzit un țipăt și am venit să văd ce se-ntâmplă, răspunde el recăpătându-și cât de cât calmul. Dumneavoastră erați?

— Da, evident. În fiecare noapte mă duc în mijlocul parcului și nechez. Cică așa îți crește părul mai repede.

Se uită la mine de parcă aş avea o pâlnie pe cap.

— Bineînțeles că nu, nu eram eu! spun. La ora asta dorm, închipuiți-vă. Nu-i prima oară, aud des voci...

— Așa că v-ați înarmat până-n dinți și ați coborât, zice el observând cuțitul meu cu vârful rotunjit.

Îl fixez timp de câteva secunde fără să știu cum să-i răspund, apoi privirea îmi cade spre mâinile lui.

— Dar dumneavoastră ce aveți de gând, mai exact, cu un pix cu patru culori?

Zâmbește și ridică mâinile în semn de capitulare.

— OK, OK, nu-s cel mai curajos tip din lume. Dar mi-am pregătit muniții suplimentare, spune el scoțând alte două pixuri din buzunar.

Izbucnesc în râs, între ironie și ușurare. Sunt și agresiuni mai grave. Deschid ușa ca să mă întorc în camera mea, dar mă prinde de braț.

— Fără îndoială că nu e momentul potrivit, dar voiam să vorbesc cu dumneavoastră. Fumăm o țigară?

Accept. Îmi întinde pachetul desfăcut, scot una și o duc la buze, el aprinde bricheta. Vântul face flacăra să danseze în jurul tijei albe care

nu se aprinde. Atunci Raphaël formează două paravane: unul cu mâinile, celălalt cu corpul, pe care îl apropie de mine ca să nu mai lase nici o breșă. Această scenă ar putea conține un puternic potențial erotic dacă n-aș purta o pijama presărată cu mici ponei multicolori.

— Voiam să-mi cer scuze pentru ieri, spune el după ce ni s-au aprins țigările. N-ar fi trebuit să mă enervez.

— Nu-i nimic, nu vă faceți griji. Înțeleg, e un subiect sensibil.

— Da. E greu. Încerc de ceva vreme să mă pregătesc, dar nu mă pot obișnui. Bunica aproape că m-a crescut. Mama era foarte ocupată cu serviciul, ea a înlocuit-o oarecum... Pe scurt, n-o să vă înșir viața mea, dar voiam să vă spun că-mi pare rău. De obicei nu vorbesc așa cu oamenii.

— Nici o problemă, n-am luat-o personal. Și pe urmă, sunt obișnuită: psihologii sunt, într-un fel, serviciul de clienți al minții. Cazurile ușoare nu trec pe la noi.

În lumina care vine dinspre ușă, văd că mă privește zâmbind.

— Bine, spun eu ca să-mi maschez stânjeneala, se face târziu. Mă duc la culcare, mă las păgubașă cu misterul din parc. Trebuie să recunosc: numai aventurieră nu sunt.

— Cred că e mai înțelept așa. Dar să nu regretați cumva că ați avut o tresărire de curaj. Fără asta, aș fi ratat o descoperire majoră.

— A, da? Care?

— Am descoperit că aveți mult gust în materie de pijamale.

Mă pregătesc să mă apăr când ajunge până la noi un urlet. Dintr-o privire ne punem de acord: gata cu joaca de-a eroii, fiecare se duce cuminte la culcare. Zece secunde mai târziu sunt în apartamentul meu, cu respirația tăiată și veselă, având în minte imaginea lui Raphaël care se întoarce la el alergând ca un animal sălbatic în plină electrocutare.

## CAPITOLUL 51

Pierre mi s-a părut întotdeauna cel mai solid dintre toți rezidenții. Înalt și robust, și-a păstrat părul des și închis la culoare care-l face să pară mai tânăr decât vârsta lui, chiar dacă uneori se mai plânge de corpul care se șubrezește. Dar azi afișează zece ani în plus. Oftează așezat pe canapeaua lui plină de cărți și reviste.

— Citesc ca să treacă mai repede timpul, dar nu funcționează. Dimpotrivă, am impresia că fiecare secundă departe de ea se prelungește ca o tortură lentă.

— Cât v-au spus că o să dureze?

— Vorbesc de câteva săptămâni, cu spitalizarea și recuperarea... Nu știu mai mult, totul o să depindă de evoluția stării ei. Cum să rezist săptămâni întregi fără soția mea, îmi puteți spune?

Nu, nu-i pot spune, fiindcă nu știu răspunsul. Élisabeth e internată. Ieri, mergând la întâlnirea matinală cu Louise de pe bancă, a pășit peste o treaptă de la intrare. Fractură de col femural. Când Marine, Greg și cu mine am vizitat-o în cămăruța ei albă, ne-am întrebat cum va trece peste durere și peste pierderea reperelor, ea, care e atât de angoasată. Ne-a surprins prin seninătate: totul o să fie bine, dacă putem să-i spunem motanului cu dungi să facă mai puțin zgomot când mănâncă cuie, mulțumesc frumos. Se vede că morfina e eficientă.

Élisabeth e rănită, dar Pierre e cel slăbit.

— Știți că nu dormisem niciodată fără ea? Nici măcar o dată.

— Vă simțiți singur?

Se uită pe fereastră și se gândește îndelung.

— Nu mă simt singur, mă simt incomplet. După atâția ani împreună, suntem o singură ființă. Élisabeth și Pierre, Pierre și Élisabeth. Pierre singur nu mai știu cine e. Am trăit cu soția mea de

trei ori mai mult decât fără ea. Singur, nu mai sunt decât jumătate din mine însumi, și nu cea unde se află inima.

— E frumos ce spuneiți...

— Nu știu dacă e frumos, dar, în orice caz, e adevărat. Îmi iubesc soția chiar mai mult decât când am văzut-o prima oară. Când îi văd pe tinerii din ziua de azi, care se despart la primul obstacol, îmi spun că am avut noroc să trăim în vremurile alea. Altfel am fi devenit niște străini și nici măcar n-aș ști pe lângă ce fericire am trecut. Atenție, nu spun că-i ușor! Chiar dimpotrivă, e mai simplu să nu mai iubești decât să faci efortul de a te agăța. În fiecare seară, când mă culc...

Se oprește.

— Ce faceți? îl întreb.

— Nu, nimic. O să râdeți.

— Sigur, că sunt și genul... Ce faceți în fiecare seară când vă culcați?

— În fiecare seară, când mă culc, urmez același ritual de șaizeci de ani: îmi iau soția în brațe și o strâng mulțumind Cerului că ne-a adus pe același drum. Ne spunem noapte bună. Se lipește de mine, îi simt mirosul și inima începe să-mi tresalte ca-n prima zi. Niciodată nu te obișnuiești cu iubirea. Am socotit, am împărțit momentul ăsta de douăzeci și una de mii opt sute șaptezeci și cinci de ori. Nu-i puțin lucru... Aseară brațele îmi erau goale, iar inima și mai goală.

Clipesc des din ochi ca să-mi împiedic lacrimile. Nu cunosc nimic mai emoționant decât oamenii vulnerabili aflați pe punctul de a renunța la carapace. Vorbele nu le sunt filtrate de creier, ci vin direct din rărunchi.

— Ar trebui să găsiți ceva care să vă mai abată gândurile cât o așteptați să se întoarcă. V-ați gândit la asta?

— Am de gând să merg în fiecare zi la ea. Anne-Marie mi-a propus să mă ducă după prânz cu mașina și să mă ia peste câteva ore. Cât despre restul zilei, ei bine, o să număr secunde... Plănuisem să organizez o petrecere-surpriză pentru cei șaiszeci de ani de căsătorie, dar acum s-a dus pe apa sâmbetei.

— Când e?

— Pe 7 iulie, peste mai puțin de o lună. Ea n-o să se întoarcă până atunci, asta e sigur. O să stau pur și simplu pe canapeaua asta și o s-o aștept.

Mă gândesc câteva minute în timp ce bătrânul enumera toate lucrurile pe care le făcea cu Élisabeth și care îi vor lipsi. Apoi îmi vine o idee.

— Pierre, am o propunere.

Mijește ochii și mă privește cu atenție.

— Vă pot ajuta să organizați ceva pentru aniversarea căsătoriei. Sigur, n-o să fie marea petrecere pe care v-ați imaginat-o, dar tot putem face ceva drăguț. Nici nu se pune problema să nu marcați momentul, iar eu am oarece talent la organizarea surprizelor. Mai ales dacă nu mi se lasă ocazia de a face o gafă față de persoana respectivă...

Brusc, fața i se însufletește.

— Ați face asta? întreabă el energic.

— Da, o s-o fac.

— Dar n-am destui bani să vă plătesc, nu vă pot lăsa să petreceți ore întregi organizând o petrecere fără să vă remunerez.

Dau din cap că nu.

— Nu vă faceți griji pentru asta, îmi face plăcere, n-am nevoie de răsplată. Numai dacă nu cumva.

— Dacă nu cumva ce?

— Sunteți persoana cea mai apropiată de Léon, nu-i așa?

## CAPITOLUL 52

Greg pleacă. Știam, vedeam cum se apropie data, dar deja mi-e dor de vremea când îmi era vecin de palier, întotdeauna am fost așa. Nici nu s-au terminat lucrurile, că eu le regret deja. Am o problemă evidentă cu sfârșitul, fie că e vorba de o ciocolată, de o perioadă sau de o relație. Așa că mintea încearcă inconștient să mă pregătească lansându-mi alerte: „Atenție, curând se termină”; „Profită, poate că e ultima oară”. Rezultatul: nu reușesc niciodată să apreciez pe deplin momentul prezent, întotdeauna o parte din mine îmi strică cheful. Sunt nostalgică după prezent. Iar cu trecutul e și mai rău.

Duba pe care Greg a închiriat-o pentru mutare e parcată în fața anexei. Împreună cu Marine, ducem jos sacii de gunoi în care sunt puse lucrurile lui; s-a trezit prea târziu pentru a mai găsi cutii de carton. El crede că încercăm să-l ajutăm, dar, de fapt, scopul nostru e să-l mai ținem un pic lângă noi. E foarte simplu: dacă ne mișcăm mai încet de atât, o să dăm înapoi.

— Hai, fetelor, aproape am terminat, zice el entuziast, în timp ce eu îmi acord o pauză binemeritată după ce am cărat un sac cu perne.

Marine îmi aruncă o privire; dacă Droopy și Calimero ar avea o fiică, ar semăna cu ea. Mă duc lângă ea în spatele dubei.

— O să fie bine?

— Mda... O să fie mai ales ciudat. Sincer, nu credeam că o să mă afecteze așa de tare. Îmi vine să bocesc de când m-am trezit.

— Înțeleg... Eu îmi spun întruna că s-a terminat cu petrecerile între vecini, că n-o să mai împărtășim momentele alea grozave de râsete și confidențe, așa că nici nu-mi pot imagina cum e pentru tine.

Încruntă din sprâncene.

— Păi, la mine e la fel. Nimic mai mult.

— Sigur, răspund eu cu un zâmbet de cunoscător. Nimic mai mult.

— Termină! exclamă ea chicotind. Prostii, nu văd de ce spui asta...

— Ai dreptate, nici eu. Mai ales că nu v-am auzit nicidecum când v-ați întâlnit alaltăieri-seară.

— Bine că nu m-ai auzit când îl strigam Rocco, spune ea intrând înapoi în anexă.

În acel moment iese Raphaël. Marine, cu toată discreția care o caracterizează, întoarce capul și îmi face apăsător cu ochiul. El ne zâmbește și se îndreaptă spre mine, cu mâinile în buzunare.

— Ți-ai revenit după emoțiile de aseară?

Pesemne că-mi simte ezitarea, fiindcă adaugă:

— Te deranjează dacă ne tutuim? Avem cam aceeași vârstă, mi-e greu să-ți vorbesc cu „dumneavoastră”...

— Nici o problemă, și eu prefer așa! E bine, am reușit să adorm, dar tot aș vrea să dezleg misterul ăsta... Dar tu? Ai dormit cu pixurile sub pernă?

Zâmbește și se uită la dubă.

— Se mută cineva?

— Da, Greg, animatorul. S-au terminat lucrările la apartamentul lui, ne părăsește.

Greg iese din clădire cu televizorul sub braț.

— Aveți nevoie de ajutor? întreabă Raphaël.

— Nu, ești amabil, răspund eu. Probabil că bunica ta vrea să te vadă.

— Nici vorbă! Doamna își petrece după-amiaza de sâmbătă la un atelier de broderie. S-a împrietenit cu o rezidentă, o oarecare Louise, n-are nevoie de mine. În plus, am plănuisit să-mi petrec toată seara cu ea. E ultima, mâine dimineață plec.

— Atunci îți accept cu plăcere ajutorul! strigă Greg din dubă. Fiindcă, dacă rămân singur cu două fete, mă apucă anul viitor aici.

Apartamentul lui Greg s-a metamorfozat de la ultima noastră vizită. Avea dreptate: e minunat. Pardoseala gri și mobilele albe dau livingului o atmosferă scandinavă intimă, întărită de luminozitatea geamurilor mari. Podeaua bucătăriei a fost acoperită de mici plăci cu motive roșii și albastre care contrastează cu modernitatea aparatelor. Dormitorul a fost în parte eliberat, e o invitație la culcușeală. Dacă *look*-ul lui la modă nu prea lăsa loc de îndoieli, acum se confirmă: Greg are gust.

— Uau! spun pentru a zecea oară. Până și toaleta e super, e un apartament-model la tine!

— Julia, vino să vezi, o să-ți placă la nebunie! strigă Marine din baie.

Mă duc și eu, e întinsă în cada mare din colț, cu brațele și picioarele desfăcute. O stea de mare blondă.

— Aici pot să stea și doișpe inși, pe legea mea! Greg, ai jefuit o bancă sau ce? răcnește ea.

Din salon, unde aranjează cărțile în bibliotecă, el răspunde:

— Nu, mi-a lăsat Jean-Luc toată averea lui. Știi, Jean-Luc, fostul meu!

Marine pufnește în râs.

— De fapt, am pus deoparte toate onorariile. În televiziune se câștigă prost, dar publicitatea e mină de aur!

— Ai apărut în reclame? întreabă Raphaël intrând în apartament cu doi saci de gunoi în mâini.

— Într-una singură, cu mult timp în urmă.

— A, poate de-aia am impresia că te-am mai văzut! Ce fel de reclamă era?



— Ei, nu cred c-o știi... îngaimă el. Mai degrabă m-ai văzut într-un serial, am avut un rol bun în *Julie Lescaut*<sup>[15]</sup>.

Marine fluieră o melodie care îmi amintește vag ceva. De ce naiba nu vrea să spună în ce reclamă a jucat? Nu poate să fie așa de oribil! Cu un gest brusc, ca să n-aibă timp să mă oprească, deschid ușa camerei lui și năvălesc înăuntru, hotărâtă să găsesc panoul de plută cu pozele rolurilor lui pe care l-am reperat data trecută. Nu mai e lângă căpătâiul patului, dar nu poate fi departe. Îmi plimb privirea prin încăpere în timp ce pașii lui Greg se aud din ce în ce mai aproape. Aha! Iată-l! Cadrul depășește polița de jos a noptierei. Îl înșfac și mă avânt spre ieșire, încercând să-l evit pe colegul meu care se repede spre mine. Degeaba, mă plachează, sar pe pat și, cu un ultim efort, îi pasez lui Raphaël, care tocmai a intrat în suprafața de joc. El îl recepționează și se îndepărtează în pas alergător, în încurajările isterice ale lui Marine. Eseau transformat.

— Poftim, de-acum n-o să mă mai priviți niciodată la fel, spune Greg oftând exagerat. Sunteți de rahat...

— Bine spus! strigă Raphaël din living, înainte de a-și înăbuși un hohot de râs.

Marine chicotește. Greg se uită la mine așteptând să mă prind. Am nevoie de câteva secunde ca să asimilez toate indiciile. Niciodată n-am fost bună la Cluedo. Și apoi, gata, îmi amintesc. Plaja, nuca de cocos, tipul arătos, zicala. Reclama asta a fost difuzată întruna timp de luni de zile, imposibil s-o ratezi. Fără o vorbă, mă ridic, scot telefonul din geantă și încep să caut. Clipul pornește.

O plajă paradisiacă în amurg. Greg, frumos și bronzat, sprijinit nonșalant de un cocotier, cu o nucă în mână. Cu fața la cameră și un zâmbet larg, declamă: „Un proverb local spune: «Cine mănâncă o nucă de cocos are încredere în anusul lui». Eu prefer să am încredere în Calmicid”. Două dansatoare în fuste din iarbă vin lângă el

cântând sloganul, pe o melodie de sintetizator: „Pentru hemoroizi, gândiți-vă la Calmucid!”.

Ridic nasul din ecran; cele trei perechi de ochi sunt ațintite asupra lui. Nu mai reușesc să mă stăpânesc, tot corpul îmi e străbătut de spasme. Marine are fața deformată, atât de mult se străduiește să nu explodeze. Raphaël se descurcă mai bine, dar buzele care-i vibrează nu anunță nimic bun. În cele din urmă, Greg ne eliberează, izbucnind primul. Pentru un timp care nu pare să se mai sfârșească, râdem tuspătru în hohote, ne ștergem lacrimile, ne ținem cu mâinile de burtă, ne potolim, apoi ne pornim iar văzând mutrele amuzate ale celorlalți.

— Serios, spune eu recăpătându-mi suflul, fără să vorbim de subiect, parcă ar fi o reclamă din anii optzeci!

— Exact, a fost ideea agenției care se ocupa de campanie! răspunde Greg. Dar, după numărul de scrisori primite de firmă și după ce-am încasat eu pe stradă ori de câte ori mă recunoștea cineva, s-ar zice că gradul întâi încă are un viitor lung. În fine, cifra lor de afaceri a explodat, erau mulțumiți. Ca să sărbătorească, o redifuzează din când în când...

— În locul tău, m-ar dura în cur... zice Marine, încă veselă, declanșând o nouă salvă de râsete.

Când toată lumea și-a recăpătat seriozitatea, ne apucăm iar de treabă. Raphaël trebuie să se întoarcă la bunica lui, iar Greg să ducă duba înapoi. În timp ce eu și Marine facem teancuri cu hainele colegului nostru, băieții încearcă să mute un dulap din dormitor în living. Îi auzim gemând, icnind, forțând, mobila e grea și efortul, dureros. După zece minute, un ghiont dat de Marine mă face să întorc capul spre ei. Spectacolul ce ne este oferit ne lasă fără glas: cei doi bărbați și-au dat jos tricourile. Marine mimează că-și face vânt cu

mâna, e aproape să se încingă. Aș vrea să spun că eu deloc, că umerii lași nu m-au atras niciodată, că priveliștea asta nu-mi stârnește nicidecum dorința de a mă duce să mă strecur în brațele musculoase-dar-nu-prea ale lui Raphaël. Aș vrea. Dar adevărul e că bărbatul ăsta are asupra mea același efect ca zece calendare Dieux du Stade<sup>[16]</sup>, două spectacole ale trupei Chippendales și patru filme cu Brad Pitt la un loc. Din fericire, am învățat să mă păzesc de dorințele mele. Ultima m-a dus în pat cu fostul meu iubit.

— Crezi că, dacă dăm căldura mai tare, se dezbracă și de pantaloni? îmi șoptește Marine, extatică.

Zâmbesc și încerc să mă concentrez, de bine, de rău, pe împăturirea hainelor. Un tricou, o pereche de pantaloni, are o privire de-ar putea să aprindă un grătar, niște blugi, un tricou, e amuzant, șosete, șosete, e sensibil, un pulover, un hanorac, e bine făcut, bermude, o cămașă, știe să vorbească... Chiar dacă nu-mi stă mintea la asta și nici nu vreau să cad sub șarmul nepotului unei paciente, dacă băiatul nu-și dezvăluie cât mai repede vreun defect, hotărârea mea riscă să intre în grevă.

Două ore mai târziu, trunchiurile sunt acoperite și fiecare lucru e la locul lui. Și Greg. Se uită la aspectul final al noii sale locuințe ca un copil care își descoperă cadourile sub brad. Știe că sunt ale lui, dar încă trebuie să și le însușească.

— Mai fac un tur și vă duc înapoi, spune el îndreptându-se spre fundul apartamentului.

— Te așteptăm jos, îi strig, preferând să-l las singur ca să profite de acest moment.

Las ușa deschisă în urma mea ca să vină și ceilalți doi și pornesc pe scări. Am coborât două etaje când îmi dau seama că Raphaël e în spatele meu. Vreau să spun *numai* Raphaël e în spatele meu.

— Unde-i Marine?

— A rămas sus, am văzut-o închizând ușa în urma noastră, răspunde el ridicând o sprânceană cu un aer de cunoscător.

Râd în gând. E clar că n-a renunțat la ideea ei de a mă împinge în brațele lui Raphaël. Măcar să fi fost lift, nu zic nu, dar scările nu sunt tocmai un loc care să mă facă să fantasmez. Urc înapoi fără să fac zgomot, hotărâtă să-i surprind planificându-mi nunta. Raphaël mă urmează, vizibil amuzat. Deschizând ușa, îmi spun că poate pe a lor o pun la cale.

Prea târziu.

În mijlocul livingului, la un metru de dulapul cel greu, Marine și Greg se dedau unei vizite aprofundate a gurilor lor.

## CAPITOLUL 53

Nu trecuse cu mult de zece dimineața când Marine mi-a bătut la ușă.

— Am nevoie să-mi abat gândurile, mi-a mărturisit ea. Ești liberă azi?

Plănuisem să profit de sâmbăta însorită ca să mă plimb prin San Sebastian. Mergeam des acolo cu părinții și sora mea. Discuția cu ea m-a dat peste cap, nu încetez să mă gândesc la asta, adorm greu, nu mă pot concentra, ba chiar de câteva ori m-am pomenit plângând, fără motiv. Să mă cufund într-un loc plin de amintiri mi se părea o idee bună ca să fac bilanțul situației. Dar, abandonând-o pe Marine și nutrișoara ei palidă, m-aș fi făcut vinovată de neajutorarea unei persoane aflate în pericol.

Ne-am gândit ce-am putea să facem. Ceva reconfortant și care nu cere nici un efort. Ne-am pus repede de acord.

Mergând spre mașină cu gențile sub braț, ne-am întâlnit cu Louise, așezată pe banca ei. Gașca bunicuțelor formată numai din ea. Ne-a întrebat unde ne ducem, i-am spus și i s-au luminat ochii. N-am avut inimă să o lăsăm.

Așa am ajuns eu, Marine și Louise, în costum și bonetă de baie, bălăcindu-ne în laguna centrului de talasoterapie de la Anglet: un imens bazin cu apă de mare caldă, plină de bule, jeturi și curenți.

— O să fie secretul nostru! a spus Louise pe drum.

— Ar fi bine, altfel o să creadă toți că facem favoritisme, a răspuns Marine.

— I-am spus lui Anne-Marie că merg la fiică-mea, că-mi pare rău că n-am anunțat-o dinainte, că uitasem cu totul. M-a crezut! a declarat ea cu un zâmbet malițios.

— Oh, ce delincventă! am zis făcându-i cu ochiul în oglinda retrovizoare.

A părut flatată.

În jacuzzi, bulele calde îmi urcă de-a lungul picioarelor și-mi aleargă pe spinare. Mușchii mi se decontractă unul câte unul. Câteva minute îmi sunt de ajuns corpului meu ca să se destindă cu totul. Las să-mi scape un icnet de plăcere, apoi întredeschid un ochi: cele două acolite ale mele sunt în aceeași stare.

— Vreau să trăiesc într-un jacuzzi, spune Louise, cu ochii pe jumătate închiși.

— Și eu! Un jacuzzi mare pe care l-aș împărți cu Gr... răspunde Marine înainte să-și dea seama că, poate, se destinde prea tare.

— Și Louise o să-l împartă pe-al ei cu Gustave! adaug eu râzând, iar o jerbă de apă sărată mă împroașcă în ochiul drept.

Încep amândouă să râdă. Apoi Louise ne mărturisește:

— Știți, prima oară când l-am văzut pe Gustave, mi s-a părut insuportabil. Tocmai pierdusem patruzeci de ani de amintiri și mă trezeam într-o casă de bătrâni, înconjurată de necunoscuți dintre care unul debita jocuri de cuvinte și glume cât era ziua de lungă... Nu-mi place să jignesc oamenii, așa că nu spuneam nimic, dar asta gândeam. Într-o dimineață, probabil că eram acolo de o lună, nu l-am văzut la micul dejun. Nici la prânz. N-a ieșit din apartamentul lui timp de opt zile. Gripă...

— Țin minte! a spus Marine. Aproape că era prea multă liniște...

— Ei bine, închipuiți-vă că-mi lipsea, continuă Louise. Atențiile lui, prezența lui, chiar și glumele lui! Când apreciezi micile defecte ale cuiva e semn bun, nu?

— Dar chiar sunteți împreună? o întreb. Doar nu credeți că scăpați așa ușor! Vreau detalii picante!

— O, da! Detalii picante! întărește Marine.

Louise surâde. Sub costumul de femeie bătrână e o fetișcană cu ochii scăpărători.

— Am început să primesc scrisori anonime la începutul anului. Cineva mi le strecura pe sub ușa apartamentului și dispărea. Prima oară m-am întrebat cine putea să-mi scrie asemenea lucruri drăguțe, chiar dacă n-aveam nici o îndoială, datorită inimii desenate deasupra *i*-ului din prenumele meu. Puțini adulți fac asta... A doua oară am auzit cadrul îndepărtându-se în grabă.

Râdem toate imaginându-ni-l pe Gustave cum își ia cadrul la spinare în speranța de a nu fi prins. Ca un copil care sună la ușă și fuge.

— Ce era în scrisori?

— Declarații de dragoste. Îmi spune ce simte, ce-i place la mine, îmi face curte prin corespondență. E simplu, uneori stângaci, dar tocmai cuvintele astea nepretențioase îmi merg direct la inimă, fără ocolișuri.

— Adică vreți să ne faceți să credem că doar vă trimiteți scrisori! La omagiul pentru Miss Bunica se vedea bine că nu sunteți la prima încercare...

— Aveți dreptate, ne-am antrenat mult, răspunde Louise privind în gol. Încetul cu încetul, l-am privit altfel pe Gustave. Mi se părea înduioșător, curajos, generos. Trebuie neapărat să fii așa ca să încerci mereu să-i faci să râdă pe ceilalți! Îmi plăcea mult să primesc scrisorile alea drăguțe, dar mi-am zis că ar fi și mai bine să primesc toate atențiile prin viu grai. Așa că, într-o seară, m-am dus la el. Era după un episod deosebit de emoționant din *O viață mai frumoasă*...

Îmi dau seama că eu și Marine suntem suspendate de buzele ei de parcă ar trage numerele la loto. Louise își aranjează boneta ca să prelungească suspansul.

— Pur și simplu i-am spus că știu că e el! spune ea chicotind.

— Și? întrebăm noi în cor.

— S-a prefăcut că nu pricepe despre ce vorbesc. „Cum adică știți că sunt eu?”, a întrebat, cu un aer inocent de cățel care tocmai a sfâșiat o pereche de papuci. Atunci am dat deoparte cadrul, l-am sărutat pe gură și m-am întors în apartamentul meu. Se înțelege că, a doua zi, scrisoarea era semnată...

— Așa deci! spun eu prefăcându-mă șocată. Sunteți o mică dezmățată!

Pufnește, apoi continuă:

— Păi, da, micuț, la vârsta noastră nu mai avem timp de preliminarii!

Începem iar să râdem toate trei, apoi Marine o iscodește:

— Dar aveți o relație serioasă?

— O, știți, la optzeci de ani nu suntem serioși! Ne bucurăm să ne revedem în fiecare dimineață, ne place să discutăm și mă face să râd, e incredibil! Uneori ne dăm întâlniri secrete, am impresia că am douăzeci de ani și trăiesc o iubire interzisă... Nu ne gândim la viitor, oricum planurile au rămas în urma noastră, dar relația asta ne face bine.

— Îl iubiți? insistă ea.

Ezită câteva secunde.

— Nu știu dacă se poate vorbi de iubire... Dar mă simt mai fericită cu el decât fără el, asta e sigur!

Rămânem toate trei pe gânduri câteva minute, apoi luăm hotărârea dureroasă de a părăsi bulele pentru jeturile de masaj. Viața e făcută din alegeri corneliene.

Jetul despică apa caldă pentru a se lovi de spatele meu, exact între omoplați, cu o putere blândă care mă destinde de tot. Mă întreb de



ce n-am avut mai devreme ideea de a veni aici. Nici sub anestezie generală n-aș fi atât de relaxată. Ca și cum toate angoasele, toate durerile ar fi luate de curenții de apă caldă. Marine geme de plăcere în timp ce apa îi masează mușchii lombari, iar Louise, care a ales un debit mai mic la nivelul pulpelor, are neîncetat pe față un surâs extaziat. Aș putea să stau ore în șir așa. Aș putea, dacă Marine n-ar hotărî să-și bage nasul în viața mea.

— Ei, și tu? Nu ești prea tristă că a plecat frumosul Raphaël?

— Deloc. Nu văd de ce-aș fi tristă.

Louise întredeschide un ochi și îl îndreaptă spre mine.

— Ce se-ntâmplă cu tânărul Raphaël, Julia?

— Nimic. Marine vede numai inimioare peste tot de când gângurește cu Greg.

— Marine și Greg? exclamă bătrâna deschizând al doilea ochi. N-aș fi crezut în veci...

În mod clar, nu eram singurele care se îndoiau de orientarea sexuală a animatorului. Turnura pe care o ia conversația îmi convine, mă bucur că le-am deviat atenția. Ca să-mi asigur definitiv liniștea, mai adaug:

— Dar să-i fi văzut aseară: sărutul lor era aproape la fel de înflăcărat ca al dumneavoastră cu Gustave!

Ridică amândouă din umeri, prefăcându-se jenate.

Au trecut aproape patru ore când ne întoarcem la Tamarisca, complet regenerate, cu burta plină, pregătite de siestă. O las pe Louise la poartă ca să nu trezim suspiciuni. Eu și Marine mergem să dăm o raită prin Biarritz și ne întoarcem mai târziu. O ajut să coboare din mașină și mă așez din nou, în timp ce ea pornește pe alee. A parcurs câțiva metri când face cale întoarsă și se apleacă spre geamul meu.

— Mulțumesc pentru momentul ăsta minunat, fetelor. Eram cu două prietene, vârstele nu contau. Nu vă închipuiți cât de plăcut e să nu fii bătrână timp de câteva ore.

A început iar să se îndepărteze când murmur la rândul meu:

— Și mie mi-a făcut bine.

## CAPITOLUL 54

Mi-a luat ceva timp să mestec și să diger cuvintele soră-mii. Mi-a vârât mâna în inimă, a căutat tocmai sentimentul pe care alesesem să-l anesteziez și l-a readus cu putere la viață. De atunci, debordez de vinovăție.

Nu regret că am renunțat la tot. Îmi asum decizia de a le ascunde apropiatilor prezența mea aici și nu sunt gata să le dezvălui adevărul. Nu încă. Dar, chiar dacă încerc să-mi găsesc motive, mi-e greu să mă iert pentru că am fost atât de egoistă. Nu m-am gândit decât la mărunta mea persoană, la modul de a ieși din prăpastie fără să las acolo prea mult din mine. Am pândit fiecare manifestare a durerii mele, dar n-am ascultat-o pe a altora. Ar fi trebuit să-i sun în fiecare zi, chiar fără să spun nimic. Ar trebui să mă duc să-i văd. Până și la sărbătorile de iarnă am preferat să stau la masă cu niște necunoscuți decât cu familia mea. Mă gândeam des la ei. Îmi imaginam suferința lor, o țineam la distanță. Trimiteam multe SMS-uri, uneori sunam. Întotdeauna cu speranța că voi da peste mesageria vocală. Am aplicat ceea ce învățasem în timpul studiilor: nu-i poți ajuta pe ceilalți dacă tu te simți rău. Dar am pus în același sac responsabilitatea de a ajuta și prezența. Apoi l-am legat strâns și l-am așezat pe raftul cu lucruri de rezolvat mai târziu.

Acum câteva zile, am sunat-o pe mama. Nu speram să intre mesageria.

- Alo?
- Eu sunt, mama...
- Scumpo! Ce faci?
- Voiam să te întreb... Pot veni la tine în weekend?
- ...
- Mai ești acolo, mama?

— Îți pregătesc patul, scumpo. Tot ciocolată bei la micul dejun?

A insistat să vină să mă ia de la aeroport. Eu am insistat să mă aștepte în parcare. Nu prea mă încânta perspectiva de a face traseul Biarritz-Paris-Paris-Biarritz numai ca să-mi acopăr minciunile.

A găsit un compromis între cerința mea și nerăbdarea ei: s-a postat în fața intrării. Am căutat orarul zborurilor și m-am strecurat printre pasagerii care veneau de la Paris. Numai să fie la fel de ușor la întoarcere.

O văd înaintea ei ca ea să mă repereze. Se uită la ceas, cu părul scurt răvășit de vânt. Mama. Iuțesc pasul, parcă pentru a recupera cele câteva secunde pierdute. Deodată, să mă protejez devine cea mai puțin importantă dorință a mea. Timp de două zile, ea va fi mama mea, eu voi fi fiica ei, vom fi o familie. Diferită, amputată, dar o familie.

Mă vede. Îmi zâmbeste. Acum s-a liniștit, nu credea. Se deschid ușile. Și brațele ei. Mă refugiez între ele. Sunt mică-mică. Mama.

Rămânem mult timp așa. Paranteză de desfătare înainte să plecăm.

Vorbește tot drumul. Scurgerea de apă pe care a trebuit s-o repare, prietena ei Anna care și-a cumpărat o mașină nouă, și cum e la clinică, tot nu ți-ai găsit apartament, te împaci bine cu Marion? Răspund având grijă să nu fac greșeli. I-aș putea spune tot, dar nu sunt pregătită. Minciuna asta e ultima mea porțiță de scăpare.

Parchează în fața casei. E momentul de care mă tem cel mai tare. Ca și cum ar simți asta, întrerupe șirul banalităților ca să mă întrebe dacă mă simt bine.

— O să fie bine, mulțumesc. Doar că a trecut mult timp...

— Știu. Ultima oară ai fost să-ți iei rămas-bun de la el. Am mutat mobilele, o să vezi, așa intră mai multă lumină.

— I-ai spus lui Carole că vin?

— A, sigur! Ar fi vrut să te vadă, dar nu-i aici în weekend. Un colocviu la Madrid, cred.

— Păcat. Data viitoare. Du-te, mama, vin și eu.

Rămân câteva minute în mașină. Mă pregătesc. Gardul viu nu e tuns, niciodată nu l-am văzut atât de înalt. La capătul străzii zăresc poarta din metal alb pe care am deschis-o de atâtea ori. A lui buni. Cobor din mașină și trag adânc aer în piept. Bun venit acasă.

E adevărat că intră mai multă lumină. O canapea nouă și o măsuță nouă și-au făcut loc lângă vechiul fotoliu verde al tatei. Și mirosul s-a schimbat. Imperceptibil. L-aș recunoaște și legată la ochi – mirosul de acasă. Un amestec de pietre vechi și de lemn, de rufe spălate, de bucătărie și de tutun caramelizat, un miros care, instantaneu, mi se răspândește prin vene și-mi dezactivează alarmele. Sunt în siguranță. Nu mi se poate întâmpla nimic.

În fiecare seară de vineri, tata fuma pipă. Urca în camera lui, deschidea fereastra care dă spre curtea acoperită de iarbă și plină de pruni în care am petrecut multe ore, umplea pipa cu tutun și o savura lăsându-și gândurile să rătăcească. Îmi plăcea mirosul acestui fum puțin dulceag care până la urmă a impregnat pereții, cu toate precauțiile lui. Îmi plăcea chipul lui când cobora înapoi, după ce lăsase să se împrăștie cu fumul grijile profesionale. Astăzi simt pietrele vechi, simt lemnul, simt rufe și bucătăria. Dar tutunul caramelizat aproape s-a evaporat.

— Vino, ți-am pregătit patul, spune mama trăgându-mă în sus pe scară.

Fosta mea cameră s-a transformat în cameră de oaspeți. Las geanta pe covor și arunc o privire pe fereastră. Locul nu s-a schimbat.

— Mă bucur că ești aici, scumpo.

— Și eu, mama. Îmi pare rău că n-am venit mai devreme.

— Șt, șt, face ea dând din cap. Știu că ai mult de lucru și probabil că timpul trece repede cu Marion. E amuzantă fata asta, mi-a plăcut întotdeauna.

Aș vrea să-i spun. Că n-are nici o legătură cu munca. Că n-am venit mai repede pentru că fie și numai gândul ăsta mă sfâșie lăuntric. Că e un supliciu să vin acasă știind că lipsesc două persoane pe care le iubesc. Că mă distruge să o văd singură, când acum un an încă îi avea pe soțul și pe mama ei. Că nu suport să mi-o imaginez plângând. Așa că să o văd... Aș vrea să-i spun toate astea, să vorbim, de-adevăratelea, să ne așezăm la o masă și să ne descărcăm inimile. Dar dorința ei este să-mi vorbească despre scurgere, despre lumina din casă și despre prietena ei Anna. Sau despre tata și buni, dar ca și cum ar vorbi despre scurgere, lumina din casă ori prietena ei Anna. Îi datorez asta.

Prima seară se petrece de parcă n-ar exista o ruptură. Gătim împreună, mâncăm schimbând noutăți despre cunoscuți, ne lăfăim pe canapeaua nouă ca să ne uităm la un DVD. Când o sărut de noapte bună, liniștită că unele lucruri au rămas la fel, stinge televizorul și-mi spune:

— Mâine dimineață mă duc la tata și la buni. Merg în fiecare duminică. Vrei să vii?

Dau din cap că nu. Nu sunt pregătită.

— Nu, mama. Îmi pare rău, nu pot...

— Înțeleg, scumpo. Nu te grăbi... Când o să fii pregătită.

Mă îndrept spre scară simțindu-i privirea asupra mea.

Strâng din dinți. Tare. Aștept să ajung în cameră ca să plâng. Se spune că mamele suferă mai mult pentru copiii lor decât pentru ele însele, n-am venit aici ca să-i pasez sacii mei cu tristețe.

— Julia?

Mă întorc. Strâng din dinți.

— Știi, scumpo, mă gândesc mult la asta. Pentru tata, nu putem găsi nici o consolare. Era tânăr, sănătos, e nedrept și de neînțeles. Dar pentru bunica... e trist, dar cred că-i e mai bine acolo unde e. Știi, era obosită... Hai, du-te la culcare, ai nevoie de odihnă! Măine amintește-mi să-ți spun ce-a pățit doamna Poulain, o știi, vecina de la numărul 17, sigur o să râzi. Noapte bună, scumpo!

Strâng din dinți. Strâng din dinți. Strâng din dinți.

## CAPITOLUL 55

Nu mai este nici un nume pe cutia poștală. Nu mai este casa ei. E casa nimănui.

Pun mâna pe metalul alb și împing poarta. Aștept scârțâitul înainte ca el să răsunе de fapt. O țin ca să nu se trântescă. La fel ca înainte.

Prima dată văd cireșul. Ca înainte. Îmi imaginez fructele pline de dulceață care recent i-au aplecat crengile, odinioară promisiune de șiroaie roșii pe bărbii, de prăjituri proaspăt scoase din cuptor și de stratageme pentru a alunga mierlele pofticioase. Anul ăsta roșul a curs din pliscurile lor.

Bumbișorii dansează în vânt. Închid ochii ca să-mi amintesc. Culesul floricelelor albe. Tăiatul cu unghiile, chiar de sub petale. Străpungerea centrelor galbene cu firul până se umple de bumbișori. Uite, buni, o coroniță pentru tine!

Este și trifoii, pe care îl cercetam ore în șir, cu speranța de a găsi unul a cărui frunză în plus să-mi asigure fericirea și norocul. Poate că, dacă l-aș fi găsit, ea ar fi tot aici. Aș zgâria cu degetul pe geam, era codul nostru, aș deschide ușa, ea ar veni spre mine cu zâmbetul ei care ștergea tot ce era urât și mi-ar spune cu vocea ei firavă care nu se ridica niciodată: „Intră, draga mea, mă bucur să te văd”. Am face ceva, nu contează ce, un scrabble, o prăjitură, o îmbrățișare, o gustare, o lectură de poezii, o discuție. Orice pretext pentru a petrece timp împreună. I-aș surprinde privirea îndreptată asupra mea, plină de acea dragoste amestecată cu îngrijorare pe care o rezervăm celor cu adevărat importanți pentru noi. Ascunse în spatele unei sărutări apăsate, ar fi un zâmbet care durează sau un compliment banal, lucruri pe care nu le spunem, fiindcă există numai două cuvinte



pentru a le exprima și fiindcă aceste cuvinte nu le rostim așa, fără nici o ocazie.

Leagănul n-a fost acoperit. Pânza s-a înălbit, e pătată, iar metalul a ruginit. Ușa garajului e murdară. Sunt pete de noroi uscat pe dalele de beton. Pe aici a trecut iarna. Arbuștii au capul plecat, iarba a crescut, arțarul face umbră stânjeneilor, care fac mutre. Buni nu mai este aici. Nici amintirile mele.

Fac drumul invers, pentru ultima oară. Mașinal, spun adio acestui loc unde am mers de-a bușilea, am gândurit, m-am împleticit, am râs, am plâns, am dormit, m-am jucat, am iubit. Am crescut.

Pun mâna pe metalul alb și trag poarta. Aud scârțâitul înainte să răsunе de fapt. O țin ca să nu se trântescă. La fel ca înainte. Având, în plus, certitudinea că nu trebuie să aștepți ocaziile pentru a spune cele două cuvinte oamenilor importanți pentru tine.

## CAPITOLUL 56

Am insistat să mă lase în parcare aeroportului. Ea a insistat să mă însoțească înăuntru. Am găsit un compromis între nevoia ei de a-și păstra fiica încă puțin și necesitatea mea de a-mi ascunde minciuna; ne-am luat rămas-bun în fața intrării. Nu plecam departe și totuși, când m-a strâns în brațe și am simțit plânsul pe care încerca să-l stăpânească, mi-a fost greu de parcă aș fi plecat la celălalt capăt al lumii, pentru totdeauna.

Mă întorc în apartamentul meu cu geanta plină de prăjituri și inima doldora de emoții contradictorii.

A fost bine în weekendul ăsta. Era plăcut, moale, ca un morman de perne pe care te prăbușești fără teamă că te-ai putea lovi. Era, totodată, plin de reținere și de lucruri nespuse. Și mai ales era plin de acea iubire necondiționată care-i leagă pe o mamă și pe copilul ei de cum li se întâlnesc ochii. La noi, iubirea asta nu se afișează. Prima oară când i-am spus mamei „Te iubesc” a fost la telefon, după ce a murit Miss Bunica. După ce am închis, a sunat-o pe Marion să-i spună să stea cu ochii pe mine, fiindcă probabil am gânduri de sinucidere. La noi, iubirea se ascunde în detalii mărunte. Într-o pătură pe care o pui peste cel care doarme, într-un film pe care vrei să-l vezi, dar aștepti să vă uitați împreună, într-un zâmbet atunci când ești cât pe ce să izbucnești în plâns, în ultima bucată din tortul cu ciocolată pe care i-o lași celuiilalt, în capul pus pe umărul lui, în râsul la o glumă nu prea amuzantă, în hârtia de ambalat cadouri pe care o păstrezi fiindcă pe ea scrie „Pentru micuța mea dragă”.

Sper că o să mă ierte.

Marine nu e acasă. M-a anunțat prin SMS: „Îmi petrec noaptea la Greg, dacă ai nevoie anunță-mă și vin”. Compania ei cred că ar fi

tras o chelfăneală acestei tristeți de duminică seara mai intense decât celelalte, dar m-aș simți vinovată să-i deranjez în timp ce fac animalul cu două spinări. Îmi fac o ciocolată caldă, îmi desfac geanta, îmi aranjez lucrurile, îmi pun pijamaua și pornesc calculatorul. A trecut ceva vreme de când nu mi-am mai citit e-mailurile.

Numele lui apare printre ofertele speciale ale unor magazine de care n-am auzit niciodată, newslettere și mesaje trimise de persoane generoase aflate la sfârșitul vieții care vor să-mi ofere milioane fără nici o condiție, în afară de cea de a le trimite coordonatele mele bancare.

*De la: Raphaël Marin-Goncalves*

*Subiect: Vești*

Bine că nu mă vede nimeni, n-ar fi imposibil să arborez cel mai tâmp aer din lume în momentul când deschid mailul.

*Salut, Julia.*

*Sper că ești bine.*

*Sper că n-o să te deranjeze mailul meu, ți-am găsit adresa pe site-ul Tamariscei. M-am întors la Londra și viața și-a reluat cursul neînfrânat, dar mă gândesc mult la bunica. O sun des, îmi spune că totul e bine, dar mi-ar spune același lucru și dacă n-ar fi așa, deci nu-s prea liniștit.*

*Ai fi de acord să-ți cer vești din când în când? Te cunosc puțin, dar am impresia că pot avea încredere în tine.*

*Sper să-mi răspunzi. Îndată ce pot, o să vin acolo câteva zile.*

*Cu prietenie,*

*Ralph*

Mailul a fost trimis acum trei zile. S-o fi gândind că nu mi-a plăcut. Dau clic pe „Răspuns”.

*Bună seara, Raphaël.*

*Sunt bine, mulțumesc, sper că și tu.*

*Ai făcut bine că mi-ai scris, o să-ți dau cu plăcere vești despre bunica ta. Săptămâna trecută am avut ocazia să stau cu ea și ușor-ușor se integrează. Trebuie să știi că a hotărât chiar să rămână aici. Nu vreau să spun că e în culmea bucuriei, dar deja și-a creat legături cu mai mulți rezidenți și participă cu plăcere la activități. Ba chiar a recunoscut că nu se aștepta la asta.*

*Bineînțeles, spune și că-i lipsește casa ei și îi este greu să se obișnuiască cu pierderea autonomiei, dar e absolut normal, iar faptul că vede părțile pozitive e foarte încurajator.*

*E o idee bună să vii la ea curând, o să se bucure să te vadă, sunt sigură.*

*Nu ezita să-mi ceri vești oricând vrei, poți să mă și suni dacă e mai practic pentru tine: 0656874485.*

*Seară frumoasă!*

*Julia.*

Trimite.

Închide calculatorul.

Nu mai zâmbi prosteste.

Întreabă-te câte zile înseamnă „îndată ce pot”.

## IULIE

„Viața nu înseamnă să aștepți trecerea furtunii.  
Înseamnă să înveți să dansezi în ploaie.”

SENECA

## CAPITOLUL 57

Microbuzul oprește în parcare în timp ce Anne-Marie le dă ultimele indicații rezidenților adunați pe terasa de la intrare:

— Anul trecut a mers foarte bine, de aceea reluăm experiența. Nu sunt aceiași tineri, dar sunt aici pentru același lucru: să iasă din cartierele lor și să vadă oceanul, adesea pentru prima oară. Fiți îngăduitori, unii pot fi puțin grosolani, dar nu au o viață ușoară, iar profesorii sunt aici ca să-i supravegheze. Mulțumesc că ați acceptat să participați la acest schimb și vă urez să profitați de el!

Tinerii coboară din microbuz și se îndreaptă spre noi în timp ce noi înaintăm spre ei. Parcă am fi în *West Side Story*.

Un brunet înalt în trening alb face o reverență:

— Ziua bună, dragi domnișori și domnițe, cum vă simțiți în această zi mult călduroasă?

Colegii lui se strică de râs.

— Ce faci, Moundir? De ce vorbești ca un măscărici?

— Păi, cum? se apără el. Așa se vorbea în secolul al paispelea! Mă adaptez, monseniore!

Tot grupul începe să vorbească deodată. O profesoară intervine și le cere să se potolească. După mai multe insistențe, se face liniște. Când Anne-Marie vrea să facă prezentările, o voce firavă și tremurândă se aude dinspre grupul rezidenților.

— Frate, credeai că suntem, gen, ramoliți?

În fața mea, ochii se cascadează. Mă bucur că Greg filmează sosirea, o să-mi tot derulez clipul în zilele mai proaste.

Toți rezidenții se întorc spre Roșă. Ea ridică din umeri.

— Ce? M-am uitat cu nepotu-meu la toate spectacolele lui Jamel Debbouze<sup>[17]</sup>...

Tinerii pufnesc în râs. Rezidenții îi imită. Ziua se anunță memorabilă.

Prezentările se fac în salonul comun. Încep rezidenții. Prenume, vârstă, ce așteaptă de la această zi. Apoi e rândul tinerilor. Prenume, vârstă, ce așteaptă de la această zi. Primii așteaptă, în majoritate, un dialog, o comunicare, o împărtășire. Cei din urmă așteaptă să vadă oceanul. Pe primii trebuie să-i oprești ca să nu-și povestească toată viața. Pe ceilalți trebuie să-i împingă să spună câte ceva despre a lor, între două răsete stânjenite.

Anne-Marie explică derularea următoarelor ore: plecarea cu microbuzul imediat ce toată lumea e gata, sosirea la plajă, scăldat și jocuri, picnic, scăldat și jocuri, întoarcerea la Tamarisca la ora șaisprezece.

— Are cineva întrebări?

Nimeni nu are întrebări.

Linda, profesoara, ia cuvântul la rândul ei ca să reamintească regulile. Rămânem grupați. Niciodată fără un profesor. Intrăm în apă treptat. Nu ne ducem acolo unde nu mai ajungem cu piciorul la fund. Avem grijă să nu dăm peste oameni când alergăm. Evităm să țipăm prea tare. Nu băgăm nisip în gura colegilor. Evităm să cufundăm capul celorlalți sub apă pentru mai mult de zece minute, când se învinețesc înseamnă că nu se simt prea bine. Profităm, ne distrăm și ne întoarcem diseară cu multe amintiri.

— Aveți întrebări?

— Da! spune Marie, o tânără, ridicând mâna. Putem totuși să țipăm dacă vedem un rechin?

Plaja Mare e ticsită. Turiștii au început să vină o dată cu luna iulie, iar soarele este prezent la întâlnire. Găsim o bucată de nisip, înfigem

umbrelele și așezăm lăzile frigorifice. Nu mai rămâne decât să întindem prosoapele.

— Am putea să ne aranjăm în cerc, propune Louise. Asta ne-ar permite să discutăm mai ușor cu toții.

Rezidenții aprobă din cap: e o idee bună. Tinerii se uită unul la altul de parcă le-am fi propus să înghită arsenic. Drept unic răspuns, își aruncă gențile pe jos, se dezbracă și își presează profesorii:

— Hai, șefu', ne ducem la scăldat!

— Așteptăm până e gata toată lumea, răspunde Younes, un profesor.

— Ce mă seacă, o să dureze câteva ore! bombăne un adolescent.

Nu durează câteva ore, ci vreo zece minute. Dezamăgirea față de atitudinea tinerilor li se citește rezidenților pe față. Îi bănuiesc că lungesc dinadins pregătirile. Cu încetinitorul, își scot hainele, le împăturesc, le aranjează, își potrivesc costumul de baie, se dau cu cremă solară, își acoperă capul și se asigură că n-au uitat nimic. Lucienne bodogănește:

— Cei de anul trecut erau mai politicoși. Dacă știam, rămâneam la răcoare.

Când termină, tinerii aplaudă și o zbughesc spre zona de scăldat supravegheat, fără să țină seama, evident, că prosoapele oamenilor nu-s făcute să servească drept covor.

Țipetele izbucnesc de cum ajung la apă.

— Pe mă-sa! E rece ca gheața!

— Ei, termină, nu fi copil!

— O să murim ca tipu' din *Titanic*!

— Udați-vă pe gât înainte să intrați în apă!

— Tu ești *Titanicul*!

— E așa de rece că-mi intră melcul în cochilie!

— Da' n-o să mă pot scălda în veci! Plaja asta e pentru urșii polari!



Au intrat în apă până la genunchi și se plâng la fel de mult cât râd. Moundir, mai curajos decât ceilalți, înaintează în vârful picioarelor, ca și cum asta ar amâna momentul critic. Când apa îi ajunge la trunchi, se întoarce spre colegii lui, mândru de parcă ar fi traversat Atlanticul înot:

— Cine-i cel mai tare, fraierilor?

Fraierii se feresc să-i spună celui mai tare că un val mare vine din spatele lui. Acesta îl izbește, îi dispare zâmbetul, apoi el cu totul, prins în tăvălugul de spumă din care ies când un braț, când un picior, când o tufă de păr. Ceilalți se amuză, la fel și rezidenții, iar Moundir iese din vârtoare aranjându-și slipul și părul sub aclamațiile celor două grupuri.

Louise se apropie de Sonia, una dintre fete.

— Secretul e să-ți spui că e caldă. Dacă gândești asta cu tărie, o să ai impresia că chiar e așa.

Sonia încearcă, în timp ce Pierre se duce spre Rayane.

— Prima dată când am făcut baie aici am crezut că o să-mi pierd toate membrele. Dar odată ce intri în ea chiar e bună. Merită să insiști.

Încetul cu încetul, cele două generații se amestecă. Cei vechi îi ajută pe cei noi, adolescenții le transmit bătrânilor prospețimea lor. Pesemne că-s mult prea sensibilă în acest moment, pentru că acest spectacol mă emoționează. Transmiterea. Tinerii de ieri și bătrânii de mâine. Trecutul și viitorul în prezent. Suntem cu toții în apă până la mijloc când răsună un urlet.

Un rechin?

Un cadavru?

Un tsunami?

Nu.

Doar Isabelle care i-a surprins pe Greg și Marine ținându-se de mână pe sub apă.

## CAPITOLUL 58

Azi-dimineată am mers la plajă cu două microbuze. Microbuzul tinerilor și microbuzul rezidenților.

După-amiază venim de la plajă cu două microbuze. Microbuzul tinerilor și al rezidenților împreună și microbuzul rezidenților și al tinerilor împreună.

Lucienne se apropie de mine:

— Mi-am schimbat părerea. De fapt, îi prefer pe ăștia celor de anul trecut.

Azi, în jurul umbrelor alb-albastre, al lăzilor frigorifice și al prosoapelor de plajă întinse în cerc, aveam toți aceeași vârstă.

La început existau neîncrederea, carapacele, aroganța, certitudinile. Necunoscutul. Și apoi, cu minutele și orele ce treceau, s-a creat relația, peste generații.

Am fugit să scăpăm din valuri, am sărit în ele, de fiecare dată foarte agili, am lăsat nisipul ud să ne cuprindă picioarele, am construit un castel care părea bombardat, am mâncat clătite, am vorbit în verlan<sup>[18]</sup> și franceză veche, am comparat euro și francii vechi, ne-am întrebat dacă de partea cealaltă a Atlanticului cineva tocmai face același lucru, am adunat scoici, am admirat balul pescărușilor deasupra capetelor noastre.

Luăm o gustare în salonul comun, adunați cu toții în jurul unei mese. Peste o oră tinerii vor pleca.

— Știți, spune Rosa, eu sunt de puțin timp aici. Era să nu vin azi, credeam că n-o să-mi permită șoldul. Dar m-am gândit că trebuie s-o fac, măcar pentru a le oferi ceva unor tineri defavorizați. Aveam dreptate într-o privință: nu-i ușor să sari în valuri cu un șold de plastic, noroc că era Greg acolo să mă susțină. În schimb, în rest am fost înfumurată... Nu eu v-am oferit ceva, ci invers.

— Vorbiți serios? întreabă Sonia. Ce v-am oferit?

— Vorbesc foarte serios. Toată ziua v-am văzut ochii uimiți în fața valurilor, a nisipului ud, a pescărușilor... Eu știu toate astea de când m-am născut, au devenit ceva normal, nu le mai dau atenție. Ca și cum ar fi ceva venit de la sine și cert, înțelegeți?

Rayane încruntă din sprâncene.

— Pe cine certați?

— Pe cine să cert? întreabă bătrâna.

— Păi, nuș', dumneavoastră ați zis „și cert”. Așa că vă întreb pe cine certați!

Creierul prezente au nevoie de câteva secunde ca să-și dea seama de încurcătură.

— Tu ești fraier de tot! spune Brice. *Cert*, ca în „certitudine”, ai mâncat dicționarul sau ce?

Toată lumea râde. Rosa continuă:

— Prin urmare, voiam să vă mulțumesc. Datorită vouă, am devenit conștientă de șansa de a fi trăit cu toate aceste comori. Și nu-mi mai vine să mă plâng.

Mai multe mișcări din cap aprobă sentimentul bătrânei. A mea, printre altele. Astăzi am trăit totul prin filtrul primei dăți. Strigătele de bucurie și hohotele de râs pe care le-am auzit au sporit plăcerea.

— De ce vorbiți despre dumneavoastră la trecut? întreabă Sonia. Parcă ați fi moartă...

— Nu suntem morți, răspunde Pierre, dar viața noastră e în urmă.

— Aiurea! exclamă Moundir. Stră-babacu meu are o sută doi ani, iar frate-miu mai mic a murit la trei ani. Nu putem să știm cât o să dureze. Viața e aici, nu e ieri, nici mâine...

— Ia te uită! exclamă o voce din ușă. Pare veselă mica voastră petrecere... Aproape că-mi pare rău că n-am participat!

Léon ne privește de la intrare cu rictusul său obișnuit. Louise ridică din umeri.

— Ei, da... Și la bătrâni există fraieri!

Facem semne largi cu mâna către microbuzul care se îndepărtează. Înghesuiți la geamul din spate, tinerii ne fac la revedere. Înainte să urce, au spus mulțumesc, au promis să revină, știm că nu-i adevărat, dar am spus „bine”. Dorința de a ne îmbrățișa era palpabilă, dar, în loc de asta, ne-am strâns mâinile. Fără îndoială, mai mult din respect decât din reticență, de data asta.

Când vehiculul dispare din vedere, fiecare se întoarce, gata să revină la viața de zi cu zi.

— Stați un pic! Linda, profesoara, mi-a dat asta. Mi-a zis că ei se exprimă mai ușor în scris.

Despăturește o foaie albă și o ține sus, ca s-o vadă toată lumea. Cu carioca neagră, înconjurat de inimioare, e scris: „Mulțumim pentru tot! Sunteți marfă, hodorogilor!”.

E semnat cu fiecare prenume.

Nimeni nu reacționează, în afară de Greg, Marine, Rosa și mine, care izbucnim în râs.

— Ce fel de marfă? întreabă Pierre.

Marine își recapătă suflul și răspunde:

— Adică „Sunteți minunați!”.

## CAPITOLUL 59

Élisabeth nu bănuiește nimic. Pierre a anunțat-o că nu poate s-o viziteze azi, pentru că trebuie să meargă la un control medical. Îi pare rău, nu fusese atent la dată, o s-o sune negreșit ca să o felicite pentru aniversarea căsătoriei. Șaizeci de ani nu-s de ici, de colo. Orbită de dezamăgire, ea nu a căutat punctul slab.

— Poți să mă suni și de o mie de ori, n-o să răspund, a declarat.

El râdea povestindu-ne reacția ei, dar, cu câteva minute înainte de ridicarea cortinei, nu mai face pe grozavul.

Așa cum promisesem, m-am ocupat de o mare parte a pregătirilor. Ajutată de Marine și de Greg, care au pus atâta suflet încât nu e exclus să se fi proiectat puțin, am pus la cale o surpriză care s-o lase pe Élisabeth fără glas.

Bat la ușa camerei ei din centrul de recuperare. Cu o voce slabă, mă pofteste să intru.

— Bună ziua, Élisabeth, cum vă simțiți?

Îmi răspunde chipul său închis: nu e în cea mai bună formă. Așezată pe pat cu fața la televizor, zapează fără convingere de pe un post pe altul.

— Azi e aniversarea căsătoriei noastre, îmi spune ea când mă așez pe un scaun. Închipuiți-vă că soțul meu drag a preferat să se ducă să-și filmeze intestinele în loc să vină să sărbătorim împreună.

— Am auzit. N-a avut de ales, următoarea programare ar fi fost abia peste șase luni.

Mă gândesc serios să-mi mai adaug o competență în CV: expertă în minciuni.

Élisabeth scutură din cap.

— Trebuia pur și simplu să divorțez când am avut ocazia.

Mi-e greu să înțeleg.

— Poftim?

— Da, era să-l părăsesc pe Pierre acum zece ani.

— A, nu! Dacă și dumneavoastră faceți așa ceva, cum vreți să mai credem în dragoste? Sunteți cuplul ideal!

— Exact, tocmai dorința asta de perfecțiune era să ne despartă. Acum zece ani, nu mai suportam nimic la Pierre. Tot ce iubisem la el sau ce nu observasem niciodată mă irita. Felul de a merge, zgomotul pe care îl făcea cu gura mâncând, modul de a-mi cere un sărut când plecam la cumpărături, modul lui de a reduce totul la sine, zâmbetele lui... E foarte simplu: nu mai puteam să-l văd în ochi! O invidiam mult pe soră-mea, care nu se plângea niciodată de soțul ei și care-i găsea toate calitățile din lume. Până la urmă, am ajuns să cred că nu e normal așa, că nu-l mai iubesc. Nu mai vedeam decât partea negativă. Aproape că deveneam răutăcioasă, îl bruftuluiam întruna. Săracul nu pricepea, întotdeauna fusese așa... Mi-am făcut programare la un avocat de divorțuri, ca să mă informez. M-a însoțit soră-mea, chiar dacă nu era de acord cu hotărârea mea.

Sunt îngrozită de aceste mărturisiri. Mi-au spus de multe ori că nu fusese ușor, dar nu-mi imaginam în ce măsură.

— Ce v-a făcut să vă răzgândiți? o întreb.

— Adevărul. Din copilărie suntem pisălogiți cu iubirea ideală, care nu cunoaște nici o criză și rezistă la orice. Inima care bate de emoție, fluturii din stomac, fiorii, pasiunea... Avocatul întârzia. În sala de așteptare, am discutat cu soră-mea. „Ce crezi tu? mi-a zis. Crezi că am fiori de fiecare dată când se apropie Jean de mine? Chiar crezi că nu-mi vine câteodată să răcnesc la el, să-mi fac bagajul, să nu-l mai văd? Crezi că dragostea e un roman siropos?”. Mai erau două persoane în sala de așteptare: o doamnă și un domn. Am ajuns să formăm un grup de discuții! Femeia era mai tânără decât noi și se despărțea de soțul care o înșelase cu tot orașul. Bărbatul tocmai

fusesse părăsit de nevastă, era năucit. Mi l-am imaginat pe Pierre și am simțit o strângere în inimă. Nu merita asta. Și nici eu! Mi-ar fi lipsit prea mult. Iubirea era în continuare acolo, ascunsă în spatele câtorva enervări. Trăind mereu cu cineva, ajungi să-i vezi numai părțile rele. E ca atunci când cumperi o haină nouă: la început îți place la nebunie, apoi ți se pare fadă și, în cele din urmă, n-o mai suporti. E nevoie de un mare efort ca să nu te lași poluat de micile detalii negative. Te uzează, după o viață întreagă. Dar cel mai important e să nu crezi cumva că dragostea trebuie să fie perfectă. Nu e puțin lucru să-ți împarți viața de zi cu zi și gândurile cu un om. Și apoi, dacă n-ar exista coborâșurile, n-am aprecia atât de mult suișurile!

— Ei bine, nu mi-aș fi imaginat niciodată asta...

— Louise, căreia îi place să împletească, a avut o metaforă foarte frumoasă deunăzi. Dragostea e ca o împletitură: înșiri liniștit rândurile, faci motive frumoase de care ești mândru, uneori te concentrezi asupra unui ochi sărit. Dar, până la urmă, ce rămâne e un pulover cald și plăcut.

Sunt atât de absorbită de vorbele ei încât era să uit motivul prezenței mele aici.

— Hai, veniți, vă scot la o plimbare pe afară! Vremea e foarte frumoasă, trebuie să profităm.

— N-am chef. Și, oricum, nu pot să merg mult.

— Ba da! Hai, o să vă mai abată gândurile!

— Nu, chiar nu, prefer să mă uit la televizor! Sunteți drăguță că veniți la mine regulat, dar azi ați nimerit prost.

Nu prevăzusem reacția asta. Trebuie neapărat să o clintesc din loc. Sper că nu va trebui să apelez la anestezist. Mă ridic și apropii scaunul cu roțile de pat.



— Hai, sus! Mergeți la baie să vă aranjați puțin părul și ieșim. Vă previn, sunt mai încăpățânată decât dumneavoastră.

Douăzeci de minute mai târziu, ies pe ușa de la intrare împingând scaunul. Élisabeth nu scoate o vorbă. La colțul clădirii, drumul dă în parc. Ea scoate un țipăt.

În fața noastră, sunt prezenți cu toții. Pierre, în rândul întâi, cu un buchet de flori în mână. Copiii, nepoții și strănepoții lor, rezidenții și membrii personalului de la Tamarisca. În total, aproape cincizeci de persoane au venit să sărbătorească cei șaiszeci de ani de dragoste ai lor. Élisabeth se întoarce către mine, cu ochii plini de lacrimi.

— Ar fi trebuit să-mi dau seama că o să găsească un pretext ca să scape de colonoscopie.

Răcoritoare și prăjituri, pregătite la atelierul de gătit de ieri, sunt așezate pe mesele ornate. De copaci au fost prinse stegulețe. Mai mulți pacienți de la centrul de recuperare s-au alăturat petrecerii. Pierre se apropie de mine când mă servesc cu a treia porție de tiramisu.

— Mulțumesc mult, Julia, e mai mult decât perfect!

— Sincer, mi-a făcut plăcere să pregătesc toate astea, iar Marine și Greg m-au ajutat și ei. Dacă după ce plec de la Tamarisca nu-mi găsesc de lucru, pot să mă reconvertesc în organizatoare de petreceri. Dar o să trebuiască să mă țin la distanță de tiramisu...

— Ascultați-mă, vă rog, continuă el serios. Nu prea mă pricep să spun lucrurile astea, dar vreau. Nu vă închipuiți bucuria pe care ne-o faceți. Fără dumneavoastră, am fi suflat, fără îndoială, într-o lumânare uitându-ne la un serial german. Ziua asta n-o s-o uităm niciodată. La vârsta noastră, suntem puțin blazați, am cunoscut bucurii mari, căsătoria, nașterea copiilor, apoi a copiilor lor... E greu

de rivalizat. Totuși, astăzi simt emoții puternice. Citesc în ochii soției mele că este la fel și pentru ea. Uitați-vă la ea, vedeți?

O privesc pe Élisabeth. Stă în picioare, sprijinită de brațul uneia dintre fiicele ei. Un băiețel o ține de mână. Dacă împlinirea ar avea chip, ar fi cel din clipa asta al bătrânei doamne.

— Știu că e partea dumneavoastră din pact, continuă el. În privința asta, încă n-am găsit nimic despre Léon, dar mai caut. Ați fi putut foarte bine să organizați ceva mai simplu, dar ați pus inimă în ceea ce ați făcut. Probabil că v-a luat enorm de mult timp.

— Tată! Vino, facem o poză de familie! strigă fiul lui Pierre.

Bătrânul se scuză zâmbind și se apropie de grup. După câțiva pași, întoarce capul:

— Sunteți o persoană frumoasă, Julia. Meritați să trăiți o iubire ca a noastră, pentru că e singurul lucru care te face cu adevărat fericit. V-o doresc din toată inima.

Se alătură familiei lui pentru fotografia care va trona acasă la fiecare membru al ei.

Eu o să mai iau o felie de tiramisu.

## CAPITOLUL 60

*De la: Raphaël Marin-Goncalves*

*Subiect: Vești*

*Hello, Julia.*

*Nu te-am mai întrebat de mult despre bunica. Deși vorbesc în fiecare zi cu ea la telefon, vreau să aud părerea ta profesionistă.*

*Era cât pe ce să te sun, dar mi-am dat seama că trecuse de miezul nopții... Abia m-am întors de la serviciu. Acum în fiecare seară e așa. Și timpul zboară, cum spunea mare filosof Alliage<sup>[19]</sup>.*

*Contez pe tine să-mi spui dacă se obișnuiește într-adevăr cu noua ei viață. Mi-a povestit de o zi cu niște tineri, i-a plăcut la nebunie! Mi-a mai spus și că treci des să vorbești cu ea, apreciază mult asta. Și eu.*

*Sper că ești bine, că nu ți-e prea dor de Greg și că pijamaua ta și-a revenit din spaimă.*

*A, era să uit! Vin weekendul viitor, nu-i spune Rosei, e o surpriză;)*

*Cu drag,*

*Raph*

E unu noaptea când descopăr mailul. Acum le verific în fiecare seară înainte să mă culc. Marine tocmai a plecat, ne-am petrecut seara uitându-ne la mai multe episoade din *Friends* și mâncând brânză și ciocolată. A, da, și am băut vin. Un pic.

*De la: Julia Rimini*

*Subiect: Re: Vești*

*Hello, Raphaël.*

*Aici Finet, pijamaua Juliei. Mă bucur că, în sfârșit, cineva se interesează de emoțiile mele! Sunt obișnuită mai degrabă să fiu folosită la nevoie, înainte de a fi aruncată într-un coș sau spălată cu un detergent care nici măcar nu e adaptat la tipul meu de material. Acum am fost pusă cu grijă pe un raft, între o căciulă și un pardesiu, până iarna viitoare. Mă gândesc foarte serios să fac sesizare la FEPP (Frontul de Eliberare a Pijamalelor în Pericol).*

*Rosa e bine, am auzit-o pe Julia vorbind despre ea. Participă cu entuziasm la toate activitățile și se înțelege bine cu ceilalți rezidenți. Se va bucura foarte mult să te vadă, e o surpriză frumoasă!*

*Îți spun adio, sunt puține șanse să ne mai revedem vreodată. Fă-mi un favor: ai grijă de pijamalele tale. Sunt sensibile.*

*Finet.*

Bine, recunosc. Poate că am băut mai mult decât un pic.

## CAPITOLUL 61

Dacă nu e o capcană, seamănă foarte mult.

După-amiază, când Greg mi-a propus să facem diseară, el, Marine și cu mine, un picnic pe plaja Sables d'Or de la Anglet, am acceptat cu plăcere. Avea să-mi amintească de serile cu prietenii din tinerețe, în jurul chitarelor și al tobelor djembe, care se prelungeau până dimineața. După treizeci de ani, nopțile sub stele le petreci în pat, cu autocolante fosforescente lipite pe tavan. Ceea ce n-am înțeles e că Raphaël, venit pentru weekend, avea să facă parte din pachet. Decizia mea ar fi fost aceeași, dar, fără îndoială, aș fi avut mai puțin impresia că prietenii mei au pus totul la cale.

— Să aprindem un foc? propune Greg.

— E interzis! răspund eu. Pare-se că a rămas multă muniție de război sub nisip și ar putea exploda.

— Tare-ți mai place să strici cheful omului... spune el.

Marine intervine:

— Da, dar are și o grămadă de calități! E generoasă, amuzantă, inteligentă și, când se gătește, e super-drăguță!

Mă aștept să adauge: „Totul pentru suma mică de 99 de euro, este un chilipir, domnule, iar dacă o luați vă oferim garanție pe zece ani!”. Dar nu, se mulțumește să zâmbască. E mândră de ea. Din fericire, Raphaël nu pare să le fi remarcat mașinațiunea, absorbit cum e de contemplarea soarelui care se cufundă în ocean. Mă ridic, iau un sandvici din geantă și mă așez lângă el. Cuplul Thénardier<sup>[20]</sup> e în pragul infarctului.

— Ești mulțumit că ai văzut-o pe bunica ta? îl întreb.

— Da, îmi face foarte bine. Chiar dacă primele ei cuvinte au fost despre firele albe care mi-au apărut! răspunde el râzând.

— Nu se vede deloc! spune Marine. Nu-i așa, Julia?

Privirea mânioasă pe care i-o arunc o face să râdă pe înfundate. O s-o înec.

— În orice caz, continuă el de parcă n-ar fi auzit nimic, sunt ușurat să o văd așa. Eram foarte pornit pe mama, care a decis să o plaseze aici. Eram convins că o să se lase să moară. Dimpotrivă, a început să-și facă planuri. Ba chiar mi-a cerut să-i instalez un computer de când i-am explicat tot ce se poate face cu el.

Marine se așază între picioarele lui Greg. El o cuprinde cu brațele. Împreună, tuspatriu, admirăm plonjonul soarelui, nota 10 la tehnică, nota 10 la impresia artistică. Raphaël se apleacă la urechea mea:

— Ce mai face Finet?

La naiba! Speram că, în cel mai bun caz, mailul ăla jenant s-o fi pierdut pe drum, iar în cel mai rău, că o fi uitat de el. E și mai rău decât. În acest moment, nu mai are rost să încerc să fac impresie bună.

— Mă tem că nu prea bine. Îi in-ter-zi-se-sem să se atingă de laptopul meu, știam eu că nu pot avea încredere în ea. E pedepsită, făcută ghemotoc fix lângă cea mai mare dușmană al ei, pijamaua mea cu inimioare sclipicioase.

— Ce oroare! se strâmbă el.

— Mda, știu. Greu. Vrei chipsuri?

Rușinoasa poveste a pijamalei ne-a permis, cel puțin, să deschidem conversația. Cum Greg și Marine sunt ocupați să-și inspecteze amigdalele (s-or fi gândit că, la fel ca în cazul căscatului, când vezi oameni sărutându-se îți vine să faci același lucru), avem tot timpul să aflăm mai multe unul despre celălalt. Din când în când, Marine sau Greg își întrerup activitatea de speologie pentru a identifica puncte comune între noi doi. Trebuie să recunosc că le caută din greu.

Raphaël are treizeci și patru de ani, eu am treizeci și doi: „Ce chestie, sunteți născuți în același deceniu!”.

Raphaël este grafician la Londra, într-un start-up care creează jocuri video: „Julia desenează super-bine ciuperca lui Mario!”.

Raphaël nu suportă chipsurile cu oțet: „Julia nu azonează niciodată salata!”.

Raphaël locuiește cu un coleg francez: „Ce nebunie, și noi făceam petreceri între vecini în trei!”.

Raphaël adoră Londra, dar îi lipsește oceanul: „Ce coincidență! Și Julia adoră oceanul!”.

Am încercat să-i opresc discret, ba chiar se poate să-i fi rupt tibia lui Marine cu tocul, dar nu-i nimic de făcut, se cred subtili. Probabil că Raphaël mi-a observat expresia disperată, fiindcă îmi face cu ochiul și spune:

— Eu știu să fac elicopterul cu pula. Pun pariu că ai luat deja elicopterul, nu-i așa, Julia?

Încerc să rămân serioasă, dar mina șocată a colegilor mei îmi învinge voința. Raphaël nu pare să-și dea seama cu adevărat ce a spus, ceea ce mă face să râd și mai tare. E ocazia pe care o așteptau Bonnie și Clyde ca să ne ofere încununarea planului lor ratat. Se ridică amândoi odată:

— Mergem să luăm înghețată, venim repede! spune Greg.

— Să fiți cuminți! se sclifosește Marine.

Și o șterg înainte de a avea timp să reacționăm.

În mod clar, „repede” nu are același sens pentru toată lumea. O oră mai târziu, s-a întunecat, câteva grupuri s-au instalat pe plaja luminată de spoturi, am terminat chipsurile și am epuizat toate subiectele de conversație ușoară: munca, puțin despre studii, câteva întâmplări amuzante, proiectele superficiale. Stratul de dedesubt

este alcătuit din familie, iubiri, răni, proiecte personale. Ne înțelegem bine, mă face să râd și s-ar zice că și eu pe el, avem puncte comune mult mai evidente decât cred Marine și Greg, am fost tentată să-i fac câteva confidențe, dar, poate pentru că e nepotul unei paciente, deci oarecum un client, poate din neîncredere, poate pentru că simt că situația ar putea deveni periculoasă, nu vreau să-i dezvălui mai multe. Încă un punct comun, fiindcă el sare în picioare și pune capăt stânjenelii care se instalase.

— Hai să facem baie! spune el.

Încrunt din sprâncene.

— Te-a lovit damblaua? Ia să văd, ridică brațul și repetă după mine...

— Termină, vorbesc serios! Uite, e multă lume care se scaldă, nu-ți vine chef?

— Sincer? Nu.

— Ți-e frică?

— Deloc! exclam eu, puțin cam tare.

— Atunci vino! O să fie grozav, o să-ți placă!

Ei, dacă o să-mi placă... Mă ridic cu un entuziasm forțat, îmi dau jos rochia având grijă ca sânii să-mi rămână în cupele lor, îmi aranjez costumul de baie, sug burta și pornesc spre valuri.

Adevărul e că mi-e frică. Aș fi putut să-i mărturisesc, dar nici mărimea valurilor (mici), nici temperatura apei (bună) n-ar fi justificat un refuz. Doar nu pot să-i spun că mi-e frică de rechini. Ar râde, pe bună dreptate, nu s-a văzut rechin mâncător de oameni în Țara Bascilor. Dacă-ar ști el că, de când am văzut *Fălci* în copilărie, mă sperii exagerat îndată ce nu mai ajung cu picioarele pe fundul apei, chiar și în piscină. Faptul că nu știu ce se află sub mine mă face isterică. Așa că o baie în ocean în toiul nopții...

— Vezi, e foarte plăcută! spune Raphaël sărind în spumă.



— Minunată. Hai, ieșim?

Râde. Apa îmi ajunge la mijloc, încep să mă destind. Nu suntem singurii care se scaldă, unii sunt mai departe de mal, rechinii par cam leneși, sigur îi vor ataca întâi pe cei mai apropiați. Așa voi avea timp să ies și să rămân cu toate membrele. Sar de fiecare dată când trece un val, apa are un efect calmant, sunt aproape complet decontractată. Raphaël arată cu bărbia spre un val care se apropie, mai mare decât celelalte.

— Îl luăm?

Întrebarea e retorică, nu-mi dă de ales. Mă prinde de mână, ne întoarcem cu fața spre mal și ne propulsăm în valul care ne atinge. Alunecăm pe apă, zburăm, spuma ne ajunge din urmă, sunt prinsă într-un vârtej, în poziția de stoarcere, sfârșesc eșuată în zece centimetri de apă, cu capul în nisip, râzând ca o balenă cu care, probabil, și semăn. Raphaël e în aceeași stare. Mă ridic dintr-un salt.

— Încă o dată?

Mă urmează râzând, nu mă mai tem deloc, sunt doar entuziasmată, uitasem cât de plăcut e să te joci cu oceanul. Luăm poziția așteptând valul următor, Raphaël mă ține de mână, mi se pare că simt cum mi-o mângâie cu degetul mare, mă uit la el, el la mine, zâmbesc, zâmbeste, văd ceva care se mișcă în spatele lui, el zâmbeste, eu încremenesc, el zâmbeste, eu urlu:

— O înotătoare de REEEEECHIIIIIN!

Și ies în fugă, încetinită de apa care mi-a devenit brusc inamică.

Mai târziu aveam să aflu că era capul unui tânăr care înota în larg. Ce idee, să ai capul ascuțit. Greg și Marine au ales tocmai acest moment ca să se întoarcă, fără înghețată, dar cu nisip în slip. Așadar au asistat la finalul scenei, Raphaël le-a povestit începutul, au râs tustrei cu lacrimi și pentru restul serii mi-au spus Pamela, aluzie la sprintul meu cu încetinitorul.

Urându-mi noapte bună, Marine mă îmbrățișează strâns. Mă mângâie pe spate, îmi aruncă o privire dezolată și se repede în camera ei. Săraca, șocul e dur. Va avea nevoie de ceva timp ca să înțeleagă că, chiar și depunând toate eforturile, nu vor reuși în veci să găsească pe cineva destul de ȳicnit ca să fie interesat de mine.

## CAPITOLUL 62

— Cum vă simțiți azi?

— Bine. Dumneavoastră?

Gustave a făcut curățenie în apartament. Cât de cât. Posterele au dispărut de pe pereți, scrumiera e aproape goală, mirosul acru și mentolat care plutește întotdeauna aici s-a mai estompat, revistele de benzi desenate sunt aranjate într-un teanc, iar hainele nu mai sunt împrăștiate pe jos, ci formează o masă compactă la capătul patului. Vezi mai ușor. Într-atât încât remarc un detaliu care mă face să zâmbesc.

— Văd că ați mai adăugat o pernă!

Nu-l credeam capabil să roșească.

— E pentru torticolisul meu, dorm mai bine cu două perne.

— Bineînțeles! spun eu apropiindu-mă de pat. Și tot pentru torticolis luați pastilele astea?

Acum nu mai roșește. Se învinețește.

— Mi le-a prescris doctorul...

— Sper că nu le-ați cumpărat de la vreun dealer la colțul străzii! răspund eu râzând. N-aveți de ce să vă rușinați, asta se cheamă dragoste.

Oftează.

— Știu, știu, dar Louise preferă să evităm să se afle. Am impresia că vrea să o luăm încet... Eu aș vrea să-mi petrec cu ea fiecare minut care-mi mai rămâne de trăit.

Nu l-am văzut niciodată atât de serios. Poate că viața nu i se mai pare o farsă.

— Julia, nu mai avem timp să nu ne grăbim. Vreți să mă ajutați?

— Să vă ajut?

— Da. Știu că ați fost foarte eficientă organizând aniversarea căsătoriei lui Élisabeth și Pierre. El vorbește întruna despre asta, vă sunt foarte recunoscători. E drept că a fost o petrecere reușită!

Habar n-am ce-i trece prin minte, dar ochii îi scapără de entuziasm. Dincolo de pielea încrețită, aproape că se întrezărește băiețelul de opt ani.

— Aș vrea să mă ajutați să organizez o cerere în căsătorie de neuitat.

— O cerere în căsătorie? Absolut! exclam eu abținându-mă să-i sar de gât, atât de mult mă bucură ideea aceasta.

— Da. Vreau ca Louise să devină soția mea. Vreau să locuim împreună, nu vreau să ne mai ascundem. Și, mai ales, vreau să-i ofer emoții, vreau să-i fac ochii să strălucească.

Ce idee frumoasă! Să se căsătorească la vârsta lor, când nu mai au nimic de dovedit, nimic de construit în afară de câteva amintiri, doar din dorința de a se uni și a face parte din aceeași familie, asta e minunat. Sunt atât de măgulită că voi juca un rol în acest proiect.

Încep să mă gândesc la cel mai bun mod de a organiza o cerere în căsătorie demnă de dragostea lor, când îmi vine în gând o întrebare esențială.

— Credeți că ea o să accepte?

— Nu știu. Dar n-o să aflu răspunsul decât dacă îi pun întrebarea. Câteodată chiar sunteți prostuță!

Ah, Gustave nu s-a schimbat complet.

— Și fiica dumneavoastră? O să fie de acord?

Se așază pe scaunul din fața mea.

— Nu știu. Recunosc că asta mă îngrijorează cel mai mult.

## CAPITOLUL 63

*De la: Raphaël Marin-Goncalves*

*Subiect: Pentru Pamela*

*Hello, Julia.*

*Ce faci?*

*Știu că am plecat doar de trei zile, dar îmi fac puțin griji pentru bunica. Mi s-a părut tristă să mă vadă plecând, abia dacă mi-a spus la revedere și se uita în altă parte.*

*Bănuiesc că nu e nefericită, că are zilele pline, dar aș vrea să mă asigur că nu-i este prea dor de mine. Mă gândesc mult la ea.*

*Sper că ție îți merge bine, am petrecut o seară extraordinară cu voi trei sâmbătă!*

*Pe curând,*

*Raphaël*

*P.S.: Ai grijă, e un rechin în spatele tău.*

Dau clic pe „Răspuns”, încep să tastez mesajul, apoi mă opresc ca să recitesc mailul lui. O dată. De două ori. De trei ori.

Nu sunt absolut sigură, dar îndoiala e destul de prezentă ca să mă duc să-i cer părerea lui Marine.

## AUGUST

„Momentul prezent are un avantaj asupra tuturor celorlalte:  
ne aparține.”

CHARLES CALEB COLTON

## CAPITOLUL 64

— Cine-i Pomponnette asta de care zici? mormăie Marine, cu somnul în ochi și un cuib de pupăză în păr.

Cred că am trezit-o. Își dă cu apă pe față și se așază pe pat.

— Explică-mi tot.

Atunci îi explic. Mailul lui Raphaël, diferit de primele, impresia că are un sens dublu, Pomponnette.

— Dar cine naiba e Pomponnette?

— N-ai văzut niciodată *Nevasta brutarului*?

— Cel de la „Brioșa aurie”? Pe nevastă-sa o cheamă Pomponnette? Izbucnesc în râs. O ador pe fata asta.

— Nu! *Nevasta brutarului* e un film-cult al lui Pagnol. Pe scurt, e povestea unui brutar, nevastă-sa îl părăsește pentru altul, el e în culmea nefericirii. Scena finală e cea mai impresionantă. Nevasta i se întoarce, el o iartă, dar când pisica lor, care se numește Pomponnette, vine să-și bea laptele, el îi ține o tiradă: „Curvo, târătură! Dar la bietul Pompon te-ai gândit când erai cu corcitura aia de motan?”. Știu, accentul meu marseillez nu-i grozav, dar ai prins ideea. Prin ceea ce-i spune pisicii, i se adresează soției sale.

Marine se uită la mine de parcă aș fi pe cale să mă transform.

— Nu pricep nimic din ce povestești tu. Ai băut?

Îi întind mailul printat. Îl citește.

— Da, și?

— Ei bine, mă întreb dacă chiar se referă la bunica lui.

— Sau ai luat droguri...

— Nu, uite! spun eu arătând pe text. Aici, vezi, când se întreabă dacă îi e dor de el, poate vrea să știe dacă mie mi-e dor de el.

Câteva secunde, Marine nu are nici o reacție. Mă întreb dacă mai trăiește. Apoi schițează un zâmbet.

— Poate ai dreptate... „Era tristă să mă vadă plecând”, „știi că are zilele pline”, „mă gândesc mult la ea”...

Sare în picioare, acum trează de-a binelea.

— Păi, da, chiar așa e! E Poupounette!

Mă întorc în apartamentul meu cu recomandările lui Marine: să-l sun imediat și să-i spun că-s nebună după el. E nedormită, nu încape îndoială.

Nu știu dacă am dreptate, nu știu dacă el chiar îmi strecoară ceva printre rânduri. Nu mă pot abține să mă gândesc că dacă am impresia asta înseamnă că mi-ar plăcea să fie așa. Și, în același timp, toate zăvoarele pe care le-am presărat cu bună știință în calea celorlalți îmi încețosează sentimentele. Nu știu ce vreau, nu știu nici măcar ce nu vreau și nu știu când voi ști asta. Așa că o să jucăm la siguranță.

*Bună seara, Raphaël.*

*Eu sunt bine, tu?*

*Nu cred că bunica ta a fost mai afectată decât data trecută de plecarea ta, dar, dacă așa ai simțit tu, o să verific mâine. Îi este foarte dor de tine, e adevărat, dar, cum spui tu, avem grijă să-i abatem gândurile și să-i facem zilele plăcute. Îți promit, dacă simt că se întristează, te anunț.*

*Da, a fost foarte mișto în seara aia, le-a plăcut și lui Greg Marine. Trebuie să mai facem asta; -)*

*O seară frumoasă și pe curând!*

*Pamela*

*P.S. Vezi că ai un elicopter în chiloți!*



## CAPITOLUL 65

Élisabeth și Pierre stau pe canapea, atât de aproape unul de altul că par siamezi.

— Sunt atât de fericită că m-am întors! repetă întruna bătrâna. Ca să vedeți cât de mult, până și mâncarea de aici îmi lipsea.

Pierre îi strânge mâna.

— Trăiesc din nou! spune el. Când vorbim despre viața în doi, nu ne închipuim ce înseamnă să rămâi singur. Șaizeci de ani de viață comună: toate obișnuințele mele includ prezența soției. Să mă trezesc, să mă spăl pe dinți, să mă uit la televizor, să mănânc, să admir un peisaj... Nu mai știu să fac nimic singur.

Aproape că mă simt în plus în fericirea lor regăsită. Nu sunt obișnuită cu așa ceva. Părinții mei erau pudici, nu-mi amintesc să-i fi văzut vreodată sărutându-se, în afara pozei de la nuntă sau a micii sărutări pe vârful buzelor ca să-și ureze o zi sau o noapte bună. Și totuși se iubeau, dar se manifestau altfel. Deunăzi seara deja am fost jenată de giugiuleala lui Marine și a lui Greg pe plajă. Ai zice că dragostea mă agresează. E de sondat aici.

Deocamdată mă ridic și le propun să-i las să profite de reîntâlnire.

— Abia ați venit, avem tot timpul să discutăm mai târziu. Dacă aveți nevoie, știți unde să mă găsiți.

Îi fac semn lui Élisabeth să rămână așezată, colul femural încă îi este fragil, dar Pierre se ridică și se repede spre dulapul de la intrare.

— Stați, m-am luat cu toate astea și era să uit! spune el întinzându-mi un vechi aparat foto digital. Cred că o să găsiți aici tot ce vă trebuie.

Abia s-a închis ușa că derulez imaginile pe micul ecran decolorat. Nu sunt clare, voi vedea mai bine pe calculator, dar ceea ce ghicesc îmi smulge un sughiț de surpriză.

— Nu se poate!  
Apoi un zâmbet.  
Între noi doi acum, Léon.

## CAPITOLUL 66

Un an.

Cu un an în urmă se termina ceea ce fusese înainte și începea ceea ce avea să fie după. După-moartea-tatei. Viața în clanul celor care știu.

Plâng de când am deschis ochii azi-dimineață. Noroc că e duminică. Mama m-a sunat de trei ori, dar n-am avut curaj să-i răspund. De data asta n-o să pot strânge destul de tare din dinți. Marine mi-a bătut la ușă, mai încetișor ca de obicei, de parcă ar fi pus tandrețe în gest. N-am deschis. După câteva minute mi-a strecurat un bilet pe sub ușă: o inimă mare și cuvintele „Sunt aici”. Am plâns și mai mult.

Deunăzi am vorbit la telefon cu Marion. Mi-a zis că-s puternică dacă reușesc să trec peste toate astea. Tata, buni, Marc. Nu sunt puternică. Dacă aș avea de ales, aș ieși din corpul meu și l-aș lăsa să trăiască totul fără mine. Dacă aș avea de ales, aș închide ochii și aș dormi până nu mă mai doare. Nu am de ales. Soarele continuă să răsară în fiecare dimineață, valurile continuă să se rostogolească, iar corpul meu continuă să funcționeze. Sunt obligată să supraviețuiesc. Nu poți apăsa pe butonul de pauză.

Am scos pozele vechi. De multe ori fac în așa fel încât să mă gândesc la altceva, pentru a nu lăsa tristețea să mă înghită. Dar azi vrea să-mi petrec ziua cu el. Ca și cum nu mi-ar mai fi teamă de durerea mea. Cred că sunt pe cale să cresc.

Trăiesc cu persoane care au triplul vârstei mele. Prin drame au trecut și ele. Ca și mine, au crezut că nu-și vor mai reveni, au crezut că nu sunt destul de puternice. Poate că în interior sunt praf, au, fără îndoială, răni atât de adânci încât nu se pot cicatriza, dar zâmbesc,

râd, trăiesc. Mai mult, sunt fericite. Din aceste experiențe dureroase au căpătat o putere: cea de a vedea esențialul.

În preajma lor, învăț să fiu rezistentă.

Niciodată nu am apreciat atât de mult micile detalii decât de când știu că totul se va termina. Acum le cunosc valoarea. Cred din ce în ce mai mult că fericirea este făcută din bucățele adunate pe drum.

Încă nu reușesc să văd partea pozitivă din aceste încercări. Nici nu sunt sigură că vreau. Dar îmi dau seama de șansa de a înțelege valoarea vieții.

Asta mi-a oferit Tamarisca.

Ridic coperta grea, din piele, a albumului. Paginile din interior, protejate de folii de plastic, se lipesc când le întorc. E albumul meu. De la naștere, părinții au adunat în el fotografii cu mine și mi l-au dăruit în ziua când am împlinit optsprezece ani. Și sora mea are unul. Plâng când îl văd pe tata așa de tânăr, mândru să pozeze cu un bebeluș în brațe. Râd de fața lui cu mustață. Plâng văzându-i atât de fericiți pe el și pe mama, râd revăzându-mi mecla din gimnaziu, cu inele pe dinți, ochelari pe nas și o mustață în locul sprâncenelor. Plâng în fața imaginii cu buni care mă învață să împletesc. Râd amintindu-mi momentul când l-am machiat pe tata. Mângâi pozele, aș vrea să fie pielea lui. Întotdeauna mă înțepa puțin, bombăneam când îl sărutam. Nu vreau să uit niciodată asta.

Scot al nu știu câtealea șervețel din cutie când bate Marine la ușă. Nu răspund, nu sunt pregătită. Diseară, după ce o sun pe mama, o să mă duc să-i mulțumesc pentru prezență. Dacă vrea, o să ne uităm la *Friends* cu niște brânză, ciocolată și vin. Dar nu acum. Acum îl am pe tata. Ea insistă. Pufnesc. E drăguță, dar ar face bine să înțeleagă. Bate din nou. Mai tare. Apoi o voce spune:

— Deschide, Julia. Sunt Carole!

Nu e Marine. Deschid ușa și sora mea încearcă să-mi zâmbească printre lacrimi. Strânge la piept un lucru pe care-l recunosc imediat. Albumul ei de fotografii.

Tristețea îi apropie pe cei care o împărtășesc. Asta e bine, fiindcă în doi e mai ușor de suportat.

Am cercetat minuțios toate paginile celor două albume. Am plâns, mult, am râs, tot mult. Nu amintirile sunt dureroase, ci gândul că ele aparțin trecutului. Am vorbit despre tata, am vorbit despre buni, l-am criticat pe Marc, am golit trei cutii de șervețele și tot atâtea de bomboane. Am sunat-o pe mama, pe rând, ca să nu se prindă.

E întuneric când pleacă. Mă strânge în brațe și îmi șoptește că nu e supărată pe mine. Apoi coboară pe scară și o revăd, la șapte ani, cu coada care i se leagănă și cu dinții de lapte. Surioara mea.

Tata a murit pe 8 august. Dublul infinit. Cred că, de acolo unde e, e mândru de cele două infinituri ale lui.

## CAPITOLUL 67

Léon are fața lui de zile proaste. Adică fața lui de zi cu zi. Cu buzele strânse și sprâncenele încruntate, se uită fix în podea în timp ce Anne-Marie îl întreabă dacă acuzațiile fiului său sunt adevărate.

— Hai, tată, îl imploră acesta, nu trebuie să-ți fie frică. Repetă ce mi-ai spus.

El dă din cap și mă privește urâcios. Nu lipsește mult ca să înceapă să scuipe foc.

— Am inventat tot, mărturisește el până la urmă.

— Poftim? exclamă fiul. Au făcut presiuni asupra ta?

Léon își ia o expresie dezolată.

— Tu chiar ai moștenit jumătatea cea rea... Crezi că suntem în mafie?

Fiul își iese din sărite, dă din cap întruna. Parcă ar fi cățelul de sub parbrizul din spate al unei mașini. Dacă mai continuă, o să-i plesnească cusăturile.

— Dar de ce ați făcut asta? întreabă Anne-Marie.

— De ce, de ce? Trebuie întotdeauna un motiv pentru toate? Mă plictiseam, atâta tot. Acum pot să mă-ntorc la mine în apartament?

— Puteți, răspunde ferm directoarea. Sper că vă veți găsi alte ocupații, pe viitor nu vom mai tolera asemenea acuzații.

Léon iese din birou cătrănit. Râd în interior amintindu-mi cum era când a descoperit că știu totul. Se întâmpla cu cinci zile în urmă.

Când am bătut la ușa apartamentului lui, m-a primit cu veșnica-i amabilitate:

— Ce vreți de la mine? Credeam că ați înțeles că nu-mi trebuie ședințele dumneavoastră de smiorcăială.

I-am aruncat o privire zeflemitoare.

— Dumneavoastră, nu, dar poate că Matteo are nevoie să se destăinuie?

Chipul lui din momentul acela e de povestit. S-a înroșit atât de tare că am crezut că va scoate aburi pe urechi. N-a durat mult, și-a pus repede înapoi masca disprețuitoare.

— Nu cunosc nici un Matteo. Lăsați-mă în pace, mi-a aruncat el închizând ușa.

Mi-am strecurat piciorul înăuntru și am intrat cu forța în apartament. Ciudat, nu s-a împotrivit cu adevărat și m-a lăsat să mă așez. Nu eram în largul meu. Niciodată nu m-am simțit în largul meu în rolul de răutăcioasă. Nu-mi place deloc să le fac rău oamenilor, oricât de antipatici ar fi, iar perspectiva de a-l pune pe Léon față în față cu bizareriile lui nu mă încânta. Dar n-aveam de ales: dacă voiam să înceteze cu șantajul față de Tamarisca, trebuia să joc pe terenul lui.

Pierre fusese un detectiv extraordinar. Când îi cerusem să încerce să găsească dosare sensibile la Léon, își amintise că, odată, bătrânul se arătase stingherit când îl surprinsese tastând pe tabletă. Pierre nu se pricepea deloc la tehnologie, dar bănuia că, dacă există vreun dosar, avea să-l găsească în această mașinărie conectată la Internet. Așa că profitase de o programare a lui Léon la pedichiură – singurul moment când accepta să nu-și ia cu el aparatele – ca să pătrundă în apartamentul lui (din motive de securitate, ușile nu sunt încuiate niciodată), să pornească tableta, să dea clic la întâmplare pe iconuri și să fotografieze rezultatul. Rezultatul era peste așteptările mele.

— Léon, nu vă sunt dușman. Aș fi vrut să evităm situația asta, dar nu-mi dați de ales. Nu vreau să vă fac rău, doar să găsim o soluție. Știți că știu totul despre Matteo. N-o să spun nimănui, vă promit, dacă încetați cu acuzațiile false. Nici n-o să mai pomenim vreodată despre asta. Sunteți de acord?

M-a privit impasibil, apoi s-a așezat în fotoliul de masaj și a pornit pe îndelete un program înainte să-mi răspundă.

— Să nu credeți cumva că ați câștigat, intrigantă mică. Dacă decid să trec sub tăcere proastele tratamente a căror victimă sunt e doar pentru că n-am timp de pierdut. Micul dumneavoastră șantaj nu are nici un efect asupra mea, n-am nimic să-mi reproșez.

Léon cel dintotdeauna.

— E adevărat, nu faceți nimic ilegal, am recunoscut eu. Dar sunt convinsă că nu v-ar plăcea ca toată lumea să afle despre activitățile dumneavoastră. Asta se cheamă uzurpare, știți?

A afișat un rictus disprețuitor și a râs.

— Nu puteți înțelege. Toată viața am fost în umbra celebrităților... Mă învârteam printre actori și regizori, dar pe mine nu mă vedea nimeni. Azi am cincizeci și șase de mii de fani pe Facebook, optzeci de mii de *followers* pe Instagram și tot atâția pe Twitter. În fiecare dimineață primul meu gest e să iau tableta ca să verific numărul de *like-uri*. E barometrul dispoziției mele. Postez poze. Îmi imbarc cititorii pentru călătorii în Bahamas, le arăt ultimele achiziții, îmi pun în scenă pisica, li-l prezint pe fratele meu, le expun mușchii mei abdominali, le ofer *selfie-uri*, îi fac să viseze. Ei îmi spun că-s frumos, că pisica mea e adorabilă, că am o viață de vis, că le-ar plăcea să fie în locul meu. Unii mă invidiază și mă urăsc. Nu le răspund, se ocupă fanii mei de asta. Uneori mă uit la pozele lor, să văd cum arată. Mi-e milă de ei, sunt urâți sau grași sau bătrâni sau săraci. Unii le cumulează pe toate patru. Înțeleg de ce preferă să urmărească viața mea în loc de a lor...

— Dar nu e viața *dumneavoastră*! am strigat eu. O furați pe a altcuiva!

S-a uitat la mine de parcă aș fi fost prea neroadă ca să înțeleg.



— Nu fur viața nimănui, copiez poze pe care el le publică de bunăvoie pe contul lui de Instagram. În rest, eu i-am inventat prenumele, Matteo, vârsta, locul unde trăiește, numele pisicii...

— Nu vă temeți că o să descopere cineva într-o zi?

— Vă dați seama că nu l-am ales la întâmplare. Pe lângă un fizic perfect, băiatul are bunul-gust de a locui în Bulgaria, unde e complet necunoscut. Nu riscă să-l recunoască cei optzeci și trei *de followers* ai lui...

Am ezitat între compasiune și dezgust. Acest domn în vârstă căruia îi displăcea atât de mult propria sa viață încât își fabrica o alta avea ceva înduioșător, dar înșela mii de persoane și își asuma fără nici un complex o minciună. Ultima lui frază m-a ajutat să aleg.

— Poate că acum o să mă respectați. Am totuși cincizeci și șase de mii de fani pe Facebook.

## CAPITOLUL 68

*De la: Raphaël Marin-Goncalves*

*Subiect: tada tada Tadatadatadatada\**

*Salut, Julia,*

*E trecut de miezul nopții, acum m-am întors acasă, zilele sunt din ce în ce mai lungi, atmosfera e tensionată, iar ne-a suflat concurența un contract mare, am nevoie de aer. Rezultat: am rezervat bilete, weekendul viitor o să fiu acolo!*

*Ce face bunica? Mă gândesc mult la ea, mi-o imaginez în micul ei apartament, singură-cuc, și mi se rupe inima. Sper ca de acum să vin s-o văd mai des. Îi face plăcere, iar mie îmi face grozav de bine de fiecare dată.*

*Tu ce mai faci? Nu-ți iei vacanță vara asta?*

*Pe curând!*

*Raph*

*\* Sper că ai recunoscut muzica din Fălci.*

*Pomponette sau nu?*

*Sunt mai puțin categorică decât data trecută. Dacă mailul lui are un dublu înțeles, e al naibii de bine ascuns. Dar, dacă nu, faptul că-mi trimite mailuri ca să-mi vorbească despre bunică-sa ridică totuși niște probleme. Sau o fi crezut că-s și psihologul lui.*

*Există un singur mod de a afla.*

*Hello, Raphaël.*

*Îmi pare rău să citesc despre oboseala ta și despre pierderea clientului. Sper că firma ta n-o să aibă probleme, dar, dacă se întâmplă, nu-ți face griji: cred că ești pregătit pentru o carieră de imitator de muzici de film.*

*E grozav că vii! Bunica ta o să se bucure să te vadă. Vorbește mult despre tine, îi e dor de tine, dar ce mândră e de nepotul ei care locuiește la Londra! Deunăzi își făcea griji că slăbești, se întreabă dacă mănânci suficient...*

*Nu e nefericită, nu-ți face griji. Nu pare apăsată de singurătate. E drept că uneori o surprind privind în gol, fără îndoială că se gândește la tine, aveți o relație frumoasă. Dar te asigur că nu arată nici un semn de depresie, poți să dormi liniștit.*

*Nu am vacanță, curând mi se termină contractul. Nimic grav, la Biarritz am impresia că sunt în vacanță tot anul!*

*Pe curând!*

*Julia*

Abia am timp să dau o raită pe Google, să văd dacă nu cumva coșul roșu care s-a invitat pe bărbia mea anunță un cancer, că a și răspuns.

Re:

*Nu știam că ți se termină curând contractul, e păcat... Bunica s-a obișnuit cu tine, o să lași un gol în urmă.*

*Poți s-o liniștești, mănânc bine și nu slăbesc prea mult. Dovada în pozele atașate; -)*

*Pupici*

*Raph*

Deschid pozele atașate, ușor tulburată de „Pupicii” care încheie mailul. În prima mănâncă un hamburger uriaș. Cea de-a doua îl înfățișează cu pieptul gol, burta suptă, brațele încordate, ca un *bodybuilder* în plină competiție.

Pufnesc în răs, e tare hazliu, dar nu mai lasă nici o urmă de îndoială. Raphaël încearcă să mă agațe.

## CAPITOLUL 69

Rosa mă caută la birou când tocmai mă pregăteam să plec.

— Am un mare serviciu să vă cer, dar trebuie să-mi promiteți că țineți secretul, șoptește ea. E un secret foarte, foarte greu.

Bine, atunci. O să-mi spună că păstrează sub pat cadavrele tuturor amanților ei, o să ne amuzăm.

— Vă ascult. Ce pot face pentru dumneavoastră?

Privește în jur, în căutarea unor eventuali spioni care i-ar capta confidențele, și murmură:

— Veniți în apartamentul meu. Bateți la ușă de șapte ori, o să știu că dumneavoastră sunteți. Ne vedem imediat.

Apoi se îndepărtează cu pași mărunți, iar bastonul ei pocănește pe culoar.

Un minut mai târziu, bat de șapte ori la ușa albastră.

Două minute mai târziu, bat iarăși de șapte ori la ușa albastră.

Patru minute mai târziu, bat de cincisprezece ori la ușa albastră și gâfâi.

Cinci minute mai târziu, o văd pe Roșa apărând la capătul culoarului.

— Dar cum ați făcut de-ați ajuns înaintea mea? mă întreabă ea, cu respirația întretăiată. Ați alergat?

— Nu, am mers.

Aruncă o privire în jur, deschide ușa și mă trage înăuntru.

— Sunteți sigură că nu v-a urmărit nimeni?

— Nu cred, domnule inspector Derrick.

Într-un colț al apartamentului și-a făcut apariția o măsuță. Pe ea, niște prosoape acoperă ceva voluminos. Rosa se pregătește să tragă

de ele ca să pună capăt misterului. Îmi aruncă o privire gravă.

— Vă întreb pentru ultima oară. Sunteți sigură că o să puteți ține secretul?

Poftim, mi se face frică. Nu reușesc să-mi dau seama ce se ascunde sub prosoape și, în fața comportamentului misterios al Rosei, mă aștept la ce e mai rău. Un kil de cocaină, o bombă, o nutrie împăiată, un cap de om... Să terminăm odată.

— Sunt sigură. Haideți, altfel o să trebuiască să mă reanimați.

Încetișor, cu mâinile ei lungi cu vene proeminente, bătrâna trage materialul. Apărând de sub el, o cutie mare menține suspansul pentru încă un timp. O ultimă otheadă înspre mine o informează că sunt gata să aflu. Așa că ridică și cutia. Râd de ușurare.

— Dar de ce atâta mister pentru un calculator?

Mă întrebam unde s-ar putea îngropa un cadavru.

— Șt, nu vorbiți așa de tare! Pereții au urechi, știți.

— Îmi explicați sau nu? o întreb mai încet.

Roșa își frământă mâinile.

— Nepotul meu Raphaël mi-a făcut cadou drăcovenia asta. Mi-a zis că poți să vizitezi țări, să trimiți scrisori și să asculți discuri.

— Dar știți să-l folosiți?

— Mi-a explicat el, am notat tot, răspunde ea luând o foaie înnegrită de notițe. Iată, trebuie aprins apăsând pe butonul verde, apoi dai clic pe planetă și tastezi pe gogol. Și pe urmă faci surf pe internet.

Ezit între râs și săritul pe fereastră. Avem treabă aici, nu glumă.

— Ce așteptați mai exact de la mine?

— Ei bine... deunăzi mă uitam la emisiunea lui Sophie Davant, știți, după prânz pe Antenne 2. Îmi place mult femeia asta, simți că-și ascultă cu adevărat invitații și nu e ca prezentatorii care le taie mereu

vorba. E din Bordeaux, știți? Nu mă miră, oamenii de acolo știu să trăiască, eu cunosc mai mulți și...

— Rosa, putem să trecem la subiect?

— Da, da, scuze! Unde rămăsesem? A, da! Așadar în emisiune vorbeau despre anunțuri ca să-ți găsești dragostea. Au spus că poți să pui unul pe calculator și că oamenii din toată lumea o să-l vadă. La câți bărbați sunt pe planetă, am și eu o șansă să găsesc unul, nu?

— Vreți să vă înscriu pe un site de întâlniri?

Zâmbește timid.

— Da, exact. Nu știam pe cine să întreb, dumneavoastră sunteți așa drăguță cu mine. Și apoi, datorită meseriei, sunteți obligată să păstrați secretul medical. Știu că totul o să rămână între noi. Vreți să faceți asta pentru mine, vă rog?

Are privirea fetei care cere o bomboană înainte de cină. Cum s-o refuzi?

Așezată lângă ea în fața monitorului, o inițiez pe Rosa în funcționarea unui site de întâlniri. Am practicat puțin așa ceva când eram mai tânără, amintirile care mi-au rămas sunt de pus în raftul „De uitat cât mai repede”, dar există șanse ca bătrânii să fie mai puțin ciudați decât tinerii. Poate că, dincolo de o anumită vârstă, bărbații așteaptă să schimbe câteva vorbe cu interlocutoarea înainte de a-i cere o poză cu sânii ei.

— Trebuie să alegeți un nume de utilizator, spun eu mușcând din fursecul pe care mi l-a oferit.

— Ce fel de nume?

— Un pseudonim, dacă vreți, răspund eu scuipând prăjitura în mână. Are un gust ciudat fursecul dumneavoastră, ați verificat data pe pachet?

— Eu le-am făcut luna trecută la cursul de gătit.

— Bine. Deci nu bifați „Gătit” în lista talentelor. Aveți o idee pentru pseudonim?

— Nu prea... Roro ar merge?

— Pfu... Uitați-vă la pseudonimele femeilor înscrise deja: Tandraromantica<sup>78</sup>, Roscatafrumoasade<sup>77</sup>, Iubitoaredecarti<sup>54</sup>... Ar trebui ceva mai original, care să vă caracterizeze și să stârnească dorința de a vă cunoaște, și puteți adăuga un număr care vă place mult.

Se gândește câteva minute în tăcere, apoi se luminează la față tocmai când eu duc ceașca de ceai la gură.

— Am găsit! *Gurmanda*.<sup>69</sup>, e perfect!

Sunt cât pe ce să mă înec și scuip lichidul fierbinte pe ecran.

— Vorbiți serios? Vreți să atrageți toți perversii sau cum?

— Dar de ce spuneți asta? se miră ea. Mi-ați zis să aleg ceva care mă definește, iar eu ador să mănânc. Și sunt născută pe 6 septembrie. Nu văd ce sună prost!

După ce a optat până la urmă pentru *Epicuriana*<sup>64</sup> și a completat vârsta (81 de ani), pasiunile (lectura, plimbările, muzica clasică, cuvintele încrucișate, *Motus*<sup>[21]</sup>), culoarea ochilor (negri), a părului (Brasilia de la L'Oréal), profesia (pensionară), nu mai rămâne decât să scrie textul care să-i facă pe bărbați să vrea să o întâlnească pe Roșă.

Cu zâmbetul celui care a lucrat bine, ia o cutiuță de lemn încuiată, o deschide, scoate o foaie pe care o despăturește și mi-o pune sub ochi.

*Iubesc apusurile de soare. Iubesc să citesc și încep întotdeauna cu ultimele pagini, în caz că nu aş avea timp să citesc sfârșitul. Iubesc mâncărurile bune. Iubesc frumusețea lumii noastre. Iubesc să joc scrabble. Iubesc pisicile. Iubesc să petrec timp cu apropiații. Iubesc trandafirii când*



*abia îmbobocesc. Iubesc mirosul oceanului când e dezlănțuit. Iubesc să mă plictisesc. Iubesc să cred că într-o zi îmi veți scrie câteva cuvinte care ne vor face să conjugăm verbul „a iubi” la plural.*

Am rămas fără respirație. Textul ei e perfect, nu trebuie scos nimic. Nu mai e nevoie să mă întreb de unde vine ușurința lui Raphaël cu vorbele.

— Îl migălesc în cap de ceva vreme, mărturisește ea uitându-se fix la ecran. Sper că o să am mulți pretendenți care să-mi facă curte! O, ia uitați-vă, Julia! Internetul zice că *IubescViata45* vrea să intre în contact cu mine!

Îi explic repede funcționarea site-ului, apoi ies din apartament în timp ce ea îl întreabă pe primul pretendent dacă poate să-i trimită o poză recentă.

## CAPITOLUL 70

Anne-Marie îmi face semn să mă așez. Își scoate creionul înfipt în bucle și se scarpină la ceafă. Parcă și-ar căuta cuvintele, apoi începe:

— M-a sunat Léa, psiholoaga pe care o înlocuiți în timpul concediului de maternitate. După cum știți, deja a adus pe lume un băiețel acum câteva săptămâni. Totul merge bine, dar suferă de depresie postpartum și crede că statul acasă nu-i pentru ea. M-a întrebat dacă poate să revină mai repede la serviciu.

Mă simt ca oamenii aceia care merg pe stradă, cu ochii pe sus ca să admire peisajul, și se izbesc în plin cu fața de un stâlp. Sunt năucită.

Știu că în curând mi se termină contractul. Ar trebui să mă bucur, la urma urmei, trebuia să fie doar o tranziție, deja e un mic miracol că am rezistat atât de mult. Am venit aici fără tragere de inimă, aproape sigură că am făcut o greșală și că nu voi întârzia să regret. Și pe urmă au apărut Marine, Greg, Louise, Gustave, Miss Bunica, Élisabeth și Pierre, Lucienne, Isabelle... Încerc să mă pregătesc, dar îmi vine să plâng la gândul că mi se cere să plec înaintea datei prevăzute.

Probabil că se vede, fiindcă Anne-Marie reia:

— Am acceptat să revină mai repede, dar am prevenit-o că nu pot să vă scurtez durata contractului.

Nu putea să înceapă cu asta? Sadica.

— Nu am dreptul, continuă ea, și nici nu vreau. Știți, am ezitat mult dacă să vă angajez. Nu aveți deloc experiență cu persoanele în vârstă, în afară de un stagiul, trebuie să vă mărturisesc că nu v-aș fi ales dacă ar fi existat altă candidatură. Dar era urgent, erați singura și n-am avut altă opțiune. Prima impresie nu m-a liniștit, ați întârziat și arătați de parcă tocmai ieșiserăți dintr-un film cu zombi.

Sper că are ceva drăguț de spus după asta, altfel o s-o rog să mă scuze câteva minute ca să mă duc să mă spânzur cu perdelele.

— Faceți treabă bună, Julia. Sunteți dedicată, nu vă feriți să participați la activități, nu sunteți zgârcită cu timpul dumneavoastră. Dar, pe lângă astea, sunteți generoasă. Faceți tot posibilul pentru ca ceilalți să se simtă bine, sunteți agreabilă, aduceți o contribuție importantă la Tamarisca. Nu vreau să vă dau impresia că mă amestec în viața dumneavoastră, dar cred că și Tamarisca vă oferă mult.

Aprob din cap.

— Nici nu vă imaginați în ce măsură.

— Se vede. O să vă spun adevărul: când m-a sunat Léa, am sperat că mă anunță că nu mai vrea să se întoarcă. Mi-ar fi plăcut foarte mult să vă păstrez printre noi. Din păcate, bugetul nu ne permite să ținem doi psihologi, iar Léa a fost aici prima. Mi-a refuzat propunerea, ține să se ocupe singură de pacienți. Așadar o să revină la data prevăzută, ceea ce ne mai lasă aproximativ două luni de petrecut împreună. Ați început să căutați un alt post pentru după aceea?

— Încă nu. Trebuie să mă apuc.

— Dacă aud ceva, vă anunț. Nu ezitați dacă aveți nevoie de o scrisoare de recomandare, o s-o scriu cu plăcere.

— Vă mulțumesc, înseamnă mult pentru mine.

Își înfige din nou creionul în păr și-mi zâmbește.

— Eu vă mulțumesc. Cred că o să le lipsiți multor oameni de aici.

Ies din birou un pic zăpăcită. În două luni, Tamarisca va fi doar o amintire.

## CAPITOLUL 71

- Crezi c-o să-i mănânce rechinii?
- Termină, mă doare burta de atâta râs.

Raphaël trage din țigară. Stăm unul lângă altul pe spătarul băncii din spatele parcului. În josul falezei, zeci de surferi așteaptă un val bun, călare pe plăcile lor.

Mă întorceam de la plajă când l-am întâlnit. Ieșea din anexă, iar eu intram. Mi-a propus să fumez o țigară cu el. Tocmai stinsesem una, aveam nisip până-n interiorul corpului, mă mânca pielea de la apa sărată, probabil că semănam cu o păpușă din aceea pe care o găsești după ani pe fundul unei valize, dar am spus da.

- Ei, îți prinde bine pauza? întreb.
- Teribil. Ador Londra, îmi ador munca, dar pe moment era greu. Număram zilele.
- Așa de greu?
- Da. Prefer să nu mă gândesc prea mult la asta, dacă nu te superi.
- Nici o problemă. Până când stai?
- Până mâine seară... Dar tu? Pleci curând?
- Mda... În mai puțin de două luni.

Dă din cap.

- Două luni... Știi ce-o să faci pe urmă?
- Habar n-am. Nici n-am simțit cum trece timpul, trebuie să mă ocup de asta. Și să-mi găsesc un apartament.
- Ești singură de mult?

M-a întrebat asta brusc, ca un spasm, între două fumuri de nicotină. Ca o bormașină în stratul meu protector.

- De câteva luni, răspund eu ridicându-mă. Trebuie neapărat să fac un duș, ne vedem mai târziu?

— Vin și eu, bunica vrea s-o învăț să facă *smileys* pe Net, spune el ridicându-se la rându-i în picioare. Presimt că o să mă amuz...

Traversăm parcul în tăcere. Întrebarea lui a aruncat între noi o răceală, aș vrea să spun ceva care să destindă atmosfera, dar nu-mi vine în minte nici un subiect lejer. M-a destabilizat. Nu pui așa o întrebare de-a dreptul, inocent. În orice caz, nu dacă n-ai șapte ani. Când devii adult, capeți centimetri, păr sau sâni, adesea coșuri, dar mai ales filtre. Nu te mai scobești în nas în public, nu le mai spui oamenilor că-s urâți, nu-ți mai arăți chiloții când stai la coadă la Poștă și nu le întrebi pe persoanele pe care abia le cunoști dacă sunt celibatate. Dacă nu cumva ai vreo idee în cap.

Ar trebui să fiu flatată. Cu cât îl descopăr mai mult pe Raphaël, cu atât bifez mai multe căsuțe în portretul bărbatului meu perfect. Tocmai asta e problema. Îmi dau seama că-i pândesc e-mailurile, că aștept să vină, că sper să-mi zâmbească. Dar nu-i momentul. Pică prost. E ca poștașul care sună fix când ai intrat în baie. Ca atunci când îți vine să faci pipi când tocmai ți-ai vopsit unghiile. E ca bucata de salată rămasă între dinți la un interviu de angajare. Pică prost. Încă sunt prea vulnerabilă: dacă îmi face rău cineva, mă prăbușesc. Iar el mă sperie. Măcar dacă n-ar avea nici un efect asupra mea...

— Vrei o roșie?

N-am găsit altceva ca să dezamorsez stinghereala. Mă întristez singură. El e împăciuitor, mă urmează până în grădină, unde culegem două roșii de care ne agățăm ca de niște colaci de salvare. Mă întorc să o iau spre apartament.

— Cine se ocupă de grădină? mă întreabă el.

— Gustave. Se pare că, după ce a venit aici, a întrebat dacă poate folosi o mică bucată din parc. Cantina profită de fructele și legumele lui, n-am mâncat în viața mea căpșune mai bune!

Raphaël mă privește cu un zâmbet ciudat.

— Gustave e bătrânelul care umblă cu cadrul și face glume mereu?

— Exact. De ce?

— Pentru că cred că știu cui aparțin vocile pe care le auzim noaptea.

## CAPITOLUL 72

E aproape miezul nopții când răsună un zgomot din parc. Raphaël îmi face semn: pornim.

Înainte să mergă adineauri la bunica lui, m-a întrebat dacă vocile se aud la întâmplare sau în anumite zile. Gândindu-mă bine, mi se pare că le-am perceput sporadic, dar cel mai des sâmbătă seară. Așa că el mi-a propus să încercăm să-i surprindem în seara asta. Am acceptat. A spus să ne vedem seara târziu, ca să fim siguri că nu-i ratăm și ca să ne punem la punct planul. Am acceptat. A adăugat că ne-am putea întâlni în apartamentul meu. Am acceptat și am simțit ceva ciudat în stomac.

Coborâm scările pe întuneric, luminați numai de ecranul telefonului lui Raphaël. Trebuie să fim discreți. Nu știu despre el, dar eu simt aceeași exaltare ca atunci când am fugit prima oară ca să mă duc cu prietenii la plajă. Și ultima, trebuie spus, fiindcă tata mă aștepta în grădină. Faptul că mă dusesem la culcare în rochie îl împinsese la bănuieli. Inima îmi galopează, corpul mi-e electrizat, mă abțin să chicotesc. Raphaël închide încet ușa anexei în urma noastră.

— O să traversăm în fugă, îmi murmură el la ureche.

Mă ia de mână. Tremur.

Parcurgem ținându-ne de mână distanța care ne separă de clădirea principală. La jumătatea drumului îmi dau seama că alerg în vârful picioarelor. Între mine și creierul meu e o ruptură.

— Mergem pe lângă zid până în spatele clădirii, șoptește el, și mai încet, și mai aproape.

Fiindcă nu trebuie să fim auziți.

Înaintăm tiptil spre parc. Aproape am ajuns când auzim un râset. Încremenim cu spatele la zid. Inima îmi bate în gât, în urechi. Dacă

Raphaël se înșală? Dacă vocile aparțin unui grup de criminali evadați din închisoare?

— Mi-e frică, îi șoptesc eu.

Îmi caută mâna pe pipăite, o ia din nou într-a lui și o mângâie cu degetul mare. Dacă asta ar trebui să mă calmeze, n-a nimerit-o.

— Hai, aproape am ajuns, spune el foarte încet. Mai vrei să mergem?

Fața lui e la câțiva centimetri de a mea, ne privim în ochi. În penumbră, vocea lui care șoptește, mângâierile lui pe mâna mea, respirația lui pe obrazii mei... pentru câteva clipe, timpul intră în pauză. Respirația i se accelerează. Trebuie să fac un efort pentru a o regla pe a mea. Degetele i se strecoară printre ale mele. Închid ochii. Creierul meu începe să difuzeze un film erotic. Tot corpul mă împinge să mă abandonez. Dar rațiunea ridică garda.

— Sunt sigur, spun eu răgușită. Mergem?

— Am pornit, șoptește el.

Vocile se aud tot mai tare pe măsură ce ne apropiem de grădina de legume. Recunosc una. Apoi pe a doua. Raphaël avea dreptate. O luminiță se zărește dincolo de zid. Îl ocolim încetișor, apoi, dintr-un salt, se proțăpim în fața celor care-mi bântuie nopțile de câteva luni.

Așezat pe un scaun de grădină, Gustave tocmai rulează liniștit un joint.



## CAPITOLUL 73

Tresare când ne vede și răstoarnă totul pe jos.

În jurul mesei, Pierre, Élisabeth și Louise rămân înmărmuriți.

— Aha! exclam eu. V-am prins, bandă de drogați!

Pesemne că nu-s deloc credibilă și că plantațiile lui sunt foarte bune, fiindcă Gustave izbucnește în râs, imitat imediat de tovarășii de fumat. Și de Raphaël.

— Și asta e de râs? întreb eu încercând să rămân serioasă în fața acestei scene improbabile.

— Doar nu vreți să plângem! se smiorcăie Élisabeth ștergându-se la ochi, înainte de a pufni iar în râs.

— O să ne spună că ne dăunează sănătății, pufnește Pierre.

În fața ilarității generale, mă predau. Încep să râd împreună cu ei. Louise se uită la mine cu ochi strălucitori:

— Vreți să vă rulăm una?

O oră și jumătate mai târziu, am repetat de zece ori că nu, mulțumesc, nu țin neapărat, că n-ar fi deloc profesional. N-am spus că, în realitate, singurul joint pe care l-am fumat vreodată mi-a dat impresia neplăcută că nu mai sunt stăpână pe nimic și mi-a provocat un atac de panică memorabil. Raphaël trage fără complexe fumuri lungi, în timp ce cei patru fantastici trec la mărturisiri. Drogul îi face vorbăreți.

Gustave cultivă cannabis de când a venit aici.

— Am fumat primul cui în 1968, aveam treizeci de ani. Eu și nevastă-mea tocmai ne cumpăraserăm o casă la Anglet. Noii noștri vecini trăiau în comunitate, erau foarte deschiși, ne-am simpatizat repede. Trăiam mult mai convențional decât ei, dar am păstrat toată viața originalitatea asta. Cât a fost bolnavă îi dădeam să fumeze pe

patul de spital. Îi ușura puțin durerea... Când am ajuns aici am întrebat dacă pot să-mi fac o grădină de legume.

De atunci, printre roșii și căpșune, cultivă plante de canabis, ale căror vârfuri le usucă apoi pe fundul dublu al canapelei sale.

— Vasăzică asta e mirosul din apartamentul dumneavoastră?

Totul se lămurește. Până și țipetele din noaptea trecută:

— Léon ne-a auzit într-o zi vorbind despre asta, explică Pierre. Ne-am temut să nu ne pârască, așa că i-am propus să ni se alăture. Era o seară cu lună plină, timp de o oră s-a crezut vârcolac. N-a vorbit niciodată despre asta.

— Nu-i de mirare! chicotește Élisabeth. Gustave i-a dat de înțeles că a filmat momentul când credea că-i cresc gheare. Probabil că se teme să nu se afle...

Raphaël râde.

La început, Gustave fuma singur. Într-o seară, trecând pe lângă apartamentul lui Miss Bunica, a auzit-o plângând. Tocmai primise o scrisoare care o informa despre decesul unui vechi prieten, mai mult n-a dezvăluit, dar era distrusă. Helmut, fără îndoială... A invitat-o să vină cu el. Mai târziu, li s-au alăturat Pierre și Élisabeth, apoi Louise, a treia membră a găștii bunicuțelor. Se întâlnesc cel puțin o dată pe săptămână.

— De preferință, sâmbăta, precizează Louise, pentru că atunci e Sarah de gardă și știm că doarme buștean.

Raphaël râde iar. E prăjit.

— Dar cum de n-a văzut sau auzit nimeni nimic? întreb eu.

— Nimeni nu dă atenție grădinii de legume, răspunde Gustave, și avem grijă să nu facem prea mult zgomot, chiar dacă uneori lucrurile derapează. Oricum, în toate apartamentele care dau spre partea asta a parcului stăm noi sau rezidenți care nu aud prea bine. De asta și venim așa târziu. Dar cum ați aflat?

— Eu mi-am dat seama, explică Raphaël trăgând din joint. Nu fumasem de mult, dar am recunoscut imediat frunzele în grădină. Bravo, frate, e clasa-ntâi!

Râset nebunesc general.

— V-am auzit de mai multe ori, reiau eu. Ba chiar am încercat să descopăr de unde vin vocile.

— O, știm! spune Gustave. V-am văzut odată dând târcoale, ne-ați cam speriat! N-o să spuneți nimic, nu?

Mă scrutează toți, așteptând răspunsul. Nu mă gândesc prea mult.

— Nu spun nimic, promit. Oricum, cine m-ar crede?

Mă întorc liniștită în anexă. De acum, când voi mai auzi voci dinspre parc în toiul nopții, voi ști că o gașcă de bunicuți și bunicuțe își oferă un moment de plăcere. Raphaël merge alături.

— Poate că, spune el, cearta dintre cele două bunici la cantină avea legătură cu traficul de cocaină...

— Da. Și Arlette e surdă pentru că-și ascunde pliculețele de LSD în urechi!

E cât pe ce să se înece de râs. Deschid ușa și intrăm în culoarul cufundat în întuneric. Nici unul dintre noi nu apasă pe întrerupător. Pun piciorul pe prima treaptă a scării.

— Noapte bună, șoptesc fără să știu prea bine de ce, fiindcă numai noi dormim aici, Marine petrecându-și noaptea la Greg.

Continuarea se întâmplă foarte repede. El parcurge metrul care ne separă, mă sărută scurt, dar apăsător pe gură, bagă cheia în yala apartamentului său și dispare, lăsându-mă singură cu palpitațiile mele.

## CAPITOLUL 74

Îi înfrunt pe Louise, Gustave și Élisabeth la scrabble. La Tamarisca, regulile sunt adaptate la vârsta rezidenților. Adio, clepsidră, fiecare stă cât timp are nevoie ca să-și formeze cuvintele. Abia a început partida și eu deja sunt la capătul puterilor.

— E rândul dumneavoastră, Louise. De șaisprezece minute.

Își mișcă literele, formează un cuvânt, apoi altul, pufnește, nimic nu-i convine, dar dacă am încerca așa...

— Pot să schimb literele? întreabă ea până la urmă.

— Da, poți, dar ești obligată să cedezi rândul, răspunde Élisabeth.

— Chiar dacă schimb numai două?

Mai bine mă duceam la atelierul de macrameuri.

După zece zile, depune cuvântul „nuna”, cu *u*-ul din „nunta” lui Gustave. Patru puncte, cam scump minutul.

E rândul meu. Cu *n*-ul lui Louise, formez „logodnei”. Scrabble.

— Norocul începătorului, spune Louise, căreia nu-i place să piardă.

— Sau e încornorată! ricanează Gustave. Totuși, lucrurile par să meargă bine cu nepotul Rosei...

Cele două femei aprobă din cap cu aerul unor cunoscătoare.

— A, da! răspunde Élisabeth. Le sclipeau ochii în seara aia...

— Aiurea! exclam eu. Trebuie să terminați cu jointurile, că vă dau halucinații... Hai, Élisabeth, e rândul dumneavoastră. Dacă o ținem în ritmul ăsta, au să ne găsească uscați pe scaune.

Bătrânul îmi adresează un zâmbet complice, ca și cum ar ști că știu că știe. Élisabeth depune cuvântul.

— I, N, E, L: „inel”. Cuvântul se dublează.

Gustave se gândește îndelung, cam cât durează să frigi un pui, apoi înșiră literele.

— „Mariaj”, cu i-ul lui Élisabeth, r-ul se dublează, nouăsprezece puncte.

Louise continuă imediat cu un „kiwi” bine plasat care o ajută să recupereze la scor. Apoi eu depun „cerere”, iar Élisabeth „mireasa”.

Mâna lui Gustave se cufundă sub masă. E momentul. Élisabeth îmi zâmbește nerăbdătoare, în timp ce Louise își deplasează jetoanele în căutarea unui cuvânt bun. Bătrânul pune prima literă. Apoi a doua. Apoi a zecea.

— Dar ai mult prea multe litere! se miră Louise.

Pe tablă, în litere negre pe pătrate galbene, se etalează cererea lui:

## VREI SĂ FII SOȚIA MEA

Ea se ridică și își duce mâinile la față. A făcut ochii mari. În ciuda indiciilor conținute în toate cuvintele depuse pe tablă, nu se aștepta deloc. Gustave se sprijină de cadru ca să pună genunchiul pe pământ. Este momentul pe care îl alege Pierre, ascuns de la început pe coridor, ca să lanseze *Marșul nupțial* și să intre în încăpere aruncând petale de trandafiri, urmat de aproape toți rezidenții și angajații de la Tamarisca.

Louise nu s-a clintit. E înmărmurită. Gustave are lacrimi în ochi. Și eu. Se formează un cerc în jurul cuplului.

— Draga mea Louise, declamă Gustave, n-o să-ți țin un discurs lung, n-avem timp pentru așa ceva. Vreau să trăiesc alături de tine fiecare secundă care mi-a mai rămas, nu mă mai pot lipsi de râsul tău. Vreau să te fac fericită așa cum mă faci tu fericit, până la ultima mea suflare. Scumpa mea, vrei să te căsătorești cu mine?

Louise râde și plânge în același timp. Se apleacă pentru a fi la înălțimea lui Gustave, căruia îi este greu să se ridice, în sală plutește liniștea. Ea își pune mâna ridată pe obrazul bătrânului:

— Nimic nu m-ar putea face mai fericită.

Toată lumea aplaudă, iar eu îmi șterg lacrimile. Îmi vor lipsi cu toții atât de mult.

## CAPITOLUL 75

*De la: Raphaël Marin-Goncalves*

*Subiect: Fără*

*Hello, Julia.*

*Ce faci?*

*Îmi pare rău că nu ți-am zis la revedere duminică, am venit să bat la ușa ta, dar se pare că nu erai acasă. Voiam să-ți spun că am petrecut un weekend extraordinar.*

*Bunica mi-a spus că a fost o cerere în căsătorie, mi-ar fi plăcut să văd asta!*

*Apropo de bunica, cum ți se pare în momentul ăsta? O simt puțin schimbătoare, e veselă și după un minut se închide în ea. Știi dacă s-a întâmplat ceva? Sper că nu i se pare că sunt prea sufocant...*

*Pe foarte curând,*

*Te pup*

*Raph*

Duminică eram acasă când a bătut la ușă. Am rămas nemișcată până când pașii lui s-au îndepărtat pe scară. Seara de sâmbătă m-a dat peste cap. Sărutul lui m-a tulburat. Sentimentele mele m-au răscolit. Trebuie să mă protejez.

*Salut, Raphaël.*

*Sunt bine, mulțumesc, sper că și tu.*

*Nu-ți face griji pentru duminică, nu-i nici o problemă. Leșisem să mă plimb.*

*Într-adevăr, Gustave i-a cerut mâna lui Louise, a fost un moment magic. Greg a filmat totul, o să-ți poată arăta.*

*Eu n-am avut impresia asta cu bunica ta. Dimpotrivă, o simt în largul ei și din ce în ce mai sigură pe ea. Poate că prea pui tu lucrurile la inimă.*

*O seară frumoasă.*

*Pe curând!*

*Julia*

Mesajele mele către fisc sunt mai călduroase de atât. Mă costă să fiu așa de rece, apăs cu regret pe „trimite”. Nu vreau să-l rănesc pe Raphaël. Vreau doar să evit să fiu eu rănită.

Telefonul îmi sună exact când închid calculatorul. E Marion.

— Salut, fată! Așa deci, ai uitat-o pe cea mai bună prietenă a ta? atacă ea.

— Dixit cea care trebuie să vină pe la mine de șase luni. Ce mai faci?

— Beton, am o grămadă de lucruri să-ți povestesc, dar poate aștepta până pe 7 septembrie.

— De ce pe 7 septembrie? întreb eu prăbușindu-mă pe canapea.

— Pentru că vii la Pariiiiiis! Te previn: o să-ți placă. Închipuie-ți că într-una din serile trecute eram la ziua lui Peter, știi, tipul de la Charlotte Cartel? Pe scurt, era super-snob, dar am făcut cunoștință cu Jacques Martin, nu ăla mort, bine-nțeles, ci directorul Clinicii de Păr, din arondismentul 15. Știi Clinica de Păr?

— Nu, dar numele nu prea lasă loc imaginației.

— Exact. Și știi ce? Oamenii care-și pierd părul nu reacționează prea bine. Te las să ghicești: caută un psiholog. I-am zis că ești cea mai bună, ai întâlnire pe 7 la ora unșpe. Ei, cine-i cea mai bună prietenă din lume?

Cea mai bună prietenă din lume sunt eu. Fiindcă, pentru a nu-i strica lui Marion bucuria, mă extaziez și-i mulțumesc, deși visez un singur lucru: să închid și să-mi vâr capul sub pernă.



## SEPTEMBRIE

„De fiecare dată speranța duce mai departe decât teama.”

JÜNGER

## CAPITOLUL 76

Știu pe de rost genericul de la *O viață mai frumoasă*. În fiecare seară, când începe, mă străduiesc din greu să nu-l cânt. Probabil că Julia cea de la începutul anului se strică de râs văzându-mă.

Episodul din seara asta e important: vom vedea în sfârșit chipul preotului care de mult timp face să bată inima lui Mélanie. Tensiunea e la culme, ochii rezidenților sunt ațintiți asupra ecranului, iar mâinile crispate pe brațele fotoliilor. Ca în fiecare seară, Greg și cu mine stăm pe ultimul rând. În mod excepțional, Marine e și ea prezentă: Greg i-a promis o surpriză dacă vine.

Pe ecran, Mélanie merge fără grabă pe peronul gării. Trebuie prelungit suspansul, spectatorii așteaptă numai de șase luni. Îl întreabă pe un controlor dacă trenul care sosește este cel dinspre Paris.

— Ce-a zis? întreabă Arlette.

— Șt! se răstește Léon, care, de când am avut tupeul de a-i zădărnici planurile, se așază în primul rând ca să fie cât mai departe de mine.

Mai departe de atât, ar intra în ecran.

Trenul intră în gară. Mélanie scoate o batistă. La fel și Louise.

Schimbare de scenă. Samia plânge, fiindcă soțul ei Boher nu o crede când îi spune că fosta lui iubită e complet nebună și că a amenințat-o că le va răpi copilul. Élisabeth se revoltă:

— Eu, în locul ei, aș divorța pe loc.

— Eu, în locul ei, i-aș scoate dinții unul câte unul și i i-aș băga pe gât.

Mai mulți rezidenți se întorc și se uită ciudat. Poate că pun eu prea mult lucrurile la inimă.

Revenire pe peronul gării. Melanie verifică pe telefon numărul vagonului în care se află Luc. Părintele Luc pentru apropiați. Ușile se deschid, iese un picior, gros-plan pe pantoful negru, schimbare de scenă. Greg dă întruna din picior.

— E totul în ordine? mă interesez eu.

— Da. Doar că abia aștept să văd cum arată.

La televizor, Barbara se întreabă dacă trebuie să-i spună lui Ahmed că l-a înșelat. Pierre dă din cap că nu.

— Nu trebuie să mărturisești niciodată genul ăsta de lucruri, asta nu face decât să-ți ușureze conștiința și să-i rănească pe toți.

Élisabeth are o expresie uimită. Deschide gura să răspundă când imaginea revine la Melanie. E momentul. Vom descoperi, în sfârșit, chipul lui Luc. Pantoful negru coboară pe peron, camera urcă pe picioare, pe mâini, pe gât. Ei, cum arată preotul?

— Dar ce bine seamănă cu Greg! exclamă Louise când i se dezvăluie chipul.

Mă uit la Greg, apoi la ecran, apoi la Greg, apoi la ecran. Nu-mi cred ochilor. Nici Marine, dacă e să mă iau după gura ei căscată. Toți rezidenții sunt acum cu ochii spre Greg. El zâmbește.

— Tu ești? articulează Marine.

— Păi, da, eu sunt! se fudulește el.

— Dar când? Cum? Povestește! exclam eu.

Imaginile continuă să-și spună povestea pe ecran, dar cea care interesează acum pe toată lumea e cea a animatorului de la casa de bătrâni care apare în *O viață mai frumoasă*.

— Țineți minte săptămâna mea de concediu? Ei bine, eram la Marseille! Am trecut de audiții la începutul anului, de asta mi-am luat două zile libere, și m-au acceptat pentru rolul preotului!

— Trebuie să mergi des? se îngrijorează Marine.

El râde.

— Apar numai în două episoade... Îmi pare rău că stric suspansul, dar Luc a venit să-i spună în fața lui Mélanie că între ei nu poate fi nimic.

Élisabeth începe să plângă.

— De ce plânge? bodogănește Léon. Prefera ca preotul să trăiască în păcat?

— N-are legătură cu asta, se smiorcăie bătrâna. Sunt tristă fiindcă Greg o să ne părăsească, acum, că e vedetă...

Pierre își cuprinde soția în brațe și o consolează. Lucienne îi aruncă o privire sumbră lui Greg. Toată lumea așteaptă răspunsul lui. Probabil că nu anticipase reacția asta.

— Păi, tocmai voiam să vă spus, vorbește el lăsând capul în jos, că m-a sunat Tarantino azi-dimineață... Vrea să joc rolul principal în următorul lui film. Mi-a dat timp de gândire, dar sigur că n-am nevoie. La lucruri de genul ăsta nu mai stai să te gândești!

— Ce-a zis? întreabă Arlette.

Louise duce mâna la gură. Marine e la fel de uimită ca și mine să constate cât de creduli sunt. I-ai putea face să creadă că vine un dinozaur la cină și ei s-a întreba ce mâncare să-i gătească.

— Așa că i-am răspuns că e foarte amabil, dar că prefer să am în continuare grijă de dragii mei rezidenți.

Fețele se luminează.

— Sunteți un om bun, Gregory! afirmă Pierre.

— Și o vedetă, pe deasupra! adaugă Lucienne.

Greg se împăunează.

— Nu vreți și să redenumiți Tamarisca cu numele lui Greg? spune Marine râzând.

— De ce nu? răspunde Gustave. „Cămile bătrân Greg”, sună bine!

— În orice caz, suntem foarte mândri de dumneavoastră, tinere. Ați trăit o aventură frumoasă și noi o împărtășim puțin.

Greg zâmbește către Marine:

— Noroc că unii sunt mândri de mine...

Drept unic răspuns, ea îi cuprinde fața cu mâinile și își lipește gura de a lui. Rezidenții sunt uluiți: este prima oară când cuplul se afișează în public. În timp ce Marine se desprinde din îmbrățișare, Rosa se întoarce spre mine cu o expresie circumspectă:

— N-am înțeles totul... și ea e actriță?

## CAPITOLUL 77

Marion a pus așternuturile mele preferate: cele albe cu broderii.

E foarte ciudat să mă întorc în acest apartament parizian în care am trăit câteva luni. Am impresia că epoca aceea ține de o altă viață și, în același timp, automatismele revin de parcă n-ar fi încetat niciodată. Mă așez pe partea stângă a canapelei, ca înainte.

— Ei, ți-a fost dor de Paris? întreabă Marion băgând o capsulă de cafea în mașină.

— Sincer? Nici o clipă. Singurul lucru care-mi lipsește e un Starbucks, dar nu contează așa de mult în comparație cu oceanul.

Închide ochii și lasă capul pe spate.

— Oceanul... Trebuie musai să vin odată la tine. Dar n-o să fii prea tristă că te întorci aici, nu?

Întrebarea ei cade ca o palmă.

— Nimic nu e încă hotărât, nici măcar n-am fost la interviu!

— Nu, dar te-am vândut bine! Sunt sigură că o să se rezolve.

De când m-a sunat Marion, m-am gândit mult la oportunitatea asta. De mai multe ori am pus mâna pe telefon ca să-i cer să anuleze. De fiecare dată, am închis înainte de prima sonerie. N-am chef să lucrez iar la Paris. Dar, dacă mi s-ar propune, n-aș avea chef să lucrez nici la Roma, Bordeaux sau Biarritz. Ce-mi doresc eu e să lucrez în continuare la Tamarisca. Or, Anne-Marie a fost categorică: peste o lună mi se termină contractul. N-am de ales, iar postul oferit nu mi se pare chiar așa de oribil.

— Ascunde-ți puțin bucuria, mormăie Marion întinzându-mi o ceașcă aburindă.

— Da, da, sunt entuziastă, te asigur! Singurul lucru care mă necăjește un pic e că trebuie să mă îndepărtez din nou de familia mea...

— Gata, i-ai zis totul maică-tii?

— Nu încă, dar mă simt din ce în ce mai pregătită. Mai am numai câteva zăvoare de tras și gata. Deci o să sune cam așa: „Mama, am petrecut opt luni la câțiva metri de tine fără să-ți spun și acum, că știi, plec înapoi, salut!”.

— O să înțeleagă, sunt sigură.

— Sper...

Îmi zâmbește cu blândețe.

— Și adevăratul motiv pentru care te-ai întors la Biarritz, vrei să vorbim despre asta? murmură ea.

Ridic din umeri în tăcere. Înțelege că răspunsul e negativ, astfel încât continuă fără tranziție:

— Am întâlnit pe cineva.

— Nu se poate! Povestește!

Marion chicotește și-mi mărturisește cum s-a îndrăgostit la prima vedere de Issa.

— Mi-am spart un dinte mușcând dintr-un sandvici. Nu o măsea, altfel n-ar fi amuzant, ci un dinte din față. Să mă fi văzut, parcă eram Zézette<sup>[22]</sup>. E foarte simplu: aș fi înmuiat și un vibrator. Dentistul meu lipsea, înlocuitorul lui mi-a salvat viața. Era Issa. Mi-a cunoscut interiorul gurii și al nasului înainte să mă cunoască pe mine, tipul n-o să mă păărăsească niciodată.

Râde. Mă uit la ea și sunt frapată dându-mi seama că nu mi-a lipsit. Ca și cum ar fi fost prezentă în filigran. Ca și cum gândul că o pot suna în orice moment, că era acolo ar fi fost echivalent cu a o suna propriu-zis.

Marion m-a primit într-o seară cu valizele în mâini și cearcăne sub ochi. N-a pus întrebări, a întins așternuturile albe cu broderii pe canapea și mi-a gătit pastecele cele mai oribile pe care le-am mâncat în viața mea. N-a întrebat niciodată cât am de gând să stau, nici nu m-a

făcut să simt că o deranjez. Nu m-a judecat când mă întorceam în zori, mirosind a alcool și a bărbatul din noaptea aceea. Îmi puneă prezervative în geantă. Mamei, când se îngrijora că nu primise nici o veste de la mine, îi spunea că sunt bine. M-a încurajat să plec la Biarritz deși avea să-i fie dor de mine. Prieteni s-au mai perindat prin viața mea. Unii au contat, mult. Gașca din liceu, colegele de facultate, amicii de la petreceri. Au fost mutări, certuri, caractere care se schimbă, la fel și opinii, mesaje tot mai rare și amintiri care se estompează. Dar cu Marion, n-am nici o îndoială, o să ne ajutăm la aranjarea perucilor când o să avem optzeci de ani.

— Dar tu, tot hotărâtă să rămâi singură până la sfârșitul zilelor?

Întârzii prea mult cu răspunsul, e dubios.

— Ai întâlnit pe cineva! jubilează ea.

Scutur din cap, ridic din umeri și spun de două ori „nu”. Și asta e dubios. Marion vine să se așeze lângă mine și mă privește drept în ochi, cu un zâmbet în colțul gurii. Mai rău decât orice tortură. Mă pufnește râsul.

— Vreau să știu tot, spune ea.

— Nu e mare lucru de spus, nepotul unei rezidente noi îmi face curte și nu mi-ar dispăcea, dacă circumstanțele ar fi altele.

— Ce circumstanțe? face ea încruntând din sprâncene.

— Toate circumstanțele. Sunt într-o fază de reconstrucție, nu pot risca să fiu rănită încă o dată. Oricum, după Marc, cred că n-aș mai reuși să am încredere în cineva. În plus, e nepotul unei paciente. Iar eu am plecat la Biarritz ca să mă regăsesc, nu trebuie să mă las distrasă. Și apoi...

— E lungă lista asta? Serios, Julia, știi cât țin la tine. Dar n-am auzit niciodată motive așa idioate ca să respingi pe cineva. Și mai ce? Alinierea planetelor nu e favorabilă?

Ridic din umeri, ofensată.



— N-am nici un motiv să mint. Nu văd de ce-aș găsi pretexte.

Mă împinge ușor cu umărul.

— Tu ești psiholoaga, fată. Dar parcă te-ai gândi că nu ți se poate întâmpla nimic bun. Știi, viața nu e făcută numai din drame.

Rămân interzisă timp de câteva secunde. Ultima ei frază m-a izbit violent.

Are dreptate. Inconștient, sunt convinsă că mi-am epuizat cota de fericire și că decesul tatei a deschis balul încercărilor prin care trebuie să trec. Mai rău, angoasa mea nu e niciodată mai puternică decât atunci când totul merge bine. Ca și cum va trebui neapărat să plătesc pentru asta. Nu degeaba, în ultima vreme, îmi vine des în minte un citat din *Castelul mamei mele* de Pagnol, care mă marcase deja în copilărie: „Așa este viața oamenilor. Câteva bucurii, șterse foarte repede de necazuri de neuitat. Nu este nevoie să le spunem asta copiilor”.

Adorm câteva ore mai târziu în sunetele aproape uitate ale nopții pariziene, fericită că mi-am regăsit prietena, anxioasă pentru interviul de mâine și cu impresia că am pus ochelari pe niște ochi care nu vedeau prea clar.

## CAPITOLUL 78

Jacques Martin mă privește atent în timp ce eu mă supun cerinței lui: mă prezint în câteva fraze. Am impresia că-s un pachet de detergent care trebuie să convingă clienții că spală mai bine decât concurența. În sala de așteptare a directorului de la Clinica de Păr mai sunt două persoane. Am pierdut puncte încă de la intrarea în birou: cred că am avut un gest de recul descoperind că e chel.

— De ce vreți să lucrați la Clinica de Păr?

*Pentru că sunt pasionată de păr de când eram foarte mică, chiar mi-am grefat un smoc pe inimă. Altă întrebare?*

— Însoțirea persoanelor care suferă este specialitatea mea și cred că persoanele care-și pierd părul pot să sufere cu adevărat din cauza asta. Dumneavoastră le ajutați pe plan fizic, implantându-le păr, eu pot să le ajut pe plan psihologic, oferindu-le receptivitatea și înțelegerea de care au nevoie.

Zâmbește și își încrucișează brațele.

— Care sunt principalele trei calități ale dumneavoastră?

*Știu să mă apăr cu un cuțit cu vârful rotunjit, pot să-mi blochez spatele făcând gimnastică aerobică și sunt expertă în O viață mai frumoasă.*

— Sunt foarte receptivă, răbdătoare și organizată.

Notează răspunsul pe spatele CV-ului meu și continuă:

— Clienții noștri sunt adesea oameni grăbiți, care au o viață foarte plină. Nu-și permit să vină la întâlniri după orarul oamenilor obișnuiți. Sunteți dispusă să lucrați la ore mai puțin convenționale?

— Mai puțin convenționale?

— Uneori dimineața devreme, uneori seara târziu, alteori în weekend. Rareori știm dinainte. La Clinica de Păr, cuvântul de ordine este „Ne adaptăm”. Sunteți dispusă să lucrați mai mult și să fiți flexibilă?

*Sunteți dispus să adăugați cifre la salariu și să mă plătiți când vreau?*

— Sunt capabilă să mă adaptez când sunt pasionată.

Zâmbește. Pachetul de detergent începe să-i placă.

Discuția continuă în ritmul întrebărilor obișnuite, care este cea mai frumoasă reușită profesională a dumneavoastră (*am bătut-o pe Lucienne la scrabble*), aveți de gând să faceți copii în următorii zece ani (*vreo cinșpe, toți odată, dacă se poate*), ce pasiuni aveți (*somnul, să fac rotocoale cu fumul de țigară și reportajele despre marmote*), mă întreb ce caut aici. Exact ca în ziua sosirii la Tamarisca. Poate e un semn.

Jacques Martin închide pixul și își reazemă spatele de fotoliu. Discuția pare să fie pe sfârșite.

— O ultimă întrebare, domnișoară Rimini. Mi-ați spus că în curând vi se termină contractul. Văd că înainte ați lucrat la o clinică de chirurgie estetică din Buttes. De ce ați plecat de acolo?

*Pentru că a murit tata, pentru că prietenul meu a preferat să-și alinte computerul, nu iubita nefericită, pentru că bunica a dispărut din cauza unui AVC și pentru că trebuia neapărat să plec din Paris înainte să mi-o pun cu toți locuitorii lui și cu Turnul Eiffel.*

Reflectez la cel mai bun răspuns când el își trage scaunul în spate și se ridică.

— Mulțumesc pentru timpul acordat acestei întâlniri, spune el întinzându-mi mâna. Vă voi contacta imediat ce voi lua o decizie.

Îi strâng mâna și mă îndrept spre ușă simțind cum îmi îngheață sângele în vene.

La naiba! Ultima tiradă am gândit-o cu voce tare.

## CAPITOLUL 79

*De la: Raphaël Marin-Goncalves*

*Subiect: Apropo*

*Hello, Julia.*

*Un mesaj puțin diferit de celelalte, de data asta. E trei noaptea, sunt epuizat și vreau pur și simplu să-ți spun că vizitele mele la Tamarisca n-o să aibă la fel de mult farmec când tu n-o să mai fii acolo.*

*Sper să nu regret mâine mesajul ăsta...*

*Te sărut,*

*Raph*

Șterg brusc emailul. Ca pentru a-mi scurtcircuita creierul înainte să identifice bucuria.

Păcat că nu există coș de gunoi în memorie.

## CAPITOLUL 80

Martine, fiica lui Gustave, și-a făcut timp să ne facă o mică vizită. Aproape am terminat ședința lunară de personal când intră în sala de mese fără să bată la ușă, fluturând o carte poștală.

— Cele două bătrâne de pe bancă mi-au spus că vă găesc aici. Ce-i cu gluma asta? întreabă ea aruncând cartea poștală pe masă.

E prea departe ca să văd, dar știu ce scrie pe ea, pentru că eu am fost să le printez.

*Ce faceți pe 11 octombrie?*

*Louise și Gustave se căsătoresc!*

*Sunteți invitați călduros să le împărtășiți fericirea cu ocazia ceremoniei care va avea loc la ora 13 la primăria din Biarritz.*

Cu brațele încrucișate, așteaptă un răspuns.

— Cine sunteți? întreabă Marine.

— Sunt doamna Martine Luret, fiica lui Gustave Champagne.

Anne-Marie îi arată un scaun.

— Luați loc, vă rog.

— Nu vreau să iau loc. Poate cineva să-mi explice?

— Fără îndoială, tatăl dumneavoastră vă va explica mai bine decât noi, răspund eu încercând să nu-mi arăt colții.

— Tatăl meu e un om bătrân care nu mai e întreg la minte, dacă o fi fost vreodată. Credeam că, aducându-l aici, îmi asigur liniștea. Cum îl puteți lăsa să facă o asemenea nebunie?

Greg intervine.

— Tatăl dumneavoastră știe ce face, ar trebui să discutați cu el. Le stă bine împreună...

— N-am nici un chef să-l văd pe tatăl meu făcând pe adolescentul, mulțumesc frumos. Doamna nu s-a înșelat, n-a pus ochii pe el întâmplător... Vă previn, o să cer să fie pus sub tutelă și o să-l mut în altă parte.

— Se calmează circara asta? se răstește Marine ridicându-se.

Greg îi pune mâna pe braț, Anne-Marie face ochii mari. Fiica lui Gustave e stacojie.

— Pardon? Cu mine vorbiți?

— Nu, cu mă-ta! Vă dați seama ce faceți? Tatăl dumneavoastră e un om adorabil, de ce naiba vreți să-i stricați fericirea?

— Marine, tăceți, vă rog, intervine Anne-Marie.

— Atunci pot s-o pocnesc?

În jurul mesei se aud chicoteli. Mă abțin să pufnesc în răs. Anne-Marie insistă:

— Marine, luați loc, vă rog. Doamnă, continuă ea adresându-se fiicei lui Gustave, nu putem face nimic pentru dumneavoastră. Este o problemă pe care trebuie să o lămuriți cu cel în cauză, nu avem nici o putere asupra deciziilor tatălui dumneavoastră. Dacă vreți să mai discutăm, vă rog să vă faceți o programare, noi avem de terminat ședința.

Martine iese din încăpere fără o vorbă. Ușa se trânteste, izbucnesc râsete, reacțiile sunt unanime:

— Ce scorpie!

— Bietul Gustave, el e așa de drăguț...

— Să mai faci copii...

Ședința se termină după câteva minute. Ies să fumez cu Marine, care e montată în continuare. Gustave e în parcare, în picioare lângă o mașină. Din interior, prin geamul întredeschis, fiica lui îi vorbește. Louise, așezată pe banca ei obișnuită, urmărește scena. Ne ducem lângă ea.

— V-ați cunoscut viitoarea noră? o întreb pe un ton ironic.

— N-a vrut să mă salute, răspunde Louise tristă. Gustave mi-a vorbit atât de mult despre fiica lui încât abia așteptam s-o cunosc. A spus că înainte era altfel...

— Poate că, dacă o lovim zdravăn, o să redevină ca înainte? propune Marine.

Gustave încă vorbește când mașina se îndepărtează. Rămâne câteva clipe singur, sprijinit de cadru, uitându-se în urma mașinii, apoi se întoarce și vine spre noi. Aproape că a ajuns în dreptul nostru când mașina reapare. Fiica lui deschide geamul din dreapta și-i strigă:

— Tată, te previn, dacă faci asta ai terminat-o cu mine!

El se întoarce și-i răspunde pe un ton dezabuzat.

— Draga mea, de mult am terminat-o cu tine. Te iubesc și o să te iubesc până la ultima suflare, pentru că mi-o amintesc pe fetița afectuoasă și veselă care erai. Râdeai tot timpul. Fetița aceea a dispărut de mult. Știu că ești supărată pe mine, draga mea, o să regret întotdeauna că ți-am făcut atâta rău. M-am scuzat de zeci de ori, nu te pot obliga să mă ierți. Îți doresc să fii fericită, asta-mi doresc cel mai mult pe lume, chiar dacă nu sunt de față. Și eu am dreptul să fiu fericit și n-o să te las să-mi distrugi asta. Mă însor cu Louise, fie că vrei sau nu, și o să-mi sfârșesc viața alături de ea. Dacă alegi să nu mai faci parte din viața mea, accept. Oricum, fiica mea îmi lipsește deja de ani de zile.

Tace. În atitudine i se citește speranța, mâinile îi tremură pe cadru. Fiica lui nu-l scapă din ochi, impasibilă, încet, geamul se ridică până se închide complet. Apoi se aude cum demarează și mașina se îndepărtează.

El ridică din umeri și se întoarce, cu un aer fals detașat.

— O să avem un tacâm mai puțin de plătit!

## CAPITOLUL 81

— Cum vă simțiți?

Aplecată deasupra mesei sale rotunde, Louise împletește săculeți de lână pentru bomboane. Suflu în ciocolata caldă pe care mi-a făcut-o. Îmi va lipsi acest ritual săptămânal.

— Minunat! Îmi amintesc perfect pregătirile pentru prima mea nuntă, eram în culmea fericirii. Nu credeam că o să re trăiesc asta vreodată, ce bucurie! Și dumneavoastră ce faceți?

Ședințele mele cu Louise seamănă mai mult cu niște conversații între apropiați decât cu o consultație. De fiecare dată se interesează de mine, îmi pune întrebări, îmi cere noutăți. Este singura pacientă căreia îi fac uneori confidențe. Un efect secundar al ciocolatei calde, fără îndoială.

— Și eu sunt bine. Știți cumva dacă Gustave a mai primit vreun semn de la fiica lui?

— Nu mi-a spus, presupun că nu. Dar dumneavoastră aveți vești de la Raphaël?

— De la Raphaël? repet eu, surprinsă.

— Ei, nu faceți pe nevinovata. Când ați plecat în seara aceea, lângă grădină, am făcut pariuri despre data primului vostru sărut.

Nici măcar nu știu cum să răspund. Pare-se că toată lumea e la curent cu ceva care mă privește, dar despre care eu nu știu nimic.

— Vă asigur că nu se întâmplă absolut nimic cu Raphaël. De fapt, începe să mă sâcâie că toată lumea îmi vorbește despre el. De parcă nu poți să petreci puțin timp cu cineva fără să ai alte intenții.

Oftează.

— Când îmi puneți întrebări, încerc să vă răspund cât mai sincer. Altfel n-are rost. Puteți să faceți la fel?

Încuviințez din cap.



— Se întâmplă ceva între dumneavoastră și Raphaël, nu-i așa?

Nu-mi pusesem niciodată întrebarea așa de direct. Am nevoie de câteva secunde ca să știu să răspund.

— Nu știu... Așa cred. Îmi place. Mult. Prea mult. Asta mă sperie, așa că prefer să-l țin la distanță.

Lasă andrelele și îmi ia mâna.

— Aveți vârsta nepoților mei. O să vă vorbesc ca și cum ați fi nepoata mea. Bine?

— Bine, răspuns eu, cu un nod în gât.

— Dacă mi-ați fi nepoată, v-aș spune că frica este un sentiment necesar, care ne poate salva de anumite pericole. Dar poate și să-i paralizeze pe cei care-i acordă prea mult loc. Nu știu ce ați pățit, dar vă presărați drumul cu pietricele de frică. Dacă ați fi nepoata mea, v-aș spune că trebuie să vă stăpâniți frica. Ea trebuie să vă fie carburant, nu frână. De ce vă temeți cel mai tare?

Cuvintele ei mă tulbură. Parcă s-ar fi plimbat prin creierul meu, m-a conturat cu o exactitate impresionantă.

— Nu știu. Cred că de suferință. Am impresia că sunt mereu în gardă, ca și cum m-aș aștepta să mi se întâmple o dramă. E atât de dureros când totul se dă peste cap așa, fără avertisment. Ca și cum subconștientul meu ar încerca să se pregătească rămânând în alertă.

— Pentru că nu aveți încredere în sine. Cea mai mare frică sunteți chiar dumneavoastră. Dacă ați fi nepoata mea, v-aș spune că, dacă scăpați de frica asta de dumneavoastră înșivă, n-o să vă mai fie frică de nimeni. Nimeni n-o să vă mai facă să suferiți dacă credeți în dumneavoastră.

Fiecare cuvânt al ei are asupra mea efectul unui pansament smuls. Mă doare, dar sub plasture rana a început să se cicatrizeze. Louise îmi cunoaște modul de funcționare mai bine decât mine însămi.

— Am uitat patruzeci de ani din viață, continuă ea. Asta m-a învățat un lucru fundamental, fără îndoială, secretul fericirii: viața înseamnă prezentul. Înseamnă aici și acum. De la ziua de ieri trebuie să păstrezi numai partea bună. De la cea de mâine nu trebuie să aștepți nimic. Nu poți schimba trecutul, nu poți cunoaște viitorul. Din nefericire, am învățat asta cu Maryline. Frica decurge din trecut și strică viitorul. Lăsați bagajul din mână, micuța mea Julia. Adesea, abia la sfârșitul vieții apreciem valoarea prezentului. Aveți șansa de a fi înconjurată de oameni care vă deschid ochii. Profitați de ea.

Îmi mângâie mâna. Plâng. Începe să devină un obicei. Aici, am impresia că petrec mai mult timp plângând decât invers. Cine știe, oi fi soluția la penuria de apă din lume.

Ies din ședință complet buimăcită. Noroc că e ultima pe ziua asta. Mă întorc în apartament, am ceva important de făcut înainte de cină.

Deschid laptopul, îl pun pe genunchi și taster pe Google: „Cum să scapi de frici”.

## CAPITOLUL 82

Raphaël stă la masa bunicii lui. Îmi mestec morcovii rași încercând să nu mă uit prea mult la el. Abia dacă a dat din cap în semn de salut. Dacă ar fi mai rece de atât, ar fi un om de zăpadă.

Nu știam că vine în weekendul ăsta. Nu mi-a mai scris după mailul la care n-am răspuns. Am simțit ceva în stomac când l-am văzut adineauri. Nu fluturi. Mai degrabă niște lilieci.

Iese înainte de desert, cu pachetul de țigări în mâini. Aștept câteva minute și mă duc după el. Stă pe banca din spatele parcului.

— Salut! îi arunc pe un ton vesel. Nu știam că vii, până când stai?

— Măine plec, răspunde el laconic.

Privește drept înainte. E supărat. Și eu aș fi, în locul lui. Nu știu ce să-i spun ca să aranjez lucrurile. Discuțiile cu Marion și Louise nu mi-au spulberat fricile, dar m-au ajutat să mă hotărâsc să le trag un șut sănătos. Dacă nu-mi asum riscuri, adevăratul pericol e să stagnez într-un fel de toropeală care m-a cuprins de câteva luni. Primul pe care aș vrea să mi-l asum e să mă deschid față de Raphaël. Nu neapărat ușa cu totul, dar o fereastră. O lucarnă. O ferestruică. Cum ar putea să-mi facă rău intrând printr-o fereastră micuță?

— E mai bine la serviciu? întreb eu.

— E bine.

Weekendul l-am epuizat. Serviciul l-am epuizat. Trec la vreme.

— E și frumos, ai noroc, toată săptămâna a plouat!

— Mă duc înapoi la bunica.

Stinge țigara fumată pe jumătate, se ridică și se îndepărtează fără să-mi arunce o privire.

Tocmai mi s-a trântit fereastra-n nas. Doare.

## CAPITOLUL 83

Mă pregătesc să petrec o seară de sâmbătă sub plapumă când cineva îmi bate la ușa. Deschid, Élisabeth stă în cadrul ușii cu un aer panicat.

— Veniți repede, avem nevoie de dumneavoastră!

Nu pun nici o întrebare. Faptul că a urcat scările e de ajuns ca să mă convingă de gravitatea situației. Îmi trag o geacă peste pijamaua cu iepuri roz și o urmez pe trepte. Nu scoate o vorbă, dar, trecându-mi brațul pe sub al ei, simt că tremură. Sau poate că eu.

Nu se aude nici un zgomot din clădirea principală. S-a înserat de ceva timp, după cină fiecare s-a întors în apartamentul lui. O urmez pe culoare, cu frica-n suflet. Ce-o să găesc? Dacă a preferat să vină după mine în loc să anunțe persoana de gardă, nu poate fi decât important. Îmi trece prin cap că ar putea fi vorba de micile lor întâlniri secrete. Sper că nu s-a întâmplat nimic cu Pierre, Louise sau Gustave.

Ajunse în fața ușilor batante ale sălii de mese, ea se oprește.

— Micuța mea Julia, ceea ce veți vedea nu trebuie divulgat cu nici un pretext. Trebuie neapărat să păstrăm secretul până la capăt.

— Bine, spun simțind cum inima îmi răsună în tot corpul.

— Trebuie să vă leg la ochi.

— Poftim? exclam eu. De ce vreți să mă legați la ochi?

— Șt, vorbiți mai încet! Trebuie să iau toate precauțiile. Vă rog, nu puneți întrebări.

Ochii ei mă imploră. Povestea asta nu are sens, dar, pentru un motiv care-mi scapă, o las să-mi lege pe ochi o eșarfă care duhnește a apă de colonie.

— Câte degete am? întreabă ea.

— Habar n-am, dar acuși n-o să mai aveți nici unul dacă mă lăsați așa.

Aud ușa deschizându-se, șușoteli, mai multe respirații. Aud un bocănit regulat în pardoseală, ca un cadru. Îmi simt picioarele căutând podeaua la fiecare pas. Simt mâna lui Élisabeth ducându-mă spre necunoscut. Apoi mă apasă pe umeri și îmi șoptește să mă așez. Pe urmă alte zgomote, mirosuri, pași. Rareori am fost așa de speriată, creierul îmi funcționează la putere deplină și n-am nici o idee.

— Un, doi, trei! face o voce masculină.

Cineva dezleagă nodul eșarfei și îmi redă vederea. Am nevoie de câteva clipe ca să-mi obișnuiesc ochii cu luminozitatea, totuși slabă. De alte câteva are nevoie creierul meu ca să decripteze scena pe care o descopăr.

Stau la o masă acoperită cu cocoloașe de vată și cu două lumânări aniversare înfipite într-o bucată de pâine. De jur-împrejur, Élisabeth, Pierre, Louise, Gustave și Rosa arborează niște expresii de satisfacție. În fața mea, Raphaël pare la fel de năucit ca și mine.

— N-am avut petale de trandafir, nici sfeșnice, spune Élisabeth. Am improvisat cu mijloacele avute la dispoziție.

— Ce înseamnă asta? întreabă Raphaël.

— Bună întrebare. Ce așteptați de la noi?

Gustave își ia un aer nevinovat care nu-l convinge decât pe el:

— Absolut nimic! Pur și simplu am vrut să vă mulțumim pentru bunăvoință pregătindu-vă o cină bună.

— Dar am mâncat deja! exclam eu.

— Sst, sst, face Rosa. Este întotdeauna loc pentru lucruri bune. Vă lăsăm să profitați de seara asta, suntem în bucătărie dacă aveți nevoie de noi.

Se îndepărtează toți chicotind. Nu pot să nu fiu înduioșată de acești vârstnici care, în seara asta, s-au deghizat în adolescenți. Până când privirea mi se oprește pe chipul închis al lui Raphaël. I-am găsit cel puțin un defect: e ranchiunos.

— E-n ordine? îl întreb.

— Da.

— Și pe tine te-au smuls dintr-o seară liniștită.

— Mda.

Nu insist, n-aș vrea să-l deranjez în timp ce scoate un cactus pe fund.

Antreul ne este servit de Pierre și Rosa: „Insulă blondă și nisip alb”. Mă uit la Raphaël zâmbind:

— Adică taboulé și o felie de pâine. Poftă bună!

— Poftă bună!

Nu se atinge de farfurie. Mă necăjesc pentru capetele albe pe care le văd ivindu-se prin întredeschizătura ușii, cu mai multă sau mai puțină discreție. Doar n-o să ne petrecem toată seara așa.

— Pot să-ți pun o întrebare?

— Zi.

— Ți se pare normal să faci mutre fiindcă nu ți-am răspuns la mail? Ce-nseamnă asta? Că dacă nu facem exact ce vrei tu pică pedeapsa? De liberul-arbitru ai auzit?

Mă privește șocat.

— Nu fac mutre.

— Atunci imiți grozav, bravo!

Zâmbește.

— În privința mailului, mai degrabă pe mine sunt supărat. L-am trimis noaptea, eram rupt de oboseală, când l-am citit a doua zi mi s-a făcut rușine. Dar altceva mă consumă, îmi pare rău că ai luat-o personal. Tocmai ce-am aflat, înainte să iau avionul, că firma mea

intră în faliment. Nu mai am job: fie îmi găsesc altul foarte repede, fie trebuie să plec din apartamentul de la Londra. Sunt cam dărâmat.

Acum mie mi-e rușine. Din fericire, Élisabeth și Louise vin să ne ia farfuriile și să servească următorul fel.

— Onduleu de vânat și spumă de aur, anunță ea.

Altfel, spus, jambon cu piure de cartofi.

— Totul e bine? întreabă micios Louise.

— Foarte bine, mulțumesc! răspund ea. Am putea să vedem lista de vinuri?

Cele două bătrâne schimbă o privire și se întorc în bucătărie fără o vorbă. După câteva minute apare Gustave și pune pe masă o sticlă de rom.

— Am găsit asta în dulapul cu prăjituri. Degustare plăcută!

Mai rămăsese puțin pe fund, destul ca să ne simțim destinși. La desert („Calea Lactee a insulelor”, iaurt cu vanilie), Raphaël încă nu râde de ceea ce i se întâmplă, dar măcar e mai puțin mohorât.

— Nu i-am povestit bunicii, să nu-i spui nimic, da?

— Promit. Ai vrea să rămâi la Londra?

— Așa cred. Îmi plac mult orașul și englezii, dar nu-s sigur că vreau să-mi petrec viața acolo. Poate e momentul să fac o alegere. Dar tu?

Îi povestesc interviul de angajare, izbucnește în râs când îi detaliez ce am spus acolo.

— Nu prea cred, dar, cine știe, poate-i place sinceritatea mea și-mi dă postul.

Louise, Gustave, Élisabeth, Pierre și Rosa ni se alătură.

— Domnișoară, domnule, restaurantul se închide în curând. Putem debarasa masa?

— Deja? se miră Raphaël.

— Întocmai, răspunde Gustave cu un zâmbet malițios. A trecut de miezul nopții, personalul trebuie să-și țină ședința săptămânală în grădină.

Aprob din cap. Raphaël face ochii mari și se adresează Rosei:

— Și tu te duci la ședință, bunico?

— Da. Nu ratez nici una de trei săptămâni!

El scutură din cap și râde nervos.

— Sunt complet depășit. Cred că trebuie să mă duc la culcare.

Însoțindu-ne până la ușă, Louise mi se agață de braț și îmi murmură câteva cuvinte la ureche:

— Nu uitați: aici și acum.



## CAPITOLUL 84

Fumăm o țigară în fața ușii anexei. E frig și nu e lună. N-am aprins lumina. Uneori se aud râsete dinspre parc.

În seara asta am mâncat, fără îndoială, cel mai oribil meniu pe care e omenește posibil să-l îngurgitezi. Am în față pe cineva oarecum închis, oarecum dus pe gânduri. Am simțit jenă, agasare, oboseală. Totuși nu vreau ca seara să se termine. Ca să o prelungesc, aprind o a doua țigară.

Nu vorbim. Îi disting doar silueta la doi pași de mine. La rândul lui, scoate încă o țigară din pachet. Aprind bricheta. El se apropie și își vâără țigara în flacăra, aspirând. Ochii lui îi țintuiesc pe ai mei. Țigara se aprinde, sting bricheta. Nu-i mai văd privirea, dar o simt în continuare asupra mea. Respirația mi se întretaie. Și lui la fel. Simt cum o căldură îmi cuprinde stomacul. Să nu fug. Să nu încep să vorbesc pentru a evita jena.

Se întâmplă aici și acum.

Îmi înghit saliva și fac un pas spre el. Nu se clintește. Fața i se luminează de fiecare dată când trage din țigară. Mă mângâie cu ochii. Ce așteaptă ca să pună mâinile pe mine?

Încă un fum. Încă un fum luuung. Dulce tortură. Excitația crește, fiecare bucățică din pielea mea o așteaptă pe a lui. Ochii îi strălucesc de poftă. Niciodată n-am dorit atât de mult pe cineva. Mâna lui pe obrazul meu. Încet, tandru, închid ochii. Îmi alunecă pe gât, la spate, și îmi urcă în păr. Sunt un fior imens. Îmi apropie fața de a lui, îi simt respirația pe piele. Îmi tremură picioarele. Ușor, ca o pană, îmi mângâie buzele cu ale lui. Apoi cu limba. Doamne, limba lui. Se joacă în gura mea, îmi smulge un geamăt, vreau să facă dragoste cu mine, aici, acum, imediat.

Îmi plimb mâna pe spatele lui, pielea îi e caldă, îl lipesc de mine. Respiră tot mai greu, îmi înfig degetele în mușchii lui, mă sărută pe gât, o să cad.

— Vino, îmi șoptește el cu o voce răgușită, luându-mă din nou de mână.

Îl urmez în apartamentul lui, inima mi se zbate în urechi, el închide ușa, stau în picioare în întuneric, cu picioarele moi. Vine în spatele meu, îmi ridică părul și mă sărută pe gât lung, lent. Mă sprijin de perete, nu vreau să se mai termine. Îmi ridică brațele și îmi scoate bluza de pijama, buzele îi coboară pe coloana mea, cu și mai multă ardoare, gem, îmi cuprinde sânii cu mâinile, îi mângâie, îi frământă, apoi se ridică și se lipește de spatele meu. Nu mă mai gândesc decât la degetele lui care se joacă cu sfârcurile mele, la sexul lui tare pe fese, la limba lui în ureche, la bazinul lui care se mișcă și mă face să-mi pierd respirația. Mă întorc și-i deschii blugii.

Aici și acum.

## CAPITOLUL 85

De mult nu mă mai trezisesem în patul unui bărbat. El încă doarme.

Am cunoscut treziri brutale în paturile unor necunoscuți, întrebându-mă ce naiba caut acolo, simțindu-mă murdară pentru că le dădusem corpul meu de parcă ar fi fost un obiect fără valoare. Nu-mi mai aparținea. Plecam fără să fac zgomot, îmi adunam chiloții, sutienul, rochia și geanta, dar încercam să las puțin din disconfortul meu. Dar tot timpul mă regăsea, după ce mai creștea puțin.

În dimineața asta nu vreau să plec fără zgomot. Dimpotrivă, am chef să fac mult zgomot ca să se trezească și s-o luăm de la capăt.

Tușesc.

El sforăie.

Îi suflu în față.

Strâmbă din nas, dar nu se trezește.

Îi dau un șut în tibie.

Se trezește tresărind.

— Ai visat urât? îl întreb cu un surâs inocent.

Are ochii plini de somn. Mă trage lângă el, îmi pun capul pe pieptul lui.

— Ai dormit bine? îl întreb.

— Ca un prunc. Dar sunt puțin dezamăgit...

Mă ridic brusc în șezut. Sper că nu se referă la prestația mea. Ridică plapuma și aruncă un ochi dedesubt.

— Da, chiar dezamăgit, continuă el. Eu credeam că dorm cu Finet...

Ne petrecem dimineața în pat, apoi stomacul ne amintește că există o viață în exterior. Intru în sala de mese la zece minute după el, dar masa drogaților nu se lasă înșelată. Cinci chipuri mă privesc

zâmbind. Din fericire, Marine a dormit la Greg, nu e nici unul aici, altfel aş fi demascată.

Telefonul îmi sună tocmai când atac farfuria cu sfeclă roşie. E un mesaj de la Marion.

„Salut, frumuseţe! Vezi că o să primeşti un apel oficial mâine, să te prefaci mirată, dar n-am putut aştepta să-ţi spun. Mi-am petrecut seara cu Jacques Martin, te vrea pentru post. *Welcome back to Paris, Baby!*”

## CAPITOLUL 86

Stăm tolănite amândouă pe canapeaua lui Marine, trăgând cu ochiul la un *reality show* unde se discută despre unele și despre altele, când îl văd. Pe tavan, chiar deasupra noastră. Imobil. Enorm. Diform. Înfricoșător.

Sunt înmărmurită. Chiar dacă n-aș fi, tot nu m-aș clinti. Sigur ar sări pe mine.

— Marine, articulez eu. Marine, e un păianjen deasupra noastră.

Ea ridică ochii și scoate un sunet între țipăt și icnet.

— Șt, să nu te-audă. Nu cumva să te miști.

Își face cruce. Nu ne dezlipim ochii de tavan. Monstruoasa creatură ne privește, sunt sigură că zâmbește.

— Parcă ar fi o tarantulă, șoptește Marine.

— Parcă ar fi un crab.

— Știi cum se zice: „Păianjenul de dimineață, necaz, păianjenul de seară, pacoste”.

Ne stricăm de râs. Fără un sunet și fără nici o mișcare. Numai să nu aibă păianjenii o emisiune de perle adunate.

— Trebuie să ne mișcăm, spune Marine. Dacă stăm așa, o să se ascundă undeva. Nu pot continua să trăiesc știind că am un păianjen în casă.

— Bine, dar pe urmă ce facem? Te simți în stare să-l prinzi și să-l arunci afară?

Mă privește fix. Cred că-i citesc mila din ochi.

— Ești dusă cu pluta! exclamă ea. Trebuie omorât, atâta tot. Crezi că tubul aspiratorului e destul de lung?

Nu răspund.

— Doar nu vorbești serios! se plânge ea. Știu că ai o problemă cu moartea, dar e un păianjen! Probabil că ai omorât zeci de când te-ai

născut, numai înghițindu-i în timpul somnului.

— Poate că a venit doar să caute mâncare pentru pui...

— Atunci dau foc la apartament, așa o să moară toți.

E posibil ca păianjenul să o fi auzit, pentru că, deasupra capetelor noastre, pata întunecată se deplasează. Nici una, nici două, corpul meu se ejectează de pe canapea, sare până la ușă și coboară în goană scările. Marine e deja afară când ajung. Ridică din umeri:

— Precum prefer să trăiesc în aer liber.

O oră mai târziu, tot nu ne-am făcut curaj să ne întoarcem la etaj. N-avem nici țigări, nici telefon, nici palton, adică marginea prăpastiei nu e departe.

— Julia, voiam să-ți spun ceva, declară Marine pe un ton solemn.

— Ce? Ai omorât un păianjen? ricanez eu.

— Termină, chiar nu e ceva ușor de spus. Mă rog, nu-i nimic grav, dar de fiecare dată când vreau să-ți vorbesc despre asta îmi vine să plâng.

— Mă sperii...

Trage adânc aer în piept și debitează deodată:

— Mă mut la Greg. Vrem să încercăm, îmi las lucrurile aici o vreme, pentru orice eventualitate, dar toate nopțile o să mi le petrec acolo. Prefer să plec eu prima decât să te văd pe tine plecând. Și apoi, ai văzut ce cadă are?

Nu așteaptă răspunsul meu, ci mi se aruncă în brațe.

Avea dreptate. Păianjen de seară, pacoste.

## CAPITOLUL 87

I-am spus că mă bucur pentru ea și că-i doresc să fie cu Greg.

I-am spus că, oricum, nu mai am decât două săptămâni de stat aici înainte de a mă întoarce la Paris.

I-am spus că nu, nu, pe cuvânt că nu sunt tristă.

Nu i-am spus că-mi vine să plâng.

Nu i-am spus că creierul meu programase sfârșitul pe data de 10 octombrie, că nu sunt pregătită.

Nu i-am spus că plecarea ei o făcea reală și pe a mea.

Marine doarme pe canapeaua mea. Pentru ultima noapte, a preferat compania mea în locul celei a unui păianjen. Asta înseamnă prietenia.

Eu nu reușesc să închid un ochi. Gândurile mi se îngrămădesc în cap și țin somnul la distanță. Îmi revăd sosirea aici, dezorientată, dar cu o certitudine: trebuia să fiu singură. Mi-o amintesc pe ea, prima dată când am văzut-o, cu vopseaua în păr. E așa de diferită de tot ce cunoșteam. Marine nu trișează, nu umblă cu menajamente, mănuși sau alte filtre. Merge direct la subiect, sinceră, directă, brutală. La început, asta m-a destabilizat. A răscolit toate bucățelele care se sfărâmaseră în mine. Revăd serile petrecute împreună, râsetele noastre nebune, spaimile, confidențele noastre. Venind să mă angajez la o casă de bătrâni, eu căutam calm, răspunsuri și, de ce nu, puțină seninătate, dar nu mă așteptam să găsesc asta. Prietenie. Încredere. Ceilalți.

Mâine seară voi fi singura locatară de la etaj. Marine nu va mai fi de cealaltă parte a peretelui, n-o voi mai vedea sprijinită în coate pe balcon, când voi ieși să fumez, n-o voi mai auzi cântând fals când se pregătește dimineața, nu voi mai putea să-i bat la ușă când am

nevoie să râd. Cred că aş fi preferat să-mi spună puţin mai devreme. Aş fi putut să mă pregătesc, am fi petrecut o seară în care aş fi avut timp să-mi spun că era pentru ultima oară şi să înmagazinez ultimele amintiri.

Aud scârţâind arcurile canapelei. Apoi un oftat enervat. Şi vocea lui Marine:

— E imposibil să dormi pe canapeaua ta, e şi mai moale decât pula fostului meu!

Sau fraza asta, ca ultimă amintire, nu e rea.



## CAPITOLUL 88

*De la: Raphaël Marin-Goncalves*

*Subiect: Sâmbătă seara*

*A fost bine. Numai la asta mă gândesc. Abia aștept să te văd.*

*Te sărut,*

*Raph*

Gâdilături în stomac.

*De la: Julia Rimini*

*Subiect: Re: Sâmbătă seara*

*Da, chiar a fost bine. Și eu abia aștept.*

*Te sărut, la fel și Finet.*

*Julia*

## OCTOMBRIE

„Cu cât suferința va săpa mai adânc în ființa ta,  
cu atât vei putea aduna mai multă bucurie.”

KHALIL GIBRAN

## CAPITOLUL 89

O dată pe lună, microbuzul se umple cu capete cărunte și o ia spre piscina municipală. În program: gimnastică acvatică. Când Greg m-a întrebat dacă vreau să-i însoțesc, am chicotit. Dar el vorbea serios.

— Hai, trebuie să profiți de ultimele tale momente aici! a spus.

Șiretul.

Plănuisem să actualizez câteva dosare, nimic care să nu poată aștepta, deci am acceptat, cu condiția să nu fiu obligată să urmez cursul. M-a întrebat dacă n-o să mă plictisesc o oră și jumătate, am răspuns că mă simt absolut capabilă să stau nemișcată, să plutesc în apa calduță a bazinului de antrenament timp de trei zile fără să simt pic de plictiseală.

Prin urmare, asta și fac. Plutesc. Înăbușită de apa în care mi-am cufundat urechile, vocea profesorului de gimnastică mă leagănă. „Dați din brațe, da, așa, foarte bine, hai, mai repede, ca un cățel, nu, Gustave, nu e nevoie să latră.” Nu sunt departe de extaz când o mână îmi apasă fruntea. Apa îmi intră în nări, în gură și în ochi, alertă de tsunami, tușesc, scuipe și Greg se uită la mine râzând, mândru de gluma lui.

— Vii să ne dăm pe tobogan? îmi propune el.

Nu știu de ce, dar creierul meu deranjat mă împinge să-l urmez. Abia când ajung la capătul scărilor îmi dau seama că toboganul piscinei nu e unul dintr-acelea mititele pe care urci în picioare la trei ani. Nu, toboganul piscinei e lung și albastru, cu viraje, care ne face să aterizăm în bazinul pentru copii. Mi-e frig, suflu ca un bulldog astmatic după ce am urcat scările și mă ia cu amețeli.

Două soluții: fie cobor înapoi, ceea ce presupune ca picioarele să mi se oprească din tremurat, fie îmi dau drumul pe toboganul care-și

întinde tubul către mine. Asta face Greg, luând în alunecarea lui tot curajul care-mi mai rămăsese.

Arunc un ochi spre grupul rezidenților: s-au oprit și ne urmăresc. Probabil că păstrează o amintire prețioasă a singurei dăți când am participat la un curs sportiv alături de ei. Trebuie să fac față, altfel o să mă creadă fricoasă.

Merg până la marginea toboganului, îmi aranjez costumul și inspir adânc, apoi pun un picior pe plastic. Credeam că voi avea timp să mă așez, dar ciuciu, apa mă răstoarnă și mă poartă ca pe un buștean într-un șuvoi. La fiecare viraj, am impresia că o să ajung pe Pluton. Încerc să mă ridic, să mă așez, dar viteza mă ține cu spatele lipit de perete și simt cum mușchii abdominali și perineul își dau ultima suflare. Nici măcar n-am putere să țip. Decid să nu mă împotrivesc și să-mi accept trista soartă când sunt aruncată din tub. Mă gândesc emoționată la piticii din tunuri. Apoi, o gaură neagră. Mă rog, mai exact, o groapă albastră.

Deschid ochii. Sunt vie. În față, grupul rezidenților mă scrutează. Mi se pare că percep respect în ochii lor. Ce au văzut ei a fost o femeie cu tupeu, care nu a ezitat să se avânte în primejdie și care iese victorioasă. Greg îmi propune să ne mai dăm o dată, îl refuz, e prea ușor toboganul ăsta, și ies din bazin cu capul sus, mai că nu țin mâna pe inimă. Cu picioarele care tremură și cu slipul care se crede tanga.

## CAPITOLUL 90

*De la: Raphaël Marin-Goncalves*

*Subiect: Vești*

*Hello, Julia.*

*Ce faci?*

*Aici e o nebunie, am fost la două interviuri de angajare, fără succes, și proprietarul apartamentului nostru refuză să mai scadă din chirie până îmi găsesc un job. Trebuie neapărat să-mi dedic tot timpul pentru asta, n-o să pot veni weekendul viitor cum plănuisem, îmi pare rău... Aș fi vrut să te văd.*

*Îmi dau seama că, în felul ăsta, data viitoare când o să vin tu n-o să mai fii acolo. Aș vrea să ne vedem în continuare, știu că n-o să fie ușor, tu la Paris și eu la Londra, dar, dacă ești de acord, am putea încerca?*

*Altfel, ce mai face bunica? Nu știu dacă-i e dor de mine, nu spune mare lucru, dar mie mi-e dor de ea.*

*Te pup.*

*Pe foarte curând, sper!*

*Raphaël*

*De la: Julia Rimini*

*Subiect: Dezamăgire, strig numele tău*

*Salut, Raphaël.*

*Cred că bunicii tale îi e groaznic de dor de tine, că o să fie dărmată că nu te vede în weekend, mai ales că nu prea e în formă bună. Prezența ta, fără îndoială, ar fi consolată-o, dar asta e, o să plângă cu toate lacrimile din trup, singură în patul ei și TU O SĂ FII DEPARTE.*

*Sper să ajungi pe drumuri și să-ți cadă toți dinții.*

*Adio.*

*Julia*

## CAPITOLUL 91

Eram în biroul lui Anne-Marie, reglând un detaliu administrativ despre sfârșitul contractului, când a venit Marine să ne cheme: rezidenții cereau să ne vadă.

Sunt adunați cu toții în salonul comun. Așezați pe rânduri, ca în ziua în care mi-au fost prezentați. Mă întrebam cum o să pot reține toate prenumele. Acum mă întreb cum o să le pot uita.

La început, cred că vor să ne comunice o idee nouă pentru nunta lui Louise și a lui Gustave, cum fac de vreo mie de ori pe oră. Va avea loc peste câteva zile și toți rezidenții și-au pus în cap să participe la organizare. Dar înțeleg că nu despre asta e vorba când ochii îmi cad pe pancarta pe care au întins-o pe perete.

„Nu ne-o luați pe Julia!”

Marine ia prima cuvântul, citind un text pe care-l ține în mâini.

— Ne-am adunat aici pentru a protesta împotriva plecării Juliei Rimini, psiholog la casa de bătrâni Tamarisca. Iată de ce.

Élisabeth se ridică de pe scaun:

— Pentru că nu se mulțumește să dea din cap, ci chiar e interesată de noi.

Lacrimile mă avertizează: „Venim!”. E rândul lui Lucienne să ia cuvântul:

— Pentru că îi place *O viață mai frumoasă*.

Apoi Mohamed:

— Pentru că ghicește când nu ne simțim bine.

Și Arlette:

— Pentru că se exprimă bine.

Trec de la răs la lacrimi, emoțiile au preluat controlul asupra corpului meu. Sunt atât de înduioșată de atenția lor, de vorbele lor. Se ridică Jules:

— Pentru că-i place să se scalde în apa rece ca gheața.

Urmează Rosa:

— Pentru că nepotul meu o apreciază mult.

Momentul ăsta face parte dintre cele pe care nu vreau să le uit niciodată. Uneori mi-ar plăcea să am o cameră prinsă pe frunte, ca să immortalizez bucățelele frumoase din viața mea și să le revăd în zilele când sunt cu moralul la pământ. Pe rând, fiecare rezident explică de ce nu vrea să plece. Chiar și Léon:

— Pentru că psiholoaga cealaltă îmi place și mai puțin.

Gustave preia ștafeta:

— Pentru că nu întâlnisem niciodată pe cineva care să știe glume chiar mai proaste decât ale mele.

Și, în sfârșit, Louise:

— Pentru că e nepoata pe care ne-ar plăcea tuturor să o avem.

Nu plâng, sunt o lacrimă uriașă pe două picioare. Nu știu ce mă emoționează cel mai mult, ceea ce spun ei despre mine, plânsul pe care l-am perceput în câteva voci, faptul că au organizat asta pentru mine sau să conștientizez că eu contez pentru ei la fel de mult cât contează ei pentru mine.

Marine are obraji inundați. Reia textul, cu glas tremurat:

— Pentru toate aceste motive și pentru altele pe care ar dura prea mult să le enumerăm, refuzăm ca Julia să plece. Sperăm că ne vom face auziți. Dacă nu, nu excludem o grevă a toaletei de dimineață.

Toate privirile se întorc spre Anne-Marie, care stă în continuare lângă mine. Își scoate creionul din bucle. E nervoasă.

— Vă aud cererea și credeți-mă că o înțeleg. Dar îmi pare rău, nu pot face nimic. Julia o să ne părăsească pe 10 octombrie.



Îmi șterg nasul cu mâneca hanoracului. Aș vrea să țin un discurs lung, să le spun cât de emoționată sunt, să le spun cât de mult țin la fiecare dintre ei. Dar nu-mi ies decât patru cuvinte:

— Sunteți marfa, hodorogilor!

## CAPITOLUL 92

*De la: Raph*

*Subiect: Întrebare*

*Julia,*

*O să mă mai vrei când n-o să mai am dinți?*

*Raph*

## CAPITOLUL 93

Élisabeth, Louise și Rosa au dispărut. Sunt ultima care le-a văzut.

Azi-dimineață stăteau pe banca lor obișnuită. Am zâmbit înțelegând că Rosa își găsisese locul în gașca bunicuțelor. Când le-am întrebat ce planuri au pentru astăzi, au pomenit de atelierul de ceramică, atât. Dacă mă gândesc bine, nimic nu mi s-a părut anormal, în afară de geanta de sport pusă pe genunchii lui Louise.

Toată echipa e mobilizată pentru a le găsi, iar ceilalți rezidenți joacă rolul întăririlor. Am scotocit fiecare încăpere a centrului, am cercetat parcul, i-am interogat pe Pierre, Gustave și ceilalți, am parcurs Biarritzul cu mașina. Nimic. S-au volatilizat.

Acuși se înnoptează și trei bunicuțe umblă pe undeva. Anne-Marie se gândește să sune la jandarmerie pentru a le semnala dispariția, dar îi cer să aștepte câteva minute și mă duc la Gustave și Pierre, care stau pe banca jumătăților lor.

— Sunt sigură că știți unde se află.

Scutură din cap. Parcă ar fi doi băieței care neagă că au mâncat ciocolată, deși sunt mânjiți până pe frunte.

— Bine, atunci suntem obligați să anunțăm familiile. O să-și facă griji mari... spun eu îndepărtându-mă.

— Așteptați! strigă Pierre. Vă spun unde sunt.

Gustave îi aruncă o privire sumbră complicei lui său:

— Bine că n-am jefuit vreo bancă împreună...

O oră mai târziu, după ce am anunțat-o pe Anne-Marie și i-am liniștit pe rezidenți, parchez în dreptul Stâncii Fecioarei și o iau pe pasarelă.

Nu e nimeni, în afară de trei femei așezate pe scaune pliante cu fața spre ocean. Nu le văd fețele, dar o roșcată, o brunetă și o blondă, toate cu părul lung, nu pot fi bunicuțele mele. Mă apropii totuși, cine

știe, poate le-au întâlnit. Blonda întoarce capul când ajung lângă ele. Scot un țipăt. Celelalte două se întorc și ele și mai că nu mă sufoc de râs. Ar trebui văzute cele trei fugare ale mele, cu zâmbetele lor malițioase și privirile inocente sub perucile sintetice.

— Ce-i asta? întreb când îmi recapăt suflul.

— Asta e petrecerea burlăcițelor pentru mine, răspunde mândră Louise.

Râd din tot sufletul. Mi se alătură și ele.

— Perucile pentru ce sunt?

— Doar nu era să ne deghizăm în infirmiere, răspunde Élisabeth. Așa că ne-am deghizat în tinere.

— Dar ce-ați făcut toată ziua?

— Nu ne-am mișcat de aici, decât ca să luăm niște sandviciuri, spune Louise. Am fi făcut un tur al cluburilor de noapte, dar ne-am zis că o zi în fața oceanului ar fi mai rezonabilă.

— De ce n-ați anunțat? Doar aveți dreptul să ieșiți!

— Adrenalina, răspunde Rosa. Organizând mica noastră evadare și imaginându-ne cum ne căutați, ne-am simțit ca niște fetișcane.

Dau din cap.

— Bine, puștoaicelor, acum e timpul să vă întoarceți, începe să se facă frig! Vă duc la părinții voștri?

— Nici vorbă! Ne-am luat paltoanele... Doar n-o să ne faceți să ratăm apusul soarelui!

Ele sunt trei, iar eu singură, nu vreau s-o încasez. Mă așez lângă ele, pe o piatră. Soarele aproape că atinge orizontul.

Rosa scoate portofelul din buzunar și extrage o fotografie veche. În ea, o femeie și un băiețel pozează cu apusul pe fundal, pe Stânca Fecioarei.

— Sunt eu cu Raphaël al meu, cu mult timp în urmă. Veneam des aici, era locul nostru. „Bunico, mergem s-o vedem pe femeia de pe

stâncă<sup>[23]</sup>?”, mă întreba mereu. Era drăguț, nu?

Iau fotografia.

— Era *foarte* drăguț. Dacă am fi fost colegi, i-aș fi dat pachetul meu cu mâncare.

Cele trei bunicuțe chicotesc. Louise spune:

— Nu-i prea târziu...

— Julia, continuă Rosa, cred că ați fi persoana potrivită pentru Raphaël.

Pufnesc în răs. Asta nu le place, se uită la mine de parcă aș fi comis o blasfemie.

— Dacă ar fi Marine aici, v-ar spune că ați luat-o pe ulei! replic eu. Eu și Raphaël abia ne cunoaștem, nici nu știu sigur dacă vrea să fie cu mine...

— Și dumneavoastră? Sunteți sigură că nu vreți să fiți cu el?

Femeile astea-s nebune.

— Habar n-am. Da... nu... nu știu! Îmi place să fiu cu el, mă gândesc la el când nu-i aici, dar până la a spune că vreau să-mi petrec viața cu el... Sunteți teribile, mă faceți să vorbesc despre viața mea amoroasă, nu-mi stă în fire!

— Atunci o să vă vorbim noi, intervine Élisabeth. Peste câteva zile plecați și n-o să mai avem ocazia să vă împărtășim experiența noastră.

Celelalte două aprobă din cap. Bunicuțele guru.

— Nu aveți distanțarea necesară ca să vă dați seama, continuă Louise, dar vă observăm de mai multe luni. Faceți o greșală dacă renunțați la relația asta.

— Recunosc, spune Rosa, că e și puțin egoist din partea mea. Prefer să-l știu în brațele dumneavoastră decât într-ale englezoaicei acelea oribile care i-a frânt inima.

Își merită locul în gașca bunicuțelor. De parcă menționarea unei foste iubite m-ar putea face să reacționez.

Să nu reacționez. Să nu reacționez.

— Vă rog sincer, declară Louise, nu-l pierdeți. Nu se întoarce spatele iubirii.

— Dar nu întorc spatele nimănui! Pur și simplu nu mă ambalez. Vă amintesc că el locuiește la Londra, ceea ce nu-i tocmai ideal pentru începutul unei relații.

— Am vorbit deja despre asta, răspunde Élisabeth, viața e un drum presărat cu obstacole. Dar merită! Dacă tânărul ăsta e cel potrivit, o să treceți peste toate și, când o să ajungeți la vârsta noastră, o să le puteți da sfaturi unor tinerele pline de certitudini.

— Iar eu o să pot muri împăcată, aruncă Rosa într-o doară.

Soarele și-a început traversarea, nu mai rămâne decât o pată portocalie care dispare sub ochii noștri. Nu m-aș sătura niciodată.

— Într-o zi, vom fi dispărut cu toții, îmi spune Louise. Noi, dumneavoastră, toți cei pe care-i cunoaștem... Soarele o să continue să-i încânte pe oameni, dar noi s-o să mai fim aici. Timpul trece, iar noi trecem o dată cu el. Adesea e prea târziu când ne dăm seama că am trecut pe lângă viața noastră. Nu vă ratați șansa, micuța mea Julia.

— Nu vă spunem toate astea ca să vă necăjim, adaugă Élisabeth. Dimpotrivă, pentru că ținem mult la dumneavoastră.

Mă ridic și bat din palme.

— Hai, să mergem, altfel o să mă arunc în ocean! Vă mulțumesc pentru acest mic interludiu vesel, acum mă simt mai bine.

Cele trei bătrâne se ridică, își pliază scaunele și îmi încarcă brațele cu ele. Închei șirul urmărindu-le cum traversează pasarela sub perucile lor, cu pași mici și nesiguri bocănind pe structura metalică.

Conștientizez brusc că e una dintre ultimele dăți când le văd. Numai să nu întoarcă privirea.

## CAPITOLUL 94

Jules își sărbătorește cei nouăzeci și nouă de ani.

Cu această ocazie, familia lui și rezidenții s-au adunat în jurul lui în salonul comun. Voia să aștepte anul viitor, să dea o petrecere frumoasă pentru centenar, dar s-a răzgândit. „La vârsta noastră, trebuie să sărbătorim fiecare zi de naștere ca și cum ar fi ultima. Ba chiar ar trebui să sărbătorim fiecare zi.”

Jules este decanul de vârstă de la Tamarisca, și totuși pare să facă parte dintre cei mai tineri. Nu poartă ochelari, merge fără ajutor și încă are vioiciunea spirituală unui tânăr, dacă nu-i punem la socoteală trăncănelile.

— Aproape o sută, a avut nevoie de ceva curaj ca să treacă prin atâția ani... murmură Lucienne.

— Așa e, răspunde Mina. E în formă pentru vârsta lui, asta e frumos!

Zâmbesc dându-mi seama că ele au numai cu zece ani mai puțin, dar îl consideră mult mai vârstnic. Toți suntem bătrâni pentru cineva. Aveam douăzeci și trei de ani prima oară când cineva mi-a spus „doamnă”. În ziua aia era să-mi îngrop definitiv bucuria de a trăi.

Greg pune lumânările pe tortul cu ciocolată. E rețeta mamei lui Jules, îl primește în fiecare an.

— Sunt mai multe lumânări decât tort! se amuză Greg.

S-ar fi putut pune două cifre 9 pe ciocolată, dar, simbolic, înfigerea unei lumânări pentru fiecare an trăit a părut mai frumoasă. Jules își umflă obrajii subțiri, suflă în flăcări, mai face asta de câteva ori, scapă și câțiva stropi de salivă, îl cheamă în ajutor pe strănepotul lui și, până la urmă, le stinge pe toate. Nouăzeci și nouă de flăcări. Nouăzeci și nouă de ani. O viață.



— Discurs! Discurs! Discurs! cere Élisabeth bătând din palme.

Apoi se apleacă spre mine:

— Ni-l ține pe același în fiecare an, până la ultimul cuvânt. Dar e așa drăguț să-i cerem din nou!

Bătrânul se ridică și-și drege glasul. Corpul îi tremură de emoție, un firav castel de cărți care amenință să se dărâme, dar, când fiica lui îi face semn să se așeze, o ignoră.

— M-am culcat aseară, aveam douăzeci de ani. Mă trezesc azi-dimineață, am nouăzeci și nouă. Chiar și când e lungă, viața pare foarte scurtă. Când eram copil, bunica mea, care mi se părea foarte bătrână, deși era mult mai tânără decât sunt eu azi, îmi repeta întruna: „Viața e scurtă, băiete, și avem numai una, nu trebuie să acorzi timp lucrurilor care nu merită cu adevărat asta”. De-a lungul vieții, am păstrat sfatul ăsta în minte ca pe o comoară. Nu avem destul timp ca să onorăm pe deplin tot ceea ce umple o viață. Trebuie să facem alegeri. Trebuia să privilegiez munca sau dragostea? Copiii sau pasiunile? Lectura sau pescuitul? Ce merita cu adevărat? Unele răspunsuri sunt evidente, altele mai puțin. Am făcut greșeli, inevitabil, dar am încercat întotdeauna să-mi ascult inima mai mult decât rațiunea.

Se întrerupe și bea o gură de apă. Toată lumea îl ascultă ca și cum ar fi prima oară.

— În mod constant, de-a lungul existenței mele, m-am întrebat dacă aș fi mulțumit dacă s-ar opri aici. ăsta e secretul: să te întrebi dacă copilul care ai fost ar fi mândru de tine. Nu mai sunt la vârsta planurilor, ci la cea a bilanțurilor. Când mă uit la toate zâmbetele din jurul meu, ale persoanelor dragi inimii mele, n-am nici un regret. Știu că am făcut alegerile bune.

Aplauzele răsună înainte să rostească ultimul cuvânt. Clar, nu e singurul care-și știe pe de rost discursul. Pe rând, toți participanții la

petrecere îl îmbrățișează pe Jules și îi urează la mulți ani. Obrajii scobiți i se ating de ai mei, îmi zâmbește și trece la următorii, fără a bănuî ce lecție mi-a dat.

Nu vreau să ajung la capătul vieții regretând că m-am lăsat condusă de frică. Nu asta îmi doream când eram mică. E timpul să fac alegerile bune.

## CAPITOLUL 95

Taxiul negru mă lasă în *borough*-ul londonez Islington, în fața adresei date de Rosa. Stau câteva minute în fața intrării micii clădiri, neștiind dacă să sun ori să fug. Prima soluție pare mai înțeleaptă, dacă țin cont că nu cunosc pe nimeni aici în afară de Raphaël.

Nu l-am anunțat. A fost o hotărâre bruscă. La început, mi se părea o idee bună să debarc aici, cucu, eu sunt, cum tu n-ai putut să vii, mi-am zis să-ți fac o surpriză, dar îndoielile au început să se ivească în avion și până la urmă m-au năpădit cu totul în taxi. Și dacă nu era acasă? Și dacă n-avea chef să mă vadă? Și dacă trăia cu nevastă-sa, cei trei copii ai lor și un papagal?

Sun la interfon. Un clic, ușa se deschide. Urc scările în căutarea ușii 2B. Ajunsă acolo, strâng în mână umedă mânerul valizei și ciocănesc.

Îmi deschide un roșcovan înalt. Fie Raphaël s-a schimbat mult, fie nu e el...

— *Hello!* spune el.

— *Hello, I'm looking for Raphaël,* răspund eu cu un accent care nu lasă nici o îndoială asupra naționalității mele.

— A, ești franțuzoaică! Eu sunt Laurent, colegul lui de apartament. Intră, mă duc să-l chem.

Rămân în antreu în timp ce el o ia pe coridor și bate la o ușă. Sper că nu va dura mult, sunt pe cale să mă lichefiez imaginându-mi reacția lui.

— Julia?

Raphaël se repede în fața mea, cu o expresie îngrijorată.

— A pățit ceva bunica?

— Nu, nu, deloc! Eu am pățit ceva: cred că am înnebunit de tot. Mi-am zis că ar fi o idee bună să vin să-ți fac o surpriză, ar fi trebuit

să te sun...

Zâmbește. Îmi recapăt stăpânirea de sine.

— Ai făcut bine, mă bucur tare mult să te văd! E un cadou pentru mine? întreabă el arătând spre micul pachet ambalat pe care-l țin în mână.

I-l întind încuviințând din cap. Îl desface, sub ochii colocatarului care se uită la noi, sprijinit de cadrul ușii. Când scoate obiectul din cutie, izbucnește în râs.

— Așa, când n-o să mai ai dinți, tot o să-mi placi, spun eu.

Se prefacă că duce proteza la gură, iar Laurent dă din cap cu un aer de cunoscător.

— M-ai mințit când mi-ai vorbit despre ea. Nu e cool, e super-cool.

Sunt validată. Drept răsplată, cei doi *Frenchies* mă invită în living și îmi iau pardesiul. Îmi plimb privirea prin încăpere.

— Îți plac decorațiunile? mă întreabă Laurent.

— E decorat cu mult gust.

Nu mint, chiar e decorat cu mult gust. Cel al unui băiat de zece ani. Vizibil satisfăcute, gazdele mele mă trag spre canapeaua de piele neagră, pe care mă așez între o navă spațială LEGO și o vitrină cu mașinuțe. Ar fi trebuit să-mi iau papucii cu cap de pisică.

## CAPITOLUL 96

Ne petrecem weekendul vizitând Londra. Buckingham, Westminster, Madame Tussauds, British Museum, London Eye, înșirăm locurile în pas grăbit, oprindu-ne numai ca să înghițim un hamburger sau o cafea.

Asta le voi spune celor care îmi vor cere să le povestesc sejurul meu la Londra. Adevărul e că nu ne dăm jos din pat tot weekendul. Laurent ne-a propus să ne lase singuri în apartament, mergând să petreacă două zile la propria lui *girlfriend*. Ne-am prefăcut că refuzăm, nu, nu, ești amabil, dar nu trebuie să faci asta, el a insistat, i-am respins propunerea cu mai puțină convingere, o, nu, ne-am simți prost, el și-a umplut o geantă și a plecat, nu fără să ne recomande confortul mesei din bucătărie.

Noi preferăm patul. Salteaua pusă pe jos, mai bine spus. Abia a trântit Laurent ușa că Raphaël se aruncă asupra mea și mă sărută de parcă tocmai ar fi ieșit din închisoare. Îmi pierd cămașa pe canapea, sutienul în mijlocul livingului, blugii pe hol, chiloții la intrarea în camera lui și capul în pat. Tot weekendul, o luăm de la capăt de multe ori, ca să ne asigurăm că nu ne-am înșelat, că este cu adevărat minunat. Și este. Mai și vorbim, mult.

Facem dragoste, el îmi povestește despre serviciul lui, facem dragoste, eu îi spun despre tata, facem dragoste, pomenește planurile lui, facem dragoste, i le împărtășesc pe ale mele. Când discutăm cu Marc, aveam des impresia neplăcută că așteaptă să termin ca să vorbească despre el. La drept vorbind, nici măcar nu aștepta întotdeauna să termin. Eram oglinda lui. Raphaël se interesează, îmi pune întrebări, empatizează, râde la glumele mele. Îmi dă încredere, așa că îi mărturisesc despre sentimentele mele, despre buni, despre introspecțiile mele, despre mama și motivele

prezenței mele la Tamarisca. El îmi vorbește despre părinții și bunica lui, despre fosta lui iubită, despre el. E la fel de frumos când îl ascult ca atunci când îl privesc. Nu mă plictisesc nici o clipă, aș putea să petrec zile întregi în camera asta, făcând dragoste, vorbind și mâncând. Fundul meu, poate ceva mai puțin.

— Uite, am o idee, spune el când atacăm ultima pizza din congelator. De obicei, când fac cunoștință, oamenii încearcă să prezinte o imagine bună a lor. Dacă am face invers?

— Cum adică?

— Dacă am face lista defectelor noastre? Așa, n-o să avem nici o surpriză, știm la ce să ne așteptăm!

Chicotesc, crezând că glumește. El e serios.

— Știi că am nevoie de mult mai mult decât un weekend ca să-ți înșir toate defectele mele? îi spun.

— Am tot timpul.

Așa că le enumăr.

Când terminăm pizza, știe că sunt leneșă, cârcotașă, că-mi plac mult tabloidele, că sunt campioană mondială la procrastinare, că am un picior mai scurt decât celălalt și că o ureche e mai sus decât cealaltă (poate că primul lucru îl explică pe al doilea), că am rău de mașină, că legumele îmi plac numai acoperite cu brânză, că părul meu apreciază scurgerea căzilor, că fumez prea mult, că-mi place să am ultimul cuvânt, că sunt cheltuitoare, că am centura neagră la anxietate, că râd la propriile mele glume, că dețin toată discografia Larei Fabian, că întotdeauna îmi vine să merg la toaletă când trebuie să plec, că nu mă demachiez în fiecare seară, că nu mă pot abține să povestesc sfârșitul filmelor și alte două-trei lucruri care-mi ies pe gură înainte să sesizez că mi-ar putea dăuna.

El îmi dezvăluie că i se întâmplă, uneori, să fie de rea credință și că dimineața are o halenă de fenec. A, și că sforăie câteodată.

— Atât?

— Atât.

— Cred că ai uitat să spui și de modestie.

Mă trage spre el râzând și mă sărută. Nu mai am deloc chef să-i aflu imediat toate defectele.

— Testăm masa din bucătărie?

În taxiul care mă duce la aeroport, duminică seara, nu-mi dă deloc drumul la mână. Închid ochii și-mi pun capul pe umărul lui. Poate că Marion are dreptate. Poate că este posibil să mi se întâmple și altceva decât drame.

## CAPITOLUL 97

Bernadette e coafeză. Vine o dată pe săptămână să se ocupe de capetele rezidenților. Azi îl are sub foarfecă pe al meu.

În dimineața asta, ca în toate celelalte, membrele găstii bunicuțelor sunt primele persoane pe care le salut. Postate pe banca lor, cele trei femei m-au primit cu blândețea lor obișnuită.

— Pesemne că nu v-ați odihnit prea mult în weekendul ăsta la Londra, a atacat Élisabeth.

— Mai ales părul pare obosit, a adăugat Roșa.

— Doar n-aveți de gând să veniți la nunta mea cu coafura asta? s-a îngrijorat Louise.

În trei zile mi se termină contractul. În patru zile, Louise și Gustave se căsătoresc și eu plec din apartament, cu direcția Paris. Azi mă ocup de părul meu.

Rosa mă însoțește. În timp ce vopseaua neagră i se imprimă în păr, Bernadette mă întreabă ce mi-ar plăcea. Îi explic că vreau numai să-mi taie vârfurile, atenție, nu prea scurt, da, până la umeri ar fi perfect, nu, mulțumesc, nu vreau bucle, nu, mulțumesc, nu țin să-mi fac un permanent, nu, mulțumesc, n-am nevoie de baleiaj, nu, nici de suvițe, nu, mulțumesc, să nu te atingi de bretonul meu că te omor.

— Pentru firele albe nu facem nimic? întreabă ea inspectându-mi rădăcinile.

E nesuferită Bernadette.

— N-am fire albe.

— A, ba da! Și nu numai unul, chiar dacă dumneavoastră nu le vedeți, ceilalți le văd. Vă fac rădăcinile?

Mă gândesc, aflată încă sub șocul teribilului anunț. Roaa intervine.

— Sunt sigură că un mic baleiaj v-ar veni foarte bine.



— Exact! gângurește Bernadette. V-ar lumina castaniul ăsta un pic tristuț.

*Tu o să fii tristuță dacă mai continui.*

— Uitați, insistă ea scoțând un dosar din sacoșă. Cred că așa v-ar sta bine.

În poză, o tânără arborează un bob lung, natural și luminos.

— Puteți să faceți asta?

— Sigur că pot! Sunt coafeză!

Nu scap oglinda din ochi în timp ce ea își vede de treabă deasupra mea.

— Ei, Rosa, întreb eu, mai tastezi pe gogol?

— Pe Google, vrei să spunei? Mă conectez în fiecare zi.

— Intrați pe Internet? exclamă Bernadette cu admirație. Eu nu pricep nimic, a încercat fiu-meu să-mi explice, dar m-am lăsat păgubașă. Și ce faceți acolo?

— Întâlnesc bărbați.

Bernadette se oprește câteva secunde. O întreb dacă e în regulă, aș vrea să evit, pe cât posibil, să sfârșesc scalpată. Dă din cap și se apucă iar de lucru.

— Și? Ați găsit dragostea? întreb eu.

— Încă nu, dar am găsit ceva foarte prețios: companie. Nu știu nimic mai rău decât să te simți singur. Am cunoscut mai mulți bărbați care fug și ei de singurătate și nu așteaptă nimic mai mult decât simple discuții.

— Dar nu există de-adevăratelea! exclamă Bernadette. Mă rog, nu sunt ca oamenii reali!

— Dar eu nu exist? Vă asigur că în spatele ecranelor sunt oameni adevărați. Poate vi se pare ciudat, dar când cei din jur se întorc în apartamentele lor, mă simt singură. Dialogul cu persoane care îmi

arată interes îmi face mult bine. Știți, când a murit soțul meu, am fost tentată să mă izolez, dar asta nu ajută la nimic, dimpotrivă. Ceilalți sunt importanți, mai bine să le deschizi prea mult ușa decât să le-o închizi în nas.

Continuă să dezbată între ele în timp ce pe mine gândurile mă poartă la mama. I-am închis ușa în nas. Exact așa. De când mi-am petrecut weekendul la ea, ne sunăm regulat, am mai fost de două ori, ne regăsim, mamă și fiică, la fel ca înainte. Într-o zi au venit sora și finul meu. Am gătit în patru, am râs, ne-am plimbat, ne-am uitat la poze și nici măcar n-am plâns, ziua aceea mirosea a fericire. Mirosea a familie. Credeam că nu mai există. Sora mea spera că voi profita de acest moment ca să-i spun mamei adevărul. N-am putut. Nu eram pregătită. Cuvintele Rosei m-au făcut să înțeleg că acum sunt. Îi voi deschide ușa. Rămâne să găsesc momentul potrivit și să sper că mă va ierta.

— Vă place? mă întreabă Bernadette apucând uscătorul de păr.

Mă uit la mine. Mă uit la fata din poză. Mă uit la mine. Mă uit la fata din poză. Mă uit la mine. Nu văd absolut nici o diferență față de ce aveam înainte și nici o asemănare cu ce am cerut. Dar sunt politicoasă, așa că mă extaziez, plătesc și las bacșiș. Drept mulțumire, Bernadette îmi oferă o ultimă vorbă bună:

— Păcat că plecați, o să trebuiască să vă găsiți pe cineva la Paris care să se ocupe de firele dumneavoastră albe.

## CAPITOLUL 98

E ultima mea zi de muncă la Tamarisca.

E ultima oară când îmi beau cafeaua de dimineață pe balconul care dă spre ocean.

E ultima oară când cobor scările organizând în minte consultațiile care mă așteaptă.

E ultima oară când mă opresc să stau puțin de vorbă cu gașca bunicuțelor.

E ultima oară când bat la aceste uși știind că, de cealaltă parte, cineva mă așteaptă pentru a-mi mărturisi ce simte.

E ultima oară când oftez descoperind meniul zilei.

E ultima oară când văd pereții aceștia, culoarele acestea, mobilele acestea, ferestrele acestea, copacii aceștia, chipurile acestea care mi-au devenit familiare.

N-aș fi crezut în veci, venind aici acum opt luni, că într-o zi locul acesta va deveni acasă.

Ziua trece ca și cum timpul ar vrea să termine mai repede. Încui biroul, pentru ultima dată, este ora șaisprezece, s-a sfârșit. Ziua se termină mai devreme, fiindcă s-a organizat o petrecere de despărțire.

— Julia! mă cheamă Marine de la capătul coridorului. Vino, te așteptăm!

În sala de mese, mă așteaptă toți. De dimineață caut un pretext ca să mă eschivez. N-am chef, dar nici n-am de ales, așa că-mi trag un zâmbet artificial pe față și intru în liniștea cea mai deplină. În fața mea, toți sunt cătrăniți. Am impresia că asist la propria mea înmormântare.

Gustave, fidel sieși, mă întreabă „Cum e, Dalia?“, eu râd exagerat, alții mă imită, știu că nu-i amuzant, dar dacă nu râdem plângem. Nu se cuvinte să rămânem cu o imagine încețoșată a noastră.

Vin toți să-mi vorbească, pe rând. Îmi spun banalități, ați văzut, vremea încă e frumoasă, mâine petrecem, gustările sunt delicioase, dar cuvintele nu sună ca de obicei. Sunt amabili, zăbovesc, sunt însoțiți de o privire ațintită sau de o mână pusă pe antebrațul meu. Sunt învăluiți în tandrețe, sunt cufundați în emoție.

Pe masă e o cutie, trebuie să o desfac.

— E un mic cadou ca să nu ne uitați niciodată.

De parcă aș putea să-i uit.

Cutia e plină de poze polaroid. Una pentru fiecare rezident, una pentru fiecare coleg. Pozează, serioși, ștregari sau stânjeniți, ca să iau o bucățică din ei cu mine. Pe spatele fotografiei, fiecare a scris câteva cuvinte.

— Mulțumesc pentru tot.

— Mă bucur că v-am cunoscut.

— Vă doresc viața frumoasă pe care o meritați.

— Mi-ați oferit mult.

— Îmi veți lipsi.

Parcurg rândurile cu vederea neclară. Spun lucruri care-mi pun la încercare eforturile de a nu mă prăbuși. Toți stau cu ochii ațintiți spre mine, pândindu-mi reacția.

— Un mic discurs? propune Isabelle.

Îmi amintesc discursul detașat și profesional pe care l-am ținut în prima zi, ca să mă prezint. Mi se părea insurmontabil. Cu atât mai mult azi. Până la urmă, e mai ușor să te exprimi în fața unor oameni pe care nu-i cunoști. Tușesc ca să-mi dreg glasul. Bărbia îmi tremură.

— În ziua când am ajuns la Tamarisca, mă întrebam întruna ce caut aici. Astăzi știu: veneam ca să vă întâlnesc. Spuneți că v-am oferit mult. Mă bucur, dar adevărul este că dumneavoastră mi-ați oferit enorm. M-ați ajutat să cresc, cu adevărat. Dumneavoastră,

Gustave, cu glumele dumneavoastră proaste; dumneavoastră, Élisabeth, cu înțelepciunea dumneavoastră...

Mi se strânge gâtul, inspir adânc și continuu:

— Dumneavoastră, Louise, cu blândețea dumneavoastră; dumneavoastră, Lucienne, cu umorul dumneavoastră; dumneavoastră, Jules, cu felul dumneavoastră frumos de a vedea viața; tu, Marine, cu sinceritatea și prietenia ta; dumneavoastră, Anne-Marie, cu generozitatea dumneavoastră; tu, Greg, cu amabilitatea ta... Toți m-ați îmbogățit. Aici am primit o lecție de viață. Tamarisca nu e o casă pentru persoane în vârstă, e un loc unde trăiesc persoane care au o istorie, o filozofie, un caracter și particularități care te fac să te atașezi de ele. Îmi veți lipsi atât de mult...

Ochii unora încep să strălucească. Dacă încep ei, eu n-o să mă mai pot stăpâni. Icnesc, lacrimile îmi curg, drept cadou de despărțire le ofer fața mea deformată de tristețe. O mână mi se așază pe umăr. Gustave.

— Plângi, o să te piși mai puțin, îmi spune el cu tandrețe.

Greg se apropie.

— Am pregătit o mică activitate pentru ultima ta zi. Ia-ți costumul de baie și vino în parcare.

O oră mai târziu, majoritatea rezidenților și a personalului dârdâie, cu trupurile aproape goale în vântul de octombrie.

— Sunteți bolnavi la cap, spun eu.

— Am început așa, e musai să terminăm la fel! răspunde Élisabeth.

La semnalul de start, formăm un șir lung, ne ținem de mâini și ne avântăm împreună în valuri. Apa e ca gheața, urlăm, dar înaintăm până ne trece de mijloc.

— Băga-mi-aș, ce rece e! strigă Marine.

— Aveți dreptate, băga-mi-aș! confirmă Élisabeth sub privirea speriată a soțului ei.

— Ai un atac de apoplexie, dragă?

Râdem, ne stropim, frigul amorțește totul, membrele și durerea. Fac o fotografie mentală a acestei clipe. Gustave lipit de Louise, Isabelle care propune să facem toți pipi pentru a încălzi apa, Léon care înoată la câțiva metri de noi, Greg care o aruncă pe Marine în valuri, Rosa care râde ca o puștoaică, Élisabeth care îi trimite un salut prietenei sale Maryline în cer, Lucienne care sare în valuri. Ca să nu uit niciodată.

## CAPITOLUL 98

Îmi pregătesc ținuta pentru mâine. O salopetă albastru-petrol și pantofi galbeni. Mi-am lăsat în baie produsele de toaletă și de machiaj. Tot restul e în genți, dintre care unele sunt deja în mașina mea. Mâine, după nuntă, o iau spre Paris.

Să iau fotografiile de pe pereți, să-mi pun hainele pe fundul unei genți, să arunc ce nu e indispensabil, să îndepărtiez tot ceea ce a făcut din locul ăsta casa mea n-a fost simplu. Așa că, pentru a contrabalansa, fac lista aspectelor pozitive ale revenirii la Paris.

1. Canapeaua lui Marion e confortabilă. Mai puțin decât patul meu de aici, desigur, dar, fără îndoială, mai mult decât un trotuar.

2. N-o să fac decât o oră până la serviciu. De șaizeci de ori mai mult decât aici, dar mai puțin decât cei care fac trei ore pe drum.

3. Priveliștea spre Place de la Nation e plăcută. Mai puțin decât cea spre ocean, dar mai mult decât un zid.

Mă străduiesc să găsesc un al patrulea punct pozitiv când cineva deschide ușa fără să bată. Apar Marine și Greg, cu brațele pline de bomboane, prăjituri, produse de patiserie și sticle.

— Doar nu te gândeai că te lăsăm să pleci fără o ultimă petrecere între vecini? spune Marine.

Mă bucur așa de mult să-i văd încât aș spune da și dacă mi-ar propune o orgie.

— Uau, ce gol arată! exclamă Greg inspectându-mi apartamentul. Ești bine, nu e prea greu?

— Un pic, dar o să fie bine. O să vin pe la voi!

— Sper! răspunde Marine. Să nu crezi cumva că te descotorosești de noi așa.

Ne petrecem seara forțându-ne să ronțăim și să ne prefacem că e la fel ca toate celelalte. Ei îmi povestesc viața lor în doi, mă întreabă

despre Raphaël, eu le spun despre planurile de la Paris; nimic n-ar lăsa să se vadă că e ultima noastră petrecere între vecini, dacă buna dispoziție n-ar suna fals.

La plecare, pe la miezul nopții, Marine spulberă aparențele. Mă strânge în brațe, plângând, și rămâne așa secunde bune.

— Chiar te iubesc mult, îmi șoptește ea.

— Și eu, articulez eu între două smiorcăieli.

Greg are lacrimi în ochi. Îi spun că juca mai bine în reclama lui. Mă îmbrățișează.

— O să ne fie dor de tine.

Dispar pe scară, iar eu închid ușa peste tăcere. Depresia mi se instalează confortabil în creier. Sunt dărâmată, am impresia că sunt smulsă din primul loc unde mă simt la locul meu. N-am chef să merg la Paris, n-am chef să lucrez cu oameni care o să-mi vorbească despre părul lor, n-am chef de nimic. Nici măcar perspectiva nunții de mâine nu reușește să mă consoleze. Ies pe balcon și aprind o țigară. Dar ce naiba fac? Adică n-a folosit la nimic? Mă chircesc în zona mea de confort, blestemând lumea pentru ce mi se întâmplă. Văzând numai partea negativă. Luni în șir: mi s-au părut admirabile toate aceste persoane care trec prin furtuni și continuă să zâmbească. Acești oameni care descoperă bucățica de soare printre nori. Poate ar fi timpul să iau exemplul de la ei.

Sunt tristă. Îmi vor lipsi. Dar, mai presus de toate, am avut mult noroc să-i întâlnesc în cale.



## CAPITOLUL 100

Râsetele lor ajung până la mine când sting țigara. E vineri, aveau, fără îndoială, nevoie să se destindă înainte de nuntă. Pică bine, și eu.

Gustave, Louise, Élisabeth, Pierre, Rosa și un invitat stau așezați în jurul mesei din grădină. Léon trage din joint. Cuprins de panică atunci când mă vede, i-l aruncă Rosei. Ceilalți intră în joc.

— Putem să explicăm totul, pe cuvânt! spune Gustave. Léon ne-a forțat!

Acuzatul se face stacojiu. Îngaimă:

— Nici vorbă, n-am făcut nimic! E doar a doua oară când vin, ei se adună regulat!

— Gustave spune adevărul, intervine Élisabeth. Léon ne-a amenințat cu cele mai cumplite violențe dacă nu venim să fumăm canabisul pe care-l cultivă în grădină.

Ochii îi ies din orbite. Își privește colegii căutând un pic de compasiune. Decid să pun capăt suferințelor lui luând jointul și trăgând un fum lung din el.

— Nu vă faceți griji, Léon, dacă ați fuma regulat s-ar ști. Ați fi mult mai cool.

Ceilalți cinci râd. Și Léon, un pic. Mă așez lângă ei și păstrez jointul. O să am nevoie de asta ca să pot adormi.

— Apropo, Léon, v-ați răzgândit cu privire la ziua de mâine?

— Deloc. Nu vin.

Nimeni nu insistă. Aproape că mă întristează, izolat cum e în acreala lui.

— Păcat, spun eu. Ar fi putut fi ocazia să vă deschideți puțin față de ceilalți. N-o să vă înțeleg niciodată... Sunteți înconjurat de oameni adorabili și parcă faceți totul ca să vă sfârșiți viața singur.

Rămâne tăcut câteva clipe, iar eu trag din joint și i-l pasez lui Élisabeth.

— Sunteți la fel de naivă... Terminați odată cu ideea că în adâncul meu se ascunde un om bun, așa ați scuti pe toată lumea. Nu-mi pasă de ceilalți, nu-mi pasă că o să sfârșesc singur, mă simt foarte bine așa cum sunt și n-o să mă schimb. Dacă nu pricepeți asta, vă recomand să vă reluați studiile. Și, cu asta, vă urez noapte bună.

Se scoală și se îndepărtează. Rosa ridică din umeri.

— Păcat că e binevoitor ca o somație de la fisc. Ar putea fi destul de șarmant.

E două dimineața când hotărâm să mergem la culcare.

— Vă amintesc că mâine avem o nuntă, spune Louise. Nunta noastră!

În timp ce ceilalți se întorc direct, Gustave ține să mă însoțească până la ușa anexei. Simt că plutesc, ca pe un nor.

— M-a sunat fiica mea, spune el.

— Da? Vine mâine?

— Nu. A luat o decizie radicală: nu vrea să mă mai vadă niciodată. A ținut să-mi explice motivele ei, întrucâtva mă simt ușurat. Suferă prea mult. N-o judec, are motivele ei.

— Motivele ei? exclam eu. Nu văd ce v-ar putea reproșa, sunteți bunătatea întruchipată!

— Am făcut greșeli, nu sunt curat ca lacrima. Pe una dintre ele nu poate să mi-o ierte. O înțeleg, nici eu nu mi-o iert.

— Dar ce i-ați făcut de vă poartă așa o pică?

Oftează.

— Când fiul nostru a avut accidentul, ea avea douăzeci de ani. Tocmai plecase în vacanță cu familia iubitului ei. El a stat în comă trei zile înainte să moară. Soția mea voia s-o anunțăm, dar eu n-am

avut inimă să-i stric vacanța. Din cauza mea n-a putut să-și ia rămas-bun de la el.

— Nu știu ce să spun. Ați făcut ceea ce credeți atunci că e mai bine...

— Dacă ar fi s-o iau de la capăt, aș proceda altfel. I-aș spune imediat adevărul. Oamenii pe care-i iubim merită adevărul.

Se apleacă pe deasupra cadrului și îmi plantează o pupătură sonoră pe obraz.

— Noapte bună, Julia. Pe mâine, pentru ziua cea mare!

Urc scările de bine, de rău, picioarele îmi sunt de vată, iar capul, plin de ea. Un singur lucru se repetă în buclă: „Oamenii pe care-i iubim merită adevărul”.

Nu mai aștept să ajung la ușă pentru a scrie un SMS.

„Sunt gata să dezvălui tot. Ne vedem mâine, la 10, în parcare. Te iubesc.”

I-l trimit surorii mele.

## CAPITOLUL 101

*De la: Raphaël Marin-Goncalves*

*Subiect: Azi*

*Julia,*

*M-am gândit toată ziua la tine, sper că totul a mers bine. Abia aștept să te strâng în brațe.*

*Mă gândesc tare la tine.*

*Te iubesc.*

*Raphaël*

*De la: Julia Rimini*

*Subiect: Re: Azi*

*Mulțumesc, Raphaël, susținerea ta mă emoționează mult. A fost greu, dar o nimica toată față de ce mă așteaptă mâine. Știi, ce ți-am spus data trecută... m-am hotărât, o să le spun tot. Aș fi vrut atât de mult să fii aici.*

*Abia aștept luna viitoare ca să te văd.*

*Te sărut tare,*

*Julia*

## CAPITOLUL 102

Ar trebui să dorm. Mâine, la ora zece, voi avea nevoie de toată energia. Dar nu reușesc.

Mă răsucesc în pat de minute, de ore întregi. Încerc să mă concentrez asupra respirației, a degetelor de la picioare, a oilor care sar, nimic nu funcționează, reflecția se invită, ideile se impun. Atunci mă scol, iau o foaie și un stilou și las cerneala să-mi elibereze gândurile.

*Scrisoare către mine când voi avea 80 de ani*

*Dragă Julia de 80 de ani,*

*Aici Julia de 32 de ani. Nu știu dacă vei citi scrisoarea asta cândva, dar, dacă da, mi te imaginez cum zâmbești amintindu-ți noaptea asta când am scris-o, cu pijamaua mea plușată și mintea înfierbântată. Nu reușesc să cred că voi avea 80 de ani într-o zi, dar, fără îndoială, voiam să mă adresez ție.*

*Sper că ești bine. Încerc să mi te imaginez fizic, nu-i ușor... Ai făcut riduri în jurul gurii ca tata sau la colțul ochilor, ca mama? Ai renunțat să-ți îngrijești rădăcinile? Dar corpul pe care l-ai maltratat cu țigări și mâncare proastă mai e în stare bună? La drept vorbind, nu prea contează. Singurul lucru care contează și din cauza căruia nu pot adormi e: ești fericită?*

*Sper că da. Sper că privești înapoi cu recunoștință și înaintea cu entuziasm. Sper că tot ce am învățat în aceste ultime zile te-a însoțit de-a lungul vieții.*

*Sper că încă te minunezi în fața oceanului, a unui copil care zâmbește, a formei unui nor sau a unui film frumos.*

*Sper că trăiești într-un loc care-ți place. La tine acasă ori în altă parte, numai să te simți bine. Dacă mai există Tamarisca, apartamentul 8 oferă o*

*privești superbă, chiar dacă acolo a locuit odinioară un cârcotaș...*

*Sper că ești înconjurată de oameni. Sper din toată inima că ai avut copii, că sunt sănătoși și că sunt prezenți astăzi. Uneori mi-ar plăcea să fac doar un salt de câteva minute în viitor și să mă întorc. Cel mai îngrijorător e să nu știi. Sper că sora ta dragă este în continuare lângă tine și că faceți petreceri între fete cu Marine și Marion. Dacă vrei, sunt niște plante simpatice în grădina de la Tamarisca.*

*Sper că ai cunoscut iubirea. Cea mare, la care visai dintotdeauna. Raphaël, poate. Sau altul, cu condiția ca în fiecare seară să te culci recunoscătoare pentru șansa de a-l fi întâlnit. Un mare domn pe nume Pierre m-a învățat asta, cu mult timp în urmă.*

*Sper că ai renunțat la frici, că ești mai liniștită. Lucrez la asta, știi, dar încă sunt departe de a reuși să nu mai anticipez totul, să nu mai am angoase. Sper că ai lăsat frica în urmă de-a lungul drumului.*

*Sper că îți prețuiești amintirile ca pe o comoară. Încerc în fiecare zi să-ți creez unele frumoase.*

*Suntem pe 10 octombrie 2015. Sunt la o răscruce de drumuri. Sper să nu mă înșel. Sper că într-o zi îmi vei spune că am făcut alegerea bună.*

*Te sărut, ai grijă de tine. Pe curând,*

*Julia*

*Las stiloul din mână, pliez foaia, o pun în portofel, mă bag în pat și adorm de parcă m-ar fi lovit cineva în cap.*

## CAPITOLUL 103

Ora zece. A venit momentul.

Cel pe care îl amân de aproape un an.

Carole mă așteaptă la intrarea anexei. O trag în spatele parcului, pe banca dinspre ocean. E dezlănțuit. Nici eu nu mai am mult.

— Ești sigură că vrei să faci asta azi? mă întreabă ea.

— Așa cred.

— O să fie bine.

— Sper. Mă tem.

— De ce te temi?

— Că n-o să-mi fie înțelese motivele. Că o să dezamănesc.

— Poate că o să fie puțin derutată, dar nu-mi fac nici o grijă. În câteva minute o să fii în brațele pe care le iubești, complet liniștită. Mergem?

— Mergem.

O luăm pe culoare până la ușa albastră. Inima îmi bate atât de tare încât nu o mai simt. De fapt, nu mai simt nimic.

Carole bate la ușă.

— Intrați!

Deschide ușa.

În mijlocul livingului, mama mă privește fix, cu gura căscată, încremenită cu brațele în aer și cu un voal în mână.

— Ce faci aici? articulează ea.

Nu reușesc să-i răspund. Lângă ea, în frumoasa ei rochie albă, Louise mă privește zâmbind. Lacrimile îmi țâșnesc în timp ce mă arunc în brațele ei.

— Oh, buni!

Îmi afund fața pe gâtul ei, miroase a Chanel N° 5 și a copilăria mea. Mă mângâie pe păr cu mâna ei tremurândă.

— Bună, scumpa mea. Ți-a luat ceva timp...



## CAPITOLUL 104

Mama a dispărut, luată de Carole. „O să-ți explice Julia mai târziu”, i-a spus ea. I-am mulțumit din priviri: aveam nevoie să rămân singură cu buni.

Plâng fără nici o reținere, zgomotos, cu spatele scuturat de spasme. Ca atunci când aveam cinci ani. În fața mea, bunica este mai demnă, dar fața îi e inundată de lacrimi.

— Noroc că nu m-am machiat încă! spune ea încercând să destindă atmosfera. Îți fac o ciocolată caldă?

Dau din cap că nu. N-aș fi în stare să-o beau.

— Știai cine sunt? întreb între două sughițuri.

Mă trage spre canapea, pe care se așază luându-mi mâna într-ale ei.

— Nu te-am recunoscut imediat. În ziua când ai venit, m-am gândit că ai același prenume ca una dintre nepoatele mele, dar atâta tot. Cum porți numele tatălui tău, pe care l-am uitat, fiindcă maică-ta și-a păstrat numele de fată, n-am făcut legătura.

Îmi mângâie mâinile cu blândețe.

— Am simțit ceva deosebit de fiecare dată când te vedeam, continuă ea. Aveam încredere și vedeam că și tu. Dar credeam că e vorba doar de afinități. Și pe urmă a fost poza...

— Nu-mi spune că m-ai recunoscut în poza asta de familie! zic eu arătând cu bărbia spre rama așezată pe bufet. Aveam șaptesprezece ani, zece kile mai puțin și părul negru până în talie. Sunt de nerecunoscut!

Zâmbește. Lacrimile încep să-mi sece. Acum mă stăpânesc ca să nu mă cuibăresc în brațele care mi-au lipsit atât de mult.

— Nu în asta, răspunde ea. Ții minte când ai venit aici la mine în timp ce mă pregăteam să merg la aniversarea de șaiszeci de ani a

fiului meu – unchiul tău?

— Îmi amintesc bine. Îți puseseseși toate bijuteriile, străluceai! Tare aş fi vrut să vin, dar nu puteam, aş fi stricat totul. Ca de obicei, am refuzat spunând că trebuie să rămân la Paris din cauza serviciului.

Încuviinţează din cap.

— Pentru ocazie, continuă ea, maică-ta voia să-i facă un cadou personalizat fratelui ei. Avea nevoie de fotografii cu fiecare membru al familiei şi şi-a amintit că eu am una minunată de-a ta. Evident, am uitat, dar maică-ta zice că eu am făcut-o, pe plajă, acum doi sau trei ani.

Îmi amintesc momentul. Venisem să petrec un weekend la părinţi şi profitasem de puţin cer senin printre ploi ca să mă plimb pe plajă cu buni. Râsesem de ea când îşi scosese aparatul foto de unică folosinţă. Apăsase pe buton chiar când izbucneam în râs. N-am văzut niciodată rezultatul.

Îşi continuă povestirea. Aş putea s-o ascult ore în şir, ca pe vremea când îmi spunea basme înainte de somnul de după-amiaza. Încă o poveste, buni, te rog!

— Maică-ta a căutat poza în albumele mele. Am mai multe, aranjate în bufet. De la accident, n-am mai avut curaj să mă uit în ele. Când mi-a arătat-o, după ce a desprins-o, am crezut că leşin. Erai tu, Julia. Tu erai nepoata mea!

Ochii mi se revarsă din nou.

— Nepoata ta în culori... Mama n-a observat nimic?

— Mi-am dat seama imediat că nu pare să ştie, aşa că n-am spus nimic. Nu era treaba mea să-i dezvălui. Mi-am zis că ai motivele tale şi că o să vină momentul...

Îi strâng mâinile ceva mai tare.

— Ştiam că vine la tine în fiecare duminică, aşa că mă ascundeam în zilele alea. Întotdeauna mă temeam să nu mă întâlnesc cu ea pe

culoar. O să vorbesc cu ea pe urmă. Dar, mai întâi, trebuie să-ți explic de ce-am făcut asta.

Așa că îi explic.

Când m-a sunat mama, acum un an, să-mi spună că buni făcuse un AVC, am hotărât pe loc să vin. Până când mi-a explicat că pierduse patruzeci de ani de memorie. În zilele acelea m-am tot gândit, noapți la rând, n-am dormit, am dat de zeci de ori clic pe „Rezervare de bilete” înainte să renunț. Adevărul e că eram moartă de frică. Amintirile pe care le împărtășeam cu buni făceau parte dintre lucrurile la care țineam cel mai mult. Era prea dureros să știu că ea uitase toate momentele noastre, toate zilele noastre de miercuri, toate îmbrățișările noastre, că mă uitase pe mine. Încercam să-mi revin după moartea tatei, eram în recuperare, nu voiam să recidivez.

— Nu voiam să fiu o necunoscută în ochii tăi, spun între două crize de plâns. Nu puteam. Și apoi am văzut oferta de angajare: un post de psiholog la o casă de bătrâni. N-am ezitat, fără să știu exact dacă e bine ce fac. Îmi era prea dor de tine, era ocazia de a fi cu tine, dar fără să fiu nepoata ta.

Zâmbește, cu surâsul pe care-l iubesc atât de mult. Nu mă mai pot stăpâni: mă arunc în brațele ei, chircită lângă această femeie pe care mă temusem că am pierdut-o. Pare surprinsă.

— Întotdeauna ne luam așa în brațe când veneam la tine, făcea parte din ritualul nostru de miercuri.

Mă cuprinde și mă strânge la piept.

— Contez pe tine să-mi redai toate amintirile noastre. Și o să ne creăm multe altele, draga mea.

Stăm în poziția asta de câteva minute când cineva bate la ușă.

— Intră! strigă buni, care, ca și mine, nu pare să vrea să se desprindă din îmbrățișare.

Apare Gustave, elegant în costumul lui gri cu un trandafir la butonieră.

— Viitoarea mea soție e gata? întreabă el înainte să ne vadă.

— Micuța și-a dezvăluit secretul, îi spune buni.

El dă din cap zâmbind.

— Păi, da! în sfârșit o să-mi poată spune bunicu'.

## CAPITOLUL 105

Mama conduce mașina până la primărie. Stau pe scaunul din dreapta, încălțată cu pantofiorii mei.

— Ești supărată pe mine, mama?

— Nu... cred că am nevoie de un pic de timp ca să înțeleg. Îmi spuseseși că nu poți veni la nunta bunicii tale, am fost șocată să te văd. Carole mi-a explicat că ai fost aici tot timpul...

Încearcă să o ascundă, dar îi percep tristețea în voce. Las capul în jos. Am rănit-o.

— Îmi pare rău. N-am făcut-o împotriva ta, mama. Aveam nevoie să fiu singură, să mă regăsesc și să fiu aproape de buni. Ca să fie ca înainte. Și apoi, nu voiam să-ți faci griji. Nu mai știam ce-i cu mine. Sper că o să mă ierți...

— Nu sunt supărată pe tine, fetițo. Ai făcut față cum ai putut. Toți am făcut față cum am putut. Așa ceva nu se judecă. Ți e mai bine, asta contează. Doar că sunt tristă că n-am putut să mai stau cu tine înainte să pleci înapoi.

— O să vin des la tine, promit. Și o să vii și tu, o să ne plimbăm prin Paris, o să fie frumos!

Se lasă tăcere minute bune. De mai multe ori, cu colțul ochiului, văd cum întoarce capul și se uită la mine. Ba chiar o dată deschide gura și o închide la loc. Știu ce ar vrea să-mi spună. Cuvintele i se opresc în gât, probabil că o ard, dar nu ies.

Mă gândesc la cuvintele lui buni. Aici și acum.

Să nu aștepți evenimentele ca să spui cele două cuvinte celor importanți pentru tine.

E momentul.

Deschid gura și, cu o voce nesigură, îi spun cele două cuvinte celei care contează mai mult decât oricine.

— Te iubesc, mămică.

Privind spre drum, drept înainte. Nu trebuie să mi se ceară prea mult dintr-odată.

## CAPITOLUL 106

Primăria e plină.

A venit toată familia bunicii. Familia *mea*. Mama, soră-mea, finul meu, unchii și mătușile mele, verii mei. Gustave n-a fost niciodată așa de serios, de parcă n-ar mai avea nevoie să-și pună costumul de clovn. Trecând pe lângă mine ca să ajungă la scaunul lui din fața biroului primarului, îmi șoptește la ureche:

— Multă lume îmi urează bun venit în familia voastră. Mi se cam învârte capul, dar îmi place de pe-acum! Și eu, care credeam că nu mai am familie...

Mama nu-mi dă drumul la mână. N-o să mai fug, mamă. Adineauri mi-a aranjat coafura, apoi m-a privit îndelung în ochi. Soră-mea ne-a fotografiat fix în momentul ăla, apoi finul meu i-a luat aparatul.

— Stați să vă pozez pe toate trei! a spus cu glăsciorul lui.

A făcut patru, toate sunt fie neclare, fie prost cadrate, imperfecte, dar autentice. Într-o zi, le voi ține în mâinile mele zbârcite și-mi voi aminti clipa asta magică în care eram toate trei împreună, mama, sora mea și cu mine, fiecare având în suflet puțin din tata.

Au venit și rezidenții. Toți, în afară de Léon și de Mina, care nu se simțea bine. Au scos rochiile și costumele pe care nu credeau că le vor mai îmbrăca vreodată, au trecut pe la coafor sau pe la bărbier, mândri să anunțe că se duc la o nuntă. Au în ochi acea mică particularitate proprie momentelor importante, amestec de mândrie, fericire și oboseală. S-au așezat pe rândurile din spate, ca să nu ocupe locul familiei. Și totuși... Nici unul nu poartă numele meu, n-avem în comun rude, nici vreo amintire veche, dar acolo, stând drepti în partea din spate a primăriei, eu văd o familie.

A venit personalul, care nici nu se gândea că va vedea vreodată așa ceva, o nuntă la Tamarisca, asta da activitate originală. Greg și Marine își aruncă priviri pline de înțeles, nu m-ar mira ca în curând să fiu invitată la altă nuntă. Numai să nu pună DJ-ul *Dirty Dancing*.

Muzica răsună în primărie, Isabelle aplaudă, Franck Michael începe să cânte. Lucienne se agită:

— E *Il est toujours question d'amour*, cel mai frumos cântec al lui! El unde e?

— În aparat, îi răspunde Marine spulberându-i toate visurile.

Toate privirile se întorc spre ușă. Louise trebuie să-și facă intrarea la brațul unchiului meu. Când primăria i-a întrebat dacă doresc o ceremonie sumară sau ceva mai tradițional, cu muzică și decorațiuni, ei au căzut imediat de acord: „Vrem tot tacâmul”.

Întâi îl văd pe unchiul meu. Apoi silueta firavă a bunicii, care pare aproape deghizată sub voalul lung și alb. Înaintează pe alee cu un pas sigur, iar privirea umedă i se fixează asupra unui Gustave emoționat. Îmi curg lacrimile. Am crezut că dispăruse, eram convinsă că, fără amintirile ei, nu avea să mai fie decât o străină în învelișul bunicii. Trăind alături de ea fără să-i fiu nepoată, am învățat s-o cunosc altfel. Am făcut cunoștință cu femeia care este. Am descoperit-o pe Louise. E o bunică diferită, o relație nouă, dar e acolo, vie, fericită. Pot să mă culcușesc în brațele ei, pot să-i ascult vocea, pot să beau ciocolata caldă făcută de ea. Amintirile noastre le port eu pentru amândouă. De acum ne vom crea altele.

— Louise-Margueritte Dutisse, îl luați în căsătorie pe Gustave-Marius-Jacques Champagne?

— Da!

— Gustave-Marius-Jacques Champagne, o luați în căsătorie pe Louise-Margueritte Dutisse?



— Da, până când moartea ne va despărți. Dar te previn că nu vreau copii.

— Vă declar soț și soție! Puteți săruta mireasa!

În timp ce ei se conformează cu o plăcere nedisimulată, izbucnesc aplauzele. Urmează felicitările și îmbrățișările primite de tinerii însurăței din partea tuturor invitaților. Când îmi vine rândul, bunica mă strânge în brațe secunde în șir, apoi își trage capul în spate și mă privește.

— Sunt mândră să am o nepoată așa de generoasă și de curajoasă ca tine. Nepoata mea plină de culoare...

Mă felicit că m-am dat cu mascara *waterproof*

Bunica și Gustave ies ultimii, sub petalele de trandafir și blițurile aparatelor de fotografiat. M-am dat în spate ca să filmez toată scena cu telefonul. Pe ecran mi se afișează un mesaj. De la Raphaël.

„Crezi că bunică-mii îi e dor de mine?”

Zâmbesc. Aveam dreptate în privința lui Pomponette.

„Sigur. I-ar plăcea să fii aici.”

Un nou mesaj.

„Spune-i să se uite pe trotuarul de vizavi.”

## CAPITOLUL 107

— Ai venit...

— Bineînțeles că am venit! Am vrut să ajung dimineața, pentru momentul cel mare, dar n-am găsit avion mai devreme. Totul s-a petrecut cu bine?

— Mai mult decât bine. Mulțumesc că ești aici...

Mă ia în brațe și eu îl sărut.

— Când pleci la Paris?

— Diseară, după petrecere.

— Ai loc în mașină?

— Un pic, de ce?

— Am un interviu de angajare la Paris luni, mă gândeam că aș putea să-ți fiu copilot. În caz că dăm peste niște rechini...

Nu știu cum să-i răspund, în afară de un zâmbet tâmp. Probabil că e mulțumit să fie față în față cu Bob Pantaloni Pătrați.

— Ei, mă prezinți familiei?

Îl iau de mână și traversăm spre grupul euforic. Inima îmi dansează de bucurie.

Trebuie totuși să verific pe Google dacă doare când explodezi de fericire.

## EPILOG

### *Peste șase luni*

„Bună, tată.

Ți-am adus altă orhidee, ultima era ofilită de tot.

Îmi pare rău că nu te-am vizitat luna trecută, n-am mai venit pe aici, au fost mama și Carole la mine, la Paris. Am petrecut un weekend grozav, să ne fi văzut pe toate trei făcând pe turistele, pe la Arcul de Triumf, pe Champs-Élysées, pe vaporeș... Era perfect, până i-a dat prin gând mamei să mergem la Turnul Eiffel. Am încercat s-o convingem, dar o știi doar. Odată ajunse sus, ne-a zis că am avut dreptate. Chiar înainte să facă o criză de angoasă din cauza înălțimii.

Ne-ai lipsit, chiar dacă erai cu noi. Am vorbit despre tine. Vorbim tot mai mult despre tine, ba chiar se întâmplă să râdem împărtășind amintiri. Ca atunci când ai întrebat-o pe doamna Broca, vecina, cât are sarcina ei, iar ea ți-a răspuns «zece kile de grăsime».

Știi, tata, amintirile care îmi lipsesc cel mai mult sunt cele pe care n-o să le avem. Eu merg înainte, îți promit.

Serviciul meu nu e nici acum prea interesant, dar colegii sunt simpatici și câștig bine. Mi-e dor de Tamarisca, mai ales de rezidenți... Mă bucur că pot ajunge acolo măcar o dată pe lună, de fiecare dată mă primesc de parcă aș fi nepoata tuturor. Nu mai știu dacă ți-am zis, dar au făcut o petiție ca să mă întorc, iar Léa, cea căreia îi țineam locul, a dat peste ea. N-a reacționat prea bine, se pare că a amenințat că mai face un copil. Așa că rezidenții i-au dăruit un

pachet cu teste de sarcină. Am râs cu lacrimi când mi-au povestit asta, cu aerul lor nevinovat. Sper că Léa o să le folosească repede.

Altfel, gata, bunica s-a mutat cu Gustave. Lucrările au durat câteva săptămâni, dar a meritat, au un apartament mare nou-nouț. Celuilalt cuplu din cămin, Élisabeth și Pierre, i-a plăcut așa de mult, că directoarea le-a propus să li-l renoveze și pe al lor. Te las să-ți imaginezi reacția tuturor celorlalți... Ai înțeles că tot ansamblul Tamarisca o să fie refăcut din temelii. Costă mult, așa că rezidenții au propus să participe la cheltuieli. Numai să nu se atingă de grădina de legume, știu cinci oameni care nu și-ar mai reveni!

Diseară o să iau masa la Greg și Marine, știi, prietenii mei care urmează să se căsătorească. Au adoptat un câțel și vor neapărat să-l văd. E un bulldog și parcă e mereu îmbufnat. Așa că l-au botezat Jean-Léon. Abia aștept să-i văd!

Dar mai întâi vreau să-ți prezint pe cineva. Pe Raphaël al meu. Așteaptă în mașină să-i fac semn. De când îți tot vorbesc despre el... E ceva important pentru mine, voiam să fiu sigură. Am avut nevoie de timp ca să să-mi desfac toate încuietorile, dar gata, nu mai am nici o îndoială. Sunt nebună după el. Am început să vizităm apartamente, deocamdată nici unul nu ne-a picat cu tronc, dar, chiar dacă țin mult la Marion, abia aștept să plec de pe canapeaua ei și s-o las să gângurească în liniște cu Issa, iar Raphaël s-a săturat de cămăruța lui. Sunt sigură că o să-ți placă de el. Uite-l că vine.

Dacă-ți amintești, îmi spuneai tot timpul: «O să-nțelegi când o să fii mai mare» și asta mă enerva. Aveai dreptate, tata. Sper că ești mândru de mine. Cred că acum sunt mare.”

## MULȚUMIRI

Nu voi merge până la a compara o carte cu un copil, dar, acum ceva mai bine de un an, când am dat drumul din mână primului mei roman ca să-și trăiască viața fără mine, mă simțeam întrucâtva ca o mamă care-și lasă copilul să devină independent. Eram fericită, mândră, entuziasmată, dar și temătoare. Avea să fie bine primit? Și dacă nu era cuminte? Și dacă nu plăcea nimănui?

De parcă ați fi simțit asta, m-ați liniștit repede: cu ajutorul pozelor, mi-ați dat vești despre cartea mea. Era acasă la voi, o împrumutați unor persoane dragi, vă însoțea în momente importante, vă permitea să evadați, vă oferea un moment plăcut. Cu câteva luni înainte, într-un interviu, spusese: „Cred că, dacă aş adormi în fiecare seară știind că fac bine oamenilor, asta mi-ar face bine și mie”. Îmi faceți bine.

Să scriu un roman era un vis din copilărie. Îmi imaginasem adesea emoția pe care o simți văzându-ți numele pe o copertă, într-o librărie. Nu mă înșelasem: era puternică, și prima dată, și în următoarele. Dar cele mai intense emoții mi le-au provocat mesajele voastre. Fiecare cuvânt m-a emoționat, m-a făcut să râd, mi-a dat gâdilături în stomac. Fără ele, fără voi, această aventură nu ar fi avut aceeași savoare.

Punând punct final primului meu roman, simțisem un amestec de tristețe și fericire. Tristețe pentru că păraseam personajele care-mi fuseseră alături în viața de zi cu zi timp de câteva luni, fericire pentru că le spusese povestea. Același lucru îl simt astăzi, când vi-i prezint pe Julia, Marine, Louise, Raphaël, Gustave, Léon și ceilalți.

Pare-se că-mi strălucesc ochii când vorbesc despre ei, ca și cum ar exista cu adevărat. Pentru mine, chiar există cu adevărat. Și știu că și la voi acasă se vor simți bine. Așadar vouă, dragi cititori, vă adresez primele mulțumiri. Mulțumesc că trăiți această aventură împreună cu mine. A fost minunată alături de voi.

Mulțumesc, fiul meu, pentru că mă faci să văd viața prin ochii tăi de copil. Îți mulțumesc că vii uneori să te întinzi lângă mine când scriu, cu căpșorul pe coapsele mele. Cuvintele mele nu sunt niciodată mai potrivite ca în acele momente, așa cred. Aș vrea să-ți scriu o viață frumoasă.

Mulțumesc, A., pentru că m-ai învățat că fericirea nu se lasă pe mâine și că trebuie să o cauți în micile momente ale vieții de zi cu zi. Ești întotdeauna cu mine.

Mulțumesc, dragostea mea, pentru că ai crezut întotdeauna în mine, chiar – și mai ales – când eu însămi nu credeam. Mulțumesc pentru stelele din ochii tăi atunci când vorbești despre mine, mulțumesc că-mi ești primul cititor, că mă încurajezi, că ești atât de înțelegător, de răbdător, că-mi dai idei, că te ocupi de tot când eu sunt absorbită de scris, că mă asculți vorbind despre personajele mele ore în șir, ca și cum le-am cunoaște cu adevărat. Mulțumesc că-mi faci viața atât de frumoasă.

Mulțumesc, dragă familie, că îmi împărtășiți bucuria. Mama, tata, Marie, bunica, bunicul, Mimi, verișorii, unchii și mătușile... Mulțumesc pentru încurajări, pentru articolele decupate din ziare și prinse pe frigider, pentru stelele din ochi, pentru revistele cumpărate în masă, pentru mândria, interesul, părerile și bucuria voastră sinceră. Mulțumesc, mai ales, că mi-ați dat întotdeauna libertatea de a crede în ea. Sunt foarte norocoasă să mă fi născut înconjurată de atâta dragoste.

Mulțumesc, bunicule, că ai alergat într-o zi până nu mai puteai respira ca s-o reîntâlnești pe tânăra aceea frumoasă de pe bulevardul Paris, la Tunis. Mulțumesc, bunico, pentru că i-ai acceptat invitația, în ciuda gestului său nebunesc. Vă mulțumesc că sunteți bunicii mei. Vă iubesc mult.

Mulțumesc, bunica Arlette, că mi-ai dat voie să-ți spun povestea. Pe noi ne uiți puțin câte puțin cu fiecare zi, dar Helmut nu iese din gândurile tale. Sper că ai dreptate, că te așteaptă și că vei fi în sfârșit fericită cu el.

Mulțumesc, Mutti, că ați acceptat să vă împrumutați prenumele acestui cuplu atașant.

Mulțumesc, Constance, zâna mea bună, ai contribuit la toate acestea. Și ești cel mai bun carburant în caz de pană.

Mulțumesc celor care au citit cartea în manuscris, pentru sugestiile, încurajările, prietenia și prezența voastră: Arnold, la orice oră, de o mie de ori; mama și bunica, primele; Marie, scumpa mea; Mimi și râsetele tale nebune; Faustine, dulceața mea; Alexia și toate corecturile tale; Emma și cuvintele tale care energizează; micuța mea Măine, mereu devotată; Serena, Sophie, Cynthia, dragele mele fete Bertignac; Constance și Camille, mereu acolo... Este un lucru prețios să primesc părerile voastre, să vă aud râsetele, să vă citesc emoția. Vă mulțumesc că împărtășiți cu mine această aventură. Abia aștept să vă dau s-o citiți pe următoarea!

Mulțumesc, Alexandrine, pentru că mi-ai trimis acel mail, într-o zi de vineri. Mulțumesc pentru pasiunea, sfaturile și disponibilitatea ta. Mulțumesc că-mi permiți să mă dau grozavă spunând: „Editoarea mea, știți, de la Fayard!”.

Mulțumesc, Claire, pentru că ai fost printre primii care au crezut și pentru că ai fost mereu alături să-mi chemi înapoi inspirația atunci când își face valiza.

Le mulțumesc lui Jean-Claude pentru că mi-a suflat o frază foarte frumoasă și lui Seb pentru că m-a făcut să râd cu lacrimi, într-o seară, pe o terasă, cu povestea lui despre vârcolac.

Mulțumesc, Fayard și Le Livre de poche (Alexandrine, Sophie, Véronique, Audrey, Constance, Marie, Pauline, Carole, Ariane, Agathe, Sylvie, David și ceilalți pe care abia aștept să-i întâlnesc), pentru încrederea, energia și entuziasmul vostru.

Le mulțumesc reprezentanților și librarilor care permit poveștilor mele să-și întâlnească cititorii.

Mulțumesc, personajele mele, pentru că mi-ați intrat în minte și m-ați însoțit peste tot, zi și noapte, timp de luni întregi. Îmi va fi dor de voi.



Primele romane ale autoarei Virginie Grimaldi, născută în 1977 și laureată a premiului E-crire AUFÉMININ în 2014, au fost toate bestselleruri (*Prima zi din restul vieții mele*, *O să-nțelegi când o să fii mai mare*, *Parfumul fericirii e mai puternic în ploaie*, *Era și timpul să aprind iar stelele*). În 2018, ocupa locul 6 în Top 10 al romancierilor francezi care au vândut cele mai multe cărți în Franța.

Tânăra Julie, psiholog de profesie, își pierde tatăl, apoi iubitul, și în cele din urmă o altă persoană pe care a adorat-o dintotdeauna dispare din viața ei. La doar 32 de ani, ajunge să se creadă învinsă și se resemnează să trăiască singură. Dar lucrurile iau o turnură surprinzătoare când Julie pleacă din Paris pentru a accepta o slujbă neînsemnată în orașelul ei natal, într-o instituție ai cărei locatari și locatare o fac să-și reevalueze tot trecutul și să privească altfel viitorul. Relatare a unei întâlniri fantastice între cei care au o viață de povestit și cei care au toată viața înaintea lor, romanul *O să-nțelegi când o să fii mai mare* poartă toate mărcile stilului care a consacrat-o pe Virginie Grimaldi: umor nebun, personaje de care te atașezi și o profundă umanitate. Când închizi romanul, rămâi cu nostalgia unei cărți bune și pofta de a te delecta cu micile și mari plăceri pe care le oferă viața.



9 789733 410584

ISBN 978-973-34-1058-4

UNIVERS

- [1] În fr., *belle* = frumoasă (n. tr.).
- [2] În original, *Il était une fois* la vie, serial francez de desene animate care îi învață pe copii despre funcționarea corpului uman; a fost difuzat și în România (n. tr.).
- [3] Lanț de magazine în Franța (n. tr.).
- [4] *Plus belle la vie* (cunoscută și sub abrevierea PBLV), soap opera franceză difuzată începând din 2004, care se bucură de un mare succes și a depășit 3000 de episoade.
- [5] Cântăreț belgian (n. 1947) de varietăți, care se bucură încă de un mare succes în Belgia și Franța (n. tr.).
- [6] Michel Sardou (n. 1947), cântăreț francez. Melodia *Les Lacs de Connemara* a dominat topurile muzicale franceze la începutul anilor '80 (n. tr.).
- [7] Trimiter la cântărețul englez *George Michael* și la fotbalistul francez *Frank Ribéry* (n. tr.).
- [8] Cântăreț francez de pop-rock (n. 1951).
- [9] Om de televiziune și scriitor francez (1929-2018), cunoscut pentru emisiunile și cărțile în care prezintă povești reale pline de suspans (n. tr.).
- [10] Fostă președintă a comitetului de organizare a concursului Miss Franța (n. tr.).
- [11] Sub clar de lună, vechi cântec francez, foarte popular (n. tr.).
- [12] Clodettes (sau Claudettes), trupă de dans feminină care îl acompania pe scenă pe cântărețul francez Claude François (n. tr.).
- [13] În franceza contemporană, sunetul *r* rulat nu mai este folosit, fiind înlocuit de *r*-ul graseiat (n. tr.).
- [14] Marcă de brânzeturi mici, rotunde și învelite într-un ambalaj de ceară.
- [15] Serial polițist francez difuzat între 1992 și 2014 (n. tr.).
- [16] Serie de calendare cu fotografii nud, în care inițial apăreau membri ai echipei de rugby Stade française; cu timpul, s-au extins și la alte vedete masculine ale sportului francez (n. tr.).
- [17] Comic și actor francez foarte popular.
- [18] Argou francez în care se inversează sunetele sau silabele unui cuvânt (n. tr.).
- [19] *Alliage*, *boy band* francez foarte popular în anii '90, printre ale cărui hituri se numără *Le temps qui court*.

[20] Personaje din *Mizerabilii* de Victor Hugo care câștigă bani prin tot felul de mijloace imorale, printre altele vânzându-i-o pe Cosette lui Jean Valjean (n. tr.).

[21] Joc televizat francez, transmis între 1990 și 2019, în care două echipe încearcă să ghicească cuvintele dintr-o grilă (n. tr.).

[22] Personaj din comedia franceză *Le Père Noël est un ordure* (Moș Crăciun e o jigodie), din 1982, care se remarcă printr-o dentiție proeminentă (n. tr.).

[23] Pe Stânca Fecioarei (rocher de la Vierge) - situată în largul orașului Biarritz și legată de uscat printr-o pasarelă - se află o statuie a Sfintei Maria (n. tr.).